

SEMENA VĚDOMÍ

Moudrost Šrí Nisargadatta Maharadže

الله

SEMENA VĚDOMÍ

Moudrost Šrí Nisargadatta Maharadže

Editor Jean Dunn



PRAHA 1996

© Translation Aleš Adámek
© Acorn Press USA

ISBN 80-901930-0-5

ÚVOD

Když jsem byl požádán, abych napsal úvod, ve kterém jsem měl „představit“ čtenářům Šrí Nisargadattu Maharadže, byl jsem opravdu vyveden z míry, protože bych si mohl stěžít pomyslet, že právě já jsem pro tuto práci vhodný. Ještě než jsem si v mysli sesumíroval argumenty, že i někdo jiný by se mohl pro tuto práci hodit, bylo mi vzkázáno, že i sám Maharadž by byl rád, kdybych to udělal já. Tím to pro mne již bylo jasné.

Vždy jsem někde hluboko v těle cítil, že v náboženství musí být něco daleko silnějšího než povrchní modlitby k nějakému bohu jen proto, aby nám dal štěstí a zaháněl chudobu. Přečetl jsem poměrně dost knih z advaity védánty (pozn. č. př.: *Učení o nedvojnosti*), a když jsem se poprvé seznámil s knihou „*Já Jsem To*“ uspořádanou Mauricem Frydmanem, obsahující dialogy mezi Maharadžem a různými lidmi, kteří ho navštívili, byl jsem pochopitelně překvapen, že v mém rodném městě Bombaji žije opravdový Mistr. Potěšilo mne to, že tento Mistr nežije v Himalájích. Nejspíše až v důsledku vzrůstajícího zájmu o Pravdu jsem měl možnost se k němu dostat a poznat ho, když předtím jsem celé roky to štěstí neměl. Snad ani není potřeba říkat, že okamžitě po tomto zjištění jsem se sebral a šel si sednout k jeho nohám. (Ve skutečnosti jsem se poprvé o Maharadžovi dozvěděl na podzim roku 1978 prostřednictvím článku od Jean Dunnové v časopise „*The Mountain Path*“, ale až výše uvedená kniha mě silně ovlivnila).

Při první návštěvě, kdy jsem vyběhl po schodech nahoru do podkrovní, kde bylo jeho obydlí v domě ve Vanamali Mansion, 10. ulici, v části Bombaje nazývané Khetwadi, uviděl jsem Maharadže, jak sedí v jednom rohu pokoje a zrovna zapaluje vonné tyčinky, které umísťoval na několik míst před sebe. Když jsem před ním poklekl, abych ho pozdravil a nabídl mu ovoce, podíval se na mne pronikavým a upřeným pohledem, potom se srdečně usmál a řekl: „Á, tak jsi přišel, co? Sedni si.“ Byl jsem z toho na okamžik udiven, protože z jeho slov vyplývalo, že mne očekával. Když se mě zeptal, zda-li mám nějaké spe-

ciální dotazy, odpověděl jsem mu, že bych pouze jen velmi rád seděl tiše a vstřebával jeho slova a duchovní atmosféru, která je v jeho přítomnosti. Usmál se a pokynul hlavou. Od té doby jsem navštěvoval Maharadže pravidelně.

Zjistil jsem, že Maharadž není ochoten o svém osobním životě mluvit, a tudíž musely být jeho určité osobní údaje shromážděny od druhých. Jedna věc je jasná; není to žádný *sádhu* či *sannjásin* a nemá ve skutečnosti žádné zvláštní postoje. Je to prostý muž, oblečený v nejobyčejnějších šatech, vypadající podobně jako milióny dalších. Během rozhovorů často říká, že není nějaký učenec, a tudíž může mluvit jenom ze svých vlastních zkušeností a znalostí, a že cokoliv, co byl schopen poznat o svém opravdovém bytí je rovněž druhými možné realizovat. Nikdy nezapomenu na jednu jeho větu: „Jednou jsem si myslel o sobě, že jsem normální muž, který se oženil a přivedl na svět děti; potom jsem ovšem potkal svého Gurua, který mě z tohoto omylu vyvedl, a na základě jeho zasvěcení a instrukcí jsem přišel na to, že jsem *brahma*.“

Šrí Nisargadatta Maharadž se narodil v Bombaji jako Maruti Shivrampant Kampli v březnu roku 1897. Jeho narození se shodovalo s příznivými oslavami Hanumana, odkud dostal jméno Maruti. Svě dětství trávil v Kanpalgaone, vesnici nedaleko od Bombaje, do které ho otec odvezl v době nůkazy „morem“. Vzpomínám si, že Maharadž shrnul vzpomínky ze svého dětství do jednoho momentu, kdy ho otec nesl na zádech a on hleděl na kopec, kde viděl právě vycházet slunce nad obzorem. Postupem času se zisky na otcově farmě zmenšily natolik, že nebyly dostatečné k pokrytí nákladů na obživu celé rodiny. Po otcově smrti v roce 1915 museli Maruti a nejstarší bratr odjet zpět do Bombaje, aby vydělali peníze pro živobytí celé rodiny. Maruti začal svoji dráhu jako úředník u soukromé firmy, ale vzhledem k jeho nezávislé a dobrodružné povaze se zkusil osamostatnit a jít svojí vlastní cestou. (Když jsem dopsal tento odstavec, přihodila se mi hned následující den jedna zvláštní příhoda. Maharadž se ten den zmínil o tom, že byl vždy od povahy rád nezávislý a že nikdy v životě nebyl schopen snést tlak jakéhokoliv druhu od jiných, a jen tak podotkl: „Je lepší být jeden den nezávislý než prožít celý život bez svobody.“ Díky němu jsem poznal opravdový smích. To byla jedna z řídkých příležitostí, kdy Maharadž mluvil o svém osobním životě).

Maruti Kampli začal svoji obchodní dráhu jako výrobce a prodavač „*bidis*“ (ručně balených místních cigaret) a v krátké době se stal vlastníkem osmi obchodů s tímto zbožím. V roce 1924, když mu bylo sedmadvacet let, se oženil. Měl čtyři děti, jednoho syna a tři dcery. Ovšem pouhá materiální prosperita mu nemohla přinést spokojenost. Silná náboženská atmosféra, rituální tradice v rodině a jeho dřívější osobní kontakt v Kandalgaon s učeným brahmínem jménem *Višnu Gore* rozžehly poměrně brzy nevyhnutelnou nutnost začít si klást otázky týkající se vztahů mezi lidmi, vnějšího světa a Boha. Byl to právě jeho přítel, *Yeshwantrao Bagkar*, který ho představil *Šrí Siddharameshwaru Maharadžovi* z tradice „*Navanath Samradéja*“. Přítel Bagkar věděl dobře o Marutiho upřímné a intenzivní tužbě po pravdě a jednoho dne se rozhodl vzít jej ke svému Guruovi. Maharadž k tomu poznamenal: „Bagkar mě skutečně nutil, abych ho doprovodil k jeho Guruovi. Dokonce koupil i věnec s květinami, kterým žák tradičně vzdá úctu svému Mistrovi, a potom mne přítel Bagkar, který byl veden osudem, doslova zatlačil k zemi k nohám svého Mistra.“ Brzy nato dostal Maruti zasvěcení od tohoto Gurua a poté začal provádět duchovní cvičení s vrozenou horlivostí a odhodláním do té doby, než došel k Sebe-realizaci. Toto se tedy událo v letech 1933 až 1936.

Šrí Siddharameswar Maharadž upadl do *mahásamádhi* v roce 1936. Následující rok se *Šrí Nisargadatta Maharadž* náhle rozhodl zříci se své rodiny a svých prosperujících obchodů a začal putovat po Indii. Po návštěvě několika svatých míst a chrámů v jižní Indii začal směřovat na sever Indie, kde chtěl strávit zbytek svého života v Himálájích. Tam také potkal svého následného žáka. Po rozhovoru s ním došel k rozhodnutí, že takové toulání není opravdu potřeba a že aktivní život bez chtivého přivlastňování výsledků je daleko významnější. Možná to bylo zhmotnělé štěstí tisíce lidí, kterým se dostalo vedení od svého Mistra, které přimělo a přivedlo Maharadže zpět do Bombaje. Když se vrátil do Bombaje, zjistil, že všechny jeho obchody až na jeden jsou zlikvidovány, a tak se rozhodl, že pro jeho nynější světské potřeby mu bude ten jeden krámeček k obživě své rodiny stačit. Od této chvíle se v jeho životě vše dělo spontánně a nebylo zde zapotřebí žádné nesvobodné vůle či vědomého úsilí.

Jak tak sedával ve svém obchůdku a prodával v klidu a s postačujícím výdělkem své cigarety, začali za ním chodit přátelé a jejich ho-

vory byly vždy na stejné téma – *paramartha*, neboli konečný význam. Postupně se tyto rozhovory staly na veřejnosti známé díky ústnímu sdělení od jednoho k druhému a tak se začaly před krámkem vytvářet menší skupinky lidí, kteří se chtěli zaposlouchat a vyslechnout si perly moudrosti. Když dospěl jeho syn natolik, že byl schopen převzít krámek, Maharadž odešel do penze, kterou trávil ve svém podkroví, které si postavil ve svém bytě a které tím nabylo svátostí *ášramu*.

Předtím, než budu pokračovat ve svých osobních zkušenostech s Maharadžem, chci poznamenat jednu podstatnou příhodu z jeho života. Občas se Maharadž zmiňoval o momentu smrti a jak se taková zkušenost, která je traumatizující pro normálního člověka, stává velkou extází pro *džňánina* (pozn. č. př.: *realizovaná bytost*). Někdy podotkl, že zná takový moment, protože sám pozoroval svoji vlastní smrt! Dotázal jsem se ho na to a toto je ta příhoda, o kterou se jedná:

Před pár lety bylo ve zvyku se scházet každou neděli v bytě Šrí Sabnise, kde se zpívaly *bhadžány* (svaté písně). Maharadž se tohoto programu pravidelně zúčastňoval. Jednu neděli mu jeden z jeho žáků volal domů a chtěl ho vzít na tento program, ale od znepokojených členů rodiny zjistil, že Maharadž je nemocen. Maharadž se nechtěl nechat prohlédnout od doktora. Navrhl, aby jel tento ochotný žák sám k Šrí Sabnisovi a aby se obvyklý program uskutečnil bez něho. Tento žák ovšem neodjel od Maharadže a nakonec přijel i Šrí Sabnis, aby zjistil, co se vlastně přihodilo. Maharadž trval na tom, aby oba odjeli nazpět a normálně uskutečnili plánovaný program. Neochotně souhlasili, ale ihned po ukončení se vrátili znovu k Maharadžovi společně s dalšími žáky. Byli rozradostněni, když uviděli Maharadže sedět již v lepším zdravotním stavu. Po pár dnech v jednom z rozhovorů vyprávěl, že to odpoledne byl opravdu pozorovatelem své vlastní smrti a že to byl opravdu extatický moment.

Denní program Maharadže byl po několik let prostý a pravidelný; ráno i odpoledne hovořil s návštěvníky (obojí trvalo stejně dlouho, tj. asi devadesát minut) a potom se každý den zpívaly *bhadžány* čtyřikrát denně dle Guruových instrukcí. Během rozhovorů bylo u Maharadže okolo dvaceti osob, v neděli něco kolem pětaticeti a o svátcích byla malá plocha zcela zaplněna. Někteří z nich byli cizinci, kteří přijížděli až z daleka, ale nebyli to turisté, nýbrž lidé, kteří chtěli získat jeho *daršan* (posezení s Mistrem) a chtěli poslouchat jeho řeč,

protože po přečtení knihy „*Já Jsem To*“ nemohli odolat touze poznat ho. Někteří z návštěvníků, jak Indové, tak i cizinci, měli svoji filosofii a byli pevnými zastánci svých příslušných směrů. Maharadž říkával: „Není to zázrak milosti mého Gurua, že takoví eminentní lidé, kteří by normálně nepřistoupili k tak obyčejnému muži, jako jsem já, pokorně přicházejí se založenýma rukama, přejíce si vyslechnout tyto rozhovory?“

Navštívit Maharadžovo obydlí občas lákalo lidi, kteří si přáli vystavit na obdiv své vlastní vyčtené poznatky a kteří zkoušeli svést Maharadže do neplodných diskuzí. Maharadž prokazoval úžasnou dávku tolerance a trpělivosti, když takovým lidem, kteří překročili určitý časový limit, dával čas k rozřešení jejich problému na úkor těch, kteří přišli s upřímnou touhou porozumět svému Mistrovi a jeho řeči. Cokoliv, co Maharadž řekl, vyšlo s takovou spontánností, vřelou jistotou a klidnou autoritativností, že nebylo možné nic jiné než instinktivně cítit přítomnost Mistra a rozpoznat Pravdu, a to i tehdy, když tomu přítomný posluchač dostatečně nerozuměl! Maharadž nikdy necitoval žádnou autoritu, aby prokázal či podpořil své výpovědi a to ani *Védy*. Většinou mluvil z úrovně, která je za slovy a která je pro *Védy* nedosažitelná.

Maharadž často dával najevo, že ten, kdo k němu přijde a doufá, že obdrží radu, která by mu pomohla přinést materiální zisk nebo útěchu z fyzických či mentálních útrap, bude zklamán, protože on nebude nikdy o takových problémech diskutovat. Snad to je proto, že Maharadž se nazajímá o to být „populárním“ Guruem. Ten, kdo očekával potvrzení svých vlastních oblíbených konceptů či forem náboženství, by nemusel být pouze zklamán, nýbrž by se mohl cítit i dotčen či poškozen nějakým z Maharadžových výroků, jako např.: „Všechny svaté texty říkají, že před vznikem světa tu byl Stvořitel. Ale kdo zná tohoto Stvořitele? Zná to ten, kdo tu byl již před Stvořitelem – váš základ, vaše vlastní skutečné bytí, zdroj všech světů a jejich Stvořitelů.“ Maharadžovo učení nemá žádné skutečné kořeny z již vzniklého a založeného náboženství. Maharadž se ptá: „Může mi někdo z vás říci, jaké je náboženství každého z pěti elementů?“

Ce tedy Maharadž vlastně učí? Jak Maharadž sám často říká, vše, co dělá, je předložit nám duchovní zrcadlo, ve kterém bychom mohli za předpokladu, že si to opravdu přejeme, vidět naši pravou tvář. Jest-

liže si na to člověk troufne a odváží se to uskutečnit, tak by se jeho základní učení, které Maharadž prezentuje, dalo shrnout přibližně takto:

Celý vesmír (*mahádakáša*) existuje pouze ve vědomí (*čidakáša*), zatímco *džňánin* přebývá v Absolutnu (*paramakáša*). V Absolutnu „v čiré bytosti“ není žádné vědomí „já jsem“; Absolutno je tu dřívě, než povstanou nějaké myšlenky či slova. Potom se z nezjevitelných důvodů vědomí spontánně vmísí do existence. Ve vědomí se svět zjevuje a mizí. Všechno, co tu je, jsem já; všechno, co tu je, je ve mně; před všemi začátky a po všech koncích já jsem. Cokoliv, co se stane, se nestane beze mne, čili tam musím být já, který to pozoruji. Proto není zcela pravda, že svět neexistuje. Svět je projev ve vědomí, které je shrnutím a plností poznaného v nezměrnosti neznámého. To, co začíná a končí, je pouze projev. O světě se může říci, že se *zjevuje*, ale ne že *je*.

Maharadž nám říká, že kdykoliv jakákoliv individualita sní, skutečně zažívá svět, který se tímto vytváří ve vědomí. Když tato osoba není plně probuzena a vědomí se stěží hýbe, zažívá tehdy stav snění; ve svém snu, v tom nepatrném bodu vědomí, je v okamžiku sekundy vytvořen úplný svět, který je přesně tak stejný, jako je svět vnější, a v tomto světě jsou viděny země, slunce, kopce, řeky a lidé (včetně snícího) a vše se děje přesně tak, jako je tomu ve vnějším světě při bdění. Po dobu snění je tento snový svět velice reálný a zážitky z něho (jak bolesti, tak i radosti) jsou extrémně skutečné. Ale jakmile se člověk probudí, celý snový svět se ponoří do vědomí, ve kterém byl vytvořen. V bdělém stavu se svět zjevuje kvůli nevědomosti (*máje*) a vtahuje vás do bdělého snového stavu. Jak spánek, tak i bdělý stav jsou chybnými označeními, protože ve skutečnosti stále sníme. Sníte o tom, že jste probuzeni, a sníte o tom, že jste usnuli. Pouze *džňánin* zná pravé bdění a pravý spánek. Nahlížejte na vše jako na sen a neztotožňujte se s tím. Hlavní problém je v tom, že jste si svoji přirozenou podstatu překryli vyprojektovaným světem svých vlastních konceptů, které jsou založeny na vzpomínkách, tužbách a strachu, a že jste se v nich uvěznili. Uvědomte si to, prohlédněte a zlomte nánosy a *buďte svobodni*.

Stvoření světa, zjeveného ve vědomí, má několik aspektů: původní základní princip je *prakrti–puruša*, neboli dualita mužského a žen-

ského prvku; tvořící hmota je podstatou (*sattva gunou*) pěti elementů; *sattva guna* se projevuje také skrze dvě další *guny* (atributy), tj. *radžas* (energie) a *tamas* (nečinnost a ego). Člověk si může myslet, že to je právě on, kdo jedná a je činitelem, ale ve skutečnosti jsou všechny činnosti uskutečňovány pěti elementy prostřednictvím tří *gun*. Je to *sattva*, která člověka probudí do vědomí, *radžas* ho zapojí do denní aktivity a *tamas*, snažící se ztotožnit člověka s konatelem činností.

Pro skutečně opravdové žáky je Maharadžův přístup přímý, plný síly a jednoduchosti, ale zároveň velice hluboký a jemný:

- A) Představte si nějakou hromadící se vodu; po čase se zde usídlí hmyz, který se začíná pohybovat; ví, že existuje. Nebo si představte kus odhozeného chleba, který je delší čas zapomenut někde v rohu. V chlebu se objeví červ, který se začne hýbat; ví, že existuje. Nebo si vezměte vejce slepice, které je určitý čas zahříváno tělem slepice, načež se po čase spořáпка rozpuke a objeví se malé kuřátko, které se dá do pohybu a ví, že existuje. Nebo mužská spermie, která oplodní vajíčko v ženských pohlavních orgánech, a po devíti měsících se narodí dítě, které začne procházet stavy spaní a bdění a začne provádět fyzické činnosti, přičemž si po pár měsících ta samá spermie nyní ve formě batolete začne uvědomovat, že existuje, a začne získávat další informace od matky o tom, že je chlapec či děvče apod.
- B) Co se vlastně narodí v těchto čtyřech případech (hmyz, červ, kuře a lidské tělo)? Není to vlastně, jak říká Maharadž, poznání „já jsem“, vědomí, které je již zde, společně s oběma stavy, tj. spaním a bděním? Toto vědomí, identické ve všech čtyřech případech, které se náhle objevilo v každé z těchto čtyř forem, nenalezne samo sebe díky nějaké „podpoře“, ale spočine ve své konkrétní fyzické formě a ztotožní se s ní. Jinak řečeno to, co bylo původně bez jakéhokoliv tvaru či formy, poselství „já jsem“ – pouhé všeobecné poznání existence (ne u nikoho nějak zvláštní) – se chybně ztotožnilo s určitým tělem, přijalo domněnku narození a od té doby žije v neustálém terorizujícím stínu a zdání existence „smrti“.
- C) Toto „jáství“, toto vědomí, bez kterého by (jak říká Maharadž) člověk nepoznal, že vlastně existuje, a které by tedy každý měl nejvíce milovat a chránit za každou cenu, jak dlouho je to jen možné

– je jediným „vlastnictvím“, se kterým se člověk narodí. Vědomí nemůže existovat bez fyzické formy, která je pouze důsledkem oplodnění vajíčka mužskou spermií, což je zase samo o sobě esencí jídla, které konzumují rodiče. To je analýza procesu, který vyústil v narození individuálního těla, obsahujícího vědomí, neboli takového procesu, kde nebyla „individualita“, které se to týká, nikdy dopředu konzultována! Jestliže člověk jasně vidí a pozná tento proces, výsledkem čehož je jeho existence, můžeme se zeptat, zda-li zde zůstane nějaký prostor pro individuální osobnost, kterou by měl člověk brát vážně a být na ni hrdý, když je to pouhý shluk vzpomínek a zvyků bez jakékoliv podstaty.

D) Jestliže tu není opravdu žádná individuální osobnost, zákonitě vzniká otázka: Pro koho tu je nějaké osvobození neboli *móksa*? Týká se to pouze lidské bytosti, která klade tuto otázku, protože žádná jiná živá forma nemá dostatečnou inteligenci uzpůsobenou k dotazování se po své vlastní existenci nebo zdroji.

Osvobození nastává (jak říká Maharadž) tehdy, když poznání „já jsem“ realizuje:

- (I) že bylo vždy neomezené a úplně svobodné a že je samo o sobě příčinou veškerého stvoření, protože jestliže by zde nebylo žádné vědomí, nemůže zde být žádný svět,
- (II) že si vytvořilo svoje vlastní pouta a okovy sebeomezeností – tedy tím, že se ztotožnilo s individuálním tělem,
- (III) že nemá žádný tvar či charakteristiku – že je to „kvalita“ esence jídla (která na sebe vzala formu těla), stejně tak, jako má cukr kvalitu sladkosti,
- (IV) že tehdy, když se esence jídla (tělo) stane starým a „umírá“, jeho kvalita, poznání „já jsem“, také zmizí – tzn., že již není předmětem projevu tří *gun* a stává se *nirgunou* a rozplyne se ve *skutečnosti*. Kdo potom umírá?!

Maharadž neustále shrnuje své učení tím, že vyzývá své posluchače k tomu, aby šli za jeho slova zpět ke zdroji a zde také spočinuli. Tento zdroj je zdrojem skutečnosti, našeho pravého stavu, stavu před příchodem vědomí, tj. stavu, kdy neexistovaly žádné potřeby jakéhokoliv druhu. Tento stav tu je ještě dříve, než vznikne iluze proudu událostí jako např. narození těla, životních dějů a nakonec smrti těla (podobně jako když vznikne nemoc v normálním zdravém těle). Ma-

haradž říká: „Vy jste zcela odděleni od všeho dění, které pouze pozorujete; pozorování ustane na konci proudu událostí a vyvstává otázka: Kdo umírá?!“

Sebezpozáním je již to, že víte s naprostým přesvědčením, že nejste ani tělo ani mysl, i když si obojí uvědomujete. Osvobození není záležitostí zisku něčeho, nýbrž záležitostí víry a přesvědčení, že jste byli vždy svobodní, a odvahy jednat na podkladě tohoto přesvědčení. Není potřeba nic měnit; právě tehdy, když je idea změny viděna jako falešný koncept, může neměnně být vnímáno.

Maharadžovi posluchači jsou napadáni zcela neznámým přístupem v jeho učení. Například co se týče lásky, běžné názory a přístupy všech náboženství říkají, že zde nemůže být žádný duchovní vývoj člověka, pakliže nerozvine pocit lásky k druhým. Tento přístup by se mohl stát docela snadno překážkou poctivému duchovnímu aspirantovi, který nemůže a není schopen milovat druhé jako sebe sama. Jak se mu ale uleví, když Maharadž mimo jiné říká: „Buďte opravdoví ke svému já. Milujte absolutně sebe sama. Nepředstírejte, že milujete druhé jako sebe sama. Do té doby, než si uvědomíte, že druzí jsou vámi a vaším já, je stejně nemůžete opravdově milovat. Nepředstírejte, že jste něco, co ve skutečnosti nejste; neodmítejte být to, co jste. Vaše láska k druhým je *výsledkem* sebepoznání a ne jeho příčinou.“

Pro povzbuzení je nakonec dobré slyšet tato Maharadžova slova: „To, co jste se zde naučili, bylo ve vás zaseto. I když to můžete dočasně zapomenout, ono to bude žít dále a v pravý okamžik to vyroste a přinese květy a plody. Vše se stane spontánně. Není potřeba nic dělat, pouze se tomu nebraňte.“

R. S. Balsekar
31. března 1980

HOVORY S MAHARADŽEM



7. července 1979

Maharadž: V *nisarga* (přírodě) je vše (roční období, setí, sklizeň atd.) časově ohraničeno, ale příroda sama není časem ohraničena. Příroda není ani ženského ani mužského principu. Mnoho Avatarů přijde a odejde, ale příroda tím není ovlivněna. Příběh o přírodě se li-
ne ze všech dojmů, které jste si vnesli od narození do své mysli. Do té doby, dokud se budete držet těchto vzpomínek, nebudete schopni poznat své skutečné Já. Jestliže studujete pouze všechna různá objektivní historická, životopisná aj. data, nemůžete realizovat své pravé Já. Musíte jít dovnitř. Jakékoliv velké věci, které se uskutečnily v přírodě, a to ať jsou jakkoliv působivé a dojemné, se stejně právě zde rozpustí. Tyto situace nastanou a zmizí. Ve skutečnosti je to jen abstrakce, ale to, co je pevné a přítomné zde a nyní, je poznání „já jsem“. Viděné a vidění zmizí. Říkám to pouze těm, kdo jsou připraveni poslouchat. Cokoliv se objeví, je zároveň předurčeno k zániku. Největší zjevení je poznání „já jsem“. Je to neviditelné před narozením a po smrti těla, a když je to viditelné, je to stálé a pevné. Mnoho velkých Mistrů se zjevilo a zmizelo díky mocnému semenu „já jsem“. Když *prána* (pozn. č. př.: *životní síla*) opustí tělo, poznání nemá žádný podporující prostředek, a tak zmizí, tzn. že je neviditelné.

To, co tu vysvětluji, je velmi hluboké poznání. Můžete zažít dokonce i *brahma*, ale ani tato zkušenost tu nezůstane. Všechny zkušenosti jsou tu díky buňce „já jsem“. Ale stejně tak jako všechny zážitky, tak i tato buňka zmizí. Dokonce i vaše nejlepší vzpomínka jednoho dne zmizí. Poznání „já jsem“ je časově ohraničené. Všechny vaše poznatky vycházejí z konceptu, že jste.

Milióny svatých přišly a odešly. Zažívají nyní zde stav „já jsem“? Svatí neměli žádnou pravomoc pokračovat a zvěčnit si svoji existenci; jejich „jáství“ se stalo neviditelné. Světci nemohou ani o „příd“ změnit svět. Cokoliv, co se stane, se stane.

Tazatel: Ale Maharadž řekl, že díky existenci *džňánina* ve světě je tímto svět obdarován.

M: To bylo řečeno nevědomému, tj. tomu, kdo lne k tělu a myslí. Když tu není žádné „jáství“, co je tím, co byste potom potřeboval?

T: Jsem ztracen.

M: Kdo hovoří? Ke komu?

T: Sám k sobě.

M: Jestliže jste vy (tedy poznání „já jsem“) opravdu ztracen, jak potom budete moci něco vědět o pocitu ztracení? Jste neustále odváděn koncepty. Toto nepředstavitelně malinké semínko obsahuje vesmír. Vy jste ztratil tento bod, a proto mi dostatečně nerozumíte. O tomto principu „já jsem“ vám tu vykládám stále a pořád dokola.

Nalezněte svoji totožnost. Vše, co se objeví, je odkázáno k zániku. Co mohou Roosevelt či Gándhí nyní dělat? Tam, kde to měli pod kontrolou a kde vše řídili, se nyní dějí změny. Proč se neobjeví a nepromluví? Když *prána* opustí tělo, nemohou promluvit ani velcí světci.

T: V Gítě Krišna říká, že kdekoliv, kde je kalamita a není tam žádná dharna (*pozn. č. př.: pravé učení*), se objeví a navrátí vše do klidu a pořádku.

M: Je to jako při změně ročních období, kde je cyklus. V tomto cyklu je nutné pochopit hluboký význam Já. Všechny další otázky ustanou tehdy, když rozřešíte hádanku „já jsem“.

T: Někdy se cítím dobře, někdy špatně, někdy blaženě a někdy velice mizerně. Víím, že to je mysl; *védy* říkají, že mysl je zrozena z měsíce, a proto ty změny.

M: Prokažte mi tu laskavost a poté, co sem přijdete, nechte svoji mysl stranou. Dobré a špatné existuje pouze v oblasti mysli. Popřete jako svůj základ vše, co dostanete z mysli.

T: Kdo mi říká, abych přišel sem za vámi a seděl tu u vašich nohou?

M: Nedá se to vyjádřit ve slovech, můžete si to nazvat, jak chcete. Měsíc značí mysl, mysl je jako tekutina, která neustále teče. Proto pozorujte svoji mysl volně a bez vášní, jak teče, a nepřivlastňujte si tento tok mysli. Buďte ve stavu „jáství“ beze slov. Dáváte význam slovům a nakonec slova zmizí; nakonec vnímatelné a pozorovatelné jde do stavu ne–vnímatelného a ne–pozorovatelného. Objevte to. Postupně tomu pomalu porozumíte a získáte klid a mír. Nic neděláte. Prostě se to děje. Mluvíte o poznání, které máte ovšem vyčtené a vyslechnu-

té od druhých. Dokud nemáte důvěru ve své vlastní Já, musíte sahat po autoritě druhých, ale já vám to říkám ze svého skutečného stavu; tak, jak to zakouším, jak to vidím, jak mluvím a nemám potřebu citovat autority z Gíty nebo Mahábháraty. Když mluvíte o Gítě, musíte vědět, že se to vztahuje na vás, každé slovo z toho se vztahuje k vašemu vlastnímu Já.

22. července 1979

T: Jsou vědomí a svědek stejné?

M: Vědomí je svědek všeho, co je viditelné. Je tu ale také další princip, který sleduje vědomí, a tento princip je za světem.

T: Jak sledujete vědomí?

M: Jak sledujete tu skutečnost, že právě sedíte? Bez úsilí či s úsilím?

T: Bez úsilí.

M: No vidíte, taktéž i já sleduji vědomí stejným způsobem. Cokoliv, co provádíte s úsilím, je z hlediska těla. Poznání „já jsem“ je duší celého světa. Pozorovatel poznání „já jsem“ je tu před samotným poznáním „já jsem“. Zkuste porozumět sám sobě tak, jak jste, a nepřidávejte jakékoliv kvalifikace. Stejně tak, jako když připravujete různá jídla z různých přísad, chcete z toho nakonec něco udělat. Pozorování neboli uvědomování je stejné, jako když pozorujete svůj hluboký spánek. Právě takové.

T: Nerozumím tomu.

M: Není to k porozumění. Musíte o sobě rozjímat. Cokoliv, co přichází na plátno tohoto rozjímání, jistě také zmizí. Rozjímající zůstává.

T: Není tento rozjímající také konceptem mysli?

M: Koncept a mysl jsou paprsky světla vycházející z rozjímajícího.

T: Je „já jsem“ souhrnem všeho, co vnímáte?

M: Ano, „jáství“ se spontánně zjeví a zmizí; nemá žádné místo k přebývání. Je to jako snový svět. Nezkoušejte být něčím, a to ani duchovní osobou. Jste projevené bytí. Strom tu již je obsažen v semenu. Stejně takové je „já jsem“. Pouze to zřete takové, jaké to je. Nezkoušejte zasahovat do toho, co vidíte. Jakou další potřebu byste mohl mít v okamžiku, kdy jste toto pochopil?

T: Žádnou.

M: Musíte se ale v tomto přesvědčení upevnit. Poznání (*džňána*) je duší celého vesmíru. Nezaplétejte se do *siddhis* (duchovních sil). I když netoužíte úmyslně po *siddhis*, mohou se kolem vás dít nějaké zázraky. Nevyžadujte si jejich autorství. Váš uctivatel, který je od vás vzdálen tisíce kilometrů, může získat váš *daršan* (posezení s Mistrem) ve formě. Kdykoliv váš uctivatel chválí vaše poznání, získává vaše poznání konkrétní formu. Nemyslete si, že něco děláte. Tak jako zvuk vyplní celý prostor, tak podobně poznání „já jsem“ vyplní úplný prostor. Jednou pochopíte, že pro vás neexistuje žádná smrt. Jestliže o sobě přemýšlíte jako o určité individualitě, potom jistě zemřete.

Duchovně hledající člověk chce být něco; stačí, když budete to, co jste. Jestliže k vám pak přijdou nějakí lidé, je automatické, že se s nimi dáte do řeči. Nemuseli jste ani studovat *vědy* a vše, co z vás vychází, bude stejné jako to, co je obsaženo ve *védách* a *upanišádách*. V okamžiku, kdy začnete mluvit, nebudete mít ani tu nejnepatrnější myšlenku, že jste *džňáninem* nebo někým, kdo dosáhl poznání.

T: Cítím břímě „jáství“. Jak se toho mám zbavit?

M: Kde vzniká tato otázka? Jak se můžete něčeho zbavit, když jste nic nezasadil?

T: Víím to, ale moje mysl cítí, že by se toho měla zbavit.

M: Může mysl rozpoznat nejvyšší princip? Neřidte se myslí; mysl si provádí svoji vlastní přirozenou činnost. Vy jste se s ní ztotožnil a hovoříte v její prospěch. S jakou trvalostí může mysl uskutečňovat změny ve vesmíru nebo v prostoru?

Prostor je oční čočkou pravého „já jsem“, které skrze tuto čočku sleduje svět. Pět smyslů nemůže znát vás, ale vy znáte pět smyslů.

T: Co myslíte tím „vy“? Které „vy“ máte na mysli?

M: Od té doby, kdy cítíte dualitu, tím míním posluchače, který je ve vás.

T: Nejsem mimo vědomí.

M: Ve skutečnosti jste mimo ně a rozpoznáváte to. Jestliže říkáte, že jste vědomí, potom jste celým světem. Jste odděleni od „já jsem“. Poznání „já jsem“ je samo o sobě iluzí. Poznání „já jsem“ a svět jsou klamy *máji*. Není v tom žádná podstata. Ve skutečnosti tu nejsou žádná slova; slova z vás vycházejí jenom pro vaše uspokojení.

Víte, že existují stavy hladu, žízně, bdělosti a spánku. Co jste bez těchto stavů? Myslíte si, že toto jsou všechny vaše věčné potřeby; ovšem toto je klam *múla–máji* (základní nevědomosti). Vjem „jáství“ má určité rozpětí v čase. Jak dlouho budete svázáni těmito nevědomostmi?

T: Paměť si vytváří „reálný“ svět. Jestliže paměť nezaregistruje zelenou barvu, tak zde neexistuje zelená.

M: Paměť je jen součástí poznání „já jsem“. Následná opakování jsou jen hrou *máji*. Myslíte si, že byste přežil osmidenní období beze spánku?

T: Ne.

M: Takže ve stručnosti, jestliže budete za stavy bdělosti a spánku, vaše nevědomost zmizí.

T: Odkud přichází vědomí „já jsem“ v momentě, kdy se ráno probouzím?

M: Toto nejste schopni pochopit. Podobně je tomu u filmu, který je již vyroben a opakovaně se stále a stále promítá. Tato chemická sloučenina se ve *védách* nazývá nejvyšší princip; je to *hiranja–garbha* (zlaté lúno). Vjem „jáství“ je zapomenut v hlubokém spánku a objevuje se v bdělosti a při snění.

T: Jak si pamatuji předchozí věci?

M: To je schopností „jáství“. S čím se ztotožňujete?

T: Já jsem svědek.

M: Čeho?

T: Všech činností těla a mysli.

M: To je ale pouhou kvalitou těla–mysli, ale nikdy to není poznáním pravého Já. Červ se objeví ve zkaženém jídle. Podobně i tělo je zkaženým jídlem a Já se v tom kroutí. Když se tělo začne rozkládat, červ „jáství“ je v práci. Chuť je „jástvím“, které se těší ze života bez nástroje chuti, tj. jazyka. Jsme příliš hrdi na chuť tohoto zastaralého jídla. O jaké poznání potom stojíte?

T: O poznání svého pravého Já.

M: Dokud si budete myslet, že jste toto tělo, nedosáhnete pravého poznání. V jazyce Maráthi existuje tato fráze: „Půjčená žena je ta, která musí být vrácena zpět.“ Podobně i toto tělo je vypůjčenou věcí, kterou musíte vrátit zpět. Proto se tohoto ztotožnění s tělem musíte vzdát.

T: Jak se může někdo stát úspěšným, když se vzdá této totožnosti?

M: Zkuste přešetřit hluboký spánek a stav, kdy jste vzhůru. Oba stavy jsou časově ohraničeny. Bez zkušenosti tohoto stavu bdělosti či stavu spánku zkuste vysvětlit, co ve skutečnosti jste.

T: Potom jsem něco, co je nevyjádřitelné slovy.

M: Jste si tím jistý? *Vědy* také říkají: „Toto neexistuje, tamto neexistuje,“ a na konci spočinou v tichosti, která je za slovy. Víte, že jste nebo že zažíváte zkušenost „já jsem“ i tehdy, když jste tu bez hlubokého spánku nebo stavu bdělosti?

T: Ne.

M: Co je narozeno: Vy nebo tyto dva stavy? Jestliže sem přijdete, budete brzy zlikvidován. Co si potom z těchto dvou stavů seberete jako atributy své totožnosti?

T: Nic.

12. srpna 1979

M: Jste spokojen?

T: Někdy tu je spokojenost, někdy není.

M: Kdo to říká? Kdo vám to říká?

T: Vidím spokojenost, kterou cítím ve vědomí. Jsem indiferentní. O cokoliv, co se děje a zjevuje v mém vědomí, se nestarám a nezajímám. Nemám s tím nic co dočinění.

M: To se nenazývá indiferencí, ale odloučením. Neexistuje něco takového jako neštěstí. Nestrachovat se o nic, to je opravdový stav. Jste nebo nejste v tomto světě k čemusi přitahován?

T: Při jakékoliv události, která se odehraje ve světě, neexistuje žádný zisk nebo ztráta.

M: Jak se to stalo?

T: Nevím.

M: Nechovejte se jako ostatní jenom proto, že oni právě říkají to či ono. Po vyslechnutí si tohoto učení a po Sebe–realizaci byste se měl chovat jako král nebo jako Mistr. To by mělo být vaším chováním a takto byste měl vystupovat uvnitř i vně. *Aham brahmasmi*, „Já jsem Mistr“. Pochopil jste to, či ne?

T: Nevím.

M: Chcete položit další otázku?

T: Pociťuji velký tlak při pocitu uvědomování sebe sama. Je to vždy doprovázeno velkým tlakem v hlavě.

M: Měl byste to sledovat. Uvědomujete si vědomí, čili jste za tímto tlakem. Jste toho svědkem.

T: Pociťuji to ovšem stále.

M: Vaše vědomí není v těle. Protože ovšem vaše zaujatost k tělu doposud trvá, toto pociťování zcela úplně nezmizelo. Vaše vědomí má stále ještě nějaké zaujetí, nějakou lásku k vašemu tělu; proto tu existuje tento tlak.

Znáte své vědomí, jste schopen pozorovat nyní své vědomí. Dříve to pro vás bylo nemožné, protože jste o sobě uvažoval v dimenzích těla. Nyní víte, že nejste tělo. Víte také, že nejste vědomí.

Původně, ještě než jste si toto vyslechl, a předtím, než jste přijel do Indie, jste nazýval toto vědomí myslí. Nyní názvem pro vědomí je *džňána* (poznání).

M (k dalšímu posluchači): Jste spokojen s tím, jak je poslouženo vašemu účelu?

T: Ó ano, již dlouhou dobu předtím, než jsem přijel sem.

M: Po prožití mnoha zážitků jste jistě došel k závěru, že to, co těmto zážitkům vždy předchází, je stále stejné. Jste ovlivňován zážitky, které se dějí ve světě?

T: Nejsem. Máte pravdu, došel jsem k tomuto závěru.

M: Tedy všechno, co člověka běžně přitahuje, je pro vás jen něčím běžným a nepodstatným? Nejste tím ovlivněn? Dosáhl jste tohoto stavu? Nebo doposud stále ještě dychtíte po úctě od ostatních a po získání stále většího a dokonalejšího umění v poznání?

T: Netoužím po tom, protože vím, že to stejně nemohu déle držet. Nemám proto nic, co bych si uchovával v paměti, ale kdo ví, jak bych se zachoval, kdybych objevil něco, co bych si mohl držet.

M: Toužit po něčem znamená, že si myslíte, že to má pro vás nějaké výhody či je to pro vás příležitost.

T: Víím, je to neplodné. Všechno nakonec skončí; je to tedy bez užítku.

M: Takže jste vše viděl a všechno pochopil. Co je tím, co přetrvává u konce?

T: To, co zůstává, není vnímatelné.

M: Co je tím základním? Co je u kořene?

T: To, co je u kořene, není objektem.

M: Realizoval jste to?

T: Ne, nerealizoval, protože je to větší než já. Jak bych to mohl vidět?

M: Když procházíte různými zážitky, realizujete tu skutečnost, že tu je něco, co přežívá právě od počátku a co jste si neuvědomoval? Uvědomil jste si to, co je mnohem větší než všechny ty zážitky? Jestliže jste to objevil, můžete v tom setrvat? Nebo stále ještě procházíte různými zkušenostmi a zážitky?

T: V tomto stavu mohu setrvat a necítím potřebu dále procházet různými zážitky. Je to něco podobného, jako když jste na lodi. Nemyslíte si, že se pohybuje voda, víte však, že se pohybuje loď, ale zároveň si skrytě uvědomujete, že tu je voda. Nemusíte si stále dokola

opakovat: „Ó, ano, pohybuji se po vodě.“ To, co je zde, se hýbá a to, co je pod tím, je tím, co hýbá vámi.

M: Poznáváte při těch všech prožitcích, které zakoušíte, že to je jen umělé snění a že to není skutečné? Co zakoušíte?

T: Zakouším fakt, že procházím skrze vlastním způsobem vytvořený projekt.

M: Nevidíte, že to, co realizujete jako iluzi, projekci, není nic jiného než vaše vlastní malá modifikace vašeho vlastního Já?

T: Ó ano.

M: Když toto realizujete, nezachytíte záblesk něčeho, co je prapůvodní a neomezené?

T: Nejsem omezen zážitkem nebo omezením zážitku.

M: Svět se stále mění, stále je nový; v podstatě to není nic jiného než myšlenky prapůvodního principu. Je to trik prapůvodního principu. Jaký smysl potom má prosazování vaší bytosti, že není nijak omezená? Popíráte existenci vaší bytosti?

T: Ne, nepopírám její existenci. Popírám její skutečnost.

M: Představte si, že máte dítě a toto dítě vám odejde do Timbaktu a stane se tam králem. Stále bude vaším dítětem, že ano?

Cokoliv, co se stane, se nemůže odehrát beze svědka, který potvrzuje, že se to stalo. Čili prapůvodní princip je zde stále a bdí nad všemi ději tak, že o nich může vyprávět.

T: Je tento svědek Absolutno nebo je ve vědomí? Musí tu být někdo, kdo sleduje tuto zkušenost?

M: Nevyprávím vám tu o tomto svědku. Povídám vám tu o tom jádru, o niterném prapůvodu nás.

I na takovém místě mimo les, kde nikdy nerostly maliny nebo ostružiny, mohou vyrůst takováto křoviska. A to díky jedné samotné bobulce.

Co je tím principem, který pozoruje tvoření a stav, který je tu ještě před tvořením? Absolutno. Stav ne-bytí, samotný stav ne-vědomí ví, že tu existuje vědomí. Ten stav ne-„jáství“.

Mnoho lidí vám bude vyprávět o svých tendencích mysli, o proudu mysli, o aktivitách v oblasti vědomí. Takže pokud to uděláte a ze-

ptáte se jich, právě toto se dozvíte a dostane se vám něčeho z této oblasti. Řekl vám ale vůbec někdo o stavu, který je tu před vědomím?

Nejnižším stavem (na duchovní stezce) je *mumukšu*. Tento stav prožívá ten, kdo začíná hledat Skutečnost a je ztotožněn s tělem a myslí. Vždy zkouší odvozovat zisky nebo ztráty z hlediska smyslového vnímání těla a mysli. Potom potká Gurua a ten mu řekne: „Nejsi tělo a mysl, jsi projevené „jáství“ a snaž se to uskutečnit.“ Svět se projevuje prostřednictvím „já jsem“ a tuto skutečnost aspirant také realizuje. Upevní se v tom a zjistí, že není tělo–mysl; je projevem. V pravý okamžik realizuje také to, že není tímto „jástvím“, tedy že není vědomí ani projevený svět, ale že je Absolutno. Proč jste klidný? Je to kvůli zmatku, který je ve vás, nebo díky dosažení této tichosti?

T: Je tento stav „projeveného jáství“ odloučení?

M: Co nazýváte tím „jástvím“?

T: Vědomí.

M: Znáte vědomí? Pozorujete vědomí?

T: Nevím.

M: Čemu tedy dáváte toto pojmenování?

T: Všemu, co vnímám nebo znám. Všemu.

M: Kdo zná vědomí?

T: Nevím.

M: To, co neznáte, je tím nejzákladnějším.

T: To znamená, že ve vědomí se zážitky neustále mění a ve stejnou dobu něco zůstává stále stejné.

M: V nevědomosti jste měli ve zvyku tomu říkat mysl, ale ono to je samo o sobě poznání projevu. Je to síla projevu, toto poznání. Je to zdroj projevu (*múla–mája*). Je to *Mahéšvara*, což je nejvyšší princip *Íšvary*, jehož jméno je *átman*.

T: Jméno koho?

M: *Átman* je pocitem, který máte z „jáství“, čili „já jsem“ beze slov. Je velmi dynamickým a pohybujícím se. Vědomí je myslí Absolutna, silou poznání, silou paměti, poselstvím „jáství“.

T: Je stav projevu stavem připoutanosti?

M: Jeho dění se neboli tvoření je spontánní, a tudíž bez připoutanosti, ale jakmile se objevilo, nastalo připoutání.

Sedíte tu všichni tak klidně a neodvažujete se položit nějaké otázky.

T: Otázky si připravíme předem, ale jakmile sem přijdeme, zmizí.

M: Již v lůně nevědomosti bylo poznání. A toto poznání se v době zralosti stane tímto projevem, ale uvědomte si, že ještě před touto nevědomostí je tu tento velký prapůvodní princip.

Máte poznání znalosti pouze na základě ne-znalosti. Nejprve nic nevíte a z této platformy ne-vědění vyrostle toto vědění. Základem toho je ovšem pouze nevědomost. I když je tu tato nevědomost, která se růstem a vyzrálostí stává poznáním, které je hojné ve svém projevu, je stále třeba vědět, že jeho prapůvodním principem je pouze nevědomost. Před touto nevědomostí je tu tento prapůvodní stav Absolutna.

T: Pomocí jakých znaků rozpoznáme *džňánina*?

M: Jestliže si někdo myslí, že je *džňánin* plný moudrosti a poznání, je hlupákem. Jakmile někdo předpokládá, že je plný moudrosti, touží tím pádem po nějakém sociálním potvrzení a statusu a to je hloupost.

Kdo je *džňánin*? *Džňánin* sám o sobě neví, že je, a kdo je tu kým rozeznáván? Každým okamžikem se z nečinění spontánně uskutečňují milióny změn a tvoří se milióny tvorů a vzniká přitom opravdu velký chaos. Dovolí *džňánin*, aby se takové věci staly?

Džňánin chápe, že z nevědomosti vyšlo poznání a v tomto procesu že se vše děje. Ale jelikož je základem tohoto dění nevědomost, *džňánin* nezasahuje, protože sám neví, že je. *Džňánin* nemůže zaměřit svoji pozornost, protože žádnou pozornost nemá.

Anglický překladatel: To, co Maharadž nazývá „Ten, kdo zná“, tedy Absolutno, nezaměřuje jakoukoli pozornost k ničemu. Pozorování se děje, ale on nepozoruje. On je za jakýmikoliv atributy, tedy i za pozorností. Vy, jakožto vědomí, k tomu nemůžete upřít pozornost. Nemůže to být poznáno.

T: Může Maharadž sledovat svůj stav v hlubokém spánku?

M: Ó ano, pozoruji svůj hluboký spánek velmi rád.

T: Zažil jsem takový zážitek: Vše – tělo i mysl tu byly, ale ve stejný moment zde nebylo nic.

M: Je to stále jen zážitek. Ten, kdo zakouší, je odlišný od toho zážitku. Zážitky můžete popsat tisíce způsoby, ale zakusitele nemůžete popsat.

Anglický překladatel: Maharadž říká, že nemůže popsat Absolutno, protože může mluvit pouze o tom, co se objeví. Nemůžeme říci: „Absolutno ví.“ Ono je tu a to není otázka vědění.

M: Stav bdění po spánku a spánek neznají, co zde bylo před nimi. Vědomí nezná tento stav, kdy nebylo přítomno. Absolutno to zná, ale ono zase nenáleží do oblasti poznání.

Poznávání začalo nevědomky a spontánně. Jakmile poznávání zmizí, není tu nic. Poznávání uzpůsobuje vznik pěti elementů. Když poznávání zmizí, vy zůstáváte. Dokud tu je poznávání, využijte toho a dotazujte se. Vezměte si příklad: „Bodl mne škorpión, co je tím bodnutím?“ Bodnutí je toto „jáství“. Vzhledem k tomu, že nemůžete tolerovat toto bodnutí „jáství“, běháte z místa na místo. Abyste mohli odstranit tento jed z bodnutí, sledujte „jáství“ a pozorujte svoje vědění. Efektem tohoto bodnutí je bdělý stav, stav spánku, hlad, žízeň atd. Chytněte a podržte se tohoto bodnutí, tohoto vědění.

T: Je omezenost nutná k tomu, abychom byli svobodní?

M: Nejdříve ze všeho pochopte, co je tím omezením. Sledujte neustále po čtyřicet hodin sebe sama. Jakmile realizujete skutečnost: „Já nemohu být tělem nebo myslí,“ potom jste přirozeně tam, kde máte být.

Máte po všem, co se tu řeklo, potřebu mluvit či slyšet zvuk slov? Slova o čemkoliv? Je tu potřeba hovořit? Je opravdu nutná pro pravou duchovní skutečnost jakákoliv potřeba slov?

T: Ne.

13. srpna 1979

T: Guru je největší síla, která kontroluje vnější svět stejně tak jako i vnitřní. Je daleko mocnější než král. On je tím největším podvodníkem. O nic vás neošidí, ale myslíte si, že ztrácíte všechno.

M: Jestliže toto je vaše zkušenost, pak je vcelku správná a vhodná. Guru si tím přivlastnil všechno včetně vás. To znamená, že již nejste rozdílnou entitou odloučenou od něho. Čili zde není nic jiného než Guru.

T: Láska ho dělá největším podvodníkem.

M: Láska je dáвана každému podle jeho potřeb. Jestliže tu není žádná potřeba, může zde být láska?

T: Z tohoto pohledu ne, ale Absolutno bylo vždy spojeno s tímto konceptem. Proč To popisujeme jako lásku?

M: Ono nezná Samo Sebe. Neví, co je. Nepotřebuje nic. Nepotřebuje Sebe Sama nazývat „já jsem“. Gurua v Absolutním stavu nazývají *džňáninem* pouze nevědomí lidé. Absolutno Sebe Sama Absolutnem nebo pojmem *džňánin* nepojmenovává.

T: Proč si tedy nevědomí lidé zidealizovali *džňánina* jako lásku?

M: Pro nevědomého je to záležitost vhodného přesvědčení. Do té doby, než dosáhne stavu *džňánina*, musí mít nějakou motivační sílu. Aby tuto sílu získal, spojuje *džňánina* s představou, která je plná lásky, soucítění, laskavosti atd. Tyto charakteristiky jsou potvrzeny a navrstveny nevědomým.

T: Je to správný postoj z hlediska nevědomého?

M: Ano, pro nevědomého je. Vezměte si idol *Vithobhy*. Lidé tam chodí a modlí se k němu těmito slovy: „Díky tvé laskavosti přežívám, atd.“ To mluví nevědomost. Proč tato nevědomá osoba uctívá tento kámen (idol)? Protože chce být plná života, chce neustále přetrvávat ve svém „jáství“. Tento kámen uctívá právě proto, aby uspokojila potřebu být.

T: Není to ale snad jednou z cest, kde Božství vede nevědomého zpět k Absolutnu?

M: Ano, je zde mnoho cest či stezek pro nevědomé.

T: Není nepodmíněná láska vírou ve formě?

M: Z mého hlediska je láska kvalitou potřeby být, existovat. Podstata bytí je láska. Pouze když se tu objeví toto „jáství“, je tu láska. Mohla by láska přetrvávat, kdyby tu nebylo „jáství“? Máte nutnost být a pokračovat ve svém bytí – to je láska.

M: Všechn tento projev je oceánem tohoto bytí. Můžete to nazývat oceánem *brahma* nebo oceánem *máji*.

T: A co je za *májou*, za oceánem?

M: Kde vzniká otázka jít někam za něco? Tam je podstata bytí rozpuštěna. Nelze říci, že se jde za něco. Nebo si myslíte, že je potřeba mít letadlo, Boeing, abychom se někam dostali? Odkud to přišlo a kam to jde? Vy jste zde již před tímto přicházením a odcházením.

Toto „jáství“ neustále pulzuje své „já jsem – já jsem“. Pocit „jáství“ tu je díky esenci živeného těla a životního dechu. Toto pulzování „jáství“ tu nebude ve chvíli, kdy se esence vyživovaného těla a životní dech rozpustí a zmizí. Podstata bytí přejde do ne– bytí.

Abyste mohlo jakékoliv seménko vyrůst, je k tomu zapotřebí voda. Podobně i pro zjevení tohoto poznání „já jsem“ je nutná voda a esence potravy. V esenci potravy je kvalita „jáství“ skryta v latentním, spícím stavu. *Átman* – jádro Já – Samo o sobě zná a ví o „jáství“ díky šťávě neboli esenci potravy.

T: Vědomí je společné pro všechny. Je univerzální, spontánní a jednotné. Proč se tedy projevuje v mnoha různých formách?

M: To je jeho přirozenou kvalitou. I když je podstata bytí jedna, projevuje se v mnoha a mnoha rozličných podobách.

T: Co je *sattva guna*?

M: Tímto „jástvím“, jež je *sattva gunou*, je podstata esence potravy. *Sattva guna* se rovná podstatě bytí. Tato podstata bytí je aktivována v projeveném světě skrze *radžas* a *tamas*. *Radžas* je aktivitou, *tamas* je hrdoostí, kterou člověk oplývá při vlastnictví či autorství něčeho. *Sattva guna* je prostou podstatou bytí, prostým bytím. Tyto tři *guny* vyrašily z esence potravy. Pokud by tu potrava pro tělo nebyla, „jáství“ by zmizelo a všechny kvality by zmizely.

T: Podle plamene „jáství“, který vidíme v současném stavu pomocí našeho intelektu, se zdá, že je zde vývoj, neboli druh pokračující evoluce. Co si o tom Maharadž myslí a kterou cestou se to pohybuje?

M: Směrem k zániku. Cokoliv, co se jeví jako evoluce, nakonec směřuje k zániku.

Vraťme se k tomu, o čem jsme mluvili dříve. Je tu něco, co buď děláte a nebo nechcete chránit?

T: Nevím.

M: Všechno toto závisí na vědomí a vy nechcete vědomí opustit.

T: Já nechci ani vědomí samotného vědomí. Myslel jsem si, že si zacpu uši vatou, když začal Maharaž mluvit o skutečném Já.

M: Kdo to říká?

T: Nevím. Proč to musí být někdo?

M: Kdo to říká?

T: Slova, pouze slova.

M: Jaký smysl mají slova, když tu není vědomí?

T: Vědomí je přítomné. Proč musíme mluvit o tom, že vědomí to nezná?

M: Jaký to má význam? Vysvětlete, co musíte vyslovit.

T: Proč tu existuje potřeba přičleňovat nějaký koncept čemukoliv, co tu je?

M: Jestliže cítíte, že „toto by mělo být nebo toto by nemělo být“, vysvětlete mi, co je v samotném základu tohoto pocitu?

T: Cokoliv, co je zde, je zde.

M: Je evidentní, že cítíte fakt, že jste, a proto to ve vás již bují. Když začnete cítit, že jste, všechny problémy začnou vyvstávat. Pokud tu tento pocit není, žádné problémy neexistují.

T: Proč by to mělo přinášet problémy? Připojujete jména a koncepty k tomu, co již je. Neměli byste to nechat samo o sobě takové, jaké to je?

M: Kdo to říká?

T: Porozumění, které se objevuje ve vědomí.

M: Tak kdo je ve skutečnosti tím problémovým prvkem? Je to svět, který vás ničí a přináší vám problémy, nebo vědomí, které se projevuje ve vás?

T: Jestliže zavřu pusu, nic mne netrápí.

M: To, že tu u mne sedíte, je již pro vás problematické. Toto je váš problém: Nejste v pozici, ve které byste byl schopen udržet toto vědomí, a tak to nemůžete snést. Co jste byl tehdy, kdy tu nebylo toto

tělo a kdy tu nebylo toto vědomí? Nejste v takovém stavu, abyste to pochopil.

T: Předtím, než tu bylo tělo a než se zjevilo vědomí, bylo To také, jaké To bylo.

M: Nyní jste si vědom, že jste. Je to proto, že jste to chtěl, nebo vám to přišlo spontánně?

T: Objevilo se to spontánně.

M: Nyní jste si tedy sebe sama vědom spontánně a ne proto, že jste to chtěl. To je fakt, není-li pravda?

T: Ano. Myslím si, že celá tato idea duchovnosti – snahy dát význam tomuto vědomí – je pouze vytváření problémů, protože vědomí chce rozšířit samo sebe a být všemi těmito věcmi.

M: Ne, to není vaším problémem. Problematické je pro vás to vědomí, které se objevuje ve vás. Je to pouze kvůli tomu, že tomu dáváte nebo nedáváte jména a že něco děláte či neděláte.

T: To je kořenem problému. Jestliže by vědomí bylo samo o sobě a nezkoušelo by přiřazovat všemu pojmy, potom by neexistoval žádný problém.

M: Toto je jen představivost.

T: Je to velmi jednoduché. Všechny zážitky, kterým dáváme společný název život, se dějí ve vědomí a smyslem a významem života je právě jenom zažívat vědomí všude. Takže potom, když přijde konec, je konec. Nemůže vědomí pouze vidět a spatřovat tento konec?

M: Můžete v tom setrvat?

T: Ale to, co mi nedovoluje zůstat v této prázdnotě, je hledáním, zkoumáním a zkoušením dělat to či ono.

M: Když je zde vědomí, je zde i životní síla; myšlenky plují a mnoho slov vyvstává. To je vaší myslí. Pouze pochopte, že se o toto vědomí nestaráte. Bude stejně stále zde, bude stále pokračovat, ale vy se s tím neztotožňujte tím způsobem, že byste říkal: „Já jsem to či já jsem ono.“

Neměl by zde nastat nijaký problém, protože sebekazatelnou skutečností je to, že *jste*. Proč se tedy nezastavíte zde a neprošetříte tento bod? Zřete a pochopte, co je tímto stavem.

Anglický překladatel: Maharadž se obrátí na ostatní a chce vědět, zda-li pochopili, co říkal této osobě.

T (jiný): Ano, mluvíte o vědomí.

M: Pochopil jste význam vědomí?

T: Vědomí je všechno, co se zjevuje.

M: Kdo toto říká?

T: Ten pocit je „já jsem“.

M: Kdo toto zakouší?

T: Vědomí to zakouší samo o sobě.

M: Ano. Zaposlouchajte se do těchto dialogů vícekrát. Kdykoliv vám cokoliv uteče, vraťte se a poslechněte si to vícekrát. Takové myšlení: „Pochopil jsem vše správně,“ – to je samo o sobě první chybou. Prostor je vytvořen a tím vědomí, které je opravdu neosobní, ale které se stalo osobním a omezeným na tělo a mysl. Cítíte, že vědomí je omezeno na tělo a mysl, ale pokud je vědomí přijato jako neosobní, není tu žádný problém. Protože je tu poznání „já jsem“, provádíme všechny činnosti. Ráno, když se probudíte, získáte hned první záruku a toto přesvědčení „já jsem“. Potom, když nejste v pozici udržet či tolerovat toto „jáství“, rozhýbáte sebe sama. Vstanete a začnete s různými činnostmi a pohybuje se sem a tam. Angažujete se ve všech činnostech, protože chcete udržet toto „jáství“. Později se toto „jáství“ samo zapomene v hlubokém spánku a jenom tehdy jste plni klidu.

T: V meditaci je ale také klid, ne?

M: Proč ale meditujete? Abyste uklidnil „jáství“. S „jástvím“ začínají všechny mizérie. Musíte spontánně cítit povrchnost „jáství“.

T: Jak?

M: Tato pozornost, toto „jáství“, je vždy tady v bdělém stavu. My ale nejsme dostatečně ostražití a bdělí, abychom to pozorovali. Není tu žádná jiná pozornost, která by se měla provádět. Budte pozorní k této pozornosti „já jsem“.

T: Je tu něco, co zůstává ve stavu hlubokého spánku?

M: Cokoliv, co je tu v bdělém stavu, splyne v hluboký spánek a je skryté ve spícím stavu.

T: Jaká je správná aktivita?

M: Dovolte činům, ať se projeví skrze vás. Neztotožňujte se s činitelem. Potom se budou dít činy skrze vás; neříkejte ovšem, že tyto činy jsou dobré a jiné zase špatné. Není to vaší zodpovědností. Ten, kdo si myslí, že je činitel, je otrokem tendencí a podmíněností myslí. *Džňánin* pozoruje vědomí při činnosti a není v činnostech vědomí nijak zaujatý.

T: To vypadá, jako by to byl sklon vědomí, které se strachuje o věci kolem.

M: Ano, sklon a také zábava. Představte si, že vyleji vodu. Vezmu okamžitě utěrku a setřu ji. Nemám ovšem důvod, abych si držel pocit, že jsem udělal něco hloupého. Zkrátka se to stalo. Stejně tak, jako je i utěrka nasákávána vodou bez potřeby přemýšlet o tom, že to tak dělá.

T: Jaká je to ale divná láska pro toto „jáství“.

M: I přesto, že se jeví jako zvláštní a divná, projevuje se v konkrétních formách. My všichni si pěstujeme koncepty o spáse světa a o dobrých činech a držíme se jich. Řekněte mi ale, kde jsou dnes všichni ti velcí proroci a ti spasení po všech těch velkých konceptech a vznešených myšlenkách, které tito lidé měli? Co si přejete po tom všem?

T: Byl bych rád, kdyby zde vše bylo v harmonii a klidu.

M: Potom tedy nelpěte na jménech a tvarech. Zbavte se jmen a tvarů.

T: Proč je tak složité pochopit tak jednoduchou věc?

M: Protože vše, co jste pochopil, jste přijal, osvojil si a přivlastnil si tak, že na tom lpíte. Zbavte se toho. Lpíte na čemkoliv, co jste v tomto světě pochopil. Zbavte se toho. Vzdejte se i cesty, která vás dovedla k poznání sebe sama.

14. srpna 1979

Maharadž: Kolik let jste byl se svým Guruem?

Tazatel: Téměř šest let.

M: Co bylo účelem jeho *džňány*, jógy nebo čehokoliv, co učil?

T: Učí o tom, že lidstvo jako takové je nyní připraveno učinit velký krok ve vědomí. Nyní může být vytvořena epocha osvícení. Doposud všichni svatí, mudrci a spasitelé, které svět má, pracovali na ideách. Ideje ovšem nemohou změnit svět. Pokud ovšem několik málo lidí povýší úroveň svého vědomí pomocí meditace, kterou doporučoval, bude obecným efektem vyšší úroveň vědomí.

M: Celé vědomí je již zde, tak co chcete měnit? Jak to budete měnit?

T: Faktem ale zůstává, že změna ve vědomí může nastat v jakékoliv zvláštní formě.

M: Ano, ale ta změna nezůstane napořád.

T: Dobře, nemůže sice trvat stále, ale je tu nějaký důvod, proč by se zdokonalení ve vědomí nemohlo uskutečnit?

M: Můžete to změnit k lepšímu, ale kdo je tím, koho by to mělo těšit?

T: Toto je velmi důležitý moment k vyjasnění, obtížný bod, víte. Víme, že svět se roztříští do malých kousků, a někteří lidé říkají, aby se tomu nebránilo a nechalo se to zničit, protože je to nestálé. Lidé nedovolí, aby se takové změny nyní ve vědomí mohly uskutečnit.

M: Jak chcete zastavit něco, co je naprosto spontánní a co se zjevilo bez jakýchkoliv důvodů? Kdo vytvořil celou tuto věc? Zjistěte, odkud vycházejí všechny tyto řeči. Co je jejich zdrojem? Zdrojem je malý kontakt „jáství“, ta špendlíková dírka, která nemá žádné rozměry. Podívejte se, co všechno z toho vzniklo a jak se tento hovor projevil. Odkud to všechno přišlo? Z této malé dírky, tohoto neohrazeného doteku „jáství“.

Zlobíte se na mě a cítíte to. Co se stane? Nemůžete mě zabít. Rozmnožím se miliónkrát. Hovořím z tohoto pohledu. Můžete mne zničit? Pochopte, že cokoliv, co je mrtvé, je potravou této iluze, mys-

li. Ta může pohltit jakékoliv množství mrtvých složek. Nikdy nezemře. *Mája* tu bude stále.

T: Velice se podivujeme nad tím, že se zdáte být jakoby lhovostný a bezcitný k tomu „jáství“. Zdá se, jako byste byl někde jinde a nebyl v tom angažován.

M: Chcete snad říci, že bych měl milovat tuto mizérii? Co se stane, když budu milovat toto já? Budu trpět více bolestmi nebo si nahrabu více peněz. Jaký to má smysl?

Anglický překladatel: Maharadž se ptá, co by se stalo, kdybyste mu nosili více a více peněz? Říká, že byste nejspíš za ně postavili nějaký pomník, který by přitahoval lidi a byl určen k uctívání. Pro něho by ovšem neměl vůbec žádný smysl.

T: Možná by to nemělo smysl pro vás, ale mohlo by to být užitečné pro někoho jiného.

M: Může to být užitečné pouze pro další lidské bytosti a to je vše.

T: Kde jste našel odvahu k tomu, abyste zůstal zcela sám?

M: Kdo vyžaduje odvahu? Vždyť je to vaší přirozeností. Proč bych se měl obtěžovat tímto tělem? Právě minulou noc zemřelo v Gujaratě pětadvacet tisíc lidí. Pouze za jednu noc. Proč bych se potom měl obtěžovat a zabývat tímto tělem?

Měl jsem víru, oddanost, mnoho věcí. Poznal jsem úplnou přirozenost tohoto vědomí, které má velikost této špendlíkové dírky. Nic tu nezůstává, žádná víra, žádná oddanost, vůbec nic. Cokoliv, co jsem v té době měl ve zvyku si držet, je pryč.

Anglický překladatel: „Já“, které potkalo svého Guru, a „Já“, které právě hovoří, jsou dva rozdílné stupně.

T: Jaký je potom užitek a smysl projeveného světa?

M: Otázka užitku či neuzitku nemá smysl. Je to přirozeností vědomí, ve kterém se svět zjevuje. Svět má užitek pro toho, kdo se považuje za tělo. Skrze vaše smysly se svět jeví jako skutečný, ale toto je jen dočasný jev, který má krátké trvání. Je to stejné jako s nemocí, kdy se cítíte nemocni. Je to nemoc této iluze, *máji*.

T: Vždyť jsme zrozeni v těle; jak potom můžete tvrdit, že nejsme tělem?

M: Když se ztotožňujete s tělem, musíte potom více ztratit než získat. Co řeknete, že jste, když se přestanete ztotožňovat s tělem?

T: Ale jestliže mi budete řezat nohu, budu ječet.

(Maharadž udeří popelníkem do železné mísy, což vyvolá hlasité PING.)

M: Podívejte, toto také cítí bolest a také křičí, ale nyní je již klid! Chybně se ztotožňujete s tělem. Nejste jím. Je na vás, abyste to realizoval.

T: Někdy zažívám krátké útržky, kdy necítím tělo. Zmizí koncept času a je to bezčasé.

M: Správně. Tento krátký okamžik stačí k tomu, abyste i potom, kdy jste většinu času ztotožnění s tělem, cítili, že nejste tělo. Z nevědomosti přejde poznání „já jsem“ do bytí, a potom se opět rozpustí v nevědomosti, kde se toto poznání samo o sobě nezná. Poté, kdy toto pochopíte, můžete jít a cokoliv, co děláte, je bezpředmětné. Je to všechno Boží činnost. Nejste nikdy činitelem a ani jste jím nikdy nebyl. Myslíte si, že lidé ve filmu, který se hraje na televizní obrazovce, ucítí bolest a zemřou, když se televize vznítí a zničí? Nemáte žádný tvar, žádnou formu, jste jako obloha. Myslíte si, že životní dech, který vdechujete, bude cítit nějakou bolest, když umíráte? Pouze se opětovně rozplyne ve vzduchu stejně tak, jako tomu bylo předtím.

Ale tím, že tu budete sedět a poslouchat, se to nestane. Musíte meditovat.

15. srpna 1979

Maharadž: Součástí stavu bytí jsou dva hlavní stavy: bdění a spánek. Co tu bylo před těmito stavy? Jste narozen vy, nebo jsou to stavy bdění a spánku, které jsou narozeny? Bdělý stav je připomínka tohoto „já jsem“ a hluboký spánek je zapomnění „jáství“. Co jiného tu je kromě narození těchto dvou stavů? Proč nemluvíte o těchto stavech pamatování a nepamatování? Jestliže tu tyto stavy nejsou, co je po-

tom tím, po čem toužíte a co chcete? Pro získání jakého poznání jste sem přišel? Jestliže souhlasíte s tím, co tu říkám, proč chcete pokračovat ve svých návštěvách dál a dál? Co chcete dostat?

Tazatel: Nechci nic získat či obdržet, chci jenom ztratit. Chci se zbavit této iluze pojmů.

M: Mohly by zde být pojmy, kdyby tu nebyly tyto dva stavy?

T: Co zůstává bez bdělého stavu a spánku?

M: Cokoliv, co je bez paměti a ne-paměti, To zůstává. Bdělý stav a spánek jsou dočasné stavy. Je to všechno velikost této chemické sloučeniny, tohoto velkého Ducha. Z tohoto principu se zjevuje tento projev, tento svět a tyto stavy.

Nejste ani hlubokým spánkem ani bdělým stavem a bez nich tu nejste. Můžete se potulovat, kdekoliv chcete, ale tento hovor se vám bude připomínat a objevovat znovu a znovu.

Toto „jáství“ je skryto v lůně ve formě nevědomosti. Dítě je narozeno a po několika letech se tato nevědomost stane poznatelnou v pocitu „já jsem“. Před pochopením tohoto „jáství“ tu je *balkrišna*, dítě nevědomosti. Později se nevědomost sama chápe – to je poznání. Toto poznání přerušuje nevědomost *balkrišny*. V tomto stavu Krišny Pán Krišna vysvětlil poznání, a poté splynul ve svém originálním stavu, v Absolutnu.

Po tu dobu, kdy je dána jak nevědomost, tak poznání, rozpouští jedno druhé. Podobně jako tento plamen i plamen poznání tu bude tak dlouho, dokud tu bude tato nevědomost. Když bude tato nevědomost vyčerpána a ukončena, tento plamen poznání vyhasne.

Kdo vás nasměroval sem na toto místo?

T: Ánandamáji, Krišnabai a někteří přátelé ze Šrí Ramanášramu.

M: Kde je vaše rodiště?

T: Oba jsme z Francie.

M: Čím byste chtěli být po procvičení se ve všech těchto fyzických a mentálních disciplínách.

T: Svým vlastním Já.

M: Naznačil vám váš Guru, co je vaším Já?

T: Je to něco, co je již zde a my to musíme objevit.

M: Kdo je tím, kdo po tom bude pátrat?

T: Musím odstranit všechny překážky, které mi brání od skutečného života v přítomnosti.

M: Kdo bude odstraňovat tyto překážky?

T: Já jsem.

M: Kdo jste?

T: Je tu prvek vědomí, který se pokouší to objevit.

M: Toto vědomí – kdo vám řekl o vědomí?

T: Toužil jsem po této stezce. Je tu něco, co mne k této stezce přitahuje a navádí.

M: Proč jste zapleteni ve slovech? Víte, že jste. Nikdo vám nemusí říkat, že existujete, víte to automaticky.

T: Překážky brání tomuto vědomí...

M: Dovolte, abychom jednali o těchto překážkách (*sanskárách*) později. Starejte se o Já, poznání „já jsem“. Toto „jáství“ je tu první, není-li pravda? Toto „já“ zde musí být dříve, než obdržíte tuto nemoc *sanskár*. Jak dlouho zůstanete v Bombaji?

T: Ještě dalších pět dní.

M: Jestliže jste již ve frontě a získáte pořadník pro toto duchovní poznání, potom se vyhnete již jakémukoliv množství překážek. Jestliže ale v této řadě ještě nejste, budete se potulovat sem a tam. Z počátku musíte pochopit, že poznání „já jsem“ je produktem potravinné esence. Když víte, že jste, je tu také svět.

Podobně jako je sůl ve slané mořské vodě, objeví se i v těle v kombinaci s životním dechem vědomí. Je to vědomí, které cítí bolest nebo radost, a ne tělo či životní dech. Všechny představy o bolesti a radosti zmizí samy od sebe tehdy, jakmile poznáte, že nejste tělo. Jste přesvědčen o tom, že to je pravda?

T: Ano.

M: Zde jste dostal poznání o tom, co jste. Nyní to musíte zažít sám v sobě. Spočívání v klidu a pozorování sebe sama se nazývá meditací. Zůstávání v tom, o čem se tu hovořilo, se nazývá duchovní praxí.

Guru, Bůh a vaše vlastní poznání – tyto tři entity jsou jedno. Když to víte, stáváte se klidnými. Guru značí poznání a poznání znamená „já jsem“. Vjem „jáství“ je sám o sobě Guruem.

16. srpna 1979

Maharadž: Když lidé usilují o dosažení duchovního poznání, nemyslí přitom sami na sebe. Myslí pouze na to, jaké poznatky (koncepty) již stihli nasbírat.

Mnozí z nich, kteří sem přišli, četli knihu „*Já Jsem To*“. Ze zvědavosti sem přišli, aby se podívali, kdo se pod touto osobou skrývá. Podívali se a potom šli pryč. Jestliže tu chcete objevit něco více, klidně se zde posadte a poslouvejte, jak jen dlouho můžete, a zkuste pochopit, o čem se vede řeč.

Pochopil jste, co má být pochopeno?

Tazatel: Mám s přijímáním obtíže. Pozoruji tento neuvěřitelný odpor, který se uvnitř mne vytváří.

M: Kdo to říká?

T: Obtížnost samotná.

M: To, co má být pochopeno, tu již je. Ten stav, ve kterém jste byl ještě předtím, než jste nabyt toto poznání „já jsem“, je skutečným stavem. Pouze poté, kdy se vám dostalo tohoto poznání „já jsem“, jste se začal ztotožňovat s tělem a myslí. Cokoliv, co jste získal, a to včetně těla–mysli, má dočasné trvání a jednou to odejde, a proto je to neužitečné. To je třeba pochopit. Ale váš originální stav, ve kterém jste byl ještě před nabytím těla, je Pravdou, Skutečným stavem a ten zůstává napořád.

Z novorozeněte se stalo děcko, které mělo své dětství. Toto dětství přerostlo v mládí, pak v dospělost a nakonec ve stáří. Všechno to potěšení, které jste měl během těchto životních stádií ve svém životě a existenci, je falešné. Všechna tato stádia zmizí a i ten, kdo to chápe, také zmizí.

T: Co se týče těch příchodů a odchodů, o kterých Maharadž hovoří, jsou to zkušenosti těla nebo vědomí?

M: Prostřednictvím čeho zakoušíte zážitky?

T: Skrze smysly.

M: Co je originální příčinou vaší existence? Snůška čeho je to?

T: Moje existence je toto vědomí a všechny děje jsou již ve vědomí obsaženy.

Nesouhlasím s tím, že to můžete, jak tvrdíte vy, ztratit. Tělo může odejít, ale všechny zkušenosti ve vědomí a vědomí samotné neodchází. To, co odchází, je tato zvláštní forma tohoto těla, ale znalost, která je samotné vědomí, neodchází. To se objeví opět v další formě.

M: Jak jste dostal vaši formu? Co je příčinou této formy?

T: To je jiná záležitost.

M: Ne druhá, ne třetí a ne jiná. Mluvím k vám a to vás znepokojuje. Ptám se vás na tento první moment vzniku směsice zmatku. Toto tělo, tato forma je tu. Co je základní příčinou tohoto projevu?

T: Spojení dvou lidí. Není tímto spojením dvou lidí stejná znalost, která prodlužuje samu sebe? Vědomí samotné držící tento moment...

M: Chci znát jméno a formu této směsice zmatku.

T: Všechna jména a všechny formy.

M: Vy neslyšíte to, o čem tu hovořím. Nemůže vás to zasáhnout. Ztište se.

Pochopil jste příčinu, díky které nazýváte nějaké osoby vašimi rodiči? Je to v důsledku jejich těl nebo esencí jejich těl?

T: Esencí.

M: Co se tam přesně odehrálo?

T: Nevím.

M: Předstíráte, že jste se stal *džňáninem*, a chystáte se napsat knihu, že ano?

T: Ne, on předpokládá, že budu psát knihu. V této diskusi jsem se ocitl proto, že vidím před sebou *džňánina*.

M: Zaměřte pozornost tam, kde nebyla vaše mysl. Zaměřte pozornost do tohoto stavu.

Vy všichni jste podobní lidem, kteří navštěvují mnoho obchodů, duchovních obchodů, aby mohli uždibovat a ochutnávat různé chutňovky, trošek po trošku, ždibek po ždibku.

T: Proč dále skrze Maharadžovu mysl vystávají všechny ty různé otázky, když si na všechny z nich již odpověděl?

M: Já jsem oddělen od otázek, jsem od toho odloučen.

T: Povídání ale není žádné řešení.

M: Jeví se vám to takto? Věnujte tomu pozornost a ono se to stane. Musíte se naučit žít bez ztotožňování se s tělem. Všechny aktivity, a to i tok myslí, přicházejí z životního dechu. Věnujte pozornost vědomí – to je meditace.

T: Myšlenky nás ale uchvátí a odvedou nás pryč.

M: Myšlenky mají příliš mnoho síly díky ztotožnění se s tělem.

T: Je velice obtížné prostě jen sledovat bolest. Strachuji se.

M: To, co sleduje bolest, jste vy. S vědomím musíte držet vědomí. Dejte pozornost této chuti „já“. Nedávejte pozornost strachu, ale věnujte pozornost tomu, co jste. Jakmile víte, co jste, stanete se nebojácní. Odstraňte koncept smrti ze své myslí. Není tu smrt jako taková. Jsem si zcela jist tím, že neumřete. Je to pouze koncept neboli idea.

Vaše ztotožnění se s tělem pokračuje již od dětství, takže abyste se toho zbavil, potrvá nějakou dobu.

Pro podstatu bytí, která se chce udržet při životě, je nutné švitoření. Cokoliv, co získáte, nemá žádnou hodnotu a ten, kdo získává, také žádnou hodnotu nemá. Dojdete k pochopení prázdnoty a falešnosti této hry. Pouze ve fázi nevědomosti považujete všechno za tak důležité. Přisuzujete nepravou důležitost věcem, které přicházejí a odcházejí.

Hovořím z pohledu, kde nevím o sobě samém, že já jsem. Nenáležím do sféry bdění a spánku. Jak potom mohu předpokládat, že jsem jako to či ono? Vy předpokládáte, že jsem něco nebo někdo.

T: Mohl by Maharadž říci něco málo o fyzických pozicích, o hatha józe?

M: Nezajímám se o žádné fyzické disciplíny, o jógu, ani o cokoliv, co se dá z toho získat. To, co se snažím vysvětlit je toto: vy jste

pouze já, já jsem vy. Já vím, že vy jste pouze to, co já, ale vy to nevíte, takže já vám zkouším toto vysvětlení, tuto znalost dát. Prováděním těchto fyzických jógových ásan a jiných cvičení získáte určitá uspokojení, ale toto není duchovní poznání.

T: Získají lidé zvládnutím jógového procesu nějaké síly?

M: V jógovém procesu někteří lidé síly získají, ale to nemá konec. Není to Absolutno, tedy To Nejvyšší. Toto Absolutno lidé nezískají okamžitě. Lidé se zaplétají v silách a zázracích a pouze v tom si libují. Budou s tím stále zaneprázdněni, ale Absolutno ne. Podstoupí nová zrození.

17. srpna 1979

Maharadž: Zážitek vědomí přichází skrze tělo, a když se začnete na tělo dívat, zjistíte, že to není nic jiného než potrava.

Tazatel: Ve mně je příliš mnoho sklonoů – sklony k jídlu, smyslům, vazbám, myšlení – nazvěte to, jak chcete. Slyším Maharadže jako určitý druh intelektuální hudby, něco, co není intelekt, ale hudba, která vychází z intelektu. Proč bych to měl ignorovat? Nemohu si toho nevsímat, je to tu po celou dobu. Víím, že všechno vzešlo z potravy, ale to, co je tu přede mnou, není potravou. Je to něco jako květina.

M: Co je tím, co má tyto sklony?

T: Poslouchám tu hudbu jako integrované, sociální já. Jak bych si toho měl nevsímat?

M: Co je tím principem, který tvoří základ všem těmto zkušenostem? Musíte to nalézt.

V okamžiku, kdy se probudíte ze spánku, zdá se vám, že znáte celý svět. Tato probíhající show, která je ve stavu výronu celkového dění, je vržena jako obrázek na vaši podstatu bytí. Skrze iluzi si myslíme, že „já“ vlastní osobní oddělenost a že „já“ tím pádem jsem oddělená bytost (ego). Vědomí, které je všeprostupující, nemá tento pocit omezené podstaty bytí. Toto všeprostupující vědomí nemá žádnou

nevědomost a žádné poznání, ale nevědomost a poznání se v něm rodí.

Když zapálím cigaretový zapalovač, řeknete, že tu je plamen, když jej zfouknu, řeknete, že tu již plamen není. Stejně tak je to s plamenem poznání, které tu je a není.

Dokud se vaše slova nezastaví, je tu význam ve slovech a zároveň tu také není nic ve významu. Význam je sám o sobě bezvýznamný.

T: Jestliže jsou slova bezvýznamná, jak bychom vás tedy měli poslouchat?

M: Neposlouchejte mne, ale zaposlouchejte se do svého vlastního Já. Objevte, jak mnoho jste ve své vlastní společnosti.

T: Nevíme, jak být s naším vlastním Já. Připadá nám to tak ošklivé, že od toho stále utíkáme někam jinam.

M: Jste v tom ale chyceni. I kdybyste nazývali a považovali své já za ošklivé a neměli byste rádi svoji společnost, nebyli byste schopni se rozhodnout odmítnout si jídlo a opustit to, či ano?

Semeno, které je zaseto, je tak malé, a přesto je pak na stromě tolik květů, plodů, větví a všeho ostatního, co z tohoto semene vyrostlo. Já jím toto všechno a já jím semeno a semeno je pro moji sílu, souhlasnost a uspokojení. Když se stávám svým Já, chápu, že podstata bytí je se mnou.

Příliš mnoho tužeb, příliš mnoho snů přichází k tělu, které zná „já jsem“. Tato podstata bytí si vzala formu tohoto pětielementárního těla. Musíte objevit, co je tím sebe-udržovatelem, udržujícím se s pomocí těla, které je jeho potravou (*pozn. č. př.: tímto sebe-udržovatelem je podstata bytí*).

Zrození a smrt jsou pouze pojmy, jména. Když přišla smrt, znamená to pouze, že zkušenost, nazývající se zrození, je rozplynuta.

T: Když posloucháme Maharadže, vchází nám do mysli myšlenka, že smrt je báječná a že může přijít brzy a trvat navždy.

M: Když je smrt navždy, znamená to Věčné Neměnné *param brahma*.

T: Je tu ještě nějaká jiná tableta k uvítání smrti kromě zaposloučání se do Maharadžových hovorů?

M: Jestliže se s konečnou platností rozhodnete, že nejste toto tělo, smrt bude konečná, smrt umře (*pozn. č. př.: to znamená, že myšlenka smrti je pryč*). Proto zkuste prostě žít bez tohoto vědomí těla a mysli.

Tělo je závislé na esenci potravy. Potrava je závislá na pěti elementech a pět elementů je život toho, co nemá žádné jméno. Jestliže se pokoušíte objevit svoji podstatu bytí – tento zdroj, ze kterého jste vzešli, nebude tu žádné jméno, žádná forma a žádná vaše vlastní tožnost.

T: Zkouším nový experiment. Ať jsem cokoliv, nemám potřebu to popisovat, jmenovat to ani se po čemkoliv vyptávat. Cokoliv jsem, tak jsem a to je vše. Nevidím nic odděleného od sebe; prostě jenom jsem.

M: Jestliže to jste schopni toto zvládnout, pak to všemi možnými prostředky dělejte. Jestliže nabýváte klidu a můžete pochopit Pravdu tímto způsobem, tak je to velmi dobré.

18. srpna 1979

Tazatel: Proč je pochopení tak přelétavé a měnlivé?

Maharadž: Záleží to na tělesném vjemu. Všichni lidé zde získají poznání, ale chováním se budou jeden od druhého lišit.

T: Já se držím stále stejného vědomí a pochopení, které je reflektováno v tomto vědomí, se den ze dne zcela mění.

M: Ó ano. Toto poznání „já jsem“ nezůstane v poli postojů mysli a porozumění v mysli stejné. Mění se každou chvílí. Nikdy nebude upevňovat sama sebe na jedno pochopení.

T: Takže tu potom něco takového jako konečné pochopení neexistuje?

M: Začátkem a koncem tohoto pochopení je poznání „já jsem“. Začátek všech představ začal se základním konceptem „já jsem“. Procházíte skrze všechny koncepty a zbavujete se jich, se nakonec budete muset zbavit toho posledního neboli základního konceptu.

T: Myslíte si, že když prostě zaměřím pozornost na toto odmítnutí, že dojde ke zmizení toho posledního konceptu?

M: Vidíte plamen tohoto cigaretového zapalovače? Objevil se a zmizel. Je to právě jako toto. Nabyl tento plamen nějaký koncept? Co je tu bez konceptu, je tím nejdokonalejším a nejsprávnějším. Pozorování se musí provádět tehdy, když se zkoušíte soustředit na objekty. Představte si, že se chcete soustředit na Rámu, Krišnu nebo Krista. Potom to je otázka soustředění nebo pozorování. To je pouze poznání „já jsem“.

T: Problémem je, že čím dám více pozornosti vědomí, tím větší koncept se mi v mysli objeví.

M: Jak zaměřujete svoji pozornost na vědomí? Vědomí samotné se musí zaměřit.

T: To je to, co jsem myslel.

M: Poznejte a pochopte vědomí a dojděte k závěru, že vědomí není vaším Já.

T: Já nemohu. Já nemůžu!

M: Vzdejte se toho! Já vám nesplním žádný z požadavků, který si vytvoříte. Nebudu vám vychvalovat vaše požadavky. Nedám vám nic, co byste si přál. Prostě vám řeknu a zdůrazním, co jste. Chcete přeměnit nebo přetransformovat sebe do něčeho: „Chci se stát tímto, budu dělat toto.“ Řeknu vám, co je vaším principem, tím nejvnitřnějším jádrem, kterým jste. Nejsem sochařem, víte, nedělám pro vaše potěšení nějaké formy či obrazy, kterými byste se měl stát.

T: Odkud vzešla potřeba vědomí vidět sama sebe jako vše?

M: Víte, že jste, a milujete tento vjem bytí, chcete prostě být. Odtud ta nutnost. Ačkoliv jste řekl, že jste to pochopil, je tu někde nějaký háček, že ano?

T: Jedna karta. Držím si u sebe jednu kartu.

M: Vyhodte ji! Co je ztráta? Vzdejte hru. Posloucháte nebo neposloucháte můj hovor. Přišel jste sem nebo jste sem nepřišel. Víím, co jste a co jste byl před svým „jástvím“. Znal jsem vás ještě předtím, než se vaši rodiče seznámili. Zním vaši základní znalost vzniknuvší poté, kdy se vaši rodiče spojili. Víím také, jak se přeměnila do různých

ných stupňů, jak se vyvinula do různých podob. Toto všechno já znám. Představte si, že je nějaké osobě stopětadvacet let. Od svého dětství až doteď prošla různými stupni, naučila se mnoha světským věcem. Nyní ale cokoliv, co se naučila či získala, zmizelo a ona leží na smrtelné posteli. Co jí nakonec zůstává? Pouze toto dětské vědomí, tato dětská nevědomost tu zůstává. A i to zmizí. Půjde to do nebe či do pekla? Ne, tato nevědomost vypučela a tato nevědomost zmizí.

T: Otázkou potom je, zda-li tato nevědomost může zmizet pouze skrze tento proces času nebo zda-li může být zastavena nyní?

M: Dokonce i mezi tím. Je vyživována potravou a vodou. Pokud nejsou tyto produkty dodávány, odejde a zmizí.

T: Ale v případě Maharadže zmizela, a přesto je tu stále přísun jídla a vody. Takže se vás ptám, zda-li je tento proces nevyhnutelný, nebo zda nevědomost může skončit nyní?

M: Vy musíte meditovat. Nebude to volně k dosažení. Nutným prahem, skrze který musíte projít, je pouze vědomí. Musíte to nasát a být vědomím. V procesu, kdy budete ve vědomí, se z něho dostane a tam to spatříte a poznáte. Meditace je jediný lék.

T: Zdá se mi, že čím více toho dostanu do vědomí, tím hůře to lze překročit.

M: Dejte tomu ten správný průběh. Buďte v podstatě bytí. Zkoušejte být v podstatě bytí. Nezákáte to zde a nyní. Krok číslo jedna je: buďte sám sebou, buďte pouze ve své podstatě bytí. Třebaže začnete s myšlenkou, že jste Nehmotný Duch „já jsem“, musíte to dokázat v životě tím způsobem, že budete v této podstatě bytí bez tělesných smyslů. Nyní cítíte, že jste tělo, ale jakmile budete v této podstatě bytí spočívat, potom poznáte, co a čím jste bez těla. Ale nezapomeňte ve stejnou dobu, že tělo a životní dech jsou velice důležité. Jakmile správně pochopíte tyto tři entity (tělo, životní dech a poselství „já jsem“), budete od toho odloučen. Znalec těchto tří entit nebude chycen rodiči (*pozn. č. př.: to znamená, že nebudete uvězněni v konceptu narození a smrti*).

T: Co bylo právě přesně tím, když byl Maharadž ponořen ve své podstatě bytí, že mu to dovolilo překonat vědomí?

M: Znáte televizor? Meditujte a budete to znát tak hmatatelně, jako když sledujete televizor. Potom pochopíte toto: Já (stejně jak vy) nejsem televizní obrazovkou a televizní divák není v televizoru. V průběhu meditace bude mnoho poznání probuzeno a realizováno vámi a ve stejném procesu pochopíte, že cokoliv, co jste pochopil, není vámi.

T: To je důvod, proč jsem vám předtím říkal, že čím více si vědomí uvědomovalo samo sebe, tím tu byl větší koncept, poznání.

M: Ano, to se stane. Ve vašem vědomí je žijící kosmos a milióny vesmírů.

T: A co znalec?

M: Znalec a vše, co je známé, obojí zmizí. Nic nezůstane jako stabilní a stálé. Jak se uskutečnil tento trojúhelník (otec, matka a vy)? Meditujte o tom a dotazujte se na to.

T: Není otec, matka a já všechno jednou věcí; prostě jen tok tohoto vědomí?

M: Nemluvte, zkuste to pochopit. Prosté mluvení o jídle vám žaludek nezaplní. Musíte se skutečně najíst. Nedosáhnete věčného klidu v závislosti na poznání, které je odvozené ze slov, ale pouze díky Sebe–poznání, Sebe–realizaci.

19. srpna 1979

Tazatel: Jak mohu dosáhnout toho, o čem tu Maharadž mluví?

Maharadž: Připomínejte si svoji podstatu bytí. Poznání „já jsem“ vám přišlo z vaší *sattva guny*, což je vaše podstata bytí. *Sattva*, *radžas* a *tamas* zde v projevu hrají své role. Kvalitou *sattvy*, esence, je znát to, že jste, a vybavit vás tímto základem bytí, na jehož platformě jednáte. *Radžas* je motivující faktor, který vám umožní se pohybovat, a *tamas* je nečinnost, ztuhnutí. Toto poznání „já jsem“ k vám přichází poté, kdy je vaše tělo narozeno. Potom toto tělo vyrostе svým vlastním způsobem z dětských let, až se stane staré. Co zde zůstalo po všech těch cti-

žádostech a tužbách, které jsou naplněny, a po všech těch činnostech, které se uskutečnily v souladu se svým přirozeným stavem a schopností (pozn. č. př.: *jen opravdu osvobozená bytost za sebou nezanechává žádné stopy a veškeré její činnosti mají univerzální poslání*)?

To, co nakonec zůstává, je jen jedním – vjemem „já jsem“. Tudíž po celý svůj život si musíte pamatovat, že je třeba prošetřit, kdo (pozn. č. př.: *resp. co*) je tímto „já jsem“. Ve skutečnosti nebudou mít pojmy zrození a smrti pro vaši podstatu bytí žádný význam, protože i tato podstata bytí zcela nenávratně po smrti těla zmizí.

T: Podstata bytí bude rozpuštěna a zmizí po smrti těla?

M: Tato podstata bytí je kvalitou esence potravinového těla. Ve skutečnosti tato podstata bytí žije v závislosti na potravě, která je vaším tělem. Všechna těla jsou potravou. Tento pocit podstaty bytí se projeví v těle a je rozpuštěn a mizí v okamžiku, kdy tělo umře.

Podstata bytí značí milování tohoto pocitu já. Láska je zahrnuta v této podstatě bytí a tato láska roste tak, jak roste tělo. Pro stále větší a větší potřebu lásky, která se má dávat této podstatě bytí, je zapotřebí vyvíjet stále více a více projevů, zážitků a mnoho jiných věcí. Těmito požadavky se tato láska uspokojuje. Pro pohodlí těla a této podstaty bytí, tzn. „lásky být“, si člověk namlouvá toto: „Chci pro své pohodlí mnoho věcí, které vidím kolem sebe.“ V důsledku toho si musíte najít ženu, sehnat dům, koupit mnohé šaty a jiné věci, abyste tuto dychtivost uspokojil, a to nemá konce. Tato podstata bytí pouze vytváří karma. Ve skutečnosti nikdo není narozen a nikdo neumírá. Skutečností je, že podstata bytí se objeví a podstata bytí zmizí.

T: Jak může karma jednat ze života do života a co Bůh?

M: Ten, kdo pochopí význam slova Bůh, je sám o sobě Bohem.

T: Co zůstává poté, kdy se poznání podstaty bytí rozpustí a mizí?

*M: Podívejte se, cigaretový zapalovač je zapálen a nyní je uhašen. Znamená to ale, že je mrtev? Tato podstata bytí v okamžiku, kdy je uhašena, je rozpuštěna v *brahma*, odkud také přišla.*

T: Jestliže je podstata bytí rozpuštěna, není tu žádná karma, že?

M: Můžou zde být činnosti, když tu není podstata bytí? Když tu je podstata bytí, je tu i projev a činnosti se dějí v oblasti tohoto vědomí. Není tu žádný činitel. Chybně se považujeme za činitele.

Toto „jáství“ je jako semínko plodu malinovníku. V tomto semínku je přítomen celý les křovisek malinovníku v potenciálním stavu. Podobně toto „jáství“ je semenem projevu, ve kterém se dějí činnosti, a není tu žádný činitel. Jak je semínko v ovoci formováno? Semínko je zformováno z esence šťávy tohoto ovoce, že? Co to znamená, když je semínko zformováno? Toto formování značí proces zaznamenávání všech podob předešlé formy stromu, která je již zaznamenána v samotném stromu, ze kterého se v pravý čas opětovně přenese do dalšího stromu. Nicméně všechny tyto záznamy jsou zakódovány pouze v samotném semínku. A tak je tomu i v případě rozmnožování lidského rodu formou lidských semen. Kdy je toto semeno zasazeno? Kdy si zaznamenává image čili podobu obou rodičů tím způsobem, že každé individuální semeno přejímá podobu otce či matky a dostává se mu tak jedinečné tělesné formy? Co je tím základním principem?

Vezměte si jako příklad televizní obrazovku. Na obrazovce vidíte pohyb a činnost všech postav a podob. Tyto podoby jsou již někde zaznamenány a jsou nyní přehrány, čili se jejich pohyb nezastaví ani tehdy, když na ně budete křičet a žádat je, aby tak učinily a přestaly hrát. Tento případ není příliš dobrým připodobněním z toho důvodu, že lidské nebo přírodní semeno, které se rozmnožuje do podobné či stejné podoby, provádí tuto činnost zcela spontánně, kdežto televizní záznam je dílem dovednosti lidského intelektu.

T: V buddhistickém učení neexistuje úplné řešení. Jsou tu nahromaděné shluky, které vytvářejí novou bytost.

M: Ať je buddhistická filosofie jakákoliv, považte, že tu existuje množství různých idejí a konceptů. V každé osobě se vytvoří mnoho různých idejí, a když se tyto ideje spontánně vynoří, tato osoba se podle nich začne chovat. Začne tyto ideje následovat, protože jsou její a všešly z ní, a má je tudíž ráda.

Nemám potřeby ani tendence následovat jakékoliv různé ideje či úsudky jiných. Nicméně mezi všemi těmi úsudky je ten nejlepší dán Krišnou, který říká, že my sami se musíme dostat ven z našich vlastních úsudků, z našich vlastních představ o nás samotných. Nebuďte závislí na ničem jiném.

Nyní tu posloucháte tyto hovory a realizujete svoji vlastní konečnou pozici, neboli svoji pravou pozici, kterou již nikdy neztratíte. Sta-

bilizujte se zde. Můj Guru mi také naznačil moji konečnou pozici určení a já jsem se v ní stabilizoval.

Jestliže člověk zaměří pozornost k tomu, že je, přihodí se, že je. Byl zde ovšem tento princip i tehdy, kdy k tomu člověk pozornost nezaměřoval? Samozřejmě že byl. Tento princip je neposkvrněný a bez pozornosti. Přežívá věčně v nepozornosti.

To znamená, že vše, co je získáno, je obětováno *brahma*. Ano, všechno poznání a tato znalost je nabídnuta *brahma*.

T: Jestliže je tělo potravou pro podstatu bytí, budeme stále pociťovat nejistotu našeho těla. Nikdy nebude v klidu a tichosti, protože budeme stále znepokojeni starostí o podstatu bytí prostřednictvím těla.

M: Kdo je zájemcem o tento mír v okamžiku, když opouštíte své tělo?

T: I tehdy, když nejsem ztotožněn s tělem, vím, že to je potrava pro podstatu bytí, a tak se cítím být znepokojen.

M: Je dobré, že věnujete tolik péče a starostí ochraně těla, ale nezapomeňte přitom, že toto projevené tělo je závislé na esenci potravy, kterou se živíte.

Všechny druhy, tj. např. hmyz, zvěř, lidské bytosti aj., jsou tvořeny z esencí či výtažků vegetační přírody. Tato kvalita podstaty bytí je v těchto výtažcích vegetace obsažena v latentním stavu. V každém živočišném druhu je obsažena tato znalost, čili princip prostého vědění. Nezáleží na tom, čím je to znalost, ale pouze že tu podstata bytí neboli znalost prostě je.

T: Jsou zde různé druhy podstaty bytí?

M: Projevené vědomí se odlišuje prostřednictvím různých těl. Tělesné tvary jsou rozdílné, hlas je rozdílný, ideje jsou rozdílné, zvuk je rozdílný, chutě jsou rozdílné apod. Možností je nekonečně mnoho.

T: Jak může být podstata bytí rozdílná? Podstata bytí je přece pouze jedna.

M: Zvuky jsou také stejné, ale jejich projevy vyjádřené prostřednictvím různých instrumentů jsou rozdílné. Ze stejného vědomí je zrozen jak Krišna ve svém, tedy Krišnově těle, tak i osel, který je zformován podle svých dispozic. Vědomí je ale vždy stejné.

T: Jsou *guny* závislé na potravě, kterou konzumujeme, nebo jsou již zde bez tohoto vlivu?

M: Na počátku vám zcela vystačí pochopení, že vše je potenciálně obsaženo v této potravinové hodnotě. Začnete tedy s touto potravinovou hodnotou a životním dechem a kombinací obou složek obsažených ve vjemu „jáství“, ale později musíte prošetřit a pochopit, jak se toto „jáství“ objevilo. Musíte jít ke kořeni. Kořen zde značí princip *múla* – což značí dítě. Jak se tato dětská forma vytvořila? V tomto procesu, ve kterém se vracíte zpět k samotnému zdroji, budete realizovat, že „jáství“ obsahuje tento úplný projevený vesmír již ve formě semene. K jasnějšímu objasnění si vezměte kupříkladu snový svět. Jste ponořen do hlubokého spánku a náhle pocítíte vjem „já jsem“ a tento vjem „jáství“ vytvoří snový svět. Stejně tak je i tento projevený svět vytvořen tímto „jástvím“. Tuto skutečnost budete realizovat později v průběhu vašeho hledání pravdy. Posledním vývoje-
vým stádiem pro vás bude překročení i tohoto „jáství“ a stabilizování se v Konečném principu – Absolutnu.

Nepředpokládejte, že pochopením všech těchto slovních poznatků a znalostí se zároveň stáváte naplněni moudrostí. Když si něco takového budete myslet, je to, jako kdybyste dostal ukrutnou zácpu. Cokoliv, co jsem vám tu vysvětlil, musí být realizováno skutečným Já.

Předtím, než ve vás tato podstata bytí vzešla, jste tu byl po celý čas, ale nebyl jste si toho vědom. Absolutno nezná naprosto vůbec Sebe sama. Náš skutečný a pravý stav není poznáním, nýbrž je tím, co je tu vždy před poznáním.

20. srpna 1979

Tazatel: Vaše filosofie začíná tam, kde končí věda. Studoval jsem toho mnoho z oblasti medicíny a i z jiných věd, ale když jsem si přečetl knihu rozhovorů s Vámi, pokorně jsem poklekl k Vaším nohám. Kdo je tím, koho nazýváte *átman*? Kdo je znalec a kde v těle je tento znalec umístěn? Ihned porozumím a chápu, že se v mém těle objevi-

lo nějaké zranění nebo rána třeba na noze, ale nevím, odkud se toto pochopení vzalo? Právě si myslím, že někde mezi šíjí a hlavou je někdo, kdo toto zná. Kde je toto poznání umístěno?

Maharadž: Je to v *brahma–randhře* (otevření v temeni hlavy). Někteří jógini shromažďují veškerý svůj životní dech do tohoto místa a upevňují se v něm, ale nechápou přitom základní princip.

Jeden velký muž prováděl po dlouhou dobu několik asketických cvičení, když se mu na konci této doby zjevila vize, která se před ním prostřela. Tento velký muž byl velice špinavý, a proto se rozhodl, že se nejprve umyje, a tak řekl: „Nejprve se umyji a potom tě uvítám.“ Když se muž zcela očistil, vize jej pozřela. Obojí se stalo jednou entitou, jednou krásou, blažeností a radostí. Stejně tak všechno to, co nyní prožíváte, je tím, co musí být odloženo jako nečistota. Vše neúčinné, co se pouští a odkládá, v sobě obsahuje právě toto nabyté poznání a vjem podstaty bytí.

T: Co to znamená?

M: Ta část těla, která se nachází pod šíjí, je plná zápachu ze zkažené potravy, nicméně v tomto těle žije tato tajemná duše, která není pošpiněná. Člověk tu žije s touto duší a jeho život, jeho citlivost či poznání, se rozprostřelo po celém těle. Existence života mu dává vše, co je krásné, a vše, co půvabně voní. Vaše existence je vše–prostupující. Ani všechny *vědy* (svatá písma) dohromady neví, jak vás mohou vynachválit.

V kapce „jáství“ je obsažen veškerý vesmír. Můžete být dále touto kapkou v okamžiku, kdy tuto kapku pochopíte? Vjem „jáství“ označuje *param brahma*, ale není to *param brahma*.

T: Je vědomí skutečné či neskutečné?

M: Je to snové vědomí. Vy jste neskuteční, a proto je i svět neskutečný. Je to iluze, *mája*.

T: Proč tato iluze, *mája*, vytváří všechny tyto ztělesněné životy?

M: Farmář pěstuje a sklízí obilí proto, aby jej mohl jíst, a *mája* vytváří životy proto, aby je mohla pohltnout. *Mája* nežije na životu, nýbrž na smrti tohoto života, protože by nebyla schopna bez těchto forem fungovat.

T: Podle vědců nemůže být hmota nikdy zničena, protože se vždy přemění z jednoho stavu do druhého.

M: Co je tím stavem, kde neexistuje žádná změna a který je vždy stálý? Ten stejnorodý homogenní stav, ve kterém není žádné „já“ a žádné „vy“ – kde není nic. Pouze toto je věčná pravda. Co je vaše skutečná přirozenost? Jak a s čím sebe sama ztotožňujete? Jestliže se ztotožňujete s tělem, tak společně s tělem umřete.

T: Zkouším tuto totožnost s egem zlomit.

M: Pociťovat, že jste individuální osobou, je samo o sobě podmiňujícím konceptem a i ten, kdo chce rozlomit omezení, je také konceptem. Jak můžete zničit ego, které tu není? Poznání „já jsem“ je první nevědomostí a jakékoliv poznání, které na základě tohoto prvního konceptu nabydete, je také nevědomostí. Jděte zpět ke zdroji své nevědomosti.

Myslíte si, že s polovičním poznáním jsme plní moudrosti a hlubokého poznání, což je naše domněnka. Ovšem pouze tehdy jsme důkladní a silní, když jsme bez myšlenek. Realizujte tento stav, který je osvobozen od myšlenek. Nestarejte se o jiné lidi a jiné věci. Provádějte si své vlastní zkoumání a zkuste objevit, jak se přihodilo, že jste.

Princip, který toto všechno chápe, je tím, jehož řečí je mysl. Na konci je obojí, tedy cokoliv, co je pochopeno, a ten, kdo chápe, zlikvidováno. Mnoho lidí to pochopilo a odešlo do tichosti.

21. srpna 1979

Maharadž: Vědomí je všude, a to buď v latentně skryté podobě nebo v podobě jiné. Nejprve tu bylo a je vědomí, a potom přišlo vše ostatní: nebe, země a vše další.

Tazatel: Není toto vědomí stejné jako vjem „já jsem“, vědomí Já?

M: Kdykoliv myslíme na vědomí, myslíme tak na naše tělo, což je ovšem chyba. Originální stav tady byl před stavy bdění a spánku.

T: Vjem „já jsem“ po smrti zmizí, takže to není to samé.

M: Mluvíte tu nyní o individuální osobnosti nebo o univerzálním vědomí?

T: O univerzálním Já.

M: Vědomí, které tu přetrvává, je univerzálním vědomím. Svět je zrozen z něho a ne z pohledu individuální osobnosti.

T: Jaký je vztah mezi univerzálním vědomím a vjemem „jáství“?

M: Tento vztah se dá přirovnat vztahu mezi vonnou tyčinkou a hořící jiskrou v této tyčince. Vědomí, které tu přetrvává ještě předtím, než jste schopni si uvědomit dva stavy bdění a spánku, je univerzálním vědomím. Toto vědomí nepochopíte rozumem prostřednictvím svých myšlenek, ale prožijete jej v meditaci, kdy se toto vědomí vašeho bytí rozplyne do univerzálního vědomí, a pouze touto cestou budete schopni jej pochopit. Univerzální vědomí tu bylo neustále a jeho síla je vždy přítomná. Jeho síla tvoření dala podnět ke vzniku tohoto světa, vytvořila stavy *prakti* a *puruša* a jeho duše je individuálním vědomím.

Je to spontánní, projevený a dynamický Duch. Nemá žádný vzhled. Je všeprostupující. Hovořím tu o tomto vědském principu a surovém materiálu, ze kterého tento proud začal plynout. Tato univerzální životní síla prostupuje vším, ale v žádném případě nemá formu nějaké osobnosti či oddělené individuality.

T: Jak někdo může pozorovat myšlenky a koncepty?

M: Děje se to automaticky. Tyto koncepty a myšlenky si uvědomujete vždy.

T: Poznám to vždy až zpětně, ale nikdy během přítomného okamžiku.

M: Jestliže se náhle rozhodnete jít navštívit nějaké místo, vstanete a jdete. Víte to, takže jaký má smysl se ptát po dalším svědkovi? Dnes ráno jste tu seděl na společné meditaci, a když se začaly zpívat *bhadžány*, zvedl jste se a šel jste pryč. Tento váš odchod se uskutečnil, není-li pravda? Přejete si k pozorování tohoto činu dávat nějaké další rozborů a pohledy?

T: Položím opět stejnou otázku: „Můžeme být svědkem naší vlastní mysli?“

M: Ráno vám vaše mysl nařídila, abyste odešel, a vy jste šel. Není právě toto pozorování?

T: Ano, mohu pozorovat jeden pohyb, ale nemohu být svědkem své myšlenky v průběhu myšlenkového procesu.

M: Vědomí funguje a jedná jako celek a nehledejte v tom nějakého činitele, který tu není. Nahlížíme na sebe jako na činitele, a proto jej chceme pozorovat, což ovšem nemůže být nikdy uskutečněno. Proto je třeba, abyste spočinuli na slovech Gurua, jejichž obsahem je toto: „Vy jste všeprostupující jemný princip, jemnější než prostor. Ztotožněte se s tímto principem.“

T: Některé osoby chtějí získat mír a klid prostřednictvím meditace a *samádhi* aj., ale i toto je přece dočasným stavem klidu, protože, jak sám říkáte, toto je pouze produktem těla. Jak ale máme získat věčný mír a klid?

M: Pozorujete tento klid, takže tu je klid a svědek. Buďte zde usídlen. V pravý okamžik se obojí, tedy jak klid, tak i svědek, vytratí. To, co zůstává, je Absolutno. Toto je velmi jemný poslední stupeň, kde se již nenachází nic hmatatelného, co by se dalo pochopit hrubými smysly. Toto se nedá pochopit jinak než samotným prožitkem.

Po vyslechnutí si těchto hovorů opustíte tuto místnost a začnete venku lidem říkat: „Proboha lidi, nechodte tam! Moje hlava je plná zmatku a veškerého nepokoje. Jakýkoliv vjem, který jsem měl a jakékoliv pochopení, které jsem si držel, je rázem úplně pryč!“

T: Některí lidé pozorují své minulé životy. Jak je to možné?

M: Je to proto, že tomu věří. Toto všechno jsou povídačky, stejně jako sliby politiků.

T: Tibeťané si vybírají svého Lámu, protože věří, že ten nový je reinkarnací předešlého.

M: Toto je záležitost tradice a my tomuto konceptu nedáváme žádnou význačnost. Jestliže si přejete nějakou odpověď, tak snad tu, že se stáváme jakoukoliv představou, kterou se v čase smrti zabýváme. Tato představa vytvoří konkrétní tvar podle svého obsahu.

T: Jestliže mám v okamžiku smrti představu Boha, stávám se Bohem?

M: Musíte ale mít také představu, o jaký druh Boha se jedná. Čtyřrukého, tříhlavého nebo desetihlavého!

Problém tkví v tom, že vy všichni chcete ze svých představ a idejí získat nějaké výhody. Nezaměstnávejte žádné myšlenky pro svůj užitek. Nehleďte své útočiště v myšlenkách, nýbrž pochopte, co jste, a spočiňte v tom.

Není možné, aby sem přišli lidé s obyčejnými potřebami nebo intelektem. Musí to být vyvinutá duše, která myslí na to, že sem chce přijít. Někdo takový sem přichází denně. Myslíte si, že to je individuální potřeba nebo snad tělesná potřeba? Ne. Znamená to, že se duše chce vrátit ke svému zdroji. Velký světec Tukaram řekl: „Chci se vrátit do svého mateřského domova.“

T: Někdo mi říkal zážitek, který měl poté, kdy navštívil Maharadže...

M: Někteří lidé, kteří zde byli, měli určité zkušenosti a začali říkat „velký“ Maharadž apod. Komu dávali přívlastek „velký“? Já nejsem nic, jsem zcela prázdný.

T: Jak se můžeme dostat z tohoto bludného kruhu?

M: Jste chycen v tomto víru. Jestliže z něho chcete uniknout, musíte se dostat ke středu. Ponořte se hluboko dovnitř. Bludný kruh života, smrti, znovuzrození atd. začal s vědomím. Zkuste pochopit toto vědomí a v procesu poznání se stanete jeho neustále přítomným pozadím a základem.

22. srpna 1979

Tazatel: Vypozoroval jsem u sebe, že dokud nemám uvnitř sebe nějaký střed, nemohu sebe sama řídit. V okamžiku, kdy se usadím v tomto středu, se bohužel v mém životě objevily a objevují nějaké psychologické stavy. V mém těle vyvstávají určité pocity a záchvěvy, které mi přinášejí buď příjemné nebo nepříjemné vnímání. Rád bych věděl, proč existují?

Maharadž: Tyto pocity vznikly proto, že pět elementů vytvořilo dualitu. Dualita také znamená vznik nějakého druhu chaosu a nesouhlasu, takže kdekoliv jsou tyto elementy, tam vzniká mezi nimi nesoulad a spor, a proto také zakoušíte ty příjemné a nepříjemné pocity. Cokoliv, co sníme, nám dává zkušenosti, které nazýváme příjemnými či nepříjemnými. I když vzniká jakýkoliv souhlas nebo nesouhlas mezi pěti elementy, nevyvazuje to nikoho z toho, aby tyto pocity podstoupil.

Vědy vám řekly způsob chování. Pro člověka je velice důležité, aby pochopil tyto texty, protože mu nabízejí druh stezky, způsob chování a způsob, jak sebe sama řídit.

Je to skvělé, tak báječné, že tato esence skrze vás nabyla formy „já vím“ a vědomí se objevilo v tomto těle ve formě „já jsem“ a tímto vědomím bylo následně mnohé odkryto.

T: Jak se na nás Maharadž dívá?

M: Jsem znalec univerzálního života a dívám se na vás stejně jako na sebe, ale vím, že vy nevíte, co ve skutečnosti jste. Chápu, z jaké základny hovoříte, a vím také, jaká je vaše přirozenost.

Jestliže se stanete „*džňáninem*“, vyčleníte si v sobě určitý pocit hrdosti ve smyslu „já“ jsem získal toto, „já“ jsem vykonal toto – ale tyto pocity nebudou trvat věčně. Veškerý život je univerzálním životem a nemá to nic co do činění s životem individuálním. Nemá smysl být hrdý na cokoliv ve smyslu „já“ znám nebo „já“ jsem v životě toto vykonal apod.

T: Je to, co tu Maharadž nazývá vjem, stejně jako inteligence?

M: Všechno je Tím Absolutnem, ale cokoliv je zde, je *gunami* znečištěno, takže vnímatelný je tento stav podstaty bytí, znalost „já jsem“.

T: Není zde pro tuto inteligenci nějaký směr, který by vycházel z nitra?

M: Nitra čeho? Kam a k čemu směřujete svoji pozornost?

T: Směřem k lidskému tělu. Zažíváme tento vjem neboli tuto inteligenci a ve stejný okamžik zakoušíme mnoho věcí, které se objevují jako falešné a které jsou stále ve formě elementů. Vytváří to mnoho problémů. Jak potom máme jednat?

M: Tato částice, ze které vzešlo toto vaše zrození, zahrnuje nespočetné množství prvků. Zavřete oči a spatříte to. Je to semeno celého vesmíru. Je to nejmenší, nepatrný atom, který i přes svoji malost a nepatrnost uvnitř v sobě obsahuje milióny vesmírů.

T: Musíme s těmito problémy tedy žít a dělat, jako by tady nebyly? Nemůžeme tedy jednat s potenciálními možnostmi?

M: S čím chcete jednat? S jídlem, které jste ještě nesnědl, můžete něco udělat, ale co budete dělat s tím jídlem, které je již v žaludku? Toto vědomí dělá cokoli, co bylo vykonáváno s potravou. Co děláte? Vyzkoušejte si tento experiment ve snovém světě.

T: Ne, já nemám žádný snový svět. Myslím na sebe a na prvky, které jsou ve mně, v tomto těle. Já na základě těchto prvků jedním.

M: K tomuto účelu se uskuteční mnoho zrodů. Vy nejste tělo, vy nemáte žádnou osobnost, vy jste univerzálním životem. Toto všechno je univerzální život. Proč se stále považujete za nějakou zvláštní individualitu, a tak trpíte?

23. srpna 1979

Maharadž: Jak dlouho nosíte tento oděv (mnišský šat)?

Tazatel: Pětadvacet let.

M: Realizoval jste své Já?

T: Nerealizoval. Toulám se jen tak všude možně, jak říkáte, v tmavé džungli sem a tam.

M: Kdo je tím, kdo toto říká?

T: Pravděpodobně Já.

M: Nezapomeňte, že cokoli je nazýváno Bohem či Já, je jím zároveň v těle, a dokud je On tady, tato podstata bytí tu je zároveň s ním. Když tu není podstata bytí, nebude zde také žádný Bůh, žádné Já. Když umírá osoba, není to Já, které se stává mrtvé, ale tělo je mrtvolou.

T: To je pravda. Víte, já tomu všemu teoreticky rozumím, znám to jako filosofii, ale jsem dalek, jak jen to je možné, od toho, abych zažil prázdnotu a znal skutečnou Realitu.

M: Cokoliv, co se nazývá Bůh nebo Já, je způsobeno tím, že tu je podstata bytí neboli pocit, že „já jsem“. To je základní princip, základ za veškerým vaším poznání, ale vy jej nepřijmete a místo toho se ztožňujete s tělem.

T: Máte pravdu.

M: Když tu není žádná duše, není tu žádný Bůh, a když tu nejste vy, váš pocit podstaty bytí tu také není a není tu nic.

T: Chápu to teoreticky. Přečetl jsem příliš mnoho knih. Ale jak to mám realizovat?

M: Když rozumíte významu slov, musíte také být schopen nalézt princip, který to chápe.

T: Víte, to je jako propast, prozkoumání, které je velmi obtížné.

M: To, co se promění v mrtvolu, nazýváte „mé“ nebo „já“ a to je hřích, kterého se dopouštíte, a zároveň i překážka mezi vámi a poznáním.

T: To je rozdíl. Na této propasti je třeba postavit most.

M: Všechny tyto řeči jsou zcela zbytečné. Je tu světlo, světlo poznání, protože jste tady vy, a když jste pryč, toto světlo poznání se rozplyne. Neříkal vám to váš Guru?

T: Je to stejné, jak kdybyste řekl, že tento bonbón je sladký. Ochutnal jste ho?

M: Říkal vám váš Guru to, co jste nyní slyšel?

T: Ano, ano.

M: To znamená, že s ním nesouhlasíte. Doposud jste mu nedůvěřoval.

T: Souhlasím s ním a důvěřuji mu, ale možná mi chybí dostatečné úsilí.

M: Nepostrádáte nic! Ztotožnil a pochopil jste sebe jako tělo, tudíž jako mrtvolu. Jste vy tím, co se rozplyne a co zmizí?

T: Vím, že nejsem.

M: Jaký druh *sádhany* potom budete provádět? Jestliže nejste tím, co se rozplyne a zmizí, tak také nikdy nezemřete.

T: Rozumím tomuto stavu, nedá se říci, že bych to nepochopil.

M: Proč tedy pořád cestujete sem a tam?

T: Stále něco hledám. Zkousím nalézt něco, co jsem nebyl schopen objevit.

M: Tvrdíte, že jste to pochopil, a na druhou stranu říkáte, že jste to ještě nedostal. Znamená to tedy, že lžete?

T: Neznám sebe sama. Víte, pro mne je to všechno zde u vás. Vím, že vy nemusíte chodit sem a tam. Sedíte na jednom místě ve svém domě a již jste to našel, ale já to musím teprve objevit. Myšlenky mi tak vnukávají, abych bloudil stále dokola, a tato netrpělivost mne bude vléct z jednoho místa na jiné do té doby, než něco objevím. Tedy dobře, ještě jsem to nenašel, ale v tom okamžiku, kdy to najdu, si řeknu: „Ano, je to uvnitř mne.“

M: Když zavřete své oči, uvnitř sebe spatříte *Ganěšu* (temnotu) společně s pocitem „já jsem“ a když své oči otevřete, spatříte to samé mimo sebe. Nemusíte myslet na to, jak se provádí tato činnost. Toto vše se tu objevilo bez vašeho aktivního přispění.

T: To je filosofie, ale skutečné praktikování je velmi obtížné.

M: Proč neberete vážně prohlášení této skutečnosti? Jaký to má smysl toulat se z místa na místo? Urážíte tento okrový šat.

T: To je pravda.

M: Uvažte, že vaše duše je tak báječná, skvělá a tak důležitá, že kdybyste například seděli na neplodné zemi, příroda tuto zem naplní krásnou zahradou. Nepochopil jste dosud svoji vlastní velikost, poznání, že jste, svoji podstatu bytí.

T: Ne, já nejsem velký. Já jsem velmi nízký a malý.

M: Co je nízké a co je malé? Co je zde bez vaší podstaty bytí? Dokonce i když budete provádět velké asketické pokání, můžete na nejvíc potrestat své tělo. Můžete ale potrestat svoji podstatu bytí?

T: Ne.

M. Můžou pověsit podstatu bytí a duši člověka, kterého odsoudili a poslali na šibenici? Toto tělo je pověšeno. Je možné potrestat podstatu bytí?

T: Ne.

M: Takže Ona není tak nízká a malá. Těší se ze všech nádherných kvalit, ale Ona jako taková není absolutně k ničemu připoutána a není ani ničím pošpiněná. Víte, vaše roucho navenek ukazuje, že to máte. My takové roucho nenosíme. Nikdo mne nebude nazývat Mahátmou (pozn. č. př.: *Mahátma znamená „Velká Duše“*).

T: Já nejsem Mahátma.

M: Proč tedy nosíte toto roucho? Nestaráte se o to, co vyjadřujete a říkáte druhým prostřednictvím tohoto roucha, ale radujete se z pocitů „já jsem velký Mahátma, jsem největší ze všech“. Protože o tom víte, a přesto nemáte své vlastní autentické poznání, ze kterého byste se těšil, hřešíte, díky čemuž budete muset trpět. Pokud vás skutečně některá velká duše, Mahátma, nazve hlupákem, budete si to muset vytrpět. Pro toho, koho Mahátma nazve hlupákem, je toto nařčení velmi útrpné. Vy nazýváte své Já něčím, co je vámi nepoznatelné, a nevíte o tom. To je hřích, kterého se dopouštíte. Zneužíváte svoji velkou duši.

Nechci tu něco někoho učit. Pouze nastavuji zrcadlo tomu, kdo jsem přijde. Poskytuji tu možnost zastavení se před zrcadlem a pohlédnutí na sebe sama. Musíte dostat vizi sebe sama ve světle, které vyzařuje z vašeho vlastního Já.

V *bhadžánech* zpíváme: „Zavřete své oči a spatřete, že On stojí všude – uvnitř, vně, nahoře, dole...“, a toto musíte sami zakusit. Kdyby nebyl Bůh usídlen ve vašem těle, nebyl byste tady.

T: Správně. Maharadž toto může prohlásit a vidět, protože má toto jasné prožívání této vize. Já to můžu prohlásit, ale nevidím to.

M: Jestliže Jej nerozpoznáte právě nyní v tomto zrození, tak několik dalších tisíc zrození vám nedá tu příležitost Jej vůbec poznat. Pokusil byste se proto právě nyní Jej držet se soustředěnou pozorností?

T: Někdo to zkouší.

M: Kdo je tím někým a kdo je ten, kdo to zkouší? Proč se staráte o druhé? A co je s vámi? Toto adresuji právě vám.

T: Pro mě to znamená to samé, co jsem vám již odpověděl, takže to je adresováno ke skutečnému Já a Ono odpovídá.

M: Neptal jsem se vás, co dělá Já. Ptám se vás, co děláte sám se sebou.

T: Kde je rozdíl? Jsou já a *átman* dvě rozdílné věci?

M: Víte, když hovoříte, vztahujete se k vědomí, které je omezené vaším tělem. Jestliže tu vyjadřujete univerzální vědomí, je to *átman* neboli Bůh. Proto se vyjadřujte jasně, zdali sebe sama vyjadřujete omezeně či neomezeně.

T: Jsem omezen. Z toho, co mi bylo řečeno, jsem pochopil, že bych měl říci, že jsem neomezený. S poznáním, které mám od učitelů, kteří mi jej sdělili, jsem seznal, že jsem neomezen, a přesto vím, že jsem omezen.

M: Je to v důsledku toho, že se ztotožňujete s tělem, čímž podmiňujete sebe sama.

T: Ano, máte pravdu. Pochopil jsem. Víím, že bych se měl přes to dostat.

M: Právě díky ztotožnění se s projeveným tělem jste ztratil svoji pravou přirozenost. Musíte si Toho být stále vědom. Tento stav vědomí je přirozenou věcí, tak se to nesnažte narušovat.

Víte, já tu neodkrývám akrobatické sestavy *véd* pro široké masy lidí. To je práce pro jiné, kdo se namáčejí a utápějí v totožnosti těla a myslí.

T: Bylo již vytištěno, publikováno a rozmnoženo mnoho knih o poznání nejenom tady, ale i všude jinde, a přesto bych řekl, že většina lidí žije v temnotě i vzhledem k této skutečnosti.

M: Nežádám na nikom, aby následoval nějakou určitou stezku. Jenom těm, kdo sem přicházejí, říkám, aby byli to, co jsou, když jsou ve svém přirozeném a spontánním stavu. Proto se stabilizujte v této podstatě bytí.

T: Toto je přesně to, co říká i Baba. Prostě být.

M: Když mu sloužíte již pětadvacet let, proč jste ho tedy doposud odmítali?

T: Nevím.

25. srpna 1979

Tazatel: Jsem velmi zmaten, ale myslím si, že nejlepší způsob, jak se těchto zmatků vyhnout, je meditace.

Maharadž: Nebude to mít žádný účinek. Dokud tady jsou otázky, je lepší je nechat vyplavat na povrch. Potlačení nevede nikam.

T: Je zapotřebí, aby se mysl stala klidnou?

M: Vy jste tu před myslí. Nevěnujte pozornost myšlenkám, ale soustřeďte se na vědomí. Myšlenky budou stále proudit, protože to je zákonitostí životního dechu. Můžete tak využít jakékoliv myšlenky, které jsou pro vás užitečné.

T: Je možné dosáhnout stav, kdy je mysl zcela klidná?

M: Ano, tento stav zakoušíte také v hlubokém spánku. Dosáhnete jej prostřednictvím meditace.

T: Není v tomto stavu účasten žádný proces?

M: Projevením největšího zájmu se rozplynete ve svém Já. Tuto skutečnost můžete realizovat tím způsobem, že zaměříte pozornost pouze na vědomí svého „já“. Je důležité, abyste zde nevěnovali pozornost tělu, ale vjemu „já jsem“.

T: Existuje tu vůbec nějaká cesta? Každá individualita má svoji individuální stezku, ne?

M: Vaše naléhání směřuje k poznání svého Já, a proto vám tu říkám stezku přímou.

T: Která je to?

M: Právě vám ukazuji, co jste vy ještě před výronem slov. Žádná z vašich zkušeností není věčná, tudíž tyto zkušenosti nejsou pravé.

T: Přesto lidství zachytí okamžiky Božskosti.

M: Toto lidství není tou pravdou, kterou hledáte.

T: Nemůžete přeci popřít lidství?

M: Toto lidské tělo není kvalitou Já.

T: Je jeho odrazem.

M: Dotyk „jáství“ se objevil v úplné osamělosti. Stejně jako je v malém semínku obsažen celý strom, i „jáství“ obsahuje celé tvoření.

T: Je Maharadž schopen rozpoznat naše stupně uvědomění?

M: Ne, protože vás nevidím jako totožnosti.

T: Ale úroveň uvědomění je realitou a ne nějakým konceptem.

M: Říkáte to ze svých vlastních zkušeností? Jsou to pouze ideje. Jak byste mohl tvrdit, že oheň ve vonné tyčince činí vývoj? Je tady nebo tu není.

T: Jsou tu rozdílné úrovně do té doby, dokud to nezmizí.

M: A nakonec, když je to ukončeno, je tu nějaký vývoj? Co je dokonáno a je pryč, je pryč.

Uvažte, že to je jako s červy v kravském lejně. V okamžiku, kdy tento trus zcela uschne, značí to zároveň konec těchto červů, nehledě na to, že zde vykonali mnoho práce.

T: Ale Maharadž není červem.

M: Zde není rozdíl. Toto vědomí je produktem potravinové esence. Nezáleží na tom, jakou formu tato hmota na sebe vezme. Může to být člověk, opice nebo i červ. Toto vědomí je produkt potravinové esence.

T: Jaký je přesný rozdíl mezi *džívou*, *brahma* a Absolutnem?

M: Odstraňte všechna jména a pochopíte to. Toto jsou všechno jen koncepty a chaotická zmatená slova, nic jiného. Toto poznání, o kterém tu mluvím, je nekonečné, a tudíž nemá žádný začátek, a proto ani konec. Toto všechno je produktem pěti elementů a tyto elementy včetně prostoru jsou podkladem. Prostor je jako temnota, prázdnota, jako noc. Z toho vzniká životní dech jako vibrace.

Toto tělo se u mne objevilo automaticky bez mého přání, a proto jsem byl uveden do rozpaků. To, co jsem později zakusil, se dá vyjadřít takto – já nejsem touto hmotou. Tato kvalita podstaty bytí a vědomosti, což je produktem hmoty, se časem vyčerpá a vyhasne a navrátí se do atmosféry ve vyvinutější úrovni a cyklus opět pokračuje. Tato podstata bytí došla do tohoto stavu hmoty, ale nezůstane v něm, nýbrž si pohlídá, aby se vrátila zpět do svého stavu absolutní jemnosti.

27. srpna 1979

Maharadž: Pravda je neohraničená časem a je nepopsatelná. Myslíte si, že by ego mohlo vyzvat k boji kohokoliv a cokoliv, co žije v Pravdě, která existuje navždy? Pravda nemůže být napadena nikým.

Někdy mne zasáhne velká vlna, která se přese mne převalí, a já cítím, že bych měl všechno dělat čistě. Když k tomu ovšem zkusím přistoupit, seznám, že tu nemůže být učiněno nic, co by mohlo změnit tuto základní Pravdu.

Vím, že vědomí vchází do bytí a že se toto vědomí stává éterem podobně jako samotná potrava, a obojí se potom rozplyne do prázdnoty. Jak by potom mohlo dojít ke změně?

Co se zde vlastně děje? Výtažky z listoví, trávy a vegetace jsou konzumovány a prostřednictvím této činnosti se objevuje další vědomí. Vědomí je esencí potravy, která byla strávena, a společně s potravou zmizí také i toto vědomí.

Během tohoto časově omezeného rozpětí života mnoho lidí studovalo a studuje svatá písma, provádělo a provádí askeze a meditovalo a medituje. Jakákoliv myšlenka, která jim při provádění těchto cvičení přišla do mysli, byla zaznamenána a vyplnila tisíce knih. Jakmile je zaměřena a upevněna pozornost na podstatu a základ vědomí, vše zmizí a není tam již nic ponecháno.

Vědomí, které vzešlo z pěti elementů prostřednictvím těla, je kvalitou podstaty bytí neboli poznání „já jsem“. Nakonec se i tento stav podstaty bytí rozplyne.

Realizoval jsem, že žiji stále i tehdy, když přijde a odejde ze světa mnoho vesmírů. Toto všechno chápu, vidím, znám a realizuji. Ano, vím to, že jsem vždy existoval a že jsem stále spočíval v neměnném. Byl jsem a jsem stále přítomen u všeho, co se uskutečnilo.

Tazatel: Jsem velmi znepokojen svým vlastním životem, cítím se nespokojen.

M: Jste nesmrtelný a nikdy nezemřete. Abyste toto mohl pochopit, musíte se vzdát současného smyslu, který přisuzujete vašemu životu. Žádá se od vás pouze jedna věc, kterou musíte udělat. Starejte se o ostatní stejně tak, jako se staráte o sebe. Chovejte se tak, jako kdyby všichni byli vámi. To je vše, co můžete udělat. Není potřebné násle-

dovat nějakou zvláštní stezku, protože všechno je stejné. Myslete na to, co je středem vesmíru. Nedovolte, aby vaše pozornost vůbec někdy sklouzávala z tohoto poznání podstaty bytí, vjemu „já jsem“.

Svatí a mudrci přijali mnoho svých dřívějších životů, ale i tyto životy byly časově ohraničeny pouze na dobu trvání těchto určených period. Všechny tyto podstaty bytí se objevily na podkladě nevědomosti a úplné vědomí se raduje ze sebe sama zase skrze nevědomost, která vzešla z nevědomosti. Jestliže se vzdáte hrdosti a osobního přivlastnění tohoto poznání, které jste nabyli prostřednictvím nevědomosti, potom se vše vyjasní. (pozn. č. př.: *Přál bych všem čtenářům, abych zcela pochopili tento odstavec, jenž je stanoviskem opravdu toho Nejvyššího jako ostatně veškeré promluvy Nisargadatty, který byl Tím Nejvyšším a Absolutním.*)

Máte nějaké zkušenosti a zkoušíte z nich něco získat, ale nezapomeňte, že cokoliv, co je vám ku prospěchu, vás nakonec zraní. V tomto světě duality, kdekoliv je tu užitek, je v tom zároveň ukryt i ne-užitek (pozn. č. př.: *neboli co nabudeš, to pozbudeš*).

Cokoliv, co máte rádi, vám bude zároveň vytvářet zranění. Cokoliv, co máte rádi, a to se týká hlavně toho nejlepšího, se vám na konci stane tím nešťastným, ba dokonce nejnešťastnějším, a to dokonce i tehdy, kdyby to byl *param átman*. Cokoliv, co se vám zjeví jako poznání, a vy je budete chtít pochopit, přivlastnit si je a mít je rád, vám nakonec způsobí skutečně velkou lítost.

Když spočínáte ve stavu *param brahma*, seznáte, že tu nejsou žádné touhy, radosti či neradosti. Říká se tomu *niškáma param brahma*.

T: Co je niškáma param brahma?

M: Tento projev se zjevil a dělá si, co se mu zachce, proto, že tu je v pozadí tento princip niškáma (bezžálostivý) param brahma. Projev je sakáma (se žádostmi), ale podporou mu je niškáma.

T: Jestliže chcete dosáhnout tento stav, znamená to, že jednáte způsobem „ať se děje, co se děje, já se o to nestarám“?

M: Jestliže o tom chcete diskutovat prostřednictvím zprostředkovatele – myslí, uvědomte si, že je vítán jakýkoliv význam, na který právě myslíte. Ale cokoliv, co je učiněno, má omezení. Toto všechno je omezující činnost.

Jestliže chcete tuto zkušenost, musíte trvat na svém Já, na své vlastní Sebelásce (*átma–prem*). Neopouštějte ji ani na moment. Trvejte na tom. Nemodlete se k Bohům či Bohyním, nýbrž stále ve všem zřete To Jedno. Držte se poznání „já jsem“ a prostřednictvím této vytrvalosti budete znát stav, kterého chcete dosáhnout.

28. srpna 1979

Tazatel: Slyšel jsem mnoho těchto hovorů o potravě, která se stala mnou, nicméně stále mi to není jasné. Co to vlastně znamená?

Maharadž: Každá organická bytost, ať je to hmyz nebo člověk, závisí na potravě. Všechny tyto květiny a rostliny jsou našimi předchozími stavy. Dříve jsme se nacházeli v těchto stavech a postupně se právě z esencí všech předchozích tělesných forem, které jsme na sebe vzali, abychom se těšili z této podstaty bytí, vyvinula tato naše dnešní tělesná forma lidského těla. Vjem „jáství“ je pouze kvalitou tohoto potravinového těla, které nazýváte „já“. Nemá to nic co dělat s nějakou další věcí. Je to čirá a jednoduchá kvalita této podstaty bytí.

T: Je vůbec možné, aby toto bytí, které vzešlo z potravinové esence, učinilo něco originálního, prostě něco zcela odlišného?

M: Rámakrišna Paramahansa byl plný prostoty a stal se *Džagambou* (Matkou celého světa). Jiní také vedli velice obyčejný prostý život a pochopili Pravdu. Co mohli změnit či vykonat poté, kdy pochopili Pravdu? Mnoho velkých lidí přišlo na svět, ale ani oni nemohli provádět žádné změny či nějaké odlišné věci. Nebo snad ano? Co koliv, co se stalo, se stalo, aniž byste o tom věděl. Poznání vzešlo z nevědomosti neboli z úplné nepřítomnosti poznání, a tudíž nemůžete určit nebo vykonat nějaký rozlišný běh toho, co vychází z nekočnosti.

T: Moje mysl, můj intelekt a porozumění se přetvářejí a já si to vysvětluji tím, že mi Maharadž dává něco zcela nového. Je tomu tak, či není?

M: Na rozdíl od změn nebo modifikací, které probíhají ve vaší mysli či intelektu, já nedělám nic, co je takto proměnlivé. Pouze vám přináším a předkládám nově to, co je nekonečně pradávné. Nemyslete si proto, že je to něco nového.

I kdybyste se na mě během tohoto rozhovoru rozlobili, nebudu mít absolutně nic co dodat. Máte to stejné, jako když si matka vezme své tříměsíční dítě na klín a dítě ji třeba kopne nebo jí uštědří políček či pošpiní šaty. Matka ale vezme dítě do náručí a začne se s ním mazlit a dokonce si vyčistí své šaty až poté, kdy očistí své batole a dá mu to, co potřebuje. Nazírám na vás stejně tak, a to dokonce i tehdy, když je vaše tělo pětasedmdesát let staré.

T: Je mi to zcela jasné, a tak mne napadá další přirovnání, a sice to, že jsem jako umělec–malíř a pokaždé, když něco namaluji, Maharadž prohlásí: „Vidím spojení,“ a v procesu této tvorby se rozčílím a možná na něho i hodím plátno, ale Maharadž se o to nestará a stále se usmívá.

M: Tato podstata bytí je tu tehdy, když je tu přítomný životní dech a tělesná kombinace.

Podstata bytí nikdy neumírá. Vezměte si jako příklad hráče na harmonium. Díky vzduchu, který je v harmoniu, se vytváří zvuk. Když tento hráč odsune své ruce, vzduch je pryč, a tudíž harmonium přestane vyluzovat zvuk. Je tento zvuk mrtvý? Prostě jen zmizí.

T: Řekněte mi, prosím, přesně, jaké je spojení mezi touto kvalitou podstaty bytí a mnou.

M: Skutečnou esencí podstaty bytí je toto poznání „já jsem“ a vy stále pokládáte otázku: „Jaké je spojení?“ Poznání „já jsem“ je samo o sobě kvalitou tohoto těla neboli esence potravy.

Nebudu nikoho, kdo by sem přišel, poučovat a dívat se na něho, jako kdyby byl smrtelným tvorem. Nahlížím na každého jako na nesmrtelného. Na světě je mnoho základních učitelů, kteří mohou naučit žáky třeba abecedu. Jestliže lidem dám nepatrnou injekci nebo je postrčím tak, aby objevili to, kdo a co jsou, pak princip, který leží za poznáním „já jsem“, bude pro ně dostačujícím.

T: Lidé říkají, že bychom měli jednat s nepřipoutaností. Co je tou nepřipoutaností?

M: Jestliže chcete poznat nepřipoutanost, musíte realizovat rozpuštění osobnosti neboli individuality.

T: Osobnost je se mnou velmi spojená. Jak ji tedy mám rozpustit?

M: Objevte význam vašeho skutečného Já. Zkuste pochopit význam tohoto Já všemi možnými prostředky. Předtím, než se ve vás zjevilo toto poznání „já jsem“, jste byl absolutně nepřipoután. Okamžitě, jak toto poznání vysvitlo, jste se stal připoután ke všemu, co vás obklopovalo. Nicméně stále připoutané je pouze toto falešné „já“. Vše se děje zcela spontánně a toto falešné „já“ si přivlastňuje zisk z věcí, které se dějí. Jste ten, kdo chápe a zná, ale nejste činitelem. Dám vám malou radu: „Nedělejte nic, co by zranilo jiné. To je vše.“ Nemusíte dělat nic, čím byste jiným prokazoval laskavost a co by je těšilo či jim dělalo dobře, ale dbejte na to, abyste nikoho kolem sebe nezranil. Toto je také v tomto poli vědomí. Za tímto polem nic není.

Jestliže se budete rozpínat pýchou s poznáním celého světa a budete se snažit žít tisíc let, abyste se radoval z tohoto poznání, pak si ale dobře zapamatujte, že na konci této dlouhé tisícileté doby bude muset být toto poznání stejně umlčeno a bude muset zmizet. I když tento atom pokračuje ve svém trvání po dobu tisíce let, nevyhnete se přešetření, jak a kdy se tento hrot pera začal dotýkat listu, aby otevřel účet všeho nabytého vaší bytosti.

T: Co otevírá tento účet?

M: Je to nevědomost, která jej otevírá. *Ganapátí* (vědomí) je entitou, která počala tento účet stovek zrození. Všechny tyto účty vám o *Ganapátí* nic nevypráví. Vy se musíte dobrat zdroje vědomí.

Mája (iluze) je tu ještě před zrozením jednotlivce. Tento účet je vytvořen tím, kdo začal počítat se sebou. Někdo tu ale musí být, aby se mohlo vůbec počítat, a tudíž je tento „někdo“ již zde a existuje ještě předtím, než tu bylo jakékoliv množství. Prošetřete proto *Ganapátí* a *múla-májú*. *Ganapátí* je Pán prvotního zvuku, kde zvuk a slovo jsou totožné. Ten, kdo pochopí *Ganapátí*, je *brahma*.

Dnešní předmět rozhovoru je jak obtížný, tak i velice snadný. Cočkoliv, co je mimo vás, je snadné k pochopení a naučení se, ale chytit své Já je skutečně velice obtížné. Jakmile jej chytíte a jakmile znáte svoji vlastní podstatu bytí, již nikdy více to nezapomenete.

Po dobu svého života žijte beze strachu, protože vás nikdo nestvořil. Trpíte, protože žijete mimo své vlastní světlo. Proto kladte důraz na to, abyste žili s důvěrou v pravé Já.

31. srpna 1979

Maharadž: Ze které země jste a kdo vás sem nasměroval?

Tazatel: Jsem z Ameriky. Navštívil jsem nějaké *ášramy* a různé lidi, které jsem v nich potkal, a oni mi vyprávěli o Maharadžovi, a tak jsem přišel. Studoval jsem několik let různé filosofie.

M: Učení všech těchto filosofii nemá žádný význam. K čemu je to dobré, když vám to neposkytne zrcadlo, ve kterém můžete vidět sami sebe?

T: Právě to zrcadlo je tím, co hledám.

M: Tato veškerá zrcadla, která jste doposud měl, jsou neužitečná.

T: Ne, nejsou neužitečná. Jsou prostě jen součástmi zrcadla, které se sloučí do jednoho skutečného velkého zrcadla.

M: Jste schopni všechno toto provést?

T: Ne, ve skutečnosti ne.

M: V sobě jste neustále roztrpčen a iritován z faktu, že prostě jen „jste“. Tento nepokoj a svrbění zapřičiňuje všechny problémy a to jen proto, že nevíte přesně, co a kým jste. Proto se také přemísťujete z místa na místo při pátrání po nikom. Nejdříve ze všeho musíte zjistit, kdy tento neklid nastal. Prostě se zde jen posaďte a na chvíli se zaposlouchejte do hovoru, a potom kladte otázky.

T: Maharadž řekl, že všechno je z potravy, a také to, že já jsem tvůrce všeho. Nyní tedy nevím, zdali jsem tvůrce všeho, nebo jsem něco, co vzešlo z potravy.

M: Jakékoliv poznání, které jste o sobě nabyl, je naprosto správné a to i bez toho, abyste se kohokoliv ptal.

T: Prožívám obtíže.

M: Skutečnost je za všemi obtížemi. Ten, kdo zná obtíže, je za nimi.

T: Když slyším slova Maharadže, zaplavuje mne pocit obrovského štěstí.

M: Toto momentální štěstí pro vás nemá vůbec žádný užitek.

T: Možná jsem to ještě nenašel, nicméně jsem velmi šťasten, když o tom slyším.

M: Všechny tyto ideje, které si o sobě ponecháváte, vás svazují. Jakmile pochopíte, že tu není žádné poznání, že to je všechno nevědomost, ocitnete se na správné úrovni.

Máte ideu o tom, že já mám poznání. To je ovšem jen idea. Upřímně řečeno, není tady žádné poznání. Skutečnost je za všemi koncepty a nemá žádné atributy. Nemůže být vůbec vyprojektována či představena.

Bez poznání jsem skutečně velmi šťastný. Když se budete zabývat idejí „mám veškeré poznání“, budete tuto ideu rozvíjet den za dnem, ale s tímto poznáním nenabudete nikdy klidu a vůbec žádné radosti. Toto poznání chce být v určitých směrech usilovně spřádáno, ale já ve skutečnosti tímto poznáním nejsem. Každé lidské bytosti se říká a klade za povinnost, aby nabyla poznání, ale tato bytost jednou sama pochopí, že toto poznání nemá vůbec žádný užitek k tomu, aby dosáhla svého nejzazšího cíle.

T: Co je Bůh?

M: Vše, co vidíte, je všudepřítomný *Íšvara* (Bůh).

T: Vidím kolem sebe svět.

M: Všechno je *Íšvara* a to i ten nejmenší atom. Ve velikém městě, jakým je třeba Bombaj, je stoka plná špíny a smetí, kde se po určité době vytvoří zápach, který ucítíte, když kolem té stoky půjdete. Tento zápach potom zmizí a rozplyne se v nebi. Nebe je všude kolem, nemá vůbec žádný zápach, je čisté a jasné. Lidské tělo je pouze špínou. Během času se toto tělo rozpadne a zmizí a tato špína tu již déle nebude. Zůstane tu jen čisté nebe, nic víc. Vy ovšem svazujete sebe sama den za dnem svými vymyšlenými idejemi typu „byl jsem narozen a budu znovuzrozen“ apod., a proto zůstáváte ve všech svých mizériích.

T: Jak se z toho mám dostat?

M: Jak se z toho chcete dostávat, když ještě ani nevíte, co jste?

T: Vidíme, že nebe a slunce pečují o nečistoty země. Kdo je tím, kdo mi řekne a bude pečovat o moje znečištění?

M: Nedosáhnete konečného cíle z jakéhokoliv poznání. Váš sklad je plný těchto konceptů a idejí. Všechny z nich jsou nečisté a to je také příčina toho, že jste tak připoutáni ke koloběhu zrození a smrti.

T: Ne všechny koncepty jsou nečisté. Některé jsou velice půvabné.

M: Nezapomeňte, že počaly ve vás, čili v tom, kdo je již sám o sobě produktem nečistoty.

Ve světě jste neustále zneklidnění a zaneprázdnění, protože jste si vytvořili shluk svých konceptů. Nejste tím falešným „já“, které se mění podle nálad a určení toho, že jste nejdříve „toto a pak zase toto“. Jednáte a chováte se na základě toho falešného „já“, které nebylo přítomno před narozením a bude tu chybět po smrti těla. Toto falešné „já“, které je časově omezené, jste vzal jako svůj základ. Jděte za koncepty a staňte se osvobozeným od idejí.

1. září 1979

Tazatel: Zdá se mi, že Maharadž neustále vypichuje svým způsobem nějaké koncepty, aby nám touto cestou vysvětlil skutečnost.

Maharadž: Vy si vytváříte všechny tyto konceptuální pojmy, neboť v sobě neustále uchovááte koncept „já jsem“, který ovšem musíte sám v sobě zcela vyhladit.

T: Proč bych měl vytvářet všechny tyto oddělenosti? Proč se tu má cokoli oddělovat od někoho, kdo se zdá být od toho rozdílný? Vždyť to vytváří další koncepty.

M: Pouze je řečeno, že já nejsem toto. Máte v průběhu hlubokého spánku nějakou zkušenost radosti a bolesti nebo narození a smrti? Co to znamená? Znamená to, že koncept „já jsem“ zmizel.

T: Byl jsem zvědav, zdali vztah s Maharadžem rodí závislost. Co nazýváme leností?

M: Toto poznání je plné života. Jak by potom mohl být kdokoliv líný? O tělu a mysli můžete říci, že lenoší, ale jak jste s nimi ve skutečnosti spojen? Jakým způsobem cítíte svoji závislost na Maharadžovi?

T: Je to, jako kdybych čekal na něco, co se má uskutečnit.

M: Naleznete totožnost toho, kdo takto čeká na něco, co se má uskutečnit.

Uvažte, že tu jsou třeba veřejné lázně (myšleno jako vědomí) a vodu v těchto lázních užívá kdokoliv. Užíváte část této vody pro svůj osobní užitek. Toto vědomí, které jste si vzal pro sebe, je vševědoucí, všudepřítomné a všemohoucí a vy to musíte pochopit. Jak si můžete dovolit být líný.

Umřete i po vyslechnutí si tohoto velkého poznání jako individualita z určité země, tisíc mil odsud vzdálená a jako osoba určité kasty či barvy pleti?

Pochopte, že to, co se pohybuje sem a tam jako vaše tělo a jméno, není nic jiného než přirozenost všeprostopujícího vědomí. Jste autem, kterým cestujete?

T: Chápu.

M: Jste symbolem tohoto vědomí, nepotřebujete tomu rozumět. Je to vědomí, které existuje samo o sobě. Vy se ovšem omezujete k tělu a to je veškerý problém.

T: Jestliže je to vědomí, které vše koná, a jestliže vědomí samotné bere na sebe toto omezení, pak zde není možnost, abych s tím mohl něco udělat.

M: Toto vědomí vzalo na sebe toto omezení prostřednictvím nevědomosti. Tato nevědomost musí být odložena.

T: Skutečnost, kterou mi zde vysvětľujete, nezpůsobí to, abych to sám odhalil. Musím to odhalit sám v sobě. Ani ta nejmenší věc se ve mně nezmění, ani když budu hovořit se všemi svatými po tisíce let. Jak to ale mám odkrýt sám pro sebe?

M: Děje se to. Jestliže to je ve vašem osudu, přijdete sem, vyslechnete si to a výsledek bude následovat. Včera sem přišli dva lidé s touto dámou a potom odešli. Nebylo to v jejich osudu. Lidé sem přicházejí se svým vlastním předem určeným konceptem, který si chtějí podržet. Lidé sem přicházejí jako ke krejčímu s přáním, aby jim vyhotovil oblek speciálních rozměrů, barvy a materiálu. Ovšem já

vám nedám to, co chcete. Nedám vám poznání podle vámi předem určených žádostí. Pouze vám řeknu, abyste na sebe nahlíželi tak, jak jste, a našli to, co a kdo ve skutečnosti jste.

Přicházejí sem tisíce lidí, ale poznání, které si vyslechnou, použijí stejně jenom takovým způsobem, aby to vyhovovalo jejich vlastním představám. To ale není skutečná Pravda, nýbrž je to Pravda, která je podmíněna jejich vlastními představami a viděna z jejich vlastního hlediska. Toto poznání, které je přefiltrované skrze jejich vlastní postoje, není poznáním, nýbrž je to pouze hledisko a názor na věc.

T: Dávám veškerou svoji energii tomu, abych zkusil pochopit to, co tu Maharadž povídá. Pracoval jsem velmi těžce. Dnes s tím končím. Nic se v podstatě nezměnilo. Přijel jsem s ideou, že Maharadž je můj Guru. Guru označuje toho, kdo odstraňuje temnotu, ale tato temnota je u mne stále přítomna. Nyní cítím, že všechna moje práce mě nikam nedovedla. Cítím, že musím začít znovu, právě nyní od tohoto okamžiku. Jak to mám učinit?

M: Muž, který seděl v úplné temnotě, chtěl odstranit tuto temnotu, a tak se začal modlit k Bohu. Potom k němu někdo přišel a řekl mu: „Co! Chystáš se odstraňovat tuto temnotu svojí oddaností? Ne. Nejdříve musíš přinést světlo.“ Světlo bylo přineseno a temnota zmizela (*pozn. č. př.: světlem je zde nejspíš myšleno pravé poznání*). Provádění disciplíny není nutné, ale musíte vědět, že toto je Pravda. „Já jsem Pravda“, a tato Pravda nemá žádné vousy či knír, nicméně je to Pravda, kterou musíte realizovat. Pravda nemá žádnou formu. Kdyby Pravda měla formu, obdržel byste tuto formu a odešel s ní domů. Cokoliv, co je přirozené a bez úsilí, je Pravdou.

T: Znamená to tedy, že Guru pouze ukazuje cestu?

M: Musíte se toho pevně chytnout a postupně, když to poroste, bude i vaše světlo vše pohlcovat. Důkazem Věčnosti je tato pomíjivost, důkazem Pravdy je tato nepravda a důkazem *brahma* je *mája*.

T: Kládeme otázky a zkoušíme to vše myslí pochopit. Jak se ale dostaneme za ní?

M: Vy nejste ani mysl a ani tělo. Kdo má tyto obtíže? Kdo musí jít za...? Byl jste zde již před tím, než jste vznesl tyto otázky. Jste tu ještě před zjevením bdělého stavu a spánku.

T: Jak to mohu realizovat?

M: To, co jste si zde vyslechl, si připomínejte, jak jen dlouho to bude možné. Věřte tomu. Možná se to nehodí vašim požadavkům, ale je to prostě takové, jaké to je. Musíte to vidět takové, jaké to je, a musíte s tím být blaženě souhlasen.

Když se stanete tímto poznáním, nebude tu nic, co byste již déle potřeboval. Budete nekonečně sám se sebou. Necituji žádná písmata a ani vám nebudu říkat úsudky jiných, ale cokoliv, co je, vám řeknu. Důkaz evidence *brahma* nedostanete nikde jinde než uvnitř sebe sama.

To, co je zřejmé a evidentní, člověk pravděpodobně přehlédne. To, co tu říkám, je velice jasné a jednoduché. Nerozumíte tomu, protože chcete něco složitějšího.

T: Co mi Maharadž chce přesně říci?

M: Jste důkazem toho, že je tu Bůh. Kdybyste zde nebyl, nebyl by tu Bůh. Tento vjem „jáství“ je důkazem. Myslíte si, že je tento vjem omezen pouze k tělu, ale ono (vědomí) je univerzální. Je to zdroj projevu. Vy jste znalec těla. Když se toto minulé uspořádání zastaví, je tu prázdnota a tato prázdnota je sledována někým, kdo prázdnotou není. Může ten, kdo ví, že tu je temnota, být touto temnotou? Všechny koncepty budou odsouzeny k smrti, jestliže spočinete v absolutním klidu.

Nedělám celé dny nic jiného, než že vám říkám vždy stejné věci, ale každým dnem jinak řečené. Je na vás, abyste to pochopili. Tento tok neustále připlouvá, vy jej ovšem neslyšíte. Právě v tomto těle a právě v tomto narození musíte realizovat to, co vám tu povídám. Opusťte všechny ostatní koncepty a pevně se chytněte pouze tohoto. Když se *sádhaka* (duchovní aspirant) stane *džňáninem*, znamená to, že pochopil konečně a absolutně to, co je.

3. září 1979

Maharadž: Když k vám přistoupí smrt, připomeňte si, že nemáte žádný tvar ani žádnou barvu. „Já jsem *nirguna* (bez atributů).“ To je

poslední myšlenka, kterou byste měl mít. Znáte tělo, ale nejste tělem. Když jdete spát, spěte s připomínáním si této pravdy. Usínejte s těmito myšlenkami: „Mnoho nečistých myšlenek přišlo a zmizelo, ale já jsem stálý, nekonečný a jsem Pravdou.“ Spěte s těmito myšlenkami a ony všechny budou překročeny.

Nechodte spát jako otrok myslí, nýbrž se staňte jejím mistrem. Zformujte a natrénujte si tento zvyk a staňte se zcela odpoutanými a mistry své myslí.

Tazatel: Jak se mám zcela zbavit strachu?

M: Musí tu být vykořeněn strach, který se nazývá narození. Přišli jste sem s různě nabytými vědomostmi a znalostmi všeho druhu a já je chci zrušit a navíc chci zničit tu potravu, kterou jste dosud přijal. Co jste byl před touto potravou a tímto poznáním? Chci na vás, aby jste o tom popřemýšlel.

T: Co je vědomí?

M: Aktivita vaší podstaty bytí a činnost celého světa, kterou vidíte. Toto vědomí je samo o sobě bez jakékoliv barvy, ale kde se zjeví osobnost, převezme barvu této specifické osobnosti. Když se podstata bytí rozpustí, i různobarevná osobnost se rozplyne do této bezbarevnosti, do vědomí. Ve vědomí neexistuje žádná rozdílnost, neboť je jednotné, a rozdílnost je způsobená námi, protože jej nazýváme různými jmény.

Toto všechno není nic jiné než poznání, vědomí, které nemá žádné rozměry. Když se tato příchuť podstaty bytí, kterou dnes vycítujete, rozplyne do univerzálního vědomí, zároveň tím ztrácí i vědomí omezené individuality. Nepřišlo to odnikud a nejde to nikam.

Jste existencí, která je bez jakékoliv tužby nebo cíle. Jste tím Velkým Já, kde vyvstalo a zmizelo několik projevených vesmírů.

T: Četl a studoval jsem knihu „*Já Jsem To*“ a stejně se stále cítím na své životní cestě neuspokojen.

M: Zkoušel jste nalézt důvod?

T: Ne. Tuším ale, že stále příliš mnoho miluji svoji osobnost.

M: Stále cítíte, že jste tělem a myslí, a to je příčina a důvod vašich nešťastných pocitů.

T: To je pravda.

M: Četl jste tuto knihu s myslí. Nyní ale, kdykoliv budete číst nějakou knihu, uvažte, že jste všudepřítomné vědomí, a tento fakt přenesete do svých postojů a hledisek při studiích a četbách. Vše čtete z pohledu, že nemáte žádnou formu či barvu a že jste světlo.

T: Nemohu něco číst s postojem, že nejsem tělo a mysl.

M: Nebuďte znepokojen tím, zda-li budete schopen něco číst či nikoliv. Dělejte prostě to, co jsem vám řekl, a věci se postupně vyjasní. Někteří lidé jsou docela připraveni to přijmout a někteří musí být třeba i bití a stejně to nepochopí. Vše se vyjasní, jestliže jste připraven. Někteří lidé jsou tak nepoddajní a plní tuhosti, že jsou jako indické poppadum, které se musí třít a tlouci velmi dlouho, a i potom je těsto tak tuhé, že se musí velmi usilovně rolovat a teprve potom se může smažit. Někteří lidé musí projít touto usilovnou a lopotivou cestou, zatímco druzí jsou vcelku připraveni a budou přijímat okamžitě to, co jim je řečeno. Jiní se zase soustředěně zaposlouchají do mých slov a náhle je zde výbuch.

Musíte meditovat na toto „já jsem“ bez potřeby držet se totožnosti těla a mysli. Buďte krmen z tohoto vjemu „já jsem“, poznání své podstaty bytí, stejně tak, jako když jste byl kojen svojí matkou z mateřského prsu.

T: Po dobu čtyř let jsem se snažil připomínat si spočívání ve stavu „já jsem“.

M: Budete dělat to, co jsem vám řekl dnes?

T: Číst knihu?

M: Cokoliv, co jste si zde vyslechl. Budete žít v souladu s tím, že nebudete záviset na ztotožňování se s tělem a myslí?

T: Stydím se přiznat, že jsem se velmi obával sem přijít, protože člověk nikdy neví, co se stane. Možná nic, možná mnoho věcí. Proto jsem trochu nervózní.

M: Váš strach bude zcela zničen. Nejenom že přestanete být nervózní, ale i samotný strach zmizí. Musíte ale být krmen a vyživován z poznání „já jsem“. Připomínejte si a meditujte také na toto: „Nemám žádný strach, jsem za strachem.“

T: Strachuji se o všechny lidi na světě. Když se třeba procházím v Holandsku po nějakém městě, cítím strach o všechny ty lidi okolo.

M: Říkám vám, že se tento strach bude postupně vytrácet až do chvíle, kdy zmizí kompletně. Medicínou k vyléčení z tohoto strachu je mé slovo.

T: Co je otroctví?

M: Mysl je skutečnou základnou vašeho otroctví a osvobození. Muslimové si uchovávají koncept, že po smrti je třeba duši uložit do hrobky a zde duše odpočívá až do momentu rozpuštění světa. Proto o tuto duši stále pečují i po smrti. V křesťanském náboženství také říkají, že člověk, který je spálen a pohřben, bude probuzen pouze až v den posledního soudu, kdy mu bude dán rozsudek.

T: Opravdu se to tak těmto lidem stane?

M: Jestliže umírají s touto představou, musí se to odehrát, protože mysl vytváří všechno. Mysl nejenom že vytváří otroctví, ale také osvobozuje. Předpokládejme, že dnes nejsem schopen myslet a moje mysl není zcela jasná. Co to znamená? Moje esence potravy je dnes opravdu jaksi mdlá. Nedostane se to ve svém metabolickém spalování (*pozn. č. př.: látkové výměně*) do správného řádu a chodu, a proto je i vaše schopnost myšlení otupělá a mdlá. Tato myslící schopnost také prostoupí do tělesných esencí, ale já tím nejsem.

Jasně pochopte, že „vy jste“ a „já jsem“. Tyto pocity jsou produkty této hrubé projevené hmoty a země. Z této země vychází vegetace a esence „jáství“. Tento vjem „jáství“ zmizí, když se tělo rozpadne, protože je to v podstatě pouze jen produkt potravinové esence.

6. září 1979

Maharadž: Přišel jste sem se svým konceptem „já jsem toto a toto“, a tak mi nezbývá, než začít ničit tuto falešnou představu a hodit ji přes palubu.

Absolutno nezná samo sebe, avšak je mu nabídnuta příležitost pochopit Sebe Sama prostřednictvím tohoto potravinového produktu, vjemu „já jsem“.

Tazatel: Než jsem přišel sem, očekával jsem, že se zde budu cítit plný lásky, ale ve skutečnosti se cítím sláb a unaven.

M: To je v důsledku demoličního procesu. Abyste tento proces mohl nastartovat, musíte být zbaven všeho, vše musí být rozebráno a znovu přestavěno. O půdu se musí pečovat a obhospodařovat ji ještě předtím, než se zde zaseje semínko. Pouze po zorání půdy a zasetí semínka může začít růst rostlina. Tento demoliční proces se nesmí vynechat, neboť je nutný. To, co tu zůstává, je pouze a jenom vědomí, a poté nastává pučení rostliny.

Kdykoliv, kdy jsou zde nějakí cizinci, vznášejí pravidelně otázky týkající se lásky. Vjem „jáství“ je láskou a ničím jiným. Osvojil jste si tuto podobu, tento květ „jáství“, pouze a jenom z lásky. Základní jádro všech atomů je prostoupeno tímto poznáním „já jsem“. Přijměte a obejměte všechny atomy vesmíru s pocitem, že všechny tyto atomy vyvstaly uvnitř nás ve formě poznání „já jsem“.

Prostřednictvím vašeho těla a mysli nasloucháte slovům o poznání něčeho, co ve skutečnosti nemůže být vědomím těla a mysli zakoušeno.

Ještě předtím, než jakkoliv promluvíte, ztotožníte sebe sama s něčím, ale neuvědomujete si, že toto vaše falešné „já“ tu pomine, neboť není věrné ani věčné.

Cokoliv, co vám tu povídám, bude vstřebáno pouze těmi, kdo již na to mají připravenou půdu. Dokonce i ti, kdo si myslí, že tomu porozuměli, ve skutečnosti nepochopili to, co jim říkám, aby pochopili.

T: Včera jsem nemohl usnout. Když jsem ležel ve své posteli, zaposlouchával jsem se do zvuků a nazíral jsem na různá světla. Vylekalo mě to tak, že jsem se zpotil. Myslel jsem, že umírám.

M: Cokoliv, co se stane, se stane proto, že se to mělo stát. Dokonce i když cokoliv, co jste v sobě pocítil, že umíralo, ve skutečnosti opravdu umíralo, vy jste přitom nezemřel. Podržte si to pevně v mysli.

Jaký druh lásky zastáváte ve svém náboženství?

T: Miluj svého bližního.

M: Vaše náboženství obhazuje lásku ke všem bytostem z lásky k Bohu. Kristus řekl, že máte milovat své bližní jako sebe sama. Jak toto vnášíte do praxe?

T: Jen někdy, když sem přijdu, protože tato láska je zde.

M: Láska je v té nejčistší podobě tehdy, když zde není rozdíl mezi tím, kdo miluje, a tím, kdo je milován. Co myslíte, že je hlavní příčinou toho největšího utrpení ve vašem světě?

T: Dualita.

M: Kdy tato dualita počala?

T: S prvním vjemem něčeho jiného, než čím jsem ve skutečnosti.

M: Začátek duality je tehdy, když víte, že jste. Toto je základní dualitou a skutečným zdrojem iluze.

Nenaslouchejte mi krotce. Vnášejte otázky. Jaké poznání byste rád nabyli?

T: Poznání hříchu a zásluh.

M: To, díky čemu se cítíte šťasten a uspokojen, je zásluhou, a to, kvůli čemu jste zneklidněn a nespokojen, je hříchem.

T: Jestliže se člověk dopustí hříchu a nepocítí nad tím politování, zůstává to hříchem, či ne?

M: Nemluvte z pohledu osobnosti, lidské bytosti, iluze! Kdy se vám dostalo povědomí o zásluze a hříchu? Pouze poté, když vám byl vsugerován nějaký koncept.

T: Protrpí si člověk následky svého špatného konání okamžitě nebo až ve svém příštím životě?

M: Můžete si to vytrpět ihned a s konečnou platností ve svém příštím životě. Začátek utrpení počal s připamatováním si, že jste.

T: Ti, kdo se dopouštějí hříchů, se nedožijí toho, aby za to pykali.

M: To je váš koncept. Vnitřek těchto lidí je šířán traumatickými zkušenostmi.

T: Jak máme nahlížet na naše problémy v každodenním životě?

M: Provádějte všechny své povinnosti v souladu se svojí totožností s tímto skutečným Já. Nahlížejte na vše jako na své Já.

T: V životě právníka se každým dnem uskutečňuje příliš mnoho událostí. Jsou zde vždy nějaké problémy.

M: Mluvíte tu z pohledu těla a mysli. Zbavte se toho.

T: Budu potom dělat cokoliv, co mám rád?

M: Potom se budete chovat podle vaší vlastní důstojnosti.

T: Takže jakmile jste jasně pochopil poznání Já, zmizely všechny obtíže. Potom již vše probíhá automaticky.

M: Správně. Proč se potom na to ptáte?

T: Nejsou již v tomto stavu žádné činnosti?

M: Budete potom vědět, že ani jeden lístek se nepohne bez vás. Díky vám se mohou uskutečnit všechny činnosti.

T: Existuje tu proslav o vyrovnanosti a tichosti, ale mně se zdá, že až utrpení donutí člověka realizovat skutečnost. Kunti, matka Pánditů, žádala Krišnu o utrpení, aby si ho mohla neustále připomínat. Mohu k tomu dostat váš komentář?

M: Jak dlouho tu již pobýváte? Toto se píše pro nevědomé. Takové otázky ve vás nevyvstanou, když naleznete svoji vlastní totožnost. Takové myšlenky jsou tu proto, aby nevědomého člověka vyhecovaly k odvaze. To nejsou ideje pro vás. Příští otázkou by mohlo být: „Kdo byl tím knězem, kdo provedl svatební obřad Rámy se Sítou?“

T: Kde zbyde místo pro uctívání a oddanost, jestliže Sebepoznání se stane tím přirozeně správným přístupem?

M: Není rozdíl mezi *bhakti* (oddanost) a *džňánou* (poznání). Toto je ovšem realizováno pouze za toho předpokladu, že realizujete svoje vlastní Já. Díky tomu, že tu je vjem „jáství“, máte v sobě oddanost k Bohu. Proces milování svého skutečného Já vaším skutečným Já je počat oddaností k Rámovi, Krišnovi, Kristovi apod. a plody této činnosti dozrají tehdy, když Já realizuje Já. Potom poznáte, že všechno je pouze jen Já.

T: Je při modlení nějaká pomoc k tomu, aby mohla duše odpočívat v klidu?

M: Toto je pouze koncept. Zůstává po mrtvé osobě nějaká duše, která by měla odcházet do klidu? Vezměte si misku s mlékem a nabídněte ji s láskou, kterou chováte k mrtvé osobě, této mrtvé duši. Myslíte si, že přijde a vypije ji? Traduje se to proto, aby vás to uspokojilo a dalo vám to pocit zadostiučinění. Proč se přidíte po tom, co se přihodí po smrti? Co jste dnes? Tato iluzornost vás vždy drží od vaše-

ho vlastního Já. Stále se pídíte a dotazujete po něčem, co je okolo vás, ale nezkoušíte objevit to, čím ve skutečnosti jste vy sami. V průběhu celého vašeho života jste se ztotožňoval s různými identitami. Po narození jste se vnímal jako dítě, potom jste přerostl v chlapce, mládence, muže středního věku, až jste dospěl ke stáří. Žádná z těchto identit s vámi nezůstala. Cokoliv, co si podržíte jako své „já“, postupně zmizí.

Toto musí být pochopeno. Sat Guru vás musí vést. Pouze ten, kdo toto plně pochopil, je Sat Guru.

Musíte jasně pochopit tuto kontradikci. K něčemu vás tu navádím. Je to skryto za tím vším, co zde vysvětluji.

Jestliže řeknete, že jste to pochopil, tak se ve vás nezapálila jiskra. Musíte dojít do stavu, který se dá vyjádřit slovy: „Já jsem nepochopil nic.“ Musíte se dostat za tento stupeň pochopení a spočinout v úrovni, která je za tím vším. Musíte dojít k tomuto závěru: „Prožíval jsem postupně od svého dětství až k stáří mnoho různých stádií, nicméně cokoliv jsem pochopil a stabilizoval se v tom jako ve své identitě, se stejně prokázalo jako falešné.“ Podobně se prokáže jako falešné to, čemu se pokusíte porozumět během svého duchovního hledání. Proto zde není nic, co má být pochopeno. Zvažte to.

7. září 1979

Tazatel: Co budeme dnes dělat?

Maharadž: Sledovat toto vědomí, toto rozpustilé, iluzorní vědomí, díky kterému sledujeme různé stupně a úrovně. Je to velmi jednoduché. Toto vědomí zde dříve nebylo a také zmizí. Nicméně vy tu budete a budete pozorovat toto vědomí. Vy, Absolutno, jste dokonalý stav. Vy nejste vědomím ani nejste ve vědomí, které je plné přání a potřeb.

Uvažujte o jiné cestě pochopení: „Jakékoliv poznání, kterého jsem nabyt uctíváním, zpěvem *bhadžanů* apod., je obětováno tomuto poznání Boha, ale já tím nejsem. Nevzešel jsem z vůně tohoto poznání nebo vědomí. Všechno je obětováno samotnému vědomí a já jsem od

toho oddělen. Obětují veškeré své poznání, včetně sebe sama a vědomí, tomuto projevenému vědomí *brahma*." Tvoření samotné je *brahma*, obětní oheň je také *brahma* a ten, kdo obětuje, je *brahma*.

T: To, že jsme Skutečnost a ne tělo a mysl, je jediná věc, kterou jsem pochopil. Stále na to myslím.

M: Řekněte mi něco o tom vašem poznání.

T: Je to velmi obtížné. Je to všechno, co se tady nachází a my tím stále jsme.

M: Zjišťujete, že je to velice obtížně popsateľné, protože tomu nemůžete dát jméno nebo tvar. Co je tím, co nemůže být posáno?

T: Prostě cítím přítomnost tohoto vjemu „jáství“, této existence, kterou nemohu popsat.

M: Tuto znalost (vjem „jáství“) nemůžete vidět, ale ona vidí vše ostatní. Toto vědomí je stejné ve všem a všude. Můžete z toho získat nějaký užitek, jakmile to jednou plně a s jasným přesvědčením realizujete?

T: Ne, žádný užitek z toho nemůže být získán.

M: Bude mít vše, co se uskuteční ve světě, stejnou míru vašeho zaujetí?

T: Dříve jsem se staral o vše, co se dělo, ale nyní mě to nezajímá.

M: Věci se ve světě dějí právě tak, jak mají ve zvyku se dít. Někomu se ovšem podaří realizovat, že nemá žádné jméno ani tvar, a tudíž mu nepatří ani žádné činnosti. Cokoliv, co se uskuteční ve světě, je v přirozenosti snu. Individuální osobnost je po realizaci ztracena. Ten, kdo to ví, se nemůže zajímat o zlepšování takového iluzorního světa. Nezatěžuje se chováním světa a jeho změnami.

Člověk může mít ten nejčilejší intelekt na světě a pomocí tohoto intelektu může nashromáždit mnoho informací o světě, ale toto všechno bude bez užítku, protože jeho základ je chybný a iluzorní. Dosáhl jste svého původního stavu po vyslechnutí si významnosti těchto slov? Vy.

T: Ne.

M: Je to z toho důvodu, že se ztotožňujete se svým tělem a myslí a jste na to hrdí.

T: Proč vidíme svět? Proč jej vidíme chybně?

M: Když kladete tuto otázku, nejste si vědom sebe sama a ztotožňujete se se svým tělem, že ano?

T: Ano.

M: Vzdejte se této ideje.

T: Jak mohu?

M: Ve skutečnosti tu není nic, čeho byste se měl vzdát. Máte jméno a myslíte si, že jste tímto jménem, ale ve skutečnosti tomu tak není.

T: Jaký účel a jakou funkci potom má mé jméno, mé tělo a moje osobnost?

M: Vy nemáte žádnou osobnost. Všechno to vzniká v mysli.

T: Mám mysl a moje mysl mi říká, že mám osobnost. Co s tím mohu dělat?

M: To není mysl, ale životní dech, který vás navádí k pocitu oddělené entity. Životní síla dává podnět vzniku myšlenek a jinak tu není žádná mysl. Dech dává podnět vzniku myšlenek ve světě a vy to pouze pozorujete.

Dokud se budete ztotožňovat se svým tělem a myslí, nebudete zdaleka schopni pochopit to, co vám tu povídám. Musíte jít za mysl.

T: Nechci za ni jít.

M: Přijďte sem jen tehdy, jste-li připraven naslouchat bez ztotožňování se s tělem a myslí. V jiném případě je to jen vaše ztráta času. Nechodte sem dříve, než budete připraveni vzdát se této totožnosti.

T: Ale já tu zůstávám proto, abych zde našel sebe sama!

M: V pořádku, chodte sem tedy, ale potom hloubejte usilovně o tom, co jste, když nejste tělo a mysl.

T: Přemýšlím o tom po celou dobu, ale nikam mne to zatím nedovedlo.

M: Držte se přemýšlení a rozlišování. Když umírá tělo, vy neumíráte.

T: Musí to být něco, co je částí mne samotného, což jsem ovšem ještě nikdy nepoznal. Zním prostě jen své tělo, své jméno a svoji osobnost. To je vše, co doposud znám.

M: Stále o tom přemýšlejte, poslouvejte hovory, čtěte o tom a studujte to.

8. září 1979

Tazatel: Nevím, co jsem. Víím pouze, že jsem stále v bolestech. To je vše, co víím.

Maharadž: Jsou tu protiklady: bolest a radost.

T: Toto je trochu odlišné od obyčejné bolesti.

M: Tento pocit prožíváte proto, že se znečistilo něco, co jste měl rád.

T: Jak to Maharadž poznal?

M: To nelze vysvětlit. Nemohu říci, jak jsem usínal nebo jak jsem se probudil.

T: Můžete mi pomoci v mé bolesti?

M: Zapomeňte na tělesné vědomí. Nelačňte po radostech. Cokoliv, co nazýváte radostí, není Nejzazší Pravdou.

T: Netoužím po radosti či štěstí, nicméně bych rád, aby zmizely věci, které mě trápí.

M: V tom to není. Je to pouze vaše představivost, váš vyprojekovaný koncept, že máte tuto bolest. Není tu nic čistšího než to, že jste. Tato bolest je pouze vaší představivostí, iluzí, konceptem.

T: Jak mám tento koncept odhodit pryč?

M: Co je tu k odhazování a čeho se chcete zbavit? Toho, že jste byl narozen? Jak jste získal tento koncept?

T: Neměl bych si toho všimnout?

M: Pouze vězte, pozorujte a buďte svědkem. Nic jiného není třeba dělat. Nepokoušejte se dělat nic. Pouze poznejte, co jste.

T: Takže nemám žádnou možnost záchranu. Musím pozorovat všechny tyto problémy?

M: Ano. Musíte se jim podívat přímo do „tváře“, do jejich původu a obsahu a poznat, odkud se vzaly. Podívejte se do tohoto středu, odkud se toto poznání objevilo ve vás. Soustředte se pouze na toto.

Když dosáhnete tento střed, toto jádro, seznáte, že vše, a tudíž i paprsky světla, vycházejí právě z tohoto středu a jádra. Cokoliv, co vidíte, je pouze hra světla. Rozpusťte se v tomto středu, buďte s ním jednotní.

T: Co se stane s vesmírem, který je všude kolem mne a který tím pádem odvrhnu?

M: Vy jste tím středem, a když obrátíte pozornost dovnitř, objevíte, že veškerý vesmír, který vidíte, se projevuje pouze skrze tento bod středu.

T: Vidím, že si Maharadž upravil svůj vlastní život. Proč nám nechce říci, jak vést běžný život od rána do večera?

M: Nezaměřujte se na to, co byste měli dělat od rána do večera. Prostě tomu nevěnujte žádnou pozornost. Vždyť nejste tělo a mysl.

T: Proč si potom Maharadž uspořádal svůj život?

M: Já jsem za pojmy času a života. Život vesmíru závisí na mně. Já nezávisím na vesmíru.

T: Možná, že tomu tak je, nicméně tu vidíme váš správně vedený život.

M: Nejsem dosažitelný pěti elementy. Může se třeba zdát, že se angažuji v činnostech, ale pro mne tu žádná činnost nezůstala.

Jakmile zachytíte záblesk svého opravdového stavu, musíte se v něm stabilizovat a spočívat v něm věčně a pořád. Moje matka mi řekla, že jsem chlapec, a nikdy mě nenutila, abych si to neustále připomínal opakováním si: „Jsem chlapec, jsem chlapec...“ Řekla mi to pouze jednou a já si to pamatoval. Nepotřebujete si opakovat: „Já nejsem tělo...“ Jakmile to pochopíte, je to dokonáno. Musíte být tak pevně přesvědčen o tom, že nejste tělo, jako si jste zcela jistý tím, že jako muž nikdy neporodíte dítě. Nikdy v sobě nebudete přeci pěstovat myšlenku, že se chystáte porodit dítě.

T: Na co bych měl meditovat?

M: Meditujte na tu skutečnost, že jste, tudíž na svoji podstatu bytí.

T: Proč nazýváte tento vjem „jáství“ potravínovou esencí?

M: Tento vjem „jáství“ je pouze firemní štít označující Absolutno, ale tento označující štít není vámi.

Tělo je loutka, vyrobená ze surového materiálu tohoto projeveného vesmíru. Neustále se mění a rozpouští do projeveného vesmíru. Když se tělesná schránka zcela vyčerpá, sama se rozpadne a přetransformuje do prostoru. Když je tato tělesná schránka zcela rozpadnuta

a přetransformována v prostoru, není tu již žádný intelekt. Tato inteligence tu je pouze s tělem. Začne se formovat opět až tehdy, když se znovu dostane z prostoru. V procesu tohoto nového formování není žádná inteligence.

T: Není tu nic takového jako čas?

M: Vaše „jáství“ definuje čas. Je to pouze idea.

M: (k jinému návštěvníkovi) Připravil jste si nějaké otázky?

T: Minulý rok jsem přijel do Indie, abych zde našel Gurua, který by mne vedl k Sebe–realizaci. Přišel jsem sem s ideou, že zde naleznou nějakou osobu, která by mi dala detailní instrukce krok za krokem. Poté, kdy jsem poznal Maharadže, jsem zjistil, že místo toho, abych našel Gurua v určité podobě, jsem našel Vás. Vše, co jsem tu našel, bylo jen prázdné zrcadlo či prázdný rám. Zjistil jsem, že nemám a ani jsem neměl žádný tvar. Jsem jen čirý prostor, který se mění každou chvíli. Když myslím na Maharadže, vidím ho někdy jako sebe sama a někdy jako prázdnotu. Osoba, kterou zde vidím před sebou, se mění neustále. Není tu nic, na co bych mohl ukázat a říci: „To je on.“ Je to děsivé a ve mně vyvstává strach.

M: To, co jste řekl, je docela přesné a vcelku správné. Cokoliv, co pozorujete, není nic jiného než pouze a jenom vaše Já. Zbavte se konceptu těla jako sebe sama. Cokoliv, co jste viděl, bylo vaše Já.

T: Často se mi vyjeví koncepty a ideje, které jsou popsány v knihách nebo o kterých se zde diskutuje, v mysli nebo mi do mysli přijde Maharadžův image (styl, zjev). Ihned potom, ale ne předtím, začnu pociťovat, že tu není nic a že to, o čem slýchávám, není tím, co je skutečností. Tento pocit neohraničeného prostoru mám pouze tehdy, když myslím na Maharadže.

M: Kdo realizuje to, že tu není nic a že všechno je pryč? A co zůstává, když je všechno pryč?

T: To je právě to, co je děsivé.

M: Skutečností jste tehdy, když vše zmizí.

T: Jako koncept to chápu. Realizuji to na nepatrný okamžik, a potom se vracím zpět do neskutečna. Připoutávám se ke své rodině, ženě, dětem apod. Je to zvyk. Vracím se k tomu.

M: I přesto, že je zbavení se všech konceptů vaším pravým a přirozeným stavem, jste tímto momentem osvobození zděšen a zkoušíte se vrátit zpět ke svým představám z toho důvodu, že je neustále podporujete. To je společný a shodný bod tohoto imanentního principu a Věčnosti. To je ta hranice. Proč je potom intelekt tak zmaten? Proto, že zde v tomto rozmezí je vaše podstata bytí, kterou zakoušíte, rozpuštěna. Když je odloučen koncept „já jsem“, intelekt také mizí. Takže intelekt je z této strašlivé zkušenosti „já jsem pryč“ zděšen.

T: Jak se dá předcházet tomuto strachu?

M: Prostě jen pozorujte tento moment. Ten, kdo si drží pocit „já umírám“, není pravým *džňáninem*. Váš pravý a skutečný stav tu je při odloučení základního konceptu „já jsem“. Vědomí je základní koncept, tento vjem „jáství“ neboli vědomí je produktem potravinového těla. Vy, Absolutno, tím nejste.

Smrt vstupuje do kvality „jáství“, což je produkt potravy, kdežto Absolutno přežívá stále. Toto je tím Nejzazším a Nejvyšším poznáním. Toto poznání vysvětlil Krišna Ardžunovi na bitevním poli v průběhu boje. Krišna nikdy neradil Ardžunovi, aby si oholil svoji hlavu a odešel do lesa, kde by prováděl asketická cvičení. Nic takového mu nedoporučoval. Jakmile pochopíte toto Nejvyšší poznání, dělejte to, co máte rádi. Krišna řekl Ardžunovi: „Musíš zápolit s opravdovou vervou na tomto bojišti,“ a já dodávám, že jakmile toto pochopíte, prožívejte svůj světský život s plným nadšením a zápalem, ale zároveň jasně pochopíte, že vaše pravá totožnost je za touto kvalitou vjemu „jáství“.

Pro *džňánina* je okamžik takzvané smrti tím nejblaženějším momentem, protože ví, že odchází do pravého zdroje blaženosti. Věčnost je blažeností a skutečným oceánem nektaru a nesmrtelnosti.

9. září 1979

Maharadž: Poté, kdy jste se stali vědomi si svého těla a své podstaty bytí, jste začali sbírat dojmy ze svého prostředí a začali jste pozorovat projevený svět kolem sebe. Po úvaze z celkového pohledu na

svět a na sebe v tomto světě musíte dojít k nějakému závěru, co vlastně jste.

Veškeré vaše chování je závislé na vašem ztotožnění s tělem, které závisí na poznání „já jsem“. Poznání „já jsem“ je závislé na potravinové esenci, která udržuje vaše tělo při životě.

Toto je váš majetek k tomu, abyste se mohli ve světě pohybovat. Toto vědomí podstaty bytí, které nyní prožíváte, je závislé na esenci potravy, kterou konzumujete. Váš životní dech začne slábnout, až jednoho dne, kdy nebudete schopni již dále zpracovávat a konzumovat potravu, zcela zmizí společně s vědomím, že „jste a existujete“. Tuto záhadu rozřešíte za toho předpokladu, že budete dychtiví po přešetření a rozřešení pravdy. Předtím, než jste začal vnímat své tělo nebo potravu, tu nebyla absolutně žádná zkušenost z vaší totožnosti nebo vjemu světa. Tento projev je bez počátku. Nejprve se zrodilo nebe, z něho vzešel vzduch, ze kterého vysvitlo první světlo a energie tepla, z ní se potom začala tvořit voda a z vody vše, co vzniklo, se stalo půdou pro vznik země, ze které byl počat a kde vypučel úplný život. Za tento velký projev společně zodpovídá všech pět elementů. Vědomí je kvalitou esence potravy, která je obsažená ve směsici pěti elementů.

Tazatel: Potom by tedy rozdílné kvality potravy měly vytvářet rozdílné kvality tohoto vědomí?

M: Těchto pět elementů se navzájem liší jeden od druhého. *Guna* je rozdílná v každé formě. Když je toto vědomí omezeno pouze k tělu, zdá se, že je u všech individualit rozdílné, kdežto jestliže zná sebe sama, automaticky se rozplyne do univerzálního vědomí, které je všeprostupující.

T: Jak se rodí iluze, nevědomost?

M: Jak se zrodil stín nějaké pevné substance? Iluze vychází ze všech pevných podstat, které formují tělo. Tato *mája* není ničím jiným než láskou k této podstatě bytí.

T: Nejsme schopni z této propasti vystoupit.

M: Chytněte se pevně toho, čím jste byl v začátku, pod podmínkou, že si k tomu nebudete přidávat nějaké osobní okrasy či připouta-

nosti. Tato propast, ve které jste uvězněni, je vašim vyprojektovaným konceptem.

T: Co máme dělat, abychom získali takové zkušenosti?

M: Nedělejte nic. Prostě jen buďte ve svém vjemu „jáství“ a ne snažte se tomu dávat tvar svého těla.

T: Proč bychom se měli držet tohoto vjemu „jáství“?

M: Musíte znát vědomí své podstaty bytí. Když toto budete provádět, budete jako muž, který chytil Boha – *brahma* do své dlaně. Stejně jako když rybář uloví rybu do své sítě, i vy chytíte a poznáte svoji podstatu bytí, kterou budete mít „v hrsti“.

T: Mysl a ego mně vždy znesnadní to, abych poznal sebe sama.

M: Mysl neexistuje bez vašeho vědomí. Je to jen záležitost slov. Životní dech dal podnět k vzniku mysli.

T: Proč se musíme chytnout a držet tohoto vjemu „já jsem“, když již dopředu víme, že jsme tím, co je odloučeno od tohoto vjemu? Pojem „já jsem“ je pouze koncept.

M: Kdy se vám objevilo poznání, že „já jsem“ je pouze konceptem?

T: Uvědomil jsem si, že všechno jsou pouhé koncepty a že tedy nemusím s těmito představami žít.

M: Není potřeba se zatěžovat tím, zda-li být s tím či s tamtím. Prostě jen buďte.

T: Slýcháme tu, že máme žít přirozeností, kterou ve skutečnosti již jsme. Díky vaší pomoci zde v této místnosti je snadné vyloučit to, čím ve skutečnosti nejsme, ale jak máme žít mimo vás venku ve světě, který ve skutečnosti neexistuje?

M: V realizaci seznáte, že vy neděláte nic. Vše se děje a vy poznáte, že jste pouze pozorovatelem jakéhokoliv dění. Proto jen buďte. Kde je tu svět pro ty, kdo to realizovali? Svět je v této podstatě bytí.

T: Nemusím tedy nic dělat?

M: Co jste dělal doposud?

T: Náš vztah byl doposud založen na výrazech „muset“ a „být“. Mělo by se nejprve uskutečňovat to „být“ a až potom to „muset“?

M: Ono se to postará samo o sebe. Já vám pouze ukazuji stav věcí a událostí. To, jak s tím naložíte, je vaší vlastní činností. Na jedné cestě pochopíte, že vše funguje prostřednictvím vašeho Já, které je základem a podporou všeho, a na další všechno ztratíte.

10. září 1979

Tazatel: Proč na nás Maharadž žádá zavrnutí hrubé formy?

Maharadž: To nedělám. Všechno, tj. špína, tělo aj., je mnou, ale proces přeměny probíhá neustále. Tato hrubá forma je opětovně přeměněna do prostoru a cyklus pokračuje dál.

T: Proč bychom se tedy měli znepokojovat zrychlováním procesu přeměny v tomto cyklu?

M: Kdo to zrychluje?

T: Toto všechno děláme my.

M: Kdo vás tedy žádal, abyste se tím znepokojoval, když již rozpoznáváte sebe sama od špiček u nohou po vrchol své hlavy?

T: Jsou zde dvě věci: svět a má bolest.

M: To je sídlo vaší tělesné totožnosti.

T: Měl bych tedy vše kolem sebe ignorovat?

M: Když dosáhnete tohoto zvláště výjimečného stupně pochopení a přizpůsobení, budete vše prožívat a současně se z toho budete radovat. Ovšem jakmile to překročíte, odvrhnete to jako fekální odpad. Stal jsem se *brahma-dévou*, pochopil jsem kvalitu *brahma-dévy*, ale pokud by tu bylo něco lepšího než kvalita *brahma-dévy*, získal bych to, přičemž bych tu starou kvalitu odmítl, apod. Toto jsou mezní hranice neboli stupně rozdílných hodnotových kvalit.

Co se mne týče, nevystává tu otázka jakéhokoliv pohybu. Jsem ovšem také tím, co je samo o sobě dynamické a nevyčerpatelné. I když tu je tento proud, nemohu jej vyčerpat. Všechno ve světě se rozpouští ve mně, spočine ve mně a odpočívá ve mně.

Není pochyb o tom, že Guruové jsou velice nutní a významní, nicméně i oni se nakonec rozplynou do prostoru. Cokoliv, co přijmete, obejmete a připoutáte si k sobě, je odsouzeno k tomu, aby to odešlo. Proto se všeho vzdejte a pochopte, co jste.

T: Mám otázku. Včera Maharadž říkal, že pokud někdo chce realizovat to, čím ve skutečnosti je, měl by jen čistě přijmout a držet se vědomí „já“. Je to něco podobného či dokonce stejného jako je vztah mezi žákem a učitelem (Guruem)?

M: Když se stanete s tímto poznáním jednotní, seznáte a budete realizovat skutečnost, že poznání „já jsem“ je pravým Guruem vesmíru.

T: Ptám se proto, že k Maharadžovi cítím lásku a plně ho respektuji a zároveň pocituji, že mi odpovídá velmi jednoduchým a klidným způsobem. Potřeboval jsem ho, aby mi pomohl začít milovat a plně přijmout toto vědomí „já jsem“, a tak jsem potřeboval jeho úplnou moudrost. Moje pocitová náklonnost k němu vzrostla. Nyní potřebuji pochopit vztah mezi Guruem a žákem.

M: Cokoliv, co má být poznáno, je obsažené v té věci samotné, která má být poznána. To, co jste řekl, je správné.

T: Od té doby, kdy jsem tu byl naposled, se mi neustále zjevuje Maharadžův výraz a všechna jeho slova, ale zároveň si také vzpomínám, že řekl, že se musíme osvobodit ode všech konceptů, a to i od konceptu Gurua.

M: To, co říkáte, je velmi dobré. Guru je projevem poznání, kterým během času budete také.

T: Přijímám to, co říkáte. Měl bych tedy nějakým způsobem jednat nebo mám nechat věci přicházet a odcházet?

M: Není zde nic, co by se mělo dělat. Nechte to plavat, pouze vše pozorujte a nedělejte s tím nic. Slunce svítí, paprsky směřují tam, kam směřují. Uvažte, že tu máte nějakou figurku vyrobenou z cukru. Tato figurka je pouze jen cukrem. Stejně tak je to v případě, kdy vidíte image (výraz) Gurua, jehož podoba reprezentuje čistě jen poznání, vaše vědomí. Tato podoba může být ve formě Gurua, Krišny, Krista apod. Nezapomeňte ale, že je to projev poznání, kterým jste vy.

T: V tomto procesu mi nechtěně do mysli vstupuje poznání jakéhokoliv druhu, všechny možné koncepty a to jak vesmírné, tak i osobní. Když toto všechno probíhá, zdá se, jako by všechny tyto koncepty zasahovaly lidi, životně se jich dotýkaly a měnily jejich vztahy.

M: Jednat jako osobnost, iluzorní individualita, by nebylo správné. Jakéhokoliv činnosti, které se uskuteční prostřednictvím vás a bez vašeho osobního zaujetí, jsou vhodnými a spontánními činnostmi.

T: Dříve jsem hodně cestoval a v průběhu tohoto mého hledání jsem narazil na různé druhy Guruů. Některý učil mantra jógu, druhý kundaliní jógu apod. Co je ale tou základní skutečností? Musí ten, kdo hledá skutečnost, znát vše o probuzení *kundaliní* (hadí síly) nebo o *čakrách*?

M: Když se stabilizujete v poznání své podstaty bytí, veškeré další poznání se vám stane dostupným.

T: Kdekoliv se nacházím, zdá se mi, jako by mě toto poznání kundaliní jógy pronásledovalo. Chci znát, zdali bych to měl odvrhnout nebo se na to dívat.

M: Odvrhněte to, ale zároveň se chytněte a držte svého bytí, svého vlastního Já. Nepřijímejte nic kromě svého bytí. Prostě jen buďte. Jediným čistým poznáním je poznání pravého Já.

T: Objevil jsem v jedné knize *gajátrí* mantru. Našel jsem si v ní určité zalíbení a užitek.

M: Nedělejte si z ničeho jiného užitek než z poznání „já jsem“. Zapomeňte na všechno ostatní. Uvažte, že máte před sebou obrovský strom s mnoha větvemi a listy. Jděte ke kořeni a nelezte na větve.

T: Proč měli Guruové určitý druh zasvěcení, který prováděli se svými žáky?

M: To je jejich přirozeností. Po svatbě se také novomanželům narodí dítě. To je přirozeností manželské lásky. Zasvěcující akt mezi Guruem a žákem je přirozeným procesem.

T: Provádí se také zde zasvěcení?

M: Ó, ano. Jsou vám dány určité věty a je na vás požadováno, abyste byl bdělý a zůstal v souladu s významem těchto svatých slov.

T: Co musí člověk dělat, nebo čím má být, aby dosáhl tohoto stupně?

M: Pouze mějte pevné přesvědčení, že význam svatých slov není nic jiného než vaše skutečné Já. Musíte být bdělý a vaše pozornost musí být stále přítomná.

T: Je na tom něco špatného, kdybych vás požádal o zasvěcení?

M: Není na tom nic špatného. Jestliže chcete zasvěcení, bude vám uděleno. Vlastně by to bylo formální zasvěcení, ale všechny tyto řeči nejsou nic jiného než proces zasvěcování.

T: Jsem si toho vědom, ale přesto bych rád dostal formální zasvěcení.

M: Bude uděleno. Ale uvědomte si, že v tomto procesu, který se tu nyní odehrává, je vám dáváno něco navíc než jen formální zasvěcení. Celá ta idea spočívá v tom, že se musíte s tím vším stát jednotní. Musíte plně věnovat pozornost významu slov. Zkrátka musíte vědět, že jste pouze toto a nic jiného.

11. září 1979

Maharadž: Člověk na sebe bere všechny ty koncepty hříchu a zásluh, a tím sebe svazuje všemi možnými druhy představ. Vědomí na sebe bere v závislosti na konceptech individuality nekonečné projevy forem. To, co tu zkouším dělat, není nic jiného, než vám vyjasnit tuto ideu konceptů.

Tazatel: Jaká je příčina příštího zrození?

M: Jakmile byla tato podstata bytí, tato vědomost „já znám“, vyčerpána a rozplynuta v univerzálním vědomí, není tu nic, co by se dalo určit a nazvat jako semeno příštího zrození, není-li pravda?

T: Není to touha, která způsobuje znovuzrození?

M: Nebyly tyto touhy a žádosti přizpůsobeny tomu, co se nazývá atmosférou, čímž se staly v tomto smyslu univerzálními? Kde je indi-

vidualita? Kde se nachází semínko k znovuzrození? Když se podíváte na to, co vlastně utváří hmotu, zjistíte, že je to zpevněná kapalina, takže co je tím, co se opětovně narodí, když tu mluvíte o znovuzrození? Pohlédněte na tento kov. Je to voda? Nebudete jej nazývat vodou i přesto, že v podstatě z vody vzešel. Takže rozlišujte správně a do důsledku, jestliže chcete nalézt a zjistit něco o sobě. Naleznete přesně to, co jste. Proč se strachujete o příští zrození? Nalezněte, co jste nyní. Opusťte všechny zbytečnosti.

Vše, co je stvořené, vychází z tohoto principu, který je jemnější než prostor. Tento prapůvodní princip bere sám na sebe různá zrození v rozličných formách. To jsou inkarnace, ale žádné jiné reinkarnace tu nejsou.

Přicházíte sem s žádostí a očekáváním nějakého druhu stravitelného poznání. Takové poznání vám ovšem nedodám a neposkytnu. Předložím před vás skutečné poznání. Od dětství jste nashromáždil a nabyl různé úrovně vývoje, ale všechny tyto fáze jsou najednou pryč. Cokoliv, co jste získal, zmizí. Co si potom budete udržovat jako svoji totožnost?

Jestliže chcete být to, co je ve skutečnosti vaší podstatou, lze to volně a v hojnosti získat bez obtíží. Obtížné to pro vás bude tehdy, když budete chtít být něčím jiným, než čím ve skutečnosti jste.

T: Ale my jsme toho dost přčetli a slyšeli o znovuzrození.

M: Prožil jste smrt a znovuzrození? Není to nic jiného než ideje druhých. Nalezněte pro sebe, co jste. Neměl byste přijímat odpovědi od druhých lidí. Můžete o tom sám přemýšlet. Hloubte a rozjímejte o tom a nalezněte to, čím ve skutečnosti jste.

V současnosti jste projeveným poznáním. Když toto všechno zkusíte nasát, samo o sobě vám to dá veškeré poznání. Vaším úkolem je spočinout pouze a jenom zde, v poznání „já jsem“.

T: Co vlastně znamená vjem „já jsem“?

M: Znamená to, že tu jsou tři stavy: bdělý stav, snění a hluboký spánek. Vjem „já jsem“ označuje skutečnost, že jste těmito třemi stavy. Pokud jsou tyto tři stavy pryč, je společně s nimi pryč paměť. Kde má potom smysl otázka týkající se znovuzrození? Co myslíte? Když se začne mrtvé tělo rozpadat, zformuje se zde mnoho červů. Jsou zformovány v důsledku přítomnosti esence pěti elementů, z nichž vy-

chází život. Jak je tento život vyjádřen? Všechno, tj. celý kosmos, je naplněno touto životní silou, která je vyjádřena prostřednictvím potravinami vyživovaného těla. Proto vjem „já jsem“, a tedy životní síla hmyzu, zvířat apod., je již přítomný, kdežto jeho vyjádření je umožněné pouze prostřednictvím tohoto objektivního potravinami vyživovaného těla.

Zjevení tohoto základního konceptu „já jsem“ je začátkem duality. Začal jsem počítat od sebe (tj. od čísla 1), ovšem než toto počítání začne, tak To (Absolutní Skutečnost) žádné číslo nemá. To je Absolutno. Toto počítání začalo s tímto nepatrným pohybem vjemu „já jsem“.

T: Chápu to zcela přesně, ale pouze intelektuálně. Jak bych to mohl realizovat?

M: Kdo chápe tuto inteligenci a čím ji chápe?

T: Naší potřebou je vstoupit do tohoto plně vědomého stavu, který nazýváme nejvyšší vědomí. Můžeme do tohoto nejvyššího vědomí vstoupit vědomě? Nebo musí být vědomí, než vstoupí do tohoto nejvyššího stavu, svázáno a sloučeno?

M: Já upadám do spánku spontánně. Nestudoval jsem umění spánku. Stejně tak i toto vědomí mizí do ne-vědomí.

T: Máme vytvářet nějaké úsilí nebo se vstoupení do tohoto nejvyššího vědomí děje pomocí milosti?

M: Vynaložil jste nějaké úsilí, abyste zformoval tento tvar těla? Přichází to automaticky, spontánně. I to, na co se ptáte, je spontánní, ale vy chcete stále vytvářet nějaké úsilí a chcete využít a zaměstnat nějaké speciální dovednosti, se kterými byste vstoupil do tohoto Absolutního stavu a prostě jen byl.

T: Co je správná meditace?

M: Správnou meditací je to, když kontemplujete své skutečné Já. Neměl by zde být v průběhu takové kontemplance žádný pojem nebo koncept. *brahma* je bez konceptů.

T: Dovoluji své mysli, aby si putovala sem a tam, a ona se unaví a pomalu přejde na vteřinku do stálosti, kde mohu pozorovat myšlenky, ale ještě jsem nedošel k vjemu „já jsem“.

M: To, co musíte pozorovat, nejsou vaše myšlenky, ale vědomí „já jsem“. Všechno je vyjádřením tohoto vjemu „já jsem“, ale vy tím nejste. Vy jste tu ještě před vjemem „já jsem“.

T: Vjem „jáství“ tedy označuje všechny tyto chaotické světské stavy. Kdy jsem tedy schopen být v pozici čirého pozorovatele vjemu „jáství“?

M: Následujte Ardžunu. Mohlo by být ještě někde jinde více chaosu než na bitevním poli? Ardžuna získal nejvyšší pochopení přímo na bojišti.

T: Musíme pozorovat tento chaotický stav bez potřeby nazývat jej chaotickým. Prostě to musíme snášet uvnitř i vně v klidu a míru. Můžeme ale jít za tento chaos a přinést do našeho vnitřního života nový řád, aniž bychom potřebovali naše poznání?

M: Ano. Jestliže jste se odloučili od vědomí, zůstává tu pouze a jenom klid. Cokoliv, co zkoušíte vyprojektovat ze své vlastní představitosti nebo intelektu, je bez užitku. Věčnost nemá žádnou příchutř vjemu „já jsem“, kterou by si chovala Sama o Sobě. Neví, že To (Absolutno) je.

T: Chtěl bych získat menší pomoc od společnosti, abych byl duchovně ovlivněn, což by mi prospělo pro urychlení procesu soustředění uvnitř mne.

M: Již se to děje. Kdyby tomu tak nebylo, odešel byste. Proč myslíte, že sem přicházejí lidé, utrácejí mnoho peněz za cestovní výlohy a jedou sem ze vzdáleností tisíce mil? Proč zde sedí? Je tu nějaká pozoruhodnost či krása? Lidé sem přicházejí, když se v nich začne odkrývat Absolutno. Je to nevědomé otevírání. To, co se děje vědomě, nebude trvat stále. Je to nevědomé, spontánní otevírání a vy to nepochopíte. Cokoliv, co pochopíte, tu nezůstane. Myslíte si, že jste věděl v době, kdy jste byl dítětem, že se zformujete do tohoto tvaru a že později podstoupíte všechny tyto stupně? Všechno se děje spontánně.

T: Co symbolizuje purpurové světlo, které spatřuji při meditaci?

M: Toto všechno jsou jen koncepty vytvořené z vašeho vlastního osvětlení. Toto světlo může nabýt formy Krišny, Krista, Rámy apod., ale ve skutečnosti to je světlo vašeho Já, vaše tvoření.

T: Nemá to žádný speciální účel?

M: Vidíte své vlastní světlo. Všechny duchovní texty jsou zpívány ve chvále právě tohoto principu, ale vy, Absolutno, nejste tímto principem. Bezpochybně je právě toto velmi významným krokem, neboť tento princip je obrovský, ale Já, Absolutno, jím nejsem.

14. září 1979

Tazatel: Když v průběhu meditace člověk dosáhne tichosti a zeptá se: „Kdo jsem já?“, ponořuje se do ještě hlubšího ticha, kde již nevystává známka vjemu „já“. Je to ten stav, o kterém hovoříte, a jestliže tomu tak je, tak se ptám, zda-li můžeme prožít záblesky tohoto stavu před Seberealizací?

Maharadž: Tyto zkušenosti jsou v oblasti vašeho stavu při zrození.

T: Tento stav, o kterém se tu zmiňuji, je stavem, kde již je zrození zapomenuto, a tudíž i jeho jméno a forma.

M: To, jak jste tu popsal *samádhi* nebo meditaci, bylo přesné, ale stále to je produkt představitivosti těla a mysli. Jakákoliv zkušenost, kterou máte v meditaci, a to i zkušenost této tichosti, je omezena do oblasti vědomí. Vědomí je zrozeno a jednou zmizí. Jste tu před vědomím.

T: Říká se, že Já je Sebe-zářící, že je to světlo a že vědomí se zjeví díky odrazu tohoto světla. Mohl by ten, kdo by sledoval toto světlo, nalézt stav, na který tu Maharadž naráží?

M: Cokoliv, co je projevené před vámi, vzešlo z tohoto vědomí.

T: Já jsem hovořil o Sebe-zářícím světle, které se samo srovnává s Já. Myslíte si, že by ten, kdo hledá Pravdu, ji mohl nalézt prostřednictvím hledání tohoto světla?

M: Je tu skutečné Uvědomění, ze kterého vychází vědomí, které není ničím jiným než vašim pocitem „já jsem“. Proto buďte sjednocen se svým vědomím a to je maximum, co můžete udělat. Nejvyšší stav musí přijít k vám. Vy můžete jenom sledovat vše, co se děje. Ne-ní tu vůbec nic, co byste měli dělat, abyste toho dosáhli.

T: Je v Maharadžově uvědomění Sebe–zářící světlo, které nesvítá jeho uvědomění, nýbrž je jeho částí a dílem?

Anglický překladatel: Maharadž to potvrdil již dříve. Tyto výrazy, jako např. Uvědomění, Nejvyšší stav nebo zářící světlo, jsou pouhými jmény, ale význam je u všech stejný.

T: Není to doslovné?

Anglický překladatel: To nelze slovy vyjádřit.

T: Mnoho náboženských textů advaity védánty (*pozn. č. př.: nedvojná filosofie*) vyjadřuje zmínku o tom, že jakmile si někdo uvědomí své skutečné Já, je tu zároveň světlo, které přetrvává, a toto světlo, které je viditelné ve světě či v *máje*, je odrazem tohoto prvotního světla. Není to doslovné?

M: *Mája* je výrazem té Skutečnosti, která nemůže být popsána. Vědomí projevuje samo sebe skrze toto všechno a vy jste tu ještě před vznikem vědomí. Vědomí je duší tohoto projeveného světa a vy, Absolutno, jste duší vědomí.

Cokoliv, co si můžete někde přečíst, je jen směsicí konceptů spisovatelů. Shoduje se to s vaším osobním poznáním?

T: Ne, to jsou pouze ukazatele směřující k dosažení vjemu „já jsem“. Tyto texty také říkají, že všichni Guruové jsou jednotní.

M: Guru je všude stejné všeprostupující vědomí „já jsem“. Sat Guru šel za všechny tyto koncepty a to i včetně základního konceptu „já jsem“.

T: Může toto odlučování „něčeho za něco“ být prováděno postupně krok za krokem nebo se to děje okamžitě?

M: Říkáte, že dítě se narodí tehdy, když tu je jeho tělo. Netrval vývoj tohoto těla náhodou devět měsíců? Zvážíte-li, že těchto devět měsíců těhotenství bylo postupným vývojem, pak příchod na svět, tj. zrození samotné, je náhlé.

T: V pořádku, to je vztaženo k době těhotenství. Dá se ovšem toto analogicky přesně srovnat s fakty?

M: Mám analogicky obdobný příklad, kdy ani těchto devět měsíců není správným vyjádřením. Vy tady jste již před zahájením těhoten-

ství. Úplným projevem je *mája*. Nikdo se nerodí a nikdo neumírá. Je to jen zkreslení.

T: To je pravda. Nicméně někteří z nás jsou ve větší míře popleteni než druzí. Otázkou zůstává, jak se stát co nejméně zmateným.

M: Jděte zpět k původní pozici. Nic jiného nemusí být děláno. Buďte ve své podstatě bytí a všechno, co se má uskutečnit, se uskuteční. Musíte mít hlubokou touhu po získání Pravdy. Musíte mít silnou potřebu pochopit to. Takové osobě se zjeví Guru, který zničí krůň nevědomosti.

T: Ano, ale je tu také jiný příkaz, který doporučuje, aby člověk ne toužil po ničem, a touha po pravdě je také touhou.

M: V tomto vašem momentu je to nicméně nutné. Stát se bezzálostivým je tou poslední touhou a ta musí existovat.

T: Jak by se měla ta touha po pravdě projevit?

M: Když již nespíte, musí vám neustále někdo říkat, že jste probuzen?

T: Někdy ano.

M: Víte to.

T: Dobře, někdy musí být *sádhaka* (duchovní adept) udeřen do hlavy.

M: Souhlasím. Vaše podstata bytí je něco, k čemu jste oprávněn. Je to ve vašem životě váš základní majetek, který bude dělat cokoliv, co má být učiněno. Nejvyšší stav, který byl vámi předtím, než jste se narodil, a který je vaší podstatou poté, kdy umře tělo, je vaším stálým vlastnictvím. Vaše „jáství“ je spotřebováno a proinvestováno v tomto Nejvyšším vlastnictví.

T (jiný tazatel): Mám otázku. Proč se cítím smutný, když se dozvím, že moji rodiče a můj Guru jsou pouhými představami? Cítím k nim mnoho lásky a při nazírání na ně jako na pouhé koncepty vycítuji bolest.

M: Není tu žádný jiný koncept kromě toho základního, vyjádřeného pojmem „já jsem zrozen“. V základě všechny tyto koncepty jako např. rodiče, Guruové a další nejsou ničím jiným než touto počáteční iluzí.

T: Věci, které jsou ošklivé, lze snadno pustit, ale těch, které člověk miluje, se lze těžko vzdát, neboť to přináší bolest.

M: Ano jsou to ty silné bolesti, které vznikají v důsledku toho, že děláte věci, které byste dělat neměl, a neděláte věci, které byste naopak dělat měl. Odtud vznikají ty bolesti. Tato připoutanost by neměla být vázána na tělo. Překročte tento vjem tělesné totožnosti. Láska ke Guruovi je bez pocitu duálnosti.

T: Je tu tak málo Sebe–realizovaných bytostí, a tak mnoho *sádha-ků*, kteří si přejí dosáhnout realizace. Proč je zde příliš málo těch, kteří dosáhli úspěchu?

M: Všechno je spontánní. Tento projev nemá žádnou příčinu, a proto nemůže být nic označeno jako příčina toho, že jste vznesl vaši otázku, která hledá důvod toho, že se jen pár adeptů stává Siddhy. Tato otázka nemůže být zodpovězena.

Zkoušíte být tou láskou, která není vůbec podmíněna tělem a myslí. Pokud se touto láskou stanete, je to totální, úplná láska. Kdyby ovšem tato láska vzešla z vaší totožnosti k tělu a mysli, byla by to příčina vašeho zoufalství. Odpoutanost přichází pouze tehdy, když jste osvobozen od tělesné lásky. Buďte proto osvobozen od stavu těla a myslí a spočívejte ve stavu lásky, což bude zdroj veškeré blaženosti.

T: Někdy věřím tomu, že tu v tichosti existuje spojení, nejjemnější spojení se Sat Guruem.

M: Má to jistě dobrou příchuť, nicméně je to osobní záležitostí.

T: Možná, že to je osobní záležitost do té doby, než plně nasají to, co zbožňují. Potom se to zajisté stává neosobním.

M: Viděl jste nás dnes ráno, jak jsme se oddávali uctívání?

T: Ano, viděl.

M: Není tu žádná temnota, žádné denní světlo; není tu žádný hluboký spánek, žádný bdělý stav, žádný hlad, žádná žízeň. To je ten stav, ale toto všechno je mým vyjádřením. Vy cítíte, že jste v tomto stavu, ale já cítím, že já v něm nejsem. Já uctívám, zpívám *bhadžány*, ale nejsem v tom. Můj opravdový stav je za tím vším.

T: Cítil jsem, jako kdyby právě Já uctívalo Já.

M: Cokoliv, co takto říkáte, je správné, nicméně je to jen konceptem. Jakákoliv představa, které dáte vzniknout, formuje a tvoří vaši

budoucnost. Proto nemějte žádné představy. Nezkoušejte být něco. Jste již tím Nejvyšším.

T: Co má člověk dělat po praktické stránce s touto relativní existencí? Co máme dělat s tím vším, co nás obklopuje: zaměstnání, kariéra, cílově orientovaná společnost, rodina apod.? Co s tím má být učiněno?

M: Toto vyjádření světa vyvstává z pětielementárního vědomí, jehož zodpovědností je péče o tento projevený svět. Svět je výrazem vašeho vědomí, ale vy nejste vědomím. Pochopte tento princip a prožívejte si svůj život dle své libosti.

16. září 1979

Maharadž: Plamen Boha Višnua je považován za věčně zářící a vznešený, a jestliže vstoupil do nějakého těla, neznamená to změnu kvality. Neztrácí svoji přirozenou kvalitu, i když vstupuje do těla zvířete či lidské bytosti. I kdybyste považovali tento plamen za svůj vlastní majetek, prohlašující stále své „já jsem“, vězte, že je stále takový, jaký je. Celá říše vědomí je vaše, a když si to uvědomíte, seznáte, že nejste individuální osobou.

Tazatel: Maharadž řekl, že vjem „já jsem“ je vědomím, prostřednictvím kterého vyvstává svět. Za tímto vědomím je uvědomění, ve kterém již není žádné vědomí „já“. Ve slově „uvědomění“ je zároveň obsažena tato existence, která v sobě zahrnuje také pocit vlastnictví. Takže čím je to existence? Adept se tak vrací zpět k pocitu „já“.

M: Kdo chápe a zná váš probuzený stav?

T: Vjem „já jsem“.

M: Bdělý stav je „jáství“, ale kdo pozoruje toto „jáství“? Nejste tedy ještě před svým bdělým stavem?

T: Toto uvědomění neboli vjem bytí má zpětný pohled, při jehož zpětném stopování docházíme vždy k výchozímu bodu, ve kterém je pocífována jeho existence, pocíťující se jako bytost a „já“.

M: Za tímto pocitem uvědomění není žádný vlastník.

T: Jak to můžete vědět?

M: Pouze to je. Je to za všemi popisy, slova zde nemají žádný užitek. Je to trvalý a neměnný stav a tento projev je pouze jeho pohybem. Nikdo se nestává *param brahma*, protože se jím nikdo nemůže stát. Ono to je. Skutečnost prožívaného *param brahma* je tady předtím, než se u vás objevilo poznání „já jsem“.

T: Je pochopitelné, že vjem „já jsem“ je srovnatelný s egem a myslí. Nyní ovšem Bůh ve svém vlastním popisu Sebe Sama prohlašuje: „Já Jsem Ten, který Jsem,“ jako zjevenou pravdu. Jsou v tom ale obsažena dvě „já“.

M: Jedno „já“ je podklad a druhé „já“ je pohybující se vesmír.

T: Přesto tu ale stále zůstává vjem „já“ i tehdy, když se někdo obrátí zpět a dostane se za „jáství“.

M: Jestliže tento obrat zpět provedete správně, vědomí „já jsem“ se zcela ztratí. Není tu žádný pohyb (pozn. č. př.: *jedině v nepohybu lze být Neměnným a Nejvyšším stavem, jestliže tu je však sebemenší pohyb, ihned tu je někdo resp. něco, co se pohybuje, a vzápětí začíná dualita*).

T: Guru byl přirovnáván ke slunci, protože v Guruovi září světlo, a záleží jen na hledajícím, zdali se chce k tomuto světlu obrátit.

M: Guru je pouze nejčistší vědomí, které je všeprostopující.

T: Ale knihy popisují situace, ve kterých hledající *sádhaka* pátrá po svém mistrovi, ale říká se, že Guru se více snaží nalézt *sádhaku*.

M: Necitujte zde žádné knihy. Ptejte se přímo. Neužívejte ani slovo Guru, neboli nejčistší vědomí. To je vše.

T: Například tu je hledající, který sedí přímo před tímto nejčistším vědomím. Říká se, že čisté vědomí projevuje sebe sama osobně stejně jako neosobně. Může potom Guru projevit osobní zájem o *sádhaku* spíše, než aby se *sádhaka* sám obracel ke světlu?

M: Opravdovým hledajícím je ten, kdo touží pouze a jenom získat poznání skutečného Já. Zbytek tužeb vás uschopní k tomu, abyste byl nazýván *džívou* (osobnost) a ne *sádhakou*. Je to pouze vypouštění slov z vašeho intelektu.

T: Znamená to tedy, že *sádhaka* miluje čisté vědomí (Gurua) více, než Guru miluje *sádhaku*?

M: Neexistuje tu žádná dualita toho a onoho. Je tu pouze Jedno. Není tu žádný rozdíl.

T: To je ovšem řečeno z Absolutní úrovně.

M: Jestliže pociťujete proud pramene lásky, je to vaše vlastní čiré vědomí, které teče. Nemyslete si, že milujete někoho, nebo že se staráte o Gurua, nebo snad že se Guru musí starat o vás. Je to vaše vlastní Já, které chce znát a které proudí s láskou. Tato láska je skutečným Já, které miluje Sebe Sama.

T: Není tedy pravdou to, že tu je něco, co neustále vychází z čistého vědomí, aby pomohlo realizovat právě toto?

M: Připomínání si Gurua postrčí pouze ty adepty, jejichž čisté vědomí je nutí a přeje si být sjednoceno s vědomím Gurua.

T: Záleží tedy na nás, zda-li uvěříme, že čistá mysl je jedním z nutných požadavků k tomu, abychom dosáhli Sebe-realizace. Slovem „čistá“ máme rozumět příznivé myšlenky uvnitř této mysli nebo to jsou jakékoliv myšlenky, které absolutně nedbají na svůj obsah?

M: Odhodte kompletně celou mysl. Mysl je pouze označení vědomí těla a mysli. Ve skutečnosti jste bez tvaru či jména. Změnila voda, která vyteče z řeky, svoji kvalitu?

Nádrž vody je pouze představou, voda zůstává stále stejná. Co se to stále projevuje prostřednictvím všech velkých inkarnací? Co je tím, co se projevuje prostřednictvím oslů a prasat? To vše je pouze a jenom vědomí.

17. září 1979

Tazatel: V západní teologii je velký zákon obětování, který má dvě výhody. Jestliže člověk obětuje špatné zvyky, tak nejenom, že předejde jejich návratu, ale vytvoří si také sílu vůle. Druhou výhodou v obětování špatných zvyků je to, že v okamžiku obětování bude to,

na co člověk myslí a přeje si, jistě vyslyšeno a uděleno. Shoduje se tento zákon také s Maharadžovým postojem?

Maharadž: Je to absolutně přesné. Síla vůle s tím roste a vám je přiděleno to, co chcete. Obětování je vzdávání a podarování sebe. Vyjádříme-li to na vyšší úrovni, je to odloučení.

T: Může nám Maharadž doporučit, čeho se máme vzdát nejdříve, abychom dosáhli tohoto konce?

M: Když sem přicházíte, nepovažuji vás za obyčejnou osobu. Předpokládám, že jste toho dostatečně dost prostudoval předtím, než jste sem přišel. Proto vám ani otevřeně neříkám, abyste se vzdal toho či onoho, protože věřím, že vaše úroveň je velmi vysoká, o mnoho vyšší než u obyčejných lidí. Vy máte přirozeně velmi vyspělý intelekt, a proto k vám hovořím tak, jak k vám hovořím.

T: Tímto druhem důvěry se mi bude život na této úrovni obtížněji udržovat.

M: Nežádám vás, abyste se držel na určité úrovni. Pouze vás žádám, abyste viděl to, co jste.

T: Vrátil bych se rád k tomu, jak jste říkal, že obětování je pomůcka k tomu, že získáte to, co chcete. Není chtění samo o sobě zvyk? Nevyvstává chtění z nevědomosti?

M: Dešťové kapky padají. Není to přirozeností deště, aby jeho kapky padaly dolů, a větru, aby foukal? Chtít něco je přirozené do té doby, dokud tu je ztotožňování se s tělem a myslí. Jakmile to je překročeno, nezůstává tu žádné chtění.

T: Mojí zkušeností bylo, že čím více se odpoutám od těla a myslí, tím toho chci méně, a přitom se jednoduše naplní více mých potřeb.

M: Ani to, že si myslíte, že se stáváte odpoutáni, není správné, protože ve skutečnosti jste již odpoutáni. Když je vaše ego úplně rozpuštěno, potom zaměstnáváte velké množství těl.

T: Vědomě nebo nevědomě?

M: Všechno se projevuje a není tu žádná individualita. Je to všeprostopující, a proto není nutné to dělat vědomě.

T: Prostě se to jen děje? Není potřeba o tom vědět nebo nevědět?

M: Ano. Proč se běžně přihodí tento konflikt? Proč mezi námi probíhá tento spor? Lidé sem přicházejí s nějakými pečlivě vyprojektovanými koncepty o duchovnosti. Myslí si, že mají duchovní poznání, a chtějí na mně, abych jim dal jasné potvrzení tím, že řeknu: „Ano, vy jste velký znalec.“ Toto ovšem nedělám. Zhatím jejich koncepty, a proto tyto konflikty vznikají. Je to počátek toho, jak vzniká disharmonie (nesoulad).

T: Ano, kvůli této konfrontaci jsem za vámi přišel. Přesto mysl, která se drží těchto konceptů, je znepokojena a má strach. Pouze síla vůle mě podporuje v tom, abych tu zůstal.

M: Kdo je znalec této síly vůle?

T: Jestliže se chce Maharadž ptát na tohoto znalce, ubezpečuji ho, že mysl může být vždy schopna vymyslet si odpověď. Mysl je vždy schopná vymyslet si nějaký koncept pro svoji záchranu. Já ovšem nyní začínám chápat, co to vlastně je, a proto se ze všech sil snažím, jak jen mohu, abych to realizoval.

M: To je v pořádku. Víím, že se ztotožňujete s vědomím myslí. Víím to.

T: Také to víím.

M: Zkuste poznat to vaše „já“.

T: Ano. Když jsem si poprvé uvědomil, že navštívím Maharadže, začala být moje mysl v neklidném očekávání podrážděná spoustou myšlenek, jaké to asi je být tady v Maharadžově přítomnosti. Věděl jsem ale zcela jasně, že to byla jen hra myslí. Takže jsem každé ráno přicházel sem se svými osobními otázkami a věděl jsem, že je to hra myslí. Pro mě je konfrontace nutná.

M: Získal jste alespoň nyní klid, když jste pochopil kvalitu myslí?

T: Byly tu takové momenty, ale potom mysl začala opět chaoticky tékat.

M: Vííte, že nejste mysl. Dosáhl jste stavu, ve kterém jste sledoval hru myslí, ještě předtím, než jste přišel sem, nebo až po příchodu sem?

T: Ještě předtím. Bral jsem to jako fázi vývoje. Před deseti lety se mi něco přihodilo. To, co nazýváte Sat Guruem, se mi zjevilo jako

něco, pro co nyní nemám pojmenování. Připomínal jsem si tuto vzpomínku deset let. Mezi tímto zážitkem a tím, co zakouším tady s Maharadžem, není žádný rozdíl. Chtěl bych se zeptat na jednu techniku. Když zavřu oči a spočinu ve vjemu „já jsem“, zpočátku je tu temnota, která je pozorována. Je známo, že tento soumrak se může přeměnit v jas a může se stát věčným. Jak toho dosahujete?

M: Proč to chcete měnit?

T: Proč být závislý na temnotě, jestliže je v nás schopnost vnímat přeměnu temnoty ve světlo? Proč bychom se neměli radovat ze světla?

M: Kdo jste vy, co se obracíte do světla? Několik světel proudí přirozeně v temnotě. Není to temnota, nýbrž hlubina nektaru. Ponořte se do ní. Nechte to být.

T: Je tu ještě další problém, vycházející ze stavu „já jsem“. Zpočátku je tento vjem pocíťován svým obsahem v samotné hlavě, což se později vyvine do obrovské síly. Toto uvolňování je skutečně pocíťováno jako rozlití tohoto vědomí po okraj, řekněme, pokoje. Je to správné?

M: Mluvte bez tělesného vědomí. Toto vědomí, které, jak říkáte, zaplavuje místnost, spontánně naplňuje nejenom místnost, ale i celý vesmír. V procesu stabilizace se vědomí rozšíří do vesmíru. Když se rozšíří úplně, stabilizuje se v otvoru *brahma* (*brahma –randhře*).

T: Je tu mnoho studentů kundalíní jógy, *šaktí*. Uvědomuje a probouzí v sobě *džňánin* během svého cvičení tuto *kundalíní* (hadí sílu), o které mluví ostatní?

M: *Džňánin* neprojevuje o *kundalíní* žádný zájem. Kde byla *kundalíní* před vaším narozením? Tato *kundalíní* je vše, co vnímáte, a vše, co vidíte. Oni tomu dávají jiný název, to je vše.

T: Ale někteří jóginí se soustředí na sílu, která prochází skrze sedm čakr a prostupuje páteřním sloupcem.

M: To, co tu říkáte, je správné. Nicméně nic z toho tu před vaším narozením nebylo. Je to pouze myšlenka.

T: Takže všichni ti, kdo studují kundalíní jógu, jsou oklamáváni?

M: Kdokoliv, kdo chce provádět jakoukoliv praxi, může tak činit bez zábran. Co je to ovšem? Nula – nic.

T: Z toho, co bylo řečeno, vyplývá, že toto všechno je jen hra vědomí, a jestliže si někdo vybere ztotožnění s vědomím, může hrát nespočetné množství her.

M: Cokoliv, co si člověk vybere nebo má rád, ho pobízí k tomu, aby následoval profesi nebo zábavu, kterou si vybral.

T: Nesnažili jsme se dělat nic jiného, než nalézt skutečnou hru, a tu jsme chtěli hrát, ale i tato hra není ničím jiným než hrou ve vědomí.

M: Vy nic nehrajete, ale čistě jen pozorujete.

T: Poznal jsem, že to, co mě drželo v této hře, byl a je strach z toho, že se nic nebude dít. V okamžicích, kdy jsem byl zjevně osvobozen od vědomí, se věci prostě děly, aniž by vyvstávaly z mé žádosti-vosti. Děly se proto, že je vytvářel vesmír.

M: Jste při těchto okamžicích ve vědomí?

T: Zdá se mi, že jsem mimo vědomí. Vidím sen pro sen.

M: Nevíte, zda-li v tom jste, nebo zda-li jste mimo to. Jednoduše to pozorujete.

T: Dokud tu je spojení s tělem, zdá se mi, že svědek je ve snu nějakým způsobem stále obsažen.

M: Ano, svědek není probuzen. Je to stále sen.

T: Je to podobné těm okamžikům mezi snem a probuzením, kdy si náhle můžeme uvědomit, že sníme. Nenastane tu žádné přerušení vnímání té identity, která se probudí v tomto snu. Stávám se potom probuzen ve snu.

M: Tento sen není nic jiného než vy sám. Cokoliv, co vidíte, není snem, ale je to „já“, kterým jste. Toto vědomí, které vidí všechno, to vidí skrze samotný sen.

T: Pomůže mi mantra v období mentálního výpadku?

M: Ano. Slouží jen k tomuto užitku, aby kontrolovala vaše výpadky mysli.

18. září 1979

Tazatel: Při cvičení zjišťuji, že je tu jemný rozdíl v samotném spocívání ve vědomí „já jsem“. Mohu meditovat na tento vjem „já jsem“, ale samotný pocit „já jsem“ tu není. Zdá se, jakoby tento pocit byl vnější stav něčeho.

Maharadž: Není tu v tomto případě, kdy cítíte, že jste oddělen od pocitu „já jsem“, něco nebo někdo, kdo ví, že tu je tato rozdílnost?

T: Ne, je to jen vnímání.

M: Zjistěte to. Jste oddělen nevědomě.

T: Vycítuje se to jako pozorování.

M: Jsme tu my všichni proto, že jsme to chtěli, a tudíž jsme se narodili z vlastní vůle, nebo se v nás tato znalost sebe a všeho ostatního objevila zcela nevědomě?

T: Nevědomě.

M: Tato podstata bytí ve vás vyvstala bez vašeho poznání, ovšem vy si ji přivlastňujete a užíváte ji podle svého vlastního přání. Chci tuto individualitu odsoudit k smrti. Není spravedlivé, že pronáším tento rozsudek? Takže přemýšlejte velice obezřetně. Tato individualita musí zmizet. *param brahma* je nejčistší spravedlnost a Pravda.

Nemluvíme zde dnes jen tak z nějaké vlastní svobodné vůle. Myslíme si, že máme nějaký výběr, ale ve skutečnosti nemáme.

Můžete dosáhnout *samádhi* na den či na měsíc, ale když se vrátíte do normální reality, seznáte, že vědomí není rozdílné. Myslíte si, že jste dosáhl *samádhi*, ale ta identita, která si to myslí, je již tady, a nepřišla sem díky vašemu výběru a volbě.

T: Je možné, abychom stejně, jako tomu je v *samádhi*, ztratili při udržování meditace na „jáství“ vědomí o těle?

M: Během *samádhi* je tato znalost „já jsem“ držena v zapomenutí.

T: Nic ale nezmezí, nic není ztraceno, že?

M: Ne, nic není ztraceno.

T: Je tato vůle, toto chtění, stejnou věcí jako vjem „já jsem“?

M: Je to „jáství“. Objeví se spontánně, a potom může využívat vůli.

Pozorování se děje tomuto principu, Absolutnu, ještě předtím, než je tu vědomí. Ovšem Absolutno pozoruje vše pomocí vědomí. Ve snu neexistuje a není přítomné žádné fyzické „já“, nicméně zde vidíte vše. Podkladem toho všeho je toto Uvědomění.

T: Absolutno se zjevuje a mizí spontánně?

M: Ten stav, který tu je před vědomím, je zde stále přítomen. Toto spontánní zjevování a mizení je kvalitou vědomí.

Guru většinou vysvětluje vše podle úrovně tazatele. Normálně řekne nevědomé osobě, že při rozpadu těla, neboli smrti, se vše rozplyne ve vědomí. Nemluví o principu, který tu je před vědomím, protože ne všichni by to pochopili.

T: Vysvitne opětovně život *džňánina* poté, kdy zapadne slunce? Může ovlivnit další vědomí?

M: Pro princip *džňánina* neexistuje vyvstání a sestup či východ a západ slunce. Nemůžete si podmiňovat *džňánina* svými slovy. On je Absolutno.

T: Může zde být uvědomění bez vědomí?

M: Absolutno, Uvědomění, je podpůrný princip pro vědomí.

T: Ale uvědomění čeho? Může tu být uvědomění bez objektu, které je možné si uvědomit?

M: Ve stavu *param brahma* není kvalita znalosti „já“ již přítomna a tento Nejvyšší stav nemá ani žádnou okrasu či dekoraci podobně jako projevené vědomí. Stav *param brahma* neví, že je, a ani nemá tento projev. Tento Absolutní stav je nedotknutelný i při rozpadu a zničení vesmírů a kosmů. Existuje. Tento princip nyní hovoří pomocí vědomí. Tento projev pokračuje v oblasti vědomí normálně a pravidelně

T: Dříve jsem žil na ostrově a tam jsem často pozoroval oceán. Vlny se neustále objevovaly a mizely a já pochopil, že tento pohyb je jenom představa. Poznal jsem, že tu není žádný rozdíl mezi touto hrou vln a vším, co jsem ve světě viděl. Poznal jsem, že moje individualita byla pouze momentálním zábleskem něčeho, ale moje realizace zůstává pouze ve formě popisu tohoto zážitku.

M: Absolutno je za vědomím, které je projevené. Vědomí je hrou této dynamické životní síly, tohoto oceánu poznání.

T: Je tento princip nepřítomen, když se vlny utiší a jsou klidné?

M: Absolutno nemá žádné spojení s tímto oceánem vědomého principu, ale bez Absolutna tento princip nemůže existovat. Absolutno je podkladem a podporou tohoto principu.

19. září 1979

Tazatel: Před pár lety jsem začal provádět soustředění a po krátké době mi toto cvičení pomohlo nalézt podpůrné metody a nástroje ke kontrole mysli. U tohoto cvičení jsem zůstal po nějakou dobu. Byla to mentální vizualizace objektu proti černému pozadí a odkládání všeho ostatního. Věděl jsem, že koncentrační cvičení je tak účinné, že může měnit procesy v samotném mozku. Mám v tomto cvičení pokračovat a jaký bude konečný výsledek této praxe?

Maharadž: Dokud nepoznáte sebe sama, nebudete sto realizovat účinky této koncentrace, a jakmile poznáte své Já, nebudete potřebovat koncentraci. Komu a k čemu slouží tato koncentrace?

T: Schopnost jednobodového soustředění mysli je předstupněm jakékoliv formy meditace. Být schopen utišit mysl je základním kamenem jakéhokoliv druhu realizace, protože všechny myšlenky musí být vykořeněny, aby se zjevilo to, co je za nimi. To je také důvod toho, proč jsem si vybral studium meditace.

M: Myslíte si, že cokoliv, co se chcete naučit a čeho chcete dosáhnout nebo realizovat, k vám přijde prostřednictvím meditace nebo koncentrace? Je tu ještě před meditací nějaká entita, která je již přítomna?

T: Ano.

M: Nedojde u vás k zrození této entity prostřednictvím vaší meditace; ona je tu již přítomna.

T: Tuto entitu mohu identifikovat snadněji, když tu nebudou žádné dotěrné myšlenky, které by ji zastíraly.

M: Pouze kvůli všem těmto myšlenkám, které jste si vsugeroval jako překážky, bránící v dosažení této entity, nelze dosáhnout toho, čeho dosáhnout toužíte.

T: V přítomném okamžiku jsem schopen být jenom proto, že jsem byl sto utišit a kontrolovat mysl pomocí koncentračních cvičení.

M: Svoji realizaci, čili pochopení, naleznete podle toho, jakým významem jste naplnil své představivosti či koncepty.

T: Všeobecně se říká, že meditace je užitečná k nacvičení se ve schopnosti vnímání základních vjemů. Například meditace typu: „Já jsem všepromítající a nekonečné světlo „já jsem“, uvádí cvičícího na samotný práh stavu, o kterém se tu Maharadž zmiňuje.

M: Ano, tato meditace vás vede k tomu, abyste se stal *sádhakou*. Co hledáte? Meditace je pouze počáteční stav.

T: Ale je to také pomůcka, ne?

M: *Sádhaka* musí praktikovat meditaci. Meditace je zcela nutná k tomu, abyste dosáhl tohoto přesného středu, který hledáte. Meditující je před meditací.

T: Minulou noc se mi v meditaci ujasnilo to, jak se Maharadž zmiňoval o odpovědi, která předchází otázce, a najednou jsem v myslí opravdu poznal, že otázky mohou vyvstat pouze tehdy, když se již spojily s odpovědí. Vyvstal u mne tento problém: když Maharadž říká, že nejsme tělo, myslí tím tělo jako formu?

M: Máte nějaké ponětí o tom, jak toto tělo přišlo k životu?

T: Tělo a uvědomění přišlo ve stejnou dobu. Nemám prvotní poznání těla.

M: Musíte vědět, proč toto tělo přišlo na svět a jak se toto vědomí objevilo ve vás.

T: Pokud mám odpovědět na tuto otázku pravdivě, je tu přede mnou stále něco, co hledám a co chci poznat.

M: Přemýšlejte jenom o tomto momentu – jak se ve vás objevilo toto vědomí?

T: Jestliže je Nejvyšší Skutečnost přítomna ve všech atomech vesmíru, není potom samotné tělo ve svém atomickém základě touto Skutečností?

M: Jaký atom je zodpovědný za toto tělo? Máte odpověď?

T: To, co je zodpovědné za toto tělo, svět, džívu a Boha, je vjem „já jsem“. Když tento vjem povstane, je tu vše ostatní.

M: Co je dál?

T: Tělo vzniká jako shluk dvou tekutých látek, přičemž instrukce obsažená v těchto tekutinách stvoří formu. To je popis vzniku těla.

M: Poznání „já jsem“ bylo během devíti měsíců, kdy se vyvíjel plod, nepřítomné. Tento vjem „jáství“ se objevil až poté, kdy se zrodilo tělo dítěte.

T: Ne, Maharadž říkal, že „jáství“ bylo vytvořeno v okamžiku početí.

M: Věděl jste v době početí, že jste byl přítomen?

T: Ne, ale to může být vzhledem k mé neschopnosti.

M: Věděl jste něco, dokud jste nepotkal svoji matku? Poté, kdy jste byl poučen, jste se stal vědom toho, že jste tělo, syn apod. Do té doby jste si na sebe ani nevzpomněl.

T: Nesouhlasí to s tím, co bylo řečeno předtím.

M: Cokoliv, co bylo řečeno předtím, se vás vůbec netýká, a tak to zahodte. Materiál k výrobě cukru je obsažen v cukrové třtině. Vezměte si z ní cukr a ostatní vyhoďte. Podobně i to, co je řečeno nyní, je tím cukrem, který je výtažkem z třtiny. Tato sladkost nemá žádný název ani formu. Znáte tuto chuť sladkosti, kterou jste, stejně jako ji znám já. Co se stane s touto chutí?

T: Budu pokračovat v ochutnávání.

M: Tato chuť není věčná. Tato chuť nebude trvat věčně. Jaká je vaše budoucnost ve chvíli, kdy toto pochopíte?

T: Budoucnost zůstane zahalena tajemnem.

M: Může mít tato sladkost nějaké tajemství?

T: Tato sladkost nakonec zmizí, takže toto tajemství nemůže být v této sladkosti obsaženo. Tato chuť není tajemnem, ale ten, kdo tu chuť ochutnává, je tajemnem. Je vědomí tímto ochutnávačem?

M: Víte to. Znáte odpověď. Chuť je složenina pěti elementů. Zdrojem těla je těchto pět elementů. Vy nejste tělo. Spojením tohoto těla a životního dechu se vytváří toto vědomí, vy ovšem nejste tímto vědomím. Vy jste tím základním principem. Spočiňte v Něm.

T: Být zde a poslouchat Maharadže, jak zde stále dokola opakuje jednu Pravdu, je odlišné od náhlého postavení se tomu přímo a vstříc. Při prvním setkání s tím to není ještě zcela ujasněné.

M: Kdo tu konfrontuje koho? Toto všechno jsou jen myšlenky. Něco jste pochopil a nemůžete připustit, že jste to pochopil. Budte tedy spíše v tom, co jste pochopil, a spočívejte v klidu.

M: (jinému návštěvníkovi) Odkud jste přišel?

T: Přišel jsem z Ramanášramu.

M: Měl jste tam dobrý *samadhan*?

T: Pokud slovem *samadhan* míníte vnitřní klid, tak ano, a velice mnoho klidu.

M: *Samadhanem* se nazývá to, kdy přestanou vznikat bublinky v tekutině, která se vaří za cílem odstranění nečistot. Dokud tu je nějaký pohyb v mysli (*vrtti*), není to *samadhan*.

T: Stále mám nějaké ty bublinky v mysli! Čím hlubší je moje *dhjána* (meditace, kontemplace), tím slabší a bolestivější je mé tělo. Tento fyzický stav rozptyluje moji mysl. Mohl by mi Maharadž něco doporučit?

M: Takový stav se může objevit po nějakou dobu. I Ramana Mahářiši měl jeden čas palčivé bolesti ve svém těle. Nestrachujte se z toho. Jemně pokračujte ve své meditaci, studujte a připomínejte si jméno *nama smaranam*. V *sádhaně* (v praxi) budou zážitky kohokoliv rozlišné vzhledem k odlišnosti v přírodě (*prakrti*) a *gun* (kvalit) prostředku.

T: Rád bych poprosil Maharadže, aby mne požehnal k nutné odvaze a vnitřní síle, abych mohl opomíjet tělo a mysl.

M: Pokračujte ve své praxi s plnou a ničím neotřesitelnou vírou v Ramana Mahárišiho. Můžete sem chodit a poslouchat mne, ale nezapomeňte, že váš Sat Guru je Ramana Maháriši.

T: Vracím se zítra do Ramanášramu. Mohl by mi Maharadž dát od sebe něco ve formě *prasádu*, co bych si u sebe mohl ponechat?

M: Můj *prasád* pro vás je to, že vám doporučuji mít plnou a neotřesitelnou oddanost (*purnu, ništa bhakti*) ke svému guruovi, Ramana Mahárišimu, za každé situace, ať se děje cokoliv. Může pršet či sněžit, svítit slunce, můžete mít radost či bolest, můžete zakoušet plně život nebo smrt, vaše víra by se ale neměla vůbec otřást. Nemusíte chodit nikam jinam, ani nemusíte navštěvovat nějaké jiné světce. On je váš Guru.

T: Mohl by nám Maharadž říci, jaký prospěch máme z toho, že sedíme v jeho přítomnosti?

M: Nelze to nějak měřit. Nemůžete měřit prostor a podobně ani štěstí, že někdo má Sat Gurua, je nezměřitelné. Jestliže to jste schopni pochopit, jste tím šťastlivcem.

T: Předtím, než jsem přišel sem, jsem považoval své srdce za kus ledu, ale nyní jsem zjistil, že se v přítomnosti Velkého Odmrazovače odmrazuje.

M: Nechte samovolně procházet to, co přichází a odchází. Jste pouze svědkem. V tomto rozpouštěcím procesu se neangažujte, ani nezraňujte. Probíhá to pouze v mentální úrovni, což je zcela odlišné od vašeho skutečného Já.

Jakákoliv zkušenost, která je projevena pomocí mysli, vás nemůže ničím ovlivnit. Jste za všemi mentálními stavy, za pěti elementy. Mysl je vytvořena pouze z těchto elementů.

20. září 1979

Tazatel: Co je ctností a co vírou?

Maharadž: Ctností je to, co vlastníte, když víte, co jste, a žijete tímto poznáním. Musíte jednat podle poznané Pravdy.

T: Ctnost je potom tedy způsob chování, které k nám přichází jako požehnání od světce, spíše než něco, co můžeme získat sami. Podobně je tomu s vírou, která je požadována k Sebe–realizaci a která také přichází jako dar od Gurua. Mohl by se Maharadž vyjádřit k těmto dvěma stanoviskům?

M: To, co jste řekl, je správné. Je to řečeno k dobru vašeho osobního chování. Ovšem já tu mluvím pouze o univerzálním projevu a ne o osobnosti.

T: Maharadž se jednou zmínil o pokročilé duši. Pozorováním se ale přijde na to, že všechny duše jsou podobné. Není tu tudíž ani nadřazenost či podřadnost, ale spíše tu je pocit bratrství všeho lidstva.

M: Jsme intimně spojeni s veškerou vesmírnou scénou. Toto univerzální bratrství je přítomné v každém atomu a to jak v potravě, tak i ve vašem těle. Když dojde k odevzdání individuality, která se rozpustí, tělo a všechny činnosti se stanou univerzálními a mají tedy univerzální, tedy vesmírný užitek. Není tu vůbec žádná potřeba považovat jakoukoliv činnost za „svoji“.

T: Maharadž mi neodpověděl na moji otázku.

M: Ptáte se jako individualita a já odpovídám z projeveného principu. Pokud jde o to, jak by se individualita měla chovat k druhým, máte tu mnoho různých škol.

T: Včera byla vznesena otázka o účinnosti pŕstu a Maharadž dal tázajícímu individuální odpověď.

M: Odpověď byla určena nevědomému a ne pokročilému hledajícímu.

T: Hledal jsem pomoc, která by mě navedla k Sebe–realizaci.

M: Není třeba se ptát na Sebe–realizaci. To, co označujete za „já“, realizuje všechno, zažívá všechno, pozoruje všechno. Vy jste tu ještě před tímto „já“. Jakékoliv hluboké přesvědčení, které si držíte v jádru sebe, je odkázáno k tomu, aby se stalo.

T: Otázky, které tu kladu vedle těch hlavních, které tu již byly zodpovězeny, jsou malými tahy štětcem, které dají konečnou podobu celému obrazu.

M: Je nutné, abyste hledal pomoc od druhých proto, abyste se dozvěděl, jak provést konečné dotyky, když jste se již stal skutečnou duší všech duší? Nejste závislý na nikom, všechno závisí na vašem přesvědčení, že jste. Obraz je úplný již nyní. Přišel jste sem, aby tu došlo k vašemu rozpoznání. Vaše rozpoznání spočívá v Já.

T: To je nová zkušenost, nové přizpůsobení.

M: Není to vůbec nic nového. Je to to nejpradávnější a věčné.

T: Víím, víím! Říká se, že bychom se měli odevzdat. Co máme odevzdat?

M: Odevzdejme sami sebe, ne pouze náš majetek. Měli bychom se vzdát úplného poznání. Existují různé druhy dobročinnosti, ale největší dobročinností je vzdání se poznání „já jsem“. Když se tohoto vjemu vzdáte, uniknete zrození a smrti.

T: Jak bychom se měli pohybovat ve světě?

M: Přestaňte se pohybovat (*pozn. č. př.: neboli přestante být ovlivňováni změnami*). Vy neděláte nic. Bdělý stav reprezentuje činnost, hluboký spánek naproti tomu reprezentuje klid a mír. Když jsou tyto dva stavy přítomny, značí to, že tu je vjem „já jsem“, ale vy, Absolutno nejste ani bdělý stav, ani hluboký spánek a ani vjem „jáství“.

T: Proč vnímám pouze toto tělo jako své vlastní tělo?

M: Přestaňte myslet na toto tělo. Nejste jen toto, ale je tu i bdělý stav a hluboký spánek, který prožíváte jako sebe, tak se toho držte.

T: Jak se mohu zbavit strachu ze smrti?

M: Jste tím překrmeni proto, že neustále věříte ve smrt. Nekladte patnáct dní žádné otázky a v klidu naslouchejte otázkám a odpovídejím. Všechny vaše otázky budou zodpovězeny automaticky. Prostě jen buďte v klidu.

Bylo by dostatečné, kdyby se z těch všech zástupů lidí, co sem chodí, otevřel alespoň jeden tazatel. Jde o ten poslední krok od podstaty bytí k ne-bytí. Jakékoliv poznatky nebo nasbírané vědomosti posledních mnoha miliónů zrození zde tak budou vyhozeny do povětří.

T: Včera někdo při obědě pronesl komentář právě k této skutečnosti. Toto je zcela unikátní a ideální místo, kam můžeme přinést cokoliv a nazpět dostaneme pouze velké množství ničeho.

M: Bystrý postřeh. Úplnost ničeho.

T: Mám otázku. Může pes vědět, že je psem, nebo prostě jen zná vjem „já jsem“?

M: Vy jste tím, kdo mu dává název pes. On neví, že je psem.

T: Má pes vjem „jsem hladový“ ve chvíli, když je hladový, nebo má jen pocit hladu? Důvod, proč se na to ptám, je ten, že jeden známý jógin řekl, že většina zvířat má pouze uvědomění hladu, ale nemá žádný vjem „jáství“.

M: On to ví. I zvířata to vědí. Jeho jediná totožnost je totožnost s tělem. Ví to díky svému tělu. Proto se vždy snaží chránit své vlastní tělo stejně jako ptáci, hmyz a lidské bytosti, kteří chrání svá těla, aby ochraňovali své „jáství“.

T: Lidé, kteří praktikují meditaci, zjevně dosahují další úrovně vědomí uvnitř vjemu „já“. Jsou tyto úrovně stejně tak reálné jako tři základní stavy, nebo to jsou prostě jen výtvoři mysli?

M: Důkladně znejte pouze tuto znalost sebe! Vaše podstata bytí je něco jako magnetofon nebo film, na který již toto všechno bylo zaznamenáno, a nyní je to projektováno v bdělém stavu, spánku, meditaci nebo kdekoliv, ale základní podmínkou toho všeho je vědomí „já“. Když se vám dostane tohoto poznání Já a spočíváte v klidu, seznáte a realizujete, že veškeré vesmíry jsou již v tomto atomickém vědomí přítomny. Veškeré toto poznání je slovní poznání, ale vy to musíte pochopit a realizovat.

V současnosti máte poznání slov, které vám bylo o této podstatě bytí podáno a vysvětleno, ale jakmile spočínáte v samotné podstatě bytí beze slov, budete realizovat, že toto všechno je hra vědomí. Když poznáte a budete realizovat skutečnost, že vše je již nahráno v tomto vašem vědomí, odložíte to. Toto vědomí je kdykoliv použitelné.

Pocit „já“ je plný tužeb. Místo toho, abyste zkoušeli naplňovat tyto tužby, objevte, co vlastně toto vaše „já“ je. Pochopte své tužby. Nic, co by bylo ve světě, mne nepřitahuje. Jestliže by mi někdo přinesl zlato nebo diamanty, řekl bych mu, aby si je odnesl zpět. Nemohu je jíst, tak k čemu jsou dobré. Pro mě je vzpomínka na mého Gurua tím nejdrahocenějším. Nikdy jsem se nestaral ani o síly, které činí zá-

zraky. Abyste získal tyto síly, musíte se oddat určitým rituálům a disciplínám.

T: Světec tedy nemá žádné *siddhis* (síly), protože se nezúčastňoval těchto rituálů?

M: *Džňánin* nehledá síly, neboť rozpoznal, že toto atomické vědomí obsahuje v sobě vše. Je to několikanásobná energie, síla a on ji již odložil.

T: Následuje Maharadž linii Navanath?

M: Já následuji všechny variace.

T: Nepovažuje se Maharadž za nástupce, kráčejícího ve šlépějích svého Gurua?

M: On nemá žádné šlépěje. On nemá žádná chodidla.

21. září 1979

Tazatel: Jak to, že se úplný projev liší v závislosti na myšlenkách, jestliže je považován za iluzi?

Maharadž: Tato odlišnost je vytvořena pouze pro světskou činnost. Jinak je to vše stejné.

T: Když někdo řekne, že je osvobozen od myšlení, osvobodí se možná od intelektuální meditace, ale pokud jsou jeho oči otevřené, iluze přetrvává. Jedná se o osvobození se od myšlenek?

M: Vyjměte slovo iluze a nahradte to slovem *brahma*. To, co můžete změnit, jsou pouze slova, ale nic jiného.

Jdete navštívit *džňánina* a chcete získat poznání. U koho ale hledáte poznání a kdo je tím, kdo poznání hledá? Poznání, které hledáte, se týká stejně jenom *máji*, neboli iluze, ale vy nebudete dávat potřebnou pozornost tomu, kdo chce získat poznání.

T: Světec je tím, kdo může objasnit všechny otázky, a to ať se to týká absolutních či relativních záležitostí. Proto jsou otázky kladeny světcům.

M: Máte pocit, že otázky, které kladete, vyřeší vaše problémy? Pokládáte otázky z jejich samotného obsahu a zaujímáte postoj svého Já v době, když se ptáte?

T: Jsem nyní uveden do rozpaků, neboť nevím, jak udržím odpovídající chování poté, kdy opustím Maharadže. Zatěžuji se tím, že nevím, jak se bude moje mysl starat sama o sebe při podpoře těla a jeho aktivit.

M: Když se stane vaše mysl absolutně očištěnou, bude se starat úplně o všechno.

T: Chápu, ale je tu doba čekání, než se tato očista zcela provede, a to mě zneklidňuje.

M: Dokud tu je životní dech, který proudí, bude proudit i mysl.

T: Zdá se mi, jako bych se na cestě dostával k momentu rozdvojení, a proto jsem zneklidněn...

M: Pouze vám tu říkám, že toto tělo, životní dech a vědomí jsou jedno a vy jste za tím vším. Vaše mysl sama rozhodne, jak byste se měl chovat, když se vrátíte zpět domů. Dovolte, ať tělo a mysl pracují podle svých vlastních tendencí a podmínek, ale zároveň vězte, že vy tím vším nejste.

T: Byl jsem na rozpacích, zdali bych měl objevit tropický ostrov někde kolem a tam se usadit pod strom a toto všechno tam v klidu vstřebávat, nebo jít zpět do společnosti a pokračovat v tom, co jsem dělal předtím.

M: Chystáte se očistit své tělo nebo svůj životní dech?

T: Správně.

M: Jestliže si myslíte, že je tento rozhovor hloupý, zahodte to a dělejte si to, co uznáte za vhodné. Netrvám na tom, abyste poslušchal a řídil se těmito mými slovy.

T: Pochopil jsem to, co tu Maharadž řekl a co již opakoval několika různými způsoby. Chápu to!

M: Co jiného tu je kromě tohoto dotyku vjemu „já jsem“? Proč se staráte o odhalení *máji*, *brahma* a všeho ostatního? Pochopte, co je vlastně tento princip „já jsem“, a jste ukončen. Toto „já jsem“ je tu v zajetí díky chybné představě.

T: Měl bych se při návratu do relativního stavu vracet opět k činnostem, ve kterých jsem byl angažován před tím, než jsem přišel sem?

M: Vztahuje se tato osoba, která tu přede mnou sedí, k tělu, životnímu dechu nebo vjemu „já jsem“?

T: K tělu.

M: Jak se vy, jako pozorovatel těchto tří entit, můžete znepokojovat a strachovat? Můžou provádět činnost po dobu tisíce let, tak proč a jakým způsobem se znepokojujete? Otázka vznikla proto, že se ztotožňujete s tělem, které se rozpadne a rozloží v době, kdy jej opustí životní dech. Ztotožňujete se s tělem a milujete ho.

T: Ano.

M: Když se toto tělo bude rozkládat, vaše nejbližší příbuzenstvo, včetně vaší ženy a syna, se k němu již nepřiblíží.

T: To je docela možné.

M: Pokračujte ve své práci, jestliže jste to pochopil, a nedělejte si starosti.

Říká se, že když chtěl Ráma přejít moře z Indie na Šrí Lanku, pomáhaly mu v tom usilovně opice. Proto je na oplátku všechny nebesky pozhnal. Tyto opice se nyní zrodily v západních zemích, aby si užívaly tamního stylu života. Radují se z hmotných statků a nebeských radostí, které jim Ráma udělil. Ršiové, kteří prováděli mnoho pokání v úmyslu dosažení nebeského ráje, se také rodí v západních zemích, kde se také radují ze života. Nyní toho ovšem mají tak akorát dost, a tak se začali vracet sem, aby opětovně vyhledali Rámu.

22. září 1979

Maharadž: Žádný velký muž, který se kdy narodil, neučinil ani tu nejmenší část změny ve vědomí. To, co je, je a nebude se nikdy měnit. Vy to musíte vidět a znát to. Není tu zapotřebí žádný rituál ani činnost, která by k tomu byla nutná. Nevědomě se tato znalost ve vás

zjevila a vy tím musíte projít, a to buď dobrovolně nebo nedobrovolně. Zkušenost je tu a někdo přichází později, aby to zažil.

Dokud jste ztotožnění s tělem a myslí, nemůžete vůbec nic změnit na tom, s čím se setkáváte ve svých zkušenostech denodenně a čemu musíte přímo čelit. Když tu jsou požáry a povodně, ztráty nebo zisky, nezbyvá vám, než to vše přijmout. Není to nic jiného než vědomí, které je činné.

Tazatel: Minulou noc jsem měl zajímavý snový zážitek. Seděl jsem sám a s chutí jsem vychutnával svoji večeři, když najednou vtrhl hrubý a neotesaný muž se svojí pětičlennou rodinou dovnitř a všichni mi zabrali můj stůl s tím, že řekli, že bych neměl mít stůl sám pro sebe. Měl jsem chuť toho chlápka zbít. Co bych s tím měl dělat?

M: Měl byste sebe sama potlačit, jak jen to je možné.

T: Nebylo by to ovšem potlačení, které si provádí tělo samo o sobě.

M: Tělo nedělá nic. Tělo je chráněno životním dechem a kvalitou podstaty bytí. Životní dech je zodpovědný za veškerý pohyb a kvalita podstaty bytí, vjem „já jsem“, sedí jakoby na vyvýšeném podstavci a vše pozoruje.

T: Existuje tu stav, kde pociťujete, že tato podstata bytí není vázána k tělu?

M: Proč sebe sama nestabilizujete v této podstatě bytí? Zapomeňte na tělesný vjem a to, co zůstává, jste pouze vy, neboli *turíja* (stav neomezeného vědomí).

T: Někdy mám pocit, že jsem vše a že tu není nic jiného. Přijde to ovšem málokdy a trvá to jen krátkou dobu.

M: I když sledujete, že všechno je vámi, je to stále jen kvalita přetielementárního těla, což nebude trvat věčně. Bdělý stav, hluboký spánek a tento stav *turíja* – toto všechno jsou dočasné stavy.

T: Co je potom tím věčným?

M: To, na co jste nezapomněl. Tento Věčný stav je za stavy vzpomínání a zapomínání.

T: Kde máte důkaz?

M: Na tomto stupni je to tak, že ať je ten princip jakýkoliv, zůstává tam pouze tento samotný princip, který je sám pro sebe tím požadujícím důkazem. V tomto stavu není nic, takže kde potom vzniká otázka tvorby nějakého důkazu a pro koho také?

T: Já jsem se spíše chtěl zeptat, v jaké úrovni cítíte, že to máte?

M: Není tu nikdo jiný, jste tu pouze vy. To, o co se tu pokoušíte, je vaše snaha ztotožnění se s Bohem, ale Bůh tu nemůže být, dokud jste tu vy.

T: Nevěřím v Boha.

M: Věříte ve své tělo, když nevěříte v Boha? Kdo odmítá Boha? Kdo to je?

T: Moje já.

M: Co znamená to „moje já“?

T: Je to jen pocit.

M: Vy jste Bůh. Kdyby tu Bůh nebyl, nebyl byste tu ani vy. Když tu je Bůh, jste tu vy.

T: Když Kristus říkal, že On a Otec jedno jsou, poukazoval na Svěho Otce jako na *Íšvaru* a ne jako na Nejvyšší Bytost?

M: Ten, jehož činnosti jsou zodpovědné za vznik podstaty bytí, je otcem.

T: Kristus ale nepoukazoval na fyzickou osobu, když mluvil o Otci?

M: Nerad bych toto rozhodoval. Dokud tu byl Kristus, byla jeho podstata bytí udržována potravinami vyživovaným tělem. Kristus je velký světec. Nezaplétejte se v úvahách o jeho předchůdci. Meditujte na Krista, posvěťte se při vzpomínce na Něho a v tomto procesu se očistíte. Potom se žádný tvar již od vás neoddělí.

T: V západní tradici bylo mnoho světců a svatých, kteří léčili lidi od různých nemocí. Východní mudrc nemá tendence k tomu, aby uzdravoval lidi. Proč je tomu tak?

M: Světci z Východu mají také síly k tomu, aby prováděli zázraky. V procesu léčení lidí by přirozeně byl povýšen jejich věhlas a mohlo

by se jim dostat vyššího ocenění ve společnosti, což by mohlo vést k tomu, že by začali rozvíjet pýchu a hrdost.

T: Vždyť tu ale není nikdo, kdo by cítil pýchu.

M: Nezaplétejte se v konceptech, mohly by vás uškrtit. Málokdy může nějaký světec provádět zázraky a necítit přitom pýchu.

T: Světec přece nemá pýchu. Kdo je tu tedy, kdo by mohl mít pýchu?

M: Všechny činnosti tohoto projeveného světa se dějí prostřednictvím vědomí. Vy si projektujete koncept svěťce v těle.

Tato podstata bytí je obsažena ve všech pěti elementech, ale není ji možné považovat za osobní entitu, neboť je univerzální. Jestliže jdete spát s poznáním toho, že jste univerzální vědomí, bude ta samá myšlenka přetrvávat přes den. Usínejte a spěte s přesvědčením, že tělo je prostor. Utrpení vám přináší právě ta myšlenka, která vám vsugeruje, že jste tělo. Pevně držte v mysli každý den to, že nejste tělo, ale že jste jednoduše poznání, vědomí. Po mé či vaší smrti bude mé i vaše tělo přeměněno do prostoru, tak proč již teď nemůžete předpokládat, že to je jenom prostor?

T: To mi přinese další koncepty.

M: Zbavuji vás konceptu, že jste toto tělo. Proč tvrdíte, že vám přidávám další koncepty?

T: Říci, že mé tělo je prostor, je dalším konceptem.

M: Pravá duše všech konceptů je vjem „já jsem“.

T: Myslet si, že jsem prostorem ještě předtím, než jdu spát, je technikou.

M: Lepší bude, když to tu ukončíte, a budete každému vykládat, že jste byl u jednoho hlupáka, který vás málem pověsil, ale naštěstí se vám podařilo se zachránit. Povídal jsem vám tu o přirozenosti vědomí. Postupně vás chci osvobodit ode všech konceptů. Pouhé tvrzení, že vše je jen koncept, vás neosvobodí. Pouze budete přecházet z jednoho hrubého konceptu k jemnějšímu. Když si udržujete a bavíte se takovou představou, jakou je koncept: „já jsem tělo,“ bude se tato představa množit do dalších jako např.: „Moje tělo je nemocné,“ „Musím si vzít léky a vyhledat doktora,“ apod. Představte si, že si řek-

nete: „Já jsem prostor,“ jaká další představa by vás mohla dále napadnout?

Chci vás dostat ke konceptu tohoto vjemu „já jsem“, což je poslední mezník iluze, a i toho vás chci zbavit. Pochopte kvality těchto představ.

T: Mám dotaz. Dříve Maharadž tvrdil, že by měla být stále přítomna pozornost. Může být tato pozornost zakoušena jako pocit? Pociťování se mi zdá být prvotní před věděním. Je tu zásadní pocit stálého vědění faktu, že já jsem. Shoduje se toto vědění s vnímáním a pozorováním?

M: Pocit je stejný jako pozornost. Když si uvědomujete pocity jako např.: „Já jsem ten, kdo vidí,“ „Já jsem znalec neboli ten kdo ví,“ tak to jednoduše platí a nemá To žádný tvar. Toto poznání je beztvaré, a když si osvojíte nějaký tvar, nastávají problémy.

23. září 1979

Maharadž: Nic od vás neočekávám. Uzpůsobuji se tak, abych vám byl volně k dispozici. Pokud nevědomá osoba pochopí a nasaje to, co tu říkám, osvobodí se. Proč? Díky pevné víře ke Guruovi a jeho drahocenným slovům. Lidé, kteří jsou závislí pouze na svém intelektu, se budou vždy klátit jako kyvadlo. Nasajte plně cokoliv, co jsem vám tu řekl, a vezměte to jako své vlastní poznání. Není to otázka nějaké výpomoci nebo disciplíny, ale pouze vašeho pevného přesvědčení, které přemění vše.

Jaký kapitál máte k dispozici? Pouze tento vjem „já jsem“, což je produkt pětielementární potravinové esence. Nejprve se stanete tímto vědomím a později realizujete skutečnost, že jste úplným projevem.

Protože je toto tělo vytvořeno z této hrubé země, vegetace apod., je to nádrž všeho nečistého a všech nemocí. Přesto ale i toto tělo může být uzpůsobeno k správnému užitku vedoucímu k realizaci Já, jestliže se stanete závislým na vedení a na slovech svého Gura. Útočiště toho, kdo realizoval své skutečné Já, se stane pro mnohé další násle-

dovníky poutním místem. Je tomu tak např. u Sai Baby ze Širdi, kam chodí lidé a uctívají jeho sochu, přičemž jsou jejich modlitby vyslyšeny. Co je touto sochou? Je vytvořena z kamene.

Cokoliv, co mi můj Guru řekl, jsem okamžitě následoval s plným přesvědčením a s tímto přesvědčením jsem dosáhl těchto výsledků.

Musíte mít pevné přesvědčení, že nejvyšší Bůh, neboli Božstvo, je poznání „já jsem“, ale této pravdy se vám musí dostat od Gurua, který je sám *džňáninem*, neboli tím, kdo rozpoznal a překročil toto poznání „já jsem“.

Bhagavad–Gíta říká, že máme pět smyslů poznání a že jsou velmi jemné. Mysl je jemnější než smysly. Intelekt je zase jemnější než mysl a jemnější než toto všechno je životní dech. Avšak podstata bytí, Ona, neboli vjem „já jsem“ je ještě jemnější.

Absolutno není těmito entitami. Vy jste Absolutno.

Tazatel: Nejsem schopen pochopit to, co tu Maharadž říká.

M: Víte, že zde sedíte. Buďte pozorný pouze k tomuto poznání. Prostě jen buďte ve své podstatě bytí. Tato znalost „já jsem“ vytvořila úplný vesmír. Pevně se toho podržte. Nic jiné nemusí být učiněno. Jakmile rozpoznáte tento princip, stane se klidným. Staňte se s tímto principem jednotní a všechny vaše potřeby se uspokojí.

Ani v jedné fázi nezapomeňte na tento princip. Vaše pozornost by měla být na tomto principu, a to ať děláte cokoliv. Kdo jí, když jíte potravu? Pouze tato podstata bytí. Cokoliv, co děláte, dělá tato podstata bytí. Proto zaměřte svoji pozornost na tuto podstatu bytí.

T: Když jsem velmi pozorný k tomu, co je zde vyloženo, zdá se mi, jakoby to „já jsem“ zmizelo, a není tu žádná myšlenka, která by ve mně vyvstala.

M: Jste v tom stavu šťasten?

T: Není tu ani štěstí ani neštěstí. Jsem jednoduše v klidu a pozoruji. Nejsem naplněn žádnými pocity.

M: Pochopil jste to nebo pouze intelektuálně zápasíte sám se sebou?

T: Nezápasím.

M: Jste sám v sobě v míru? To je tím konečným měřítkem.

T: Nejsem stále v klidu. Když k tomu nejsem pozorný, zaplétám se do problémů.

M: Kdo je tím, kdo toto říká?

T: Tato znalost přichází pouze až vzápětí. Například včera u mne vyvstalo mnoho emocí, že jsem tím byl oslepen. V průběhu doby, kdy se to dělo, jsem si neuvědomoval, že nejsem tímto vzruchem.

M: V okamžiku, kdy jste prožíval tyto emoce, jste s nimi byl sjednocen a nebyl jste ve stavu pozorovatele.

T: Byla by osvícená bytost také angažována v těchto emotivních pocitech, nebo by byla schopna to pozorovat?

M: Vaše podstata bytí je stále stejná a nemění se na základě událostí tak, že jednou by byla to a potom zase ono. Ovšem jakmile se tato podstata bytí sama ztotožnila s vašemi emocemi, týkajícími se těla a myslí, začaly u vás problémy. Udržujte toto vědomí oddělené, a potom se v tom nebudete angažovat.

T: Proč po emocionálním vzplanutí nastane něco jako očišťující pocit?

M: Toto vzplanutí byl dočasný stav myslí. Když tento stav myslí zmizí, vrátíte se zpět ke svému klidnému přirozenému stavu.

Jógini mají určitý trik, kterým se dostanou mimo dosah těchto zoufalých stresů a pocitů radosti. Podrží si svůj životní dech v dočasném zastavení, ale tím není tento problém vyřešen, protože to je jen dočasný stav.

Máte všechny své smysly v pořádku a probíhá ve vás mentální činnost. Budete muset pochopit fungování každého smyslu a dostat je do správné účinnosti. Neříkejte, že je nebudete používat. Nesnažte se smysly nějak zablokovat, aby přestaly fungovat. Užívejte je plně, protože výživa je získávána prostřednictvím nich. Musíte pochopit, že v tom nejste angažován, nýbrž že jste pouze svědek.

Pokud se chcete stát králem, musíte mít své poddané jako např. armádu, administrativu apod. Podobně je tomu tehdy, když se chcete stát *džňáninem*. Nejprve musíte mít tento majetek (tělo se smysly, intelekt, životní dech a vědomí), kterému potom musíte plně porozumět. Pouze potom jste schopen vládnout.

T: Dějí se tyto tři stavy, tj. pozorování, vědomí a Absolutno ve stejný okamžik?

M: Je to jen aktuální stav událostí. Dnes jste pociťoval, že jste tělem. Vzdejte se této ideje a buďte ve vjemu „Já jsem pouze tento projev“. Vy jste projevený Bhagavan, princip Íšvary. Je to jednoduchá meditace.

Intelektuální zápolení se dá přirovnat k drbání, ve kterém budete pokračovat tak dlouho, až vytryskne krev. Stačí být pouze klidný. Nechte to ustálit a uklidnit. Nevyšťourávejte otázky.

Byl jsem velmi otevřený, velmi přímočarý. Říkal jsem vám, že nejste tělo, že jste pouze poznání a že tento životní dech je vaším povozem, prostředkem, díky kterému provádíte své činnosti, a že poznání „já jsem“ je velice jemný stav. Díky vašemu poznání tady jste a je tu i svět.

Mám dojem, že v budoucnu budu muset říkat: „Zaplatte tisíc rupií, a potom si vyslechněte moje řeči.“ Protože pouze tak byste to nejspíš brali vážně. Měl bych od vás vyinkasovat tisíc rupií a celý kurz shrnout do jednoho dne. Jaký užitek má váš měsíční pobyt zde? Když budete muset za něco platit, stane se to pro vás velice drahocenné.

T: Dříve v minulosti byli lidé schopni dát za toto poznání celé království.

M: Existovalo tu dříve příliš mnoho disciplín. Někteří žáci museli žít v lese a živit se ovocem a lesními plody. Nemohli si uchovat žádné jídlo. To byly drsné podmínky.

25. září 1979

Tazatel: Pro mne je velice obtížné přesvědčit sebe sama o tom, že jsem tím „já jsem“. Vždy tu je takové nepatrné nutkání uvnitř mne, napovídající mi, že jsem ještě za tímto vjemem „já jsem“. Jak tedy mám plně přijmout tuto svoji totožnost s vjemem „já jsem“?

Maharadž: Nezaměstnávejte se slovy. Je to jako semeno, které bylo zasazeno, a vy ho musíte zalévat každý den po dobu tří měsíců, než semeno vyklíčí a vyroste v rostlinu. To, co jste si vyslechl, by se mělo uvnitř vás nechat v klidu uležet, přičemž byste se tomu měl přizpůsobit. Zatím to je jenom slovní poznání, a proto to jenom pozorujte.

Přišel jste sem z *ášramu*?

T: Ano.

M: Máte víru ve svého Gurua?

T: Ano, plně mu věřím.

M: Proč tedy opouštíte svého Gurua a potulujete se sem a tam? Musíte chodit pouze k němu.

T: Nejsem dosud plně uspokojen. Mám ještě mnoho výhrad.

M: Jestliže máte výhrady, bylo by nejlepší, abyste ho opustil, protože jinak stejně nebudete schopni kompletně obětovat sebe sama se vším, i se svými pochybnostmi a přesvědčením.

Absolutní víra a úplné odevzdání je skutečně nutné tehdy, když jste přijal jednoho Gurua. Služba Guruovi znamená řídit se návodem, který vám udělí prostřednictvím slov. Musíte to plně nasát a stát se sjednocen s těmito slovy.

Předtím, než se odevzdáte nějakému Guruovi, jste volní a můžete se pohybovat kdekoliv. Jste volně se pohybující duchovní hledající. Chodte si kamkoliv, sbírejte si duchovní informace a dělejte si to, co máte rád, ale jakmile přijmete Gurua, musíte se mu kompletně odevzdat.

Nemyslete si, že Guru je nějaká osoba. Není tomu tak. Guru je tato podstata bytí a podstata bytí je projev. Veškerý svět je podstatou bytí a to je Guru.

T: Zakládá se na pravdě to, jestliže někdo tvrdí, že má Gurua, který již není v tělesné formě? Maharadž řekl, že jestliže se někdo odevzdal Guruovi, neměl by se již shánět po jiném.

M: Jak byste mohl zakoušet svět, kdyby tu nebyl již žádný Guru? Ten, kdo rozpozná tuto podstatu bytí a překročí ji, se stává Sat Guruem. Jinak tu jsou Guruové, kteří jsou pouhými obchodníky s duchovnem.

T: Jsem s Maharadžem ve stejné rovině, když mluví z Nejvyššího pohledu – Absolutna?

M: My jsme jedno. Spočíte ve slovech Gurua. Tento žák je posedlý konceptem, který leží na jeho ramenou. Můj Guru udělil toto poznání mnoha různým žákům, ale chování každého žáka je zcela rozdílné. O tom, co mu řekl Guru, má každý žák rozdílnou představu, kterou si potom zavěsí do svého osobního konceptu, který má nejraději.

Zkuste pochopit významnost vjemu „já jsem“. Čím více se o to budete snažit, tím větší kvalitu budete nalézat. Nepodceňujte sebe sama. Vy nejste muž nebo žena, nýbrž jste základem, ze kterého všechno vzešlo.

T: Včera jsem spočíval v tomto stavu „já jsem“ a měl jsem přitom mentální vizi zjevujících se drahokamů. Byly zcela jasné a svítily v temně jantarové, velice krásné barvě.

M: To jsou drahocenné kameny poznání. Tyto kameny vyzárají z tohoto poznání, a jestliže na někoho zazáří, osvobodí ho. Tak drahocenné jsou. I přesto, že vám tu naznačuji váš skutečný stav, stále se vážete k tělu a přijímáte smrt.

T: Co měl Maharadž na mysli tím „zazářit na někoho“?

M: Ptá se mě slunce, zdali mé světlo bude svítit na druhého? Potvrdil jste si, co a kdo vlastně jste?

T: Ten koncept, že jsem sluncem, je pro mne obtížný.

M: Budte bez jakéhokoliv konceptu. Potvrdte si, že nejste tělem.

T: Jak mám vyvinout lásku k druhým?

M: Nezkoušejte milovat někoho, ale buďte láskou. Když jste láskou, věřte, že právě tato láska bude lidstvu k užítku. Stejně jako voda. Když budete vodou, vše poroste.

T: Kristus řekl, že bychom měli milovat druhé jako Sebe Sama.

M: Vše je vaše Já, není tu nic jiné než To. Toto všechno je výrazem vaší lásky.

Nebudu vám vtloukat znovu a znovu stejná slova. Vstřebejte to do sebe.

26. září 1979

Tazatel: Měl jsem dnes časně ráno tento zážitek. Probudil jsem se a sedl si na čtyřicet minut k meditaci. V mé hlavě se děly věci podobné vibracím, nebyly to žádné vize, nýbrž jen forma blaha. Byl jsem středem všeho a měl jsem pocit „já-já“. Když jsem se vracel zpět do duality, uslyšel jsem činely a při vnímání okolí se mi zjevil Maharadž, jak tančí a hraje na činely. Řekl jsem mu: „Nacházíme se uprostřed lesa. Budete stále pokračovat v hraní?“ Pokračoval v hraní a v tanci, až zmizel jakýkoliv zvuk.

Maharadž: Chcete se po tomto zážitku na něco zeptat?

T: Ne.

M: Zážitky vyvstanou v této podstatě bytí a v tomto poznání se opět rozpustí.

T: Prožil jsem tento stav „já jsem“, na který se ovšem navlal další stav, čímž odvedl pozornost za tento stav „já jsem“.

M: Jestliže slunce může vstoupit do svého vlastního světla, můžete i vy jít za svoji podstatu bytí. Vy jste tím, kdo zná stav „já jsem“. Všechny tyto zkušenosti proudí z vaší podstaty bytí. Z těchto zkušeností není žádný zisk ani žádná ztráta. Nijak vás to neovlivní. Tato podstata bytí nastoupí na duchovní stezku až tehdy, když je plně odhodlána tak učinit, ale dokud tu přetrvává stopa po tělesné totožnosti, nebude úspěšná a bude chybovat.

Každý z vás touží po nějakých zážitcích, které vás ovšem ne naplní. Jestliže je vědomí zcela neklidné ve snaze poznat své skutečné Já, odhodí vše a poženě se k cíli. To je můj vlastní zkušenost.

Navštívily mě stovky a tisíce místních lidí společně s cizinci. Stali se mými žáky a odešli. Nikoho z nich jsem nepozval. Byl to hlad jejich vlastní duše, který je sem přivedl.

Došel jsem k poznání svého vlastního Já do takové míry, že filosofie Bhagavana Krišny se stala můj, a to vše vzešlo z hladu po poznání a opravdovosti mé vlastní duše. Toto vědomí Krišny je mé Já, a přesto tímto vědomím nejsem. Všechno je ve mně, odpočívá to ve mně.

Absolutno je *param átman*. Z této úplné Skutečnosti vychází *čidakaša* (touha být). Odtud vyvstává hmotný prostor, úplný projev, který

se zjevuje v záblesku vteřiny. V hlubokém spánku není nic. Potom nastane velice jemný pocit, že chci být probuzen, a tak se úplný projev zjeví během záblesku vteřiny. Projev se objevil na Neprojevu a pohyb tím začal, ale Absolutno je stále přítomno jako svědek.

Obohatí vás vůbec něčím všechny ty zkušenosti, které máte? Pokoušíte se pochopit hlavní bod, základní jádro všeho? To, co se vám přihodilo, nazýváme vizí a tato vize je vždy uvnitř pohledu.

T: Když jsem prvně měl tuto zkušenost, uvědomil jsem si přítomnost pozorujícího aspektu. Když jsem prožil vjem „Já–Já“, zeptal jsem se sám sebe, komu se to vlastně zjevilo, a ono to zmizelo.

M: Bylo to dočasné nebo se v tom nacházíte po celý den?

T: Nyní jsem. Uvnitř mne je něco, co mne trhá a zároveň mi dává abstraktní pociťování. Pokračování tohoto pocitu jsem prožil dnes ráno. Pro mne je velmi snadné dostat se právě nyní do stavu „já jsem“. Je tu jasný pocit, který prostupuje hlavou, a stejně tak i hrudníkem, a já mohu velmi rychle zmizet.

M: Jakmile se ráno probudíte, uvidíte tento svět a s tím se probudí také pozorování vašeho bytí společně s nahlížením na svět. Jak je to jednoduché. V bdělém stavu jsem to a to a tento bdělý stav je svědkem. Když tento bdělý stav přejde do spánku, zůstává tu stále uvědomění. Vy jste tím světlem, které je za těmito stavu. Krišna udělil toto poznání Ardžunovi. Ten, kdo si toto poznání vyslechl a napsal je, je psal již z druhé ruky, a tudíž to psala již třetí osoba.

Cokoliv védántista či romanopisec píše, prochází to skrze jejich vlastní konceptuální myšlení. Romanopisec napíše cokoliv, co ho napadne a co mu vstoupí do bájných představ. Většina z toho je jen šalba a šmejd, který by neměl být vůbec napsán. Všechnu špínu, kterou v sobě ten spisovatel chová, tím vyvrhne na povrch. Cokoliv, co jste v sobě choval během bdělého stavu, se vystavilo na obdiv v té zkušenosti, kterou jste měl dnes ráno.

T: Myslíte si, že tak probíhá očistný proces, čímž z nás může vylézat stále více neřádů?

M: Vy nejste tělo. Cokoliv, co vychází a přichází, je pouze jen projekce vaší mysli nebo vědomí.

T: Mám se tím tedy zabývat, jestliže vím, že tu je velká pravděpodobnost, že ze mne budou tyto věci vycházet?

M: Toto vědomí zaznamenalo vše, co jste slyšel, každý díl poznání, každý okamžik ve vašem životě, i to, co jste považoval za zapomenuté. Každou vteřinu se do tohoto vědomí zaznamenává to, čím procházíte a co prožíváte. Všech pět smyslů neustále zapisuje všechny momenty vašeho života. Můžete pokračovat dále a dále, můžete se dostávat stále do hlubších a hlubších tůní, můžete o všem přemýšlet, ale to, co byste opravdu měli učinit, je rozhodnutí k návratu, zpětné otočení, které vás zavede ke zdroji. Odkud jste vyšel? Jděte zpět ke zdroji, spočiňte ve svém originálním stavu.

Můj drahý, vše jsi pochopil a nyní to užívej. Stabilizuj sebe sama a jdi.

27. září 1979

Maharadž: Když cítím, že tu lidé již mají dostatečné poznání, na kterém mohou stavět a pokračovat tak ve svém vlastním hledání, říkám jim, aby odešli do svých příbytků. Připustil jste, aby toto poznání usedlo do vašeho vědomí, nicméně nyní bude zapotřebí spočinout v naprostém klidu. Tento klid by vám mohl být dostupný v *ášramu*. Tady v Indii je několik dobrých *ášramů* tohoto typu.

Tazatel: Jediný *ášram*, ve kterém chci být, je ostrov srdce.

M: Již jste ho dosáhl, ale není nutné, abyste zde byl nadále fyzicky přítomen. Tento ostrov máte ve svém vlastnictví. Řeknu vám to jednoduchou formou jen pár slovy a vyjádřím to, co byste měl přijmout, a jestliže se to opravdu pokusíte nasát, je naše práce u konce.

Pro nové příchozí zde není žádný volný pokoj. Mám tu tak málo místa.

T: Představte si, že by tu chtěl někdo zůstat, aby vám mohl být plně oddán.

M: Jedině tehdy, kdyby tu byl volný prostor. Jakmile chytnete a podržíte si tento princip, který se pohybuje všude okolo v různých přestrojeních, je v tom okamžiku konec všem iluzím. Tento princip, toto vědomí, budete jednou vidět jako hada, potom jako býka a poté zase jako něco zcela jiného. Jakmile se chytnete tohoto principu, pochopíte vše.

My se tu zajímáme pouze o toto. Nestarejte se o Mahátmy (Velké duše), ale pouze o toto bytí. Nalezněte tento princip. Nenechte se unášet slovy a řečnickým poznáním. Vsajte do sebe význam toho, co jsem vám tu pověděl. Jděte ke zdroji.

T: Když se aktivně stanu pozorovatelem a v klidu začnu pozorovat vše, co kolem mne probíhá, toto soustředění zaměstná a vysílí můj mozek, čímž se po chvíli unavím. Podobně i v meditaci na „já jsem“ nemůžu vydržet déle než třicet až čtyřicet minut. Potom jako by mozek začal vibrovat a já se musím dostat zpět k normálnímu stavu. Jsou nějaké způsoby, jak se zbavit tohoto napětí v mozku, nebo se to samo zlepší?

M: Proč se v tom tak patláte? Víte, že zde sedíte, já vím, že zde sedíte. Kdo pozoruje to, že zde sedíte?

T: Vjem „já jsem“.

M: Vědomí sedí. Kdo pozoruje sezení? Víím, že zde sedíte, vy také víte, že zde sedíte, takže to je zcela otevřené a jasné, a přesto současně velmi záhadné. Nesnažte se zaujímat pozici svědka nějakým speciálním úsilím. Buďte jen v uvolněném stavu. Problém je v tom, že studujete své myšlenkové vzněty a pohyby z úrovně myslí.

T: Ano, to je to, co dělám.

M: Praktikujete pozorování, ale nejste pozorovatelem. Není tu žádné speciální úsilí, které byste měl vytvářet, protože ono se to prostě uskuteční. A co se týká koncentrace, je to něco jako běhat všude kolem a pokoušet se udělat snímek vládní zákonodárnosti v Bombaji. Můžete takto vyfotografovat vládní zákonodárnost?

T: Je obtížné toto všechno vnímat.

M: Stejná vláda se svými zákony vám může nasadit pouta.

T: Proč mám tedy po ukončení meditace pocit, jako by v mozku probíhala nějaká aktivita a úsilí?

M: Popište tu totožnost „já“, která se rozhodne vstoupit do meditace a po chvíli ji ukončit. Proč provádíte tato cvičení? Vzdejte se jich. Buďte jen uvolnění ve svém přirozeném stavu. To je ten Nejvyšší stav. Nižším stupněm je koncentrace a meditace.

Ničím se nezaměstnávejte, zůstaňte ve vědomí „já jsem“ a nepokračujte v těchto intelektuálních orgiích.

Vědomí dává údaje sobě, tj. vědomí, a vysvětluje si pro sebe poznání. Vy ale nejste na této úrovni schopni zůstat a spočinout zde, protože přijímáte toto tělo a plně se s ním ztotožňujete. Poznání „já jsem“ sděluje poznání o sobě pouze a jenom zase sobě, tj. vjemu „já jsem“. Není tu zapotřebí hledat něco či někoho jiného. Slova „ty“ a „já“ se vztahují pouze k těmto tělům. Takže se budeme držet v klidu, protože zde není nikoho (*pozn. č. př.: nehleďte v projevu nějakou entitu typu „já“ nebo „ty“, toto duální nazírání vyvstává z domněnky, že tu je „moje“ tělo a „tvoje“ tělo*). Dostaneme-li se do jedné roviny, je vše v klidu.

T: Co máme dělat, abychom očistili mysl?

M: Opakujte mantru, která vám byla dána. Tímto opakováním se mysl očistí.

T: Měla by se tato mantra opakovat ve spojení s nádechem a výdechem?

M: Ano, rytmicky. Jedná se stále o ten samý dech, ale vy tam nyní přidáte mantru, to je vše.

Sedíte zde a já tu po nějakou dobu něco povídám, a potom vám řeknu, abyste odešel. Je to stejné, jako když se matka stará o své dítě, a potom mu řekne, aby šlo a hrálo si venku. Není to tím, že matka již to dítě nechce. Ona ho miluje. Guru žákovi vysvětlí poznání a vyvede ho z iluzorního domnění, že je tělem a myslí, a potom ho požádá, aby se staral sám o sebe.

Tato podstata bytí je dítětem tohoto ne-bytí, čili Absolutního stavu. Když tato podstata bytí pochopí tuto podstatu bytí, získá tím svůj základ, ne-bytí. Potom se již nestará o to, co se této podstatě bytí děje. Nejprve se zbavte tohoto světa, a potom se zbavte této podstaty bytí.

Toto je skutečně přirozený stav. Jelikož se ale ztotožňujete s tělem, vyvstávají u vás všechny problémy. Když nezakusíte tělo, nejsou

tu žádné žádosti nebo potřeby, ovšem jakmile si myslíte, že jste tělem, toužíte neustále uspokojovat své žádosti v domněnání, že potom teprve nabydete klidu. V tělesné totožnosti nenaleznete žádný klid.

T: Pokud je někdo zaměstnán jako spisovatel, kdo je tím, kdo píše?

M: Je to práce chemické sloučeniny, vědomí „já jsem“. Toto všechno je hrou vědomí.

T: Maharadž jednou uvedl, že pokud je příznivá doba, dochází k výbuchu uvnitř myslí, což je přímo předstupněm k prožitku čistého bytí. Mohl by to obšírněji vysvětlit?

M: Je to zdymadlo, které otevírá příliv Pravdy. Přeseknutím provazu se zlomí závora a otevře se průchod. V indických domácnostech je zvykem vlastnit hliněný hrnec, ve kterém se z mléka vytváří máslo. Hrnec je takovým pouzdrém, které se zavěsí provazy na strop. Kdyby někdo prudce trhl dveřmi, přesekl by provaz (pouta), rozlomil by pouzdro (tělo), vylil by podmáslí a pozřel by máslo (esenci, poznání „já jsem“). Co by tu potom zůstalo? Žádné „já“ ani „ty“.

T: Maharadž také říká, že tu někdy nastane taková událost, která podnítl tento mechanismus přeměny, ale pakliže není tato událost rozpoznána, tato příhodná chvíle zmizí a musí se opět čekat na další událost.

M: Nestarejte se o tyto události, ještě než nastane toto vzplanutí nebo cokoliv jiné. Máte tuto starost proto, že se strachujete o svůj intelekt, ale nezbývá vám nic jiného, než pokračovat ve víře v spočívání sama sebe v „já jsem“. Nemusíte dělat nic jiného. Je pravděpodobné, že byste ztratil tuto příležitost, kdybyste zkoušel používat svůj intelekt. Nechte to prostě jít. Držte se pocitu „já jsem“ a neposkvřujte tento stav tím, že se budete držet tělesného vjemu.

T: Maharadž řekl, že jestliže spočine v nasměrování se na typ informací, které potřebuje, tak že mu všechny potřebné informace v tomto směru budou přístupné. Jakým způsobem to pracuje?

M: To dělá chemická sloučenina.

T: Můžeme tuto činnost nějakým způsobem zvětšit?

M: Podněcujete ji tím, že přicházíte sem.

2. října 1979

Tazatel: Co je svědek? Je to mysl nebo něco za myslí?

Maharadž: Je to znalec myslí.

T: Je to mysl, která říká „já jsem“?

M: Podstata bytí se vyjádří prostřednictvím myslí slovy „já jsem“.

T: V knihách, které přeložil Maurice Frydman, jsou použita slova osud a spravedlnost. Mají tato slova stejný význam jako slovo karma?

M: Spravedlnost je rozhodnutí, které je dané. Osud je skladištěm, ze kterého všechny tyto projevy proudí. Je to princip, ze kterého jste vyvstal. Dá se to přirovnat negativnímu filmu. Vědomí je v tomto zdroji, ze kterého jste vyšel, již přítomné, takže film je již promítán. To, co je promítáno, je již předtím zaznamenáno. Znamená to tedy, že jakékoliv aktivity, které se uskuteční prostřednictvím této podstaty bytí, což jste vy, jsou vaším osudem. Každý čin, neboli každý krok, který tato podstata bytí učiní, je již zaznamenán ve filmu.

T: Můžou hvězdy odkrýt tento negativ, jak to někteří astrologové tvrdí?

M: To je přímo lež. Váš osud byl vytvořen devět měsíců před vaším zrozením

T: Kým?

M: Nikým, prostě se to stalo.

T: Takže negativ existuje předtím, než začne působit osud. Kde je tedy negativ zaznamenán?

M: To je dovednost *múla-máji* (základní iluze).

T: Někteří lidé věří tomu, že jak zasejí, tak také sklídí, včetně té struktury negativu, kterou někde předtím zaseli.

M: To je pouhá povídačka. Máte nějaké důkazy?

T: Ne.

M: *Mája* je základním zdrojem iluze. V tomto místě již začíná láska k Já. Je to láska k bytí, existenci, vjem „já jsem“. Výrazem této lásky je veškerý tento projev.

T: Proč někteří lidé milují toto falešné já více než ti druzí?

M: Není to otázka toho, že někdo miluje více než druhý. Stav lásky je přítomen a vy se z toho musíte buď radovat nebo trpět. I když trpíme, milujeme svoji podstatu bytí.

T: Když praktikujete pozorování, provádíte jej vědomě?

M: Co míníte tím výrazem „praktikování pozorování“? Vy se snažíte zintenzivnit svoji podstatu bytí. Pozorování se bude dít tak jako tak, ale vaše skutečné Já se musí odkrýt. Vy jste tu ještě před pozorováním.

T: Maharadž mi doporučil klidný způsob života, ale pro můj životní styl bude obtížné stát se najednou klidným. V mé práci je mnoho stresů a vznětů. Doporučí mi Maharadž, abych si našel jiné zaměstnání?

M: Neřeknu vám, abyste dělal to či ono. Dělejte to, co máte rád, a přitom poznejte, že nejste činitelem, protože se to prostě jen děje. Osud, který vstoupil do vašeho života již prvního dne od početí, se bude odvíjet sám. Není tu nic, co byste mohl považovat za své, a vidět se tak jako nějaký tvořitel věcí či událostí. Jakmile poznáte, kdo jste, přestane vás tento osud svazovat.

T: A co lidé, kteří umírají? Myslíte si, že realizují skutečnost, že nejsou tělem?

M: Nic se neděje. Nikdo není mrtev. Texty říkají, že ti, kdo umírají z nerozpuštěnými představami, se znovu zrodí.

T: Mají tito lidé možnost výběru těla, rodiny a místa, kde se chtějí znovu zrodit? Mají v příštím zrození možnost volby rodiny typu A před rodinou typu B?

M: Proč se zatěžujete takovými nepotřebnými záležitostmi? Soustředte se na přesvědčení sebe sama, že nejste tělem. Toto tělo je vytvořeno z pěti elementů a je to ve skutečnosti potravinami vyživované tělo. Vy v tom nemáte žádnou spoluúčasť. Nestrachujete se tímto potravinovým tělem. Síla, dech a podstata bytí jsou závislé na potravě a vodě. Bez potravy a vody je tento vjem „jáství“ nepřítomen.

T: Potom tedy opět přichází vjem „jáství“ nazpět?

M: Nejste nic z toho. Není zapotřebí se zabývat nějakým znovuzrozením.

T: Zdá se mi, jako by něco, co nazýváme potravou, proudilo kolem nás ve vzduchu. Lze z toho stvořit tělo, a pokud si držíme nějaké iluzorní koncepty, můžeme je umístit v tomto vyživovaném těle. Zdá se mi a také to ve skutečnosti vyplývá z učení, že tu v podstatě není žádná taková věc jako potrava a potravinami vyživované tělo, ale že to je pouhý koncept.

M: Z jaké úrovně nyní hovoříte? Jak jste pochopil to, že tu není žádné tělo a že to všechno vychází pouze z mysli?

T: Našel jsem to ve vašich rozhovorech, kde o tom mluvíte.

M: Realizoval jste to?

T: Kdybych to realizoval, stal bych se *džňáninem*.

M: Správně. Do té doby, než se tak stane, je toto tělo zrozené stejným způsobem, jako každé jiné tělo, které je zrozené.

T: Je možné na to nahlížet tak, že pro nás nyní existuje koncept těla, který bychom měli přijmout, a neměli bychom se snažit vytvářet další koncept, že tu není tělo?

M: Jděte ke zdroji. Kdo ví, že tu je tělo? Něco je tu před stvořením těla.

T: Má všechno úsilí, které konáme v tomto ohledu, nějaký účinek v ničení vjemu „já jsem“, nebo je to stále jen pokračování naší představitivosti, která je natočena na filmu? Potom úsilí, které lidé považují za nutné proto, aby pomocí něho dosáhli cíle, je již v tomto filmu obsažené, že?

M: Buďte ve zdroji, který je světlem za vědomím. Vy nejste tímto vědomím, jasně to pochopte. To, co se děje, je součástí této *múla-máji*.

Na magnetofonovou kazetu se nahrává to, co tu říkám, ale cokoliv, co je nahráno na kazetě, není mnou. Stejně jako není na kazetě nahrán skutečný hlas, jste i vy oddělen od této chemické sloučeniny, těla a vjemu „jáství“, tedy vědomí.

T: Je realizace nahraná na filmu?

M: Nemůže to být ve filmu, protože vy jste znalcem tohoto filmu. Nyní se vzdalte, hloubejte o všem, co tu bylo řečeno, a přijďte zpět v pět hodin odpoledne.

Tato mysl je pouhým shlukem myšlenek, které jsou přítomné v projevu. Všechny vaše činnosti závisí na mysli a mysl závisí na všech vašich vzpomínkách a čemkoliv, co jste slyšel v tomto světě.

Vstřebáváme vše, co se uskuteční v tomto světě, a také se na to díváme z našeho vlastního pohledu, čímž ty věci a děje zabarvujeme našemi vlastními představami. Jelikož toto vědomí těla a mysli vstřebává vše, co se děje ve světě, pokračujeme ve vytváření si tohoto vědomí „já jsem“, kterému přiděláváme minulá zrození, toto zrození, karmu apod. Přijímáte určité věci, přičemž některé máte za dobré a ctnostné a jiné odmítáte, protože ve vašem pohledu se jeví jako špatné a hříšné. Není to ovšem nic jiného než vaše koncepty, které jste si nashromáždil ve světě, ale ve skutečnosti tu pro toto rozlišování není žádný základ (*pozn. č. př.: není tu žádná entita „já“ neboli autorita, která by rozhodla, co je dobré a co špatné*).

T: Včera Maharadž mluvil o *čakrách* (centrech psychické energie v těle) a o *brahma-randhře*. Zajímalo by mne, zdali se tím máme zabývat v naší meditaci.

M: Nemyslete na čakry. Uchopte poznání „já jsem“ a staňte se s ním jednotní. To je meditace.

T: Kdo je tím, kdo si má podržet toto „já jsem“?

M: Kdo se ptá na tuto otázku?

T: Jsme schopni jít za naše myšlenky nebo jsou z Absolutního pohledu myšlenky prostě jen součástí filmu? Je potom důvod, abychom je tolerovali a snášeli, jestliže tomu tak je?

M: Kdo je zde, kdo se chce dostat za myšlenky? Kdo je to? Absolutno tu je ještě předtím, než se v bdělém stavu objevilo vědomí. To je Absolutno. V okamžiku, jak se zde objeví vědomí, přicházejí myšlenky. Nemusíte je snášet a tolerovat nebo je odmítat a zatracovat. Jednoduše stačí, když je znáte.

T: Potom již neexistují všechny ty ostatní věci, které by měly vymezovat ten princip, neboli, jak vy říkáte, originál, Absolutno.

M: Ale to je pouze tehdy, když dosáhnete tohoto originálního stupně, když jste *džňáninem*.

T: My tím již jsme.

M: Kdybyste to věděl, neměl byste žádné otázky a nebyl byste tady.

3. října 1979

Tazatel: Vraťme se k tomu filmu, o kterém včera Maharadž hovořil. Zajímalo by mne, zdali po otázce: „Kdo jsem já?“ je odpovědí jakákoliv idea, která právě probíhá na filmu. Pak otázky „Kdo jsem já?“ a „Kdo toto dělá?“ jsou v tomto filmu jaksi spojené. Je to správně řečené?

M: Od té doby, kdy se ve vás objevila podstata bytí, se vše, co se provádí prostřednictvím tohoto poznání, děje jako úplný výsledek pěti elementů, které pracují skrze vás a skrze jakékoliv poznání „já jsem“, které jste z těchto elementů získal. „Já jsem“ je tu ještě před poznáním „já jsem“, ale to, co pracuje prostřednictvím poznání, je v tomto momentu touto osobností, kterou jste přijal jako sebe. Ale ve skutečnosti je to výsledek esence potravy, která vychází z pěti elementů. Dokud se zcela nezklidníte a nestabilizujete sebe sama v „poznání já jsem“, bude tento výsledek světských činností oddělen od „já jsem“. Musíte se proto nejprve stabilizovat zde.

T: Je svědek částí filmu pozorující přítom část filmu?

M: Svědek je tu ihned poté, jak se ve vás objeví vjem „já jsem“, když se probudíte, ale ihned po tomto momentu se zjeví uvnitř tohoto vjemu „já jsem“ úplný projev a tento svědek začne pozorovat úplný projev.

Svědek je tím, co ve vás svítne tehdy, když se proberete z hlubokého spánku a vysvítne ve vás vjem „já jsem“. Před tímto momentem jste nevěděl, že jste, proto zde nebyl žádný svědek, žádné poznání „já jsem“.

Dostal jste důkaz toho, že jste tu ihned poté, jak se ve vás objevilo vědomí, ale jakmile jste tento důkaz obdržel, ihned se toto vědomí zachytilo tělesné totožnosti. V okamžiku, jak se toto vědomí podrží tělesné identity, je nuceno se chovat podle jakýchkoliv myšlenek, které se objevily v tomto projevu. Nazýváme to sklonem neboli myslí.

T: Je tento základní koncept, neboli vjem „já jsem“, tím, co samo ve skutečnosti provádí pozorování, nebo je toto pozorování určitým aspektem podobným neosobní pozorující kvalitě?

M: Vědomí je pro mě nebo pro vás individuálním tělem. Já říkám, že jsem si vědom, vy říkáte, že jste si vědom, ale odděleně od tohoto vědomí je tu princip, který si uvědomuje toto vědomí.

T: Takže to je originální stav, který je svědkem vědomí. Není to ovšem osobní záležitostí. Maharadž říká, že v originálním stavu není třeba vyvolávat žádné úsilí, protože se to automaticky děje.

M: Cokoliv, co je, je jenom vědomím. Je to veškerý kapitál, který máme. Tohoto originálního stavu dosáhnete automaticky ihned poté, jak se toto vědomí od všeho vyčistí. Avšak kdybyste chtěl znát tento stav, vězte, že úplné toto poznání zde bude odkryté. Znat tento svůj originální stav vyžaduje pochopení, a tak se musíte vzdát ztotožňování svého Já s tělem a musíte být přesvědčen, že nemáte žádnou formu nebo tělo. To je vše, co musí být učiněno.

Dokud se ztotožňujete s tělem a myslí, jste podmíněn. Jakmile se stabilizujete v poznání „já jsem“ nepodmíněně, jste projevené „jáství“, což znamená, že již nejste individualitou. V projeveném stavu „jáství“ tu není žádné místo na tvrzení, že něco děláte, neboť se již nikdy více neprojevíte jako individualita. Cokoliv, co se stane, se stane ve vašem vědomí. Takže jakmile se něco skutečným prostřednictvím tohoto projeveného principu, budete to dopředu vědět, ale nebudete se zabývat tím, zdali se má cokoliv dělat, či zdali máte něčím být.

Z dešťové vody vyrostou špatné, ale i dobré věci. Za vznik špatných věcí se dešťové vodě nepřisuzuje žádný hřích ani žádná zásluha za vznik dobrých věcí. Jaký smysl by potom měla úvaha o znovuzrození dešťové vody nebo otázka, zdali je dešťová voda plná hříchů či zásluh?

T: Toto „já“ a „já jsem“ beze slov nejsou tím já, o kterém tu přemýšlíme?

M: Předtím, než jste to pojmenoval, jste věděl, že jste. Na této úrovni je všechno vaším Já, včetně špíny, slunce a měsíce. To je Já. Vše je vaším projevem, ale vy jste stále za tím vším.

Nyní jdeme o jeden krok výše. Vědomí značí tento svět, tento projev, neboli podstatu bytí, vjem „jáství“. Toto vědomí má všechny barvy. Je velmi objemné, bohaté, nekonečné. Já, Absolutno, nejsem vodou, zemí, ohněm, vzduchem ani prostorem (neboli pěti elementy). Já jsem nezranitelný a neuchopitelný ničím. Ovšem když tu zvažujeme „já“ jako „jáství“, podstatu bytí, potom veškerý tento projev je mnou. A v tomto projeveném „jáství“ jsem také nedotknutelný jakýmkoliv hříchy či zásluhami.

T: Rád bych věděl, proč je početí dítěte důležitější než jakýkoliv jiný moment k určení budoucnosti tohoto dítěte.

M: Početí je momentem, kdy se nevědomě a spontánně vezme fotografický snímek rodičů a kromě toho je také v ten okamžik zaznamenána vnější situace přítomného okamžiku celého vesmíru.

T: Tibetští buddhisté zastávají názor, že to není dříve než ve třetím až čtvrtém měsíci vývoje plodu, kdy duše vstoupí do lůna.

M: Co je lůnem?

T: Není to moje domněnka. Já to pouze cítuji.

M: Veškerý tento svět je kombinací pěti elementů. Jsme v pěti elementech, jsme součástí těchto pěti elementů. Veškerá hra probíhá v pěti elementech.

T: Kdy byly tyto elementy zrozeny?

M: V tomto okamžiku tu něco jako čas neexistovalo.

T: Nemůžete vyhrát!

M: Nezkoušejte to.

T: Kdo počal tyto elementy? Byly vytvořeny v čase nebo mimo čas?

M: Vytvořil je tento primární koncept – tato *múla-mája*, neboli zdroj iluzí. Kdo vytvořil všechny tyto domy a stavby? Mentální koncept.

5. října 1979

Tazatel: Závisí kvalita vašeho vztahu s druhou osobou pouze na vás nebo na obou?

Maharadž: Závisí na obou. To, co ve vás vyvolává pocit dvou osob, je nesporně způsobené vaší totožností s tělem.

T: Mají květiny vztahy?

M: Také v sobě mají esenci pěti elementů a toto poznání podstaty bytí je esencí pěti elementů. Jestliže je zalijete, jsou radostné a rostou, ale jestliže je nezalijete, jsou nespokojené a hněvají se. My na rozdíl od nich můžeme mluvit, zatímco jím ta síla řeči chybí.

T: Rád bych poznal význam řeči. Proč my můžeme mluvit a rostliny nemohou?

M: Dokonce ani nebudete vědět, zda-li si nepředávají vzkazy mezi sebou (*pozn. č. př.: poslední výzkumy vědců dokazují, že si rostliny předávají zprávy*).

T: Jaký význam má potom naše řeč?

M: Naše slova vytvářejí chaos a jakýkoliv význam, který lze vyjádřit slovy, je jen dočasný. Slova nemají žádný trvalý význam.

T: Malé děti nemluví.

M: To je také důvod, proč je jejich chování lepší než vaše.

T: S malými dětmi udržujeme zcela odlišné vztahy než s dospělými lidmi.

M: Protože děti jsou tak nevinné a bezelstné. Můžete vzít jakékoliv dítě a laskat ho.

T: Je škoda, že se děti nejprve musí naučit mluvit a později se učí nemluvit.

M: Děti se učí mluvit pro své blaho. Formujete dítě jako něco, co se tvaruje ze zlata. Někdy má práce vynaložená k vytvarování kousku zlata větší hodnotu než samotná hodnota konečného produktu.

T: Rád bych se dozvěděl něco o umělcích. Jak to, že některá osoba vytváří umělecká díla a jiná ne?

M: Je to kvalita tohoto velkého poznání „já jsem“, která tvoří.

T: Může být člověk umělcem i tehdy, když není osvobozen od konceptu těla a myslí?

M: To, že jsme v těle, je umělci ku prospěchu. Tělo je podporou této podstaty bytí. V okamžiku, kdy byla zasazena tato podstata bytí, nastalo formování těla. Svět je vytvořen právě pro to. V mateřském lůnu si tato znalost „já jsem“ není vědoma své existence, takže poznání „já jsem“ tu není přítomné, ale tento princip tu je již skrytě umístěn. Všechny věci se dějí nevědomě. Pochopit to je velice obtížné, neboť to je za naší pochopitelnosti.

T: Stane se tedy člověk ničím?

M: Ve vaší prázdnotě jste dokonalým, jste úplným, kdežto ve své znalosti jste nedokonalým.

T: Takže by se člověk měl potom vzdát své sebe–důležitosti?

M: Pochopte prostě jen, že tu není vůbec žádná sebe–důležitost (pozn. č. př.: *ego*). Realizujte tu skutečnost, že jste vůbec nic nikdy nevytvořil.

Když se ztotožníte s tělem a myslí, stanete se oddělen od každého, a tudíž nejednotný. Když jste v projevené podstatě bytí, ve vjemu „jáství“, jste vším. Máte k dispozici různé koncepty jako např. *prakrti* a *puruša* aj., ale ve skutečnosti tu není nic. I takovéto koncepty vytvářejí past. První pastí je láska být, existovat.

T: Je věčnost Absolutna také věčností relativna?

M: Absolutno je stálé, kdežto iluze je nestálá.

T: Bylo Absolutno vždy čisté a bez iluze nestálých změn?

M: Absolutno existuje stále. Nemá smysl přemýšlet o čase, pokud mluvíme o soužití Absolutna a *máji* (iluze). Absolutno není časově omezené. Za touto iluzí není nic takového jako čas. Nemůžete přemýšlet, zda-li bylo Absolutno někdy bez iluze, protože zde čas již vůbec neexistuje. Není možné, aby se ani na jednu stotisícinu vteřiny mohla zrodit tato iluze, zatímco vědci mluví a považují tento svět za skutečný a myslí si, že je takový již po dobu miliónů let.

T: Když mluvím o Absolutnu a přirovnávám ho k oceánu, vlny nejsou oceánem, ale jsou stále zde. To je příčinou toho, že jsem položil tuto otázku.

M: Vy tu nejste proto, abyste studoval objektivitu, oceán a toto tělo, iluzi. Musíte to pochopit pro sebe sama. Kde budou vlny ve chvíli, když se potopíte hluboko do moře? Budou vás potom ještě zajímat? Když ale vyplujete opět na povrch, vlny se opět objeví.

Když nemáte žádný pocit štěstí nebo zoufalství a odloučíte se od vjemu „jáství“, jste ve stavu *nirguna*. Proto ustupte zpět ještě před myšlenky.

6. října 1979

Tazatel: Jak víte, který film je první?

Maharadž: První film je tu tehdy, když se ve vás objeví tato znalost „já jsem“. V tomto poznání „já jsem“ je vše obsaženo.

T: Ale já měl na mysli, že se člověk narodí a potom umře. Chci vědět, zdali o tom máme nějakou paměť?

M: Myslíte si na základě svých vlastních zkušeností a poznatků, že tato znalost „já jsem“, která se ve vás objevila, je první znalostí nebo některou jinou v číselné řadě?

T: Pro mě je první znalostí sebe sama.

M: To je vše, co jste přijal jako předpoklad. Odhodte prostě vše, co jste si někde vyslechl nebo přečetl. Mluvte pouze ze svých vlastních zkušeností.

Jednou zde byl člověk, který mi řekl, že mě znal ve svém jedenáctém zrození před současným životem. Řekl jsem mu: „To je váš koncept. Já vás neznám.“ Nevěřím ničemu, dokud si to sám neprožiju.

T: Ve světě je mnoho násilí. Je tu mnoho válek a všech možných hororů. Toužíme od toho být odděleni a ve stejnou dobu jsme s tím sjednoceni.

M: Nikdo nebyl schopen změnit tuto *máju*. Pouze to pozorujte bez toho, abyste to přijal či odmíтал. Správné řešení tu může být pouze tehdy, když spočíváte ve svém Já. Přešetřete, jak se událo to, že jste tady.

T: Jsem tu proto, že jsem byl stvořen svými rodiči.

M: Jste tu pouze až od toho momentu, kdy tento film začal znát sebe sama, vjem „já jsem“. Potom jste poznal všechno ostatní. Znal jste něco předtím?

T: Nebylo tu nic.

M: Přesně tak. To musíte pochopit. Směřujte svoje dotazování k otázce „Kdo jsem já?“ a „Co jsem já?“

Jeden muž měl ve zvyku pít čaj každý den ráno v pět hodin. Avšak princip opustil tělo ve tři hodiny ráno. Bude toto mrtvé tělo požadovat čaj v pět hodin ráno? Místo toho, abyste prošetřil oblasti, o kterých byste měl meditovat a které byste měl znát a pochopit, chcete znát vše o jiných oblastech, které jsou jen fantazie ke krácení volného času.

T: Neměli bychom se změnit, abychom nabyli tohoto poznání?

M: Vy nejste tím, kdo se mění. To, co se mění, je vaše mysl, váš intelekt a vaše tělo. Když sem přijdete a zaposloucháte se do hovorů, budete inspirován k tomu, abyste přemýšlel uvnitř sebe sama. Potom se vaše přirozenost změní. Poslouchání je tím nejdůležitějším a vyslechnutím si těchto moudrých slov dojde k postupné přeměně mysli.

Toto poznání „já jsem“ je zrozeno z lásky, ale iluze převzala takovou moc, že láska k „jáství“ se přesunula do pozadí. Zůstat s tímto poznáním se stalo stále více obtížnější. Bez projevu byla tato láska úplná.

T: Je vjem „já jsem“ totožný s vědomím?

M: Ano, ale toto „jáství“ tu bude přítomné pouze tak dlouho, dokud vystačí pohonná látka.

T: Touto pohonnou látkou nakonec musí být láska.

M: Ano. Tato láska je všeprostupující. Tyto květiny zde jsou výrazem mé lásky. Květiny, které kvetou, nejsou individuálním výrazem lásky, ale univerzálním vyjádřením lásky.

T: Jak začal pohyb?

M: Není tu žádný smysl, žádný účel, žádná příčina. Vše se děje spontánně.

T: Existuje tu *mája* již od prvního pohybu, nebo až od momentu, kdy byla vytvořena forma?

M: Všechno je obsaženo ve vědomí. Je tam obsažena celá „show“.

T: Je tam dokonce i zjevení samotné iluze?

M: Ano, všechno je iluze. Vaše přesvědčení, že jste zrozen, je iluzí.

T: Kdo je obětí iluze a kdo z ní bude vysvobozen?

M: Poznání, že jste, je obětí a toto poznání bude osvobozeno. Farmář zasadí semena a sklídí úrodu. On to vytváří a také to zkonsumuje. Iluze neboli *mája* nebo *brahma* jsou všechno jen vaše pojmy. Kdo je osvobozen a kdo je spoután? Pouze vy.

9. října 1979

Tazatel: Když sedím v meditaci, probíhá ve mně jen velmi malá myšlenková aktivita. Je to pouze uvědomění, velmi klidný stav mysli. Má tento stav něco společného s nasměrováním se na vjem „jáství“ nebo je to pouze další stav ve vědomí?

Maharadž: Tato tichost nastane tehdy, když vaše podstata bytí odpočívá. Stejně tak, jako když jste po příjezdu do Indie nezapomněl na to, že jste Australan, podobně byste neměl zapomenout, co jste. Jste v tomto stavu přesvědčivě upevněn?

T: Intelaktuálně ano.

M: Nemluvte o intelektu. Jste přesvědčen? Víte, že nejste tělem, ani myslí a ani jménem, které vám bylo dáno někým jiným. Jste vědomí, které nemá žádnou formu. Jste mužem proto, že se ztotožňujete s tělem. Jakého pohlaví budete tehdy, když se neztotožníte s tělem? Po odloučení těla se životní dech a vjem „já jsem“ rozplyne do základu. Kde je potom rozlišení na muže nebo ženu?

T: Měl by se na to člověk snažit meditovat?

M: Meditace je velice důležitá. Během meditace byste se měl zachytit takové představy, že nejste tělem a myslí a že jste pouze a jenom Sebezářící poznání.

T: Co je *samádhi*?

M: Uspokojení. Když dosáhnete svého objektu, cítíte se uspokojeni. Chcete získat nějaký zisk, a když ho získáte, cítíte se uspokojeni.

T: *Samádhi* nám nepomůže v pochopení Já?

M: Stav uspokojení v *samádhi* je vaším Já. Když jste neměl tělo, existovalo tu úplné uspokojení.

T: Je uspokojení, které vzejde ze *samádhi*, tím úplným a konečným uspokojením?

M: Je to objektivní uspokojení z toho, že tu je kvalita potravinové esence. Tato znalost „já jsem“, která je kvalitou potravinové esence, se rozplyne do uspokojení.

Všichni Světci říkají, abyste uctívali své vlastní Já. Lidé tomu ovšem nerozumí. Začnou uctívat Rámu nebo Krišnu aj.; při uctívání všech těchto Bohů začne vaše Já pučet.

Tím, že se člověk zaposlouchá do hovoru Svatých, se začne zaměřovat na své Já. Může bez problémů provádět všechny běžné povinnosti, ale jeho pozornost bude stále směřovat k Já. V ničem se nebude angažovat. V tomto procesu postupně získá To Nejvyšší, Absolutno. Plně si proto važte *džňáninů*, Guruů nebo Světců, které potkáte, ale pochopte také, co jste. Stabilizujte se v Já.

Kvůli své nevědomosti jste po celou dobu závislí na myslí. Mysl byla naším Guruem, usměřovala a vedla nás. Nyní jsem pochopil, že mysl není mnou a že mysl je ode mne oddělena. Tudíž jsem v tomto procesu oddělen od těla a myslí. Nic se mi nestane, i kdyby třeba zítra mělo mé tělo umřít.

T: Jaký postoj by měl zaujmout ten, kdo naslouchá Guruovi?

M: Měl by být velice receptivní, milující, pokorný a naprosto Guruovi odevzdaný.

T: Jak dlouho by měl žák zůstat s Guruem?

M: Musíte zůstat se svým Já. Já je Guru. Víra ve slova Gurua by se měla stát životní vírou. Myšlenky mohou přijít a odejít, ale víra by neměla být porušena pochybnostmi. Měl byste spočinout v „jáství“, a když jste toho schopen, jste sjednocen s Projeveným Guruem. Sat Guru je tím, kdo pozoruje zjevení a mizení tohoto Projeveného Gurua, vjemu „jáství“. Když spočíváme v Absolutnu, je to Sat Guru. Zpočátku si přejete potkat někoho, kdo je právě tímto Sat Guruem. Ti, kdo mají naléhavou potřebu znát Pravdu, nutně takového Sat Gurua potkají.

Ve svém originálním pravém stavu nemám žádnou formu a žádné myšlenky. Nevěděl jsem, že jsem byl, ale náhle se tu objevil další stav, ve kterém jsem měl tvar a myšlenku „já jsem“. Jak se to mohlo objevit? Ten, kdo vysvětlí, jak vyvstaly tyto jevy, je Sat Guruem.

13. října 1979

Maharadž: Nebudte svázáni koncepty nebo myšlenkami, držte se od nich stranou a nechte vše plynout svým vlastním rytmem a přirozeností. Ztotožňování se s tělem a myslí má na vás stejně tak svazující účinky jako vazby a vytvořené vztahy v tomto objektivním světě. A tyto vazby jsou skutečně silně zafixované. Skutečnou a pravdivou vnitřní perspektivou Já je svoboda, která je vám ve skutečnosti vlastní.

Já, které je uvnitř vás, je veškerou prázdnotou prostoru, nebe. Na tento objektivní svět nahlížíte prostřednictvím vědomí, které se ve vás objevilo. S poznáním, které přijde po probuzení ze spánku, zjistíte, že svět je naplněn všemi objektivními obrazy, které jsou uvnitř vás. Žádné obrazy nemůžete spatřit v hlubokém spánku, kde není vůbec žádná objektivní podívaná. Není tu žádná příčina k tvoření tohoto objektivního světa. Všechno to přišlo spontánně. Nebyla tu žádná činnost, způsobená kýmkoliv a připisovaná komukoliv. Tomu, kdo si právě toto uvědomí, vědomí samotné poví, že je tím vším, co je viděno.

Je velmi obtížné to pochopit. Ten, kdo realizoval skutečnost, že vědomí je pozorováno univerzálním vědomím, dosáhl Absolutna, Toho Nejzazšího Cíle. Ovšem většina lidí je chycena v pasti projeveného poznání „já jsem“.

Svět je uvnitř mne. Já nejsem uvnitř světa. Bhagavan (Bůh) je světem, které je projeveným světem. Realizoval jsem toto světlo, ale nejsem jím svázán, protože v něm nejsem.

To je stav, ze kterého je úplný projev pozorován. Stav *Ísvary* (Boha) je pomezí hranic, kde je začátek *nirguny*. Je to hranice mezi bytím a ne-bytím. Je to vstoupení do Absolutního pole, ze kterého se děje pozorování tohoto projevu. Takže to je začátek Absolutna. Není to vjem „jáství“. Absolutno nemůže hovořit, ale tento hovor se vztahuje pouze k Němu.

Nemám žádnou metodu, jak usilovat o tuto Pravdu. Ale řeknu vám, abyste očistil svůj životní dech. Budete poučen a doveden k provádění meditace na *náma-mantru*. To je vše. Všechno ostatní se bude dít spontánně.

Jaký význam má recitace *námy*? Je to prapůvodní hudba, a tak zpívejte tuto melodii *náma-mantry*. V tomto procesu člověk postupně ztratí své já a s tím i zmizí všechny škodlivé myšlenky.

T: Mohu vnést určitá zlepšení do tohoto projevu, jestliže je tento projev mnou samotným?

M: Když lpíte na tělu a myslí, stanete se oddělen od projeveného světa a vidíte všude kolem sebe rozdílné entity. V tomto stavu budete mít všechny druhy žádostí, jak zlepšit sebe nebo někoho jiného. Dalším krokem je vjem „jáství“, ve kterém je každá činnost mnou, takže každá projevená věc je mnou samotným. V tomto stavu nemá již smysl něco zlepšovat, protože právě vy jste úplný projev ve smyslu „Já jsem všechno“. Za tím je Nezrozený stav, kde již není žádná podstata bytí, která by chápala vjem „já jsem“. To je ten Nejvyšší stav.

V okamžiku, kdy se začnu nazývat *sánnjasinem* (mnichem), podmíním sebe tím, že si nakážu: „Musím si ostříhat vlasy, musím žebrot o jídlo, nesmím jíst to a to atd.“ Proto jsem se nikdy ničím nepodmínil a nebral na sebe nějakou pózu. Když je podáváno jídlo, tak cokoliv, co jí toto tělo s chutí, sním, a co nemá rádo, nechám být. V žádném případě to není tak, že toto je dobré a toto je zlé – nic ta-

kového. Vaším prvním krokem je podstata bytí. Proto přijměte a pevně stiskněte poznání „já jsem“ a buďte jím. Zkousím tu vyjevit své nejintimnější tajnosti. Stejně jako se nežádaně objevil snový svět a vy jste ho prostě jen pozoroval, pozorujte i tento svět, který se zjevil. Jste nucen ho pozorovat i přesto, že jste o něj nežádal. Prostě to pozorujte.

Vaše podstata bytí se zjevila spontánně a nevědomě. Neznáte vědomě ten moment, kdy si říkáte: „Nyní jsem připraven být.“ Pouze po zformování „jáství“ znáte vjem „já jsem“.

T: Mohu provádět své běžné domácí povinnosti?

M: Provádějte je se vsí nadšeností, ale zároveň pochopte, co jsem vám tu řekl. Když to skutečně pochopíte, připomínejte si to, hloubejte o tom a nebudete potřebovat žádnou speciální meditaci.

Životní dech je příčinou toku myslí, která je kromě doby hlubokého spánku nepřetržitě zaměstnávána. Okázale tu můžeme provádět obřady, můžeme hlasitě recitovat písma a myslet si přitom, že provádíme duchovní cvičení, ale naše mysl nebude na tato písma a obřady soustředěna, protože bude myslet na něco zcela jiného.

T: Když je někdo úplně pohlcen v tom, co dělá, není tu žádný vjem „já“.

M: Podstata bytí je plně absorbována v těchto tendencích myslí, ale tento stav ne-bytí to pouze pozoruje.

Meditujte proto na tento princip, díky kterému víte, že jste a že je svět kolem vás. To je skutečný zdroj tohoto projeveného světa. Všechny činnosti jsou prováděny životním dechem. Řeč životního dechu se nazývá myslí. Recitace mantry nebo *džapy* je prováděna životním dechem a tato podstata bytí je pouhým svědkem činností životního dechu. Poselství „já jsem“ je prostým svědkem. Tento životní dech podněcuje všechny aktivity. Podporou těchto dvou entit (životního dechu a podstaty bytí) je potravinami vyživované tělo, neboli potravinová esence. Poznání „já jsem“ je filmem, osudem. Co je vlastně koneckonců naším osudem? Je to tato chemická sloučenina zrodu, tento film, ve kterém je již všechno zaznamenáno a v němž se vše děje. Kde jste „vy“ v tom všem? Vjem „jáství“ je chemickou sloučeninou, ve které je vše, co se má uskutečnit, již zaznamenáno. Když je toto realizováno, pochopíte, že nejste individualitou.

14. října 1979

Maharadž: Projížděli jste Indií všichni společně?

Tazatel: Ano. Někteří z nás studovali hatha jógu a my jsme byli v Šrí Ramanášramu, kde jsme meditovali.

M: Cestování v párech nebo ve skupinách je jen k pobavení. Opravdové hledání lze provádět v osamění. Jestliže chcete mistrovsky ovládat hatha jógu, musíte jít někam jinam. Pokud chcete dál meditovat, jděte zpět do Šrí Ramanášramu, což je velmi krásné a klidné místo. Zde probíráme džňána jógu a ne hatha jógu.

T: Ale není ku prospěchu naučit se ovládat mysl?

M: Mysl je přítomna pouze tehdy, když je zde přítomen *átman*. *Mája* (iluze) je řečí *átmana*.

T: Je *átman* tím, kdo myslí?

M: *Átman* je pasivním pozorovatelem. Pouze mysl a *prána* (životní dech) jsou aktivně činní.

T: Oni se stanou jedním?

M: V důsledku toho, že se ztotožňujete s tělem, si myslíte, že jsou oddělené.

T: A co karmické poznání?

M: Veškerá energie, kterou máte, je karmou, ale to není *átman*.

T: Člověk je vždy zrozením něčeho, co nezná.

M: To, co máte na mysli, se týká pouze potravinami vyživovaného těla. Tyto koncepty vyvstávají pouze díky vědomému ztotožňování se s tělem a myslí.

T: Jsou mysl a Já oddělené?

M: Jsou jedno a to samé.

T: Co je smrt?

M: Ve skutečnosti tu je přítomný pouze strach ze smrti, ne faktický prožitek smrti. Stejně jako nemáte prožitek svého zrození, nemáte ani zážitek smrti. Znáte pouze strach ze smrti.

T: Co je vlastní prožitek smrti?

M: Je to zastavení.

T: Můžeme prožít proces umírání?

M: Ano, ale ne proces samotné smrti. Maximálně tak můžete vidět mrtvé tělo, které tam bude ležet, a vy ho zde budete pozorovat.

T: Když zkusím objevit to, co jsem, začnou se mi do toho zanedlouho vtírat jiné rušivé myšlenky.

M: Kdo zná tyto myšlenky?

T: Já je znám.

M: Jestliže znáte tyto myšlenky, znamená to, že jimi nejste. Kdo by mohl mít nějaké myšlenky ve chvíli, kdy by tu nebyl přítomen základní princip?

T: Můžeme se ve stejný okamžik současně osvobodit od myšlenek a mít intuitivní vhled?

M: Kdo se chce osvobodit od myšlenek a mít vhled do něčeho jiného? Kdo je tím „já“? Jste tu ještě před myšlenkami, a proto se musíte vrátit zpět ke zdroji.

Když budete rozjímat nad těmito hovory, mohlo by se to nazývat meditací. Ale ve skutečné meditaci byste měl medítovat tak, abyste se zcela upnul na meditujícího a kontemplotvat tím způsobem, že se stane plně zaujati tím, kdo kontemplotuje. Když to budete takto provádět, poznáte, kdo a co jste. Budete to realizovat sám, aniž byste se přitom s kýmkoliv radil. Ve světském životě, a stejně tak i v duchovním hledání chcete neustále vyhledávat radu od někoho jiného.

T: Je vůbec v našem normálním světském denním životě možné, aby se naše „jáství“ mohlo rozplynout v Absolutnu?

M: Není to možné. Proto také všechny ty velké inkarnace realizovali odejít do *mahá-samádhi*, což znamená moment, kdy se podstata bytí rozplyne v Absolutnu.

T: Když provádím hatha jógu, pomáhá mi to hodně v soustředění a moje tělo se cítí mnohem lehčeji. Cítím, že mi to pomáhá a že je to pro mne dobré.

M: Dokud nebudete znát své Já, nebudete ani vědět, co potřebujete a co nepotřebujete. Cokoliv, co provedete do toho momentu, než

poznáte své Já, je zcela zbytečné. Víte, že se tělo rozpadne. Kdo je tím, kdo opustí toto tělo? Přemýšlejte o tom.

T: Znamená to tedy, že toto ztotožnění je překážkou?

M: Ano. Je to pouze koncept, který je překážkou.

T: Jak jsme získali tento koncept?

M: Dítě dostane své první instrukce od své matky, která mu řekne: „Máš tyto rodiče, jsi náš chlapec, takto se musíš chovat apod...“ Do té doby, dokud o sobě tato bytost nic nevěděla, bylo jejím přáním pouze uspokojit tělesné potřeby. Později dostává instrukce od svých učitelů ve škole, jiné od rodičů a přátel atd. Cokoliv, co získala a co jí přišlo do vědomí, bylo řečeno druhými. Individualita přijímá a ráda projednává různé koncepty s někým jiným, ale stěží se najde někdo, kdo by věnoval nějakou myšlenku tomuto základnímu principu, který je vždy přítomen a který toto vše rozpoznává.

Toto poznání je tím nejprvotnějším. Je to základna všech možných konceptů. Říká se tomu poznání, ale ve skutečnosti to nemá žádný název ani tvar. Je to zdroj veškerého vnímání. Nemá zapotřebí jít po klidu a míru, protože ono samo o sobě je tím klidem a mírem. V tomto základním principu základního klidu nemůže nikdy dojít k žádné změně, protože tu neexistuje dvojnost. Tento základní princip je za všemi stavy. Cokoliv, co člověk vnímá skrze své smysly, nemůže být ničím jiným než pohybem ve vědomí, který je tu přítomen pouze v přítomnosti bdělého stavu a spánku. Cokoliv, co vyjde v těchto stavech najevo, může být pouze dočasnou záležitostí.

Vědomí je samo o sobě Bohem a tato podstata bytí, neboli vědomí, je pouze tím, co slouží jako prostředek k prozrazení tajemství veškerého projevu a veškerého tvoření. Nic jiného nám neumožní takovéto odkrytí a prozrazení, neboť vše ostatní je konceptem. Dokud vám tento princip, toto základní poznání podstaty bytí, neboli vědomí, neodkryje a neprozradí své vlastní tajemství a vy se s ním velice intimně nespojíte, tak jakékoliv poznání, které jste do té doby získal, bylo založeno na neskutečnosti a konceptech, které vycházely z iluze. Dokonce i tento základní princip, který je zdrojem veškerého poznání, je časově omezen. Toto vědomí vám nepřináší jenom poznání své vlastní existence, ale také poznání světa. Když toto po-

znání s rozkladem těla zmizí, není tu ani žádné poznání sebe sama nebo světa.

Toto tajemné poznání toho, jak „já“ přišlo na svět a začalo existovat bez jakéhokoliv úsilí, vám bude odkryto a prozrazeno touto vědomou projevenou podstatou bytí. Jakýkoliv Guru, který vám dá duchovní poznání, je schopen toto poznání založit pouze na svém vlastním konceptu, o kterém si myslí, že je Pravdou. I když může být tento koncept vynikající, stále je to jen koncept, a cokoliv, co se pokusíte pochopit prostřednictvím tohoto konceptu, nebude trvat věčně.

Je úžasné, že mohu vysvětlovat toto poznání zprostředkovaně skrze toto semeno. Velcí jóginí a jóginí, kteří provádějí askeze a pokání, to nejsou schopni obdržet, protože se drží určité ideje a doufají přitom, že odměnou za své úsilí získají něco velikého. I když okázale provádějí askeze a pokání ve snaze realizovat své Já, jsou ve skutečnosti velmi šťastní s tím, čeho doposud nabyli a dosáhli, a tak se jejich vývoj zastavil.

T: Nyní jsem pochopil to, co jste tu řekl, a tak se odeberu do ústraní, abych o tom mohl přemýšlet a studovat to...

M: Co myslíte tím studiem? Naznačuje to, že se pouze budete snažit připomínat si tyto koncepty. To, co tu prohlašuji, je nutnost osvobození se ode všech konceptů. Zasadte sekyru do všech konceptů, včetně konceptu „já jsem“.

T: Vyžaduje se od nás nějaké úsilí k tomu, abychom se zbavili všech konceptů a mohli tak poznat Pravdu, nebo se to děje samo o sobě?

M: Je to spontánní. Koncept, že „já jsem se ráno probudil“ je kořenem iluze.

T: Takže není zapotřebí žádné úsilí, pouze to stačí přijímat takové, jaké to je?

M: Jeden z miliónu to přímo přijme. Druzí chtějí něco získat.

T: Jak se dostaneme z toku mysli?

M: U mne také v důsledku existence *prány* (životního dechu) proudí myšlenky, ale já je neakceptuji. V momentu, kdy nevědomá osoba obdrží nějaké vzněty a dojmy, si je uloží ve svůj prospěch na konto svého účtu a zaregistruje si je do svého diáře.

21. října 1979

Maharadž: Toto poznání „já jsem“ se zjevilo z lásky a tímto tato láska vstoupí do projevu. Když toto poznání vysvitlo v Já, byl to absolutně šťastný moment, ale jakmile dítě dozraje do svých dvou až tří let, začne se postupně zabývat dojmy jako „já“ a „moje“, a tím pádem ztrácí radost z tohoto neosobního „já jsem“. Výsledkem všech jeho angažovaných připoutaností je to, že nakonec dojde k závěru, že se zrodilo, a tudíž že bude muset umřít.

Toto poznání se vám zčistajasna zjevilo, ale mnohé hříchy a zrození (*pozn. č. př.: hříchy a zrození, které jsou obsažené v tomto poznání*) jsou připisovány vám. Je to, jako když někdo stojí v soudní síni u lavice obžalovaných a je odsouzen k pětadvaceti letům odnětí svobody v tvrdém žaláři s tím, že po vypršení trestu bude odsouzen k smrti oběšením. A po obhajobě a přelíčení je shledán vinným! Prošetřete si proto sám pro sebe velice důkladně tyto otázky: „Isem tělo a mysl?“, „Narodil jsem se?“, „Kdo jsem?“, „Co jsem?“ Naleznete si sám pro sebe odpovědi na tyto otázky. Předtím, než jste se zrodil, tu nebylo nic, nebyla tu sebemenší idea, že se chystáte vzít na sebe formu. Tato forma vstoupila do vašeho poznání, až když vám to vaše matka vysvětlila. Po prošetření a absolvování této zkoušky bude výsledkem to, že se ve vás již neobjeví žádná idea smrti.

Tazatel: Co je vlastně toto poznání, tato znalost?

M: Toto poznání je esencí potravy, která byla zpracována tělem. Má stejně jako tělo hmotnou podstatu, a tudíž je dočasné a zmizí podobně jako tento oheň, který vyhasne. Není nutností žít naše těla, jestliže tu chceme žít příští měsíc? Představte si, že máte nějaké staré jídlo. Pokud ho někde pozapomenete, začne hnít a kysat, až se v něm začnou objevovat červi a hmyz. Není to právě potrava, která dává život těmto červům a hmyzu? Co to znamená? Životní síla, která je vyjádřena v těchto červech, není nic jiného než potravinová esence. Životodárná síla je v této potravinové esenci a potravinová esence je sama o sobě svojí vlastní potravou. (*pozn. č. př.: Vezměte si např. sebe, jak chodíte do práce, vyděláváte peníze, za peníze si kupujete potraviny, ošacení a další věci, které slouží jako nutný prostředek k tomu,*

abyste zase mohli myslet, tvořit a chodit do práce. Tudiž je to koloběh, který je v podstatě bytí právě tím, co ji udržuje v projevené existenci.)

T: Takže pokud tomu dobře rozumím, Maharadž řekl, že něco, co může létat tady ve vzduchu, je něčím, co je jako magnetické pole, které se pomocí potravy uvědomí ve vjemu „já jsem“. Jinými slovy nám zde Maharadž podal koncept potravy, která v sobě obsahuje toto „já jsem“. Nevím, zda-li je to tak, jak to bylo vyloženo, ale zní to tak.

M: Co je tímto tělem? Tělo je vytvořeno z elementů, tj. ze země a vegetace, není-li to pravda?

T: Ano.

M: Kde jste potom vy v tom všem?

T: Nevím, kde jsem já.

M: Představte si zrnko cukru. Cukr je esencí cukrové třtiny. Tato esence není nic jiného než sladkost. Ochutnáváte sladkost cukru, ale nejste cukrem. Co se stane s touto sladkostí? Má tato sladkost nějakou formu?

T: Je tu vždy nějaká možnost.

M: Kam se vytratí tato chuť, do nebe nebo do pekla? Nezmizela nikam, pouze se ve vás rozplynula.

T: Nedávno Maharadž říkal, že vjem „jáství“ vyvstává z pěti elementů. Nevznikají náhodou tyto elementy také z vjemu „já jsem“?

M: Ano, je to začarovaný kruh. Pochopte to a dostaňte se z něho. Kdyby zde nebylo potravinami vyživované tělo přítomné, byl byste čímkoliv, čím jste byl, když bylo potravinové tělo rozpuštěné. Vědomí, svět a tento projev jsou výrazem toho, že „jste“.

*Shrňme to. Pochopte všechno a nezkoušejte do toho nějak zasahovat. Všichni proroci a sociálně a charitativně zaměřeni lidé přišli a zase odešli. Nemohli změnit to, co je. Je to hra *máji* (iluze). Toto všechno se událo z ničeho (prázdnoty) a vše se rozplyne a přejde do stejného stavu.*

Toto „jáství“ je produktem pěti elementů a „jáství“ opět vytváří pět elementů. Jak bychom to potom mohli zničit?

T: Nemůžeme to zničit. Jediné, co můžeme udělat, je jít za to.

M: „Jáství“ je částí hry. Vy jste tu ještě před „jástvím“.

22. října 1979

Maharadž: Kdo vytvořil všechny ty skvělé mechanické a technické vynálezy tohoto dnešního světa? Dítě má uvnitř ve svém srdci obsažen potenciál veškerého tohoto poznání a jakýkoliv hmotný předmět, který si chtělo vytvořit, mu byl opatřen těmito pěti elementy. V dnešním světě vidíte, co z tohoto potenciálu člověk udělal. Tato nevědomost, která vzešla z matčina lůna, dává příležitost ke zrození obrovského poznání.

Kde viděl Ardžuna tuto velkou univerzální formu, kterou mu Krišna ukázal? Viděl ji v tomto atomickém semenu vědomí ve svém srdci. Vy ty jste a to i poté, kdy tu byli i jiní světci než Krišna a Ardžuna.

Tazatel: Mám to rád.

M: Jste připraven plně dokázat to, co jste tu vypověděl?

T: Ano.

M: Není tu žádný oddělený Bůh, který by nás usmiřoval a prováděl věci podle našeho přání a vůle. Bez toho, aniž byste co učinili, se vám dostalo poznání „já jsem“. Vy jako *Íšvara* (*pozn. č. př.: stav Íšvara označuje postoj „Já jsem Bůh neboli Univerzální Bytí“*) jste nesmírnou odvahou, heroismem a přesvědčením toho, že jste. Dávám vám tu instrukce, které se vztahují k bezpočátečnímu bytí, ale vy i přesto preferujete být v této opičí formě. Nejste připraven opustit tuto formu.

Co je vaším cílem? Co je vaším smyslem života? Vaším smyslem je uchování si své individuality, své osobnosti a uspokojení veškerých svých potřeb.

Tato paní sem přišla proto, aby ona a celá její rodina byla zdravá, a to je její celý cíl, kde není žádná touha po Sebe–poznání. Rodina dosáhne tohoto nepatrného výsledku, nicméně toho nejdůležitějšího výsledku, realizace Absolutna, nikdo z nich nedosáhne.

V tomto světě není žádné bytosti, která by byla zrozena, nebo která by žila, či umřela. Nic takového tu není. Všechno to je jen hra vědomí.

T: Co se stane po smrti těm lidem, kteří věří v Boha?

M: Mají pokojnou smrt. Vidí přicházet Boha a potom prostě zmizí.

T: Co si myslíte o představách nebe a pekla?

M: Jakákoliv představa, kterou člověk má, se stane.

T: Jak by potom ale mohly přežít tyto představy bez podpory vyživaného těla?

M: Toto „jáství“ nevyhasne v jedinci okamžitě. Přebývá po nějakou dobu ve formě jemného těla. Fyzický tvar je pryč, ale touhy, které jsou obsaženy v jemném těle, nejsou rozpuštěny. Vědomí vytrvá tak dlouho, jak přetrvá ta poslední částička potravinové esence. Krišna řekl: „Položil jsem tyto všechny možné bytosti na vrchol soustrojí iluze. Ony chodí mechanicky stále dokola.“ Mechanickou motivující silou k pohybu všech těchto bytostí je *mája*, vjem „já jsem“, pocit „já miluji“.

Přirozeností této lásky je chtivost, velká lačnost a silná touha být. Jak vášnivě jsme zamilováni do života. Prapůvodní kvalitou *máji*, iluze, je pocit „Miluji život, chci být“.

Je to ten největší zázrak, že tento princip na sebe vzal tento tvar, ale vy se z toho těšíte, pohlížíte na to jako na své „já“ a omezujete to k tělu. Nyní musíme přijít na to, kdo je tím principem, který na sebe vzal tuto formu.

11. listopadu 1979

Tazatel: Chodí ke mně lidé a ptají se na Maharadžovo učení. Co bych jim měl říci?

Maharadž: Jestliže znáte odpověď, sdělte ji těmto lidem všemi možnými prostředky, ale nepovažujte se za někoho nadřazeného. Pokud se o to bude někdo zajímat jen velmi povrchně, stačí, když mu dáte krátkou odpověď bez přípravy. Jestliže tu je ale opravdový zájem, kdy bude mít tazatel silnou touhu znát esenci učení, proberte to s ním. Neměl byste dávat přesné poznání někomu, kdo se o to srdečně nezajímá. Mohlo by to zničit nejenom jeho, ale i ostatní, se kterými o tom bude hovořit.

T: Nevím, zdali nějak mohu vysvětlit podstatu Skutečnosti, Já.

M: Vnímáme věci, musíme ale také pochopit, že jsme tím principem, který nám toto vnímání umožňuje. Normálně se individualita ztotožňuje s čímkoliv, co vidí nebo vnímá. Musíte pochopit základní příčinu své vlastní přítomnosti zde. Narození své osobní identity je většinou spojováno s plodem v lůně, a tento celý proces tudíž musí být jasně pochopen. Mnozí, kdo se považují za Gurua, to ve skutečnosti nepochopili. Následují pouze tradiční význam slov. Něco si vyslechnou a z toho bodu pokračují, místo toho, aby šli zpět ke kořeni vzniku této hmoty. Bylo zde mnoho proroků, kteří podle svých vlastních myšlenek a představ vymysleli mnoho různých náboženství. Tato náboženství předepisují různé kodexy chování ve smyslu: „Dělej toto,“ „Nedělej tamto“. Došlo vůbec po všech těchto příkazech a zákazech v základních lidských instinktech k nějakým změnám?

Když hinduista hodí kámen na krávu, která důsledkem toho zemře, bude si myslet, že spáchal velký hřích. Kdyby se to stalo někde jinde, kde by bylo jiné náboženství, lidé by zpracovali tělo mrtvého dobytka a měli by spousty masa jako potravu. Pro ně by to nebyl žádný hřích. Řezník a jeho rodina by byli spokojeni, protože by se měli dobře. Vůbec by se netrápili nějakým hříchem. Hinduista by ovšem začal provádět mnoho rituálů a konvenčních činů, aby si odpykal svůj hřích. Nezahlabávejte se v těchto společensky uznávaných kodexech. Jděte ke kořeni.

Jste zrozen ze semene, z lůna početí. V momentě početí je vaše podstata bytí ve skrytém, latentním stavu a díky její přítomnosti nastává formování těla od samého zárodku. Jste to vy?

Nejste mentálně zcela upevněn. Kdykoliv mluvím, chci, abyste šel zpět ke zdroji. Vy ovšem místo toho stále vycházíte ze sebe. Nejste schopen vnímat tento zdroj. Můžete položit nějakou otázku?

T: Jak se stvořilo první tělo?

M: Je jedno, zda-li to je první nebo poslední tělo, protože podstata procesu je vždy stejná.

T: Jestliže tu není žádný začátek, znamená to, že tu není vůbec nic. Nic nezačalo, nic nekončí.

M: Zde nedostanete slovně vyjádřenou odpověď. Spočiňte ve zdroji. Stabilizujte se v něm a tam dostanete svoji odpověď.

Jsou tu dva principy: *prakrti a puruša*. Princip *puruša* znamená neprojev, nepohyb a princip *prakrti* je pohyb, projev. Nemají žádnou formu či tělo. Začneme přímo z prostoru, který je stálý a kde se vyskytne pohyb vzduchu, *prakrti*. Takže projekce *prakrti* začínají zde. Mezi vzduchem a nebem vzniká tření, výsledkem čehož je teplo, jehož ubývání se transformuje do kapalné formy. Voda se vypařuje a z nebe padá déšť, který začíná zavlažovat půdu, ze které potom nastane pučení vegetace.

Toto vše je hrou *prakrti a puruši*. Formace těl, forem, tvarů nastává v té fázi vývoje, kdy na zemi vzniká vegetace. Potom se rodí různé druhy hmyzu, zvířat a dochází i ke zrodu lidských bytostí. Ovšem veškeré zformování je již rozhodnuto v prostoru. V prostoru je již zpečetěn osud.

V prostoru dochází k spojení *puruši a prakrti*, jehož konečným vyvrcholením je stvoření lidských těl, zvířat apod. Podle hinduistické mytologie zde existují osmdesát čtyři milióny druhů živočichů.

T: Co se stane, že dojde k tomuto stvoření?

M: Ve skutečnosti není žádné tvoření reálné, ovšem v říši *máji* (iluzi) je to reálné. Pochopte celou tuto hru a dostaňte se z ní.

T: Proč se to máme snažit pochopit, když to není skutečné?

M: Abyste pochopil, jak bezvýznamné a marné je vlastnění tohoto tvaru. V procesu dotazování objevíte, že ničím takovým nejste. Ten, kdo realizuje skutečnost, která se dá vyjádřit stanoviskem: „Nemám nic co do činění se záležitostmi *prakrti a puruši*“, se stane okamžitě osvobozen.

T: Jak může být tento životní princip v lůně tím „já“, neboli mojí podstatou bytí?

M: Vaše dotazování začíná z hrubší úrovně. V důsledku toho u vás vyvstávají otázky po tomto „já“ a současně obraně svého pocitu „moje“. Pochopte celý proces. Jste v tomto univerzálním procesu skutečně někým, kdo je součástí těch iluzí?

T: Jak se dostaneme z tohoto cyklu?

M: Nejsme odděleni? Vy jste tady a já jsem zde. Pochopte, že toto je univerzální hra *prakrti a puruši*. Vy tím nejste a ani v tom nejste. Je to jednoduché a logické. Představte si, že umře některý z vašich

příbuzných a jeho tělo je pochováno. Je pochován příbuzný? Pochovává se přeci jen mrtvé tělo. On není tělem. Životní dech také opouští tělo. On přeci ale není ani životním dechem.

Představte si, že se tu stala velká katastrofická nehoda, při které zahynuly stovky lidí. Zaslechl jste, že i váš nejlepší přítel byl účasten této nehody, takže jdete na místo a dotazujete se kolem. Když se dozvíte, že váš přítel přeci jenom nebyl účasten, stanete se okamžitě šťastným a osvobodíte se od znepokojení. Stejně tak v případě, když přešetříte celý tento proces, zjistíte, že v něm nejste obsažen. Potom se od tohoto cyklu osvobodíte.

T: Je tu příliš mnoho světských a duchovních přitažlivostí, které mne svádí.

M: Proč se znepokojujete atrakcemi tohoto světa? Svět a Bůh jsou zde jenom tehdy, když jste zde vy.

Komu tato podstata bytí náleží, je tou nejposlednější otázkou, na kterou musíme nalézt odpověď. Jakmile pochopíte, že podstata bytí je produktem potravinové esence, víte, že nemůžete být touto podstatou bytí. K meditaci neexistuje žádný objekt. Koho by měl člověk uctívat, když dojde k závěru, že tu není nic kromě jeho Já? Ten, kdo to zjistí, je vše.

T: Je tu pouze To (Absolutno), ale Ono je obšírné, mnohé.

M: Znáte to velice dobře, ale otočil jste se k tomu zády. Jakmile se někdo stane *džňáninem*, stane se jednotným s Absolutnem, ale co se týče jeho těla a jeho zvyků, bude od jiného *džňánina* odlišný. Pro *džňánina* neexistuje žádný jednotný vzor (design), neboť on není individualitou. Nestará se o to, jak se toto tělo bude chovat.

T: Jakým správným úklonem bychom měli vzdát hold *džňáninovi*?

M: Můžete si myslet, že jsem *džňánin*, ale z mého pohledu je cokoliv, co vidím, prostou dětskou hrou. Tedy vše. Existence světa a poznání světa je dětskou hrou. Toto dítě je třiaosmdesát let staré a toto, co vidíte, je hrou této dětské iluze (*pozn. č. př.: Maharadž zde má na mysli svoji podstatu bytí*).

Co je to za hru, která se tu hraje? Narodilo se novorozeně a tento věk náleží tomuto novorozeněti, ale ne mně. Pouze jeden ze sta tisíců

ců opravdu pochopí výtažek poznání, které je zde řečeno. Většina lidí se nevzdá svého tělesného vjemu.

Všechny tyto hovory jsou jako hra mezi matkou a dítětem. Je to prostě jen zábavná hra, která v sobě nemá žádný skutečný význam. Narozené dítě žije prostě v přítomnosti, tzn. jen pro současný moment. Nemá žádné starosti ani zodpovědnost a je tomu stejně tak, i když je tomuto dítěti osmdesát tři let.

Toto vědomí, které umožní vnímání, je *átman*. To, co si uvědomuje vědomí, je *brahma*. Mluvím na to samé téma každý den. Problém je, že i když si něco vyslechnete, stejně to zapomenete.

16. listopadu 1979

Maharadž: Co způsobilo růst vašeho těla po narození? Není to nějaká vnější síla ve světě. Je to síla vaší podstaty bytí, atom, Já, vědomí. Nazývejte to, jak chcete.

Různá náboženství založila různé způsoby uctívání Boha, ale tou původní čistou formou uctívání je oddanost k Já.

Vladaři a králové obvykle padali k nohám těch, kdo se zdáli být zcela obyčejní. Co bylo u těchto zjevně obyčejných lidí tak výjimečného, že to podnítilo tak mocné vladaře k tomu, aby jim padali k nohám a vzdávali jim tím úctu a oddanost? Bylo to toto poznání Já.

Mnoho lidí získá mnoho peněz a nabyde pozemskou moc, přičemž si začne užívat a žít jenom tím, až nakonec zjistí, že ztrácí obojí a končí svůj život v chudobě. Jiní, kteří žijí jako žebráci, nabízejí své modlitby k Bohu za účelem získat nějakou odměnu, která je dočasná, a zůstávají zase jen žebráky.

Každý člověk má v sobě sílu Já, ale co se s ní děje? Veškerá tato síla je v životě využívána k neužitečným věcem. Lidé si nepodrží a nevyužijí tuto sílu k poznání Já. Jestliže je tato síla Já uchována a zvětšována při získávání poznání Já, celý svět bude ležet u vašich nohou. Světec Vašišta dal králi Ramačandrovi tuto radu: „Toto Já je potěšeno silou meditace a maximálně se raduje a prožívá největší štěstí, protože všechny další radosti se vstřebají do tohoto největšího

a konečného štěstí. I ti, kdo zcela nerealizovali Já, se při provádění meditace chvilkově radují z této nejvyšší extáze.“

Tazatel: Jakým způsobem mrháme touto silou?

M: Mrháte jí při zaplétání se do světských událostí, při objímání se s kdekým, při klebetění o nepodstatných věcech apod. I tady, kde se díte v meditaci, dostáváte určitou část této potenciální síly, ale vzápětí ji všechnu promrháte. Jaký má pak smysl dělat toto všechno? Tato potence má být uchráněna a ne promarněna v různých světských radovánkách.

Stovky lidí chodí k Ánanda Máje a ona je všechny skvostně nakrmí. Kde získává tu ohromnou sílu získat potřebné peníze? Je to samotná Ánanda Mája, která má takovou sílu, že k ní lidé chodí a věnují jí peníze. Co dělá samotná Ánanda Mája? Nic. Ona tam pouze sedí ve svém vlastním štěstí.

Podržíte si to v mysli? Je to síla džňána jógy. Kdyby tomu tak nebylo, byl by jeden člověk úplně stejný jako každý jiný. Je to právě síla Já, která rozeznává jednoho od druhého.

T: Moje energie jde v meditaci jednou nahoru pak zase dolů. Nemám nad tím žádnou kontrolu.

M: Tuto sílu, kterou potřebujete ke kontrole, rozvinete v pravý okamžik.

T: Nikdy jsem nevěřil tomu, že bych měl v meditaci vyvíjet nějakou sílu. Když začínám v meditaci usilovat, jsem velmi sklíčený a unavený. Prostě nemohu meditovat, když to nejde samo od sebe.

M: Jestliže nejste schopni meditovat, recitujte *námu*. Když nemůžete meditovat, recitujte neustále tato svatá slova. Řeknu vám příběh o loupežníkovi, který se jmenoval Vali. Spáchal mnoho zločinů a nashromáždil mnoho hříchů. Byl tak hříšný, že by krveprolití, které spáchal, vyšlo na sedm velkých hliněných džbánů krve. Jednou potkal moudrého Náradu, který mu poradil, aby recitoval jméno Ráma. Ráma tehdy ještě nebyl narozen. Vali tedy začal recitovat pravidelně toto jméno, a jelikož recitoval ustavičně a s opravdovostí, Absolutno se vtělilo do podoby Rámy. Tady vidíte, jakou sílu má recitace. Vali vyhladil všechny své hříchy právě touto silou a mocí své recitace a získal tak mnoho zásluh, díky kterým se zrodil Ráma. Nikdo z nás není

takovým hříšníkem, jakým byl Vali. Největší oddaností je uctívání Já. Ve své meditaci získáte mnoho zásluh, ale vzápětí je promarníte ve světských záležitostech.

T: V mém pokoji je velký hluk a zjistil jsem, že moje mysl je také hlučná. Myslíte si, že stačí přijít sem a medítovat?

M: Využijte jakékoliv příležitosti k tomu, abyste mohl medítovat. Nepotřebujete chodit sem. Pokud budete hluboce medítovat, bude tím vaše Já potěšeno a nebudete chodit nikam jinam, abyste získával poznání. Vaše vlastní Já vám dá poznání. Stěžejním bodem mých hovorů je pouze to, že byste měl poznat Já a měl byste se v Já stabilizovat.

T: Co ale myslíte tím poznáním? Je to vnímání?

M: Začněte medítovat a Já vás nasměruje. Toto Já je imanentním projeveným duchem, takže mu nedávejte formu a nepodmiňujte ho tělesnou formou. Jakou důležitost má tělo, když se ho toto Já vzdá? Začne se rozpadat a rozkládat.

T: Když budu v meditaci a nebudu mít žádné myšlenky, můžu si říci, že je mysl rozpuštěna v Já?

M: Ano. To, co znamená být v Já, aniž byste se ztotožňoval s tělem, je tajemstvím, které vám bude odhaleno v meditaci. Totožnost s vaším skutečným Já, neboli tento plně blažený a šťastný stav Já, který tu je i v nepřítomnosti těla, byste měl odhalit i tehdy, když máte k dispozici tělo. Musíte proto dosáhnout tento stav nehledě na tělo.

T: Když medituji a mysl je zaměřená, ale nemá žádný objekt k zacílení, zdá se mi, jako by to byla ta hraniční mez mezi „jástvím“ a Já. Mohu zde klidně dál sledovat myšlenky, které se uskuteční. Někdy mám přitom pocit, že tu je jakási přítomnost někoho, kdo jakoby přišel do místnosti, i když ho nevidím. Mám tento druh pocitu.

M: Můžete to pociťovat, ale vaše pozornost by měla být plně zacílena na Já, neboli na medítujícího.

T: Ale vaše mysl není zaměřena na pocity. Vaše mysl přichází bez upozornění.

M: V svém duchovním procesu získáte také mnohé poznání, ale ve vaší pozornosti a ve vašem zájmu nesmí být nic jiného než Já. Nevěřte se čemukoliv, co získáte. Toto vaše Já se stane projeveným, ne-

konečným a neomezeným. To, co je nyní v současné době podmíněno v osobnosti, se rozlomí a stane se projeveným a nepodmíněným.

T: Když jsem v tomto stavu, kdy jsem osvobozen od myšlenek, pociťuji úplnou rovnováhu, kde není žádné štěstí, žádná mizérie, ale čistá rovnováha všeho. Je to správné?

M: Ano. Ve stavu Já není žádná radost, žádné neštěstí. Říká se tomu ztotožnění se s Nejvyšším, kdy nevíte, že jste. Dokud bude přítomný životní dech (*prána*), bude přítomná i mysl. Buďte v Já, nezabývejte se životním dechem a myslí. Ignorujte mysl.

17. listopadu 1979

Tazatel: Bylo mi řečeno, že jsem projeveným, imanentním Duchem. Jak je možné, že se stále zabývám vazbou k tomuto tělu?

Maharadž: Co je tím druhým já, které se stále ztotožňuje s tělem, když sám víte, že ve skutečnosti jste imanentním Duchem? Je to nějaká druhá věc? Tělo, imanentní Duch a vy. Není to nic jiného než dynamický, imanentní Duch. Projev tohoto Ducha se uskutečňuje ve formě *guny* „já jsem“, která chápe sama sebe jako „já jsem“. Tato *guna* se potom sama angažuje v činnostech ve světě prostřednictvím tří *gun*. Taková je její kvalita.

T: Kdo jsem já?

M: Dejte si sám sobě jakékoliv jméno či název, jaký chcete! Můžete to pojmenovat *brahma*, *Íšvara* nebo cokoliv, co se vám líbí. Jména jsou nutná pouze k provádění vašich světských aktivit nebo pro komunikaci.

Pokud připustíte obvinění z toho, že jste narozen, zákonitě se stáváte ztělesněnou osobností a svět se pro vás stává něčím skutečným a správným, a tím i tento projevený *brahma* je správný. Pokud ovšem začnete prošetřovat své vlastní Já, přijdete k závěru, že toto zrození nelze přijmout fakticky, a poznáváte jeho neskutečnost.

Takže pokud zjistíte, že toto zrození není skutečné, potom ani tato podstata bytí nemůže být skutečná, protože se tato podstata objevila (*pozn. č. př.: ...a tudíž zmizí*). Podstata bytí značí také tento projevený svět, a tudíž projevený svět není skutečný. Proto prošetřete Já.

Shoduje se v současné době tato úroveň právě zjeveného poznání s vaší úrovní pochopení? U vás!

T: Ano.

M: Bylo mi řečeno, že jsem se narodil, ale nezakusil jsem přímo to, že bych byl někdy narozen. Je to nepřímé poznání. Tato podstata bytí se objevila nevědomě a náhle jsem poznal, že „já jsem“, a tudíž lze toto poznání považovat za přímé. Myslíte si, že objevíte nějaké spojení mezi zrozením a znalostí sebe sama, jestliže přešetříte vjem „já jsem“?

T: Ne.

M: Když je odmítnut koncept zrození, je tím i vyvrácen velký a vznešený význam duchovnosti a význam tohoto světa, prostě všechno. Co je to za činnost, která vychází z této podstaty bytí?

T: Nazvěte to, jak chcete.

M: Budete muset meditovat a kontemplovat o tomto výjimečném bodě. To, co tu říkám, nemůžete zlikvidovat pouze svými slovy. Musíte to hluboce zvážít a meditovat o tom.

T: Jsem v konci.

M: Souhlasím a jsem plně přesvědčen o tom, že jste zručný řečník. Lidé následují určité disciplíny s velkým nasazením, ale zapomenou přitom prošetřit základní příčinu všeho. Kdyby se ovšem setkali tvář v tvář s tímto kořenem, byli by okamžitě uvedeni do ticha.

Neříkám vám to proto, abych vás ponížil, ale jsem vámi zaujat proto, že si myslím, že byste měl dostat toto skutečné poznání. Mám k vám skutečně velký respekt.

T: Přišel jsem si pro to, co již mám.

M: Musím vám ale přesto říci, že jste plně nepochopil svůj přítomný okamžik, svoji podstatu bytí. Jestliže byste tomu opravdu porozuměl, bylo by vše hozeno přes „palubu“.

T: Nepřu se. Nehledám souhlas, protože jsem nepronesl žádné prohlášení.

M: Mám takovou nepatrnou domněnku, že jste sem zpět přišel proto, že tady hledáte můj souhlas pro svá dosažení a výsledky.

T: Dobře, pokud si to myslíte, máte pravdu.

M: Vjem „já jsem“ je kvalitou, atributem označujícím podstatu bytí, ale Já nemá žádnou kvalitu a charakteristiku. K tomuto Nejzazšímu Absolutnímu Já není zapotřebí mít jakékoliv světské poznání. Slova k tomu nepotřebujete. Ovšem k udržení této podstaty bytí jsou tato slova a světské poznání nutnou podmínkou.

T: Ano, vím to. Nejprve jsem chtěl poznání, a potom jsem přišel na to, že jsem jím už byl.

M: Podstata bytí se zjevila a od té doby se v ní odehrává veškerá tato hra. Tato hra je také neskutečná, ale kdyby se mě někdo zeptal, jak se ta hra jmenuje, nazval bych to všechno hrou *brahma*. Nicméně díky zjevení podstaty bytí se začala tato hra dít.

Vše se rozplyne do hry tohoto *brahma*. Jaká je příčina vzniku miliónu hvězd, měsíce a slunce? Veškerá špína a odpadky, které leží nahromážděny na povrchu země, se přemění v plyn, a z tohoto plynu se zjevuje záře. Plyn je zformován z potravy, kterou konzumujete, a když je tento plyn rozžehnut, je tím pochodeň poznání „já jsem“ vyživována. Není to právě plyn, který nakonec vyjde z vody a vzduchu? Není ten, kdo právě hovoří, produktem plynného uskupení, které vzešlo z potravy a vody?

Plamen znalosti je udržován plynným uskupením, které vzejde z potravy. Tuto znalost lze přirovnat k něčemu, co se podobá sladké chuti bez použití smyslového orgánu, jazyka. Je to to nejjemnější. Je to jemnější než prostor.

18. listopadu 1979

Maharadž: Božský princip v těle jednou tělo opustí. Proto je zapotřebí, abyste byli uvedeni do tohoto principu ještě v průběhu svého

života. Poznejte tento princip a sjednoťte se s ním. Tělo s vámi nezůstane napořád.

Vědomí je odrazem Uvědomění, které je Absolutnem. Vědomí tu zůstane jen po tu dobu, dokud tu bude přítomné tělo. Držte se tohoto bodu a přemýšlejte o něm. Zatímco jsme živí, je toto vědomí vším a v tom také musíme spočinout. Podržte si ale v mysli upomínku na to, že toto vědomí jednou zmizí.

Potrava, kterou nyní sníte, zmizí během čtyřiaadvaceti hodin jako odpad. Myslíte si ale, že tento božský princip, který je v nás, odpadne podobně jako tělo? Přemýšlíte o tom ve stejném smyslu jako o smyslu příchodu a pobytu zde? Jste tělem? Musíte nalézt to, co jste. Musíte to prošetřit a nalézt. Musíte to velice hluboce a vážně zvážit. Přijďte sem až poté, kdy toto provedete, a pak si mě vyslechněte. Zjistěte právě teď a tady, dokud ještě máte tělo, co jste.

Co máte na mysli pod slovem spiritualita? Co je přesně tím, co vykonáváte ve jménu spirituality?

Konzumujete potravu a pijete vodu a vzápětí se vyprázdníte, zbavíte se toho ve formě stolice a moči. Stejným způsobem se jednou zbavíte těla. Nezapomeňte, že potrava je velmi chutná ve chvíli, kdy ji konzumujete, ale později zapáchá a stává se stolicí.

Tento vnitřní Duch, tento Božský imanentní princip je usídlen v těle. Dotazujte se na něho. Tělu je dána určitá významnost jenom kvůli tomu, že tento vnitřní Duch je Božský. Kdyby tento vnitřní Duch opustil tělo, stalo by se tělo něčím jako rozpadávajícím se odpadem.

Proč věnujete tolik pozornosti tomuto tělu, které se stejně stane neužitečným odpadem?

Jakákoliv harmonie nebo přátelství, které mohou existovat mezi lidmi, trvají pouze tak dlouho, dokud je mysl jednoho v souzvuku s myslí druhého. Jakmile nesouhlasíte, mysl se ocitne ve zmatku, a tím odmítáte přátelství. Nezapomeňte, že jakmile životní dech opustí tělo, stane se tělo odpadem. Jak dlouho budete ještě hýčkat toto tělo?

T: Co je odevzdanost?

M: Odevzdanost znamená pochopit a odložit to, co pro vás není užitečné. Pochopíte, co je toto „jáství“ a zcela realizujete princip, kte-

rý tu je před vaší podstatou bytí. To je vaše pravé Já. Není to tělo. To, co jsem vám řekl, je tím nejdůležitějším účelem vaší návštěvy tady.

Denodenně ke mně do mého obchodu chodíval žák jednoho muslimského světce Tiku Baby. Jednoho dne mi přinesl zprávu, že ve světě se děje mnoho nepravostí a vzniká mnoho problémů, a ptal se mě, co by se s tím mělo dělat. Řekl jsem mu: „Přešetřete příčinu zrození, které se uskutečnilo. Použijte tuto příčinu jako lék na všechny starosti a neštěstí, které se dějí ve světě. V tomto jméně potom zpívejte svaté písně, *bhadžány*.“ Po vyslechnutí začal zcela spontánně zpívat. Zeptejte se stvořitele těla, jaké protilátky zabírají na toto neštěstí, které je ve světě. Co dělají všichni ti doktoři a psychiatři? Jak budou zacházet s pacienty? Zeptejte se samotného stvořitele. Zkusíte to, co vám tu vykládám, prakticky provádět?

T: Již to zkouším.

M: Můžete to již po těchto cvičeních zavést do života?

T: S pomocí vaší milosti ano.

M: Kde tu vyvstala otázka milosti? Tato milost je již stále s vámi. Vy jste tou milostí. Nalezňte vysvětlení, jakým způsobem se toto stvoření těla uskutečnilo. Co je příčinou?

V tomto světě jsou mnohamiliónové zástupy soch, kterým se říká lidská těla. Každý má rozdílnou tvář. Nyní objevte toho, kdo vytvořil image (*pozn. č. př.: projevený zjev*) toho, co nazýváte lidským tělem. Z čeho je to vyrobeno a kdo je sochařem? Je nebo není přítomen v tomto těle?

28. prosince 1979

Tazatel: Co si *džňánin* myslí o všech těch různých náboženstvích ve světě?

Maharadž: *Džňánin* se těmito různými náboženstvími nezabývá. Všechny vznikly z popudu lidí. Co se člověku podařilo vytvořit z těchto všech náboženství? Velice málo štěstí nebo uspokojení a vel-

ký díl žárlivosti, nenávisti, pomatení a rozdílností. Člověk sebe sama mučí svými imaginacemi a koncepty, které se týkají právě těchto různých náboženství. Každý národ má několik druhů náboženství, ale ve skutečnosti to není nic jiné než hra pěti elementů.

Každá osoba se zapletla v určitých konceptech o sobě a o okolním prostředí a lpí na tom, aby se tyto koncepty stávaly neustále živé a věčné. Nešťastnou věcí je pro ni to, že není schopná vidět základní princip toho, čím je vlastně ona sama. Pro toho, kdo realizoval tento základ, neexistuje strach ze smrti.

T: Byl Hitler výtvorem svých vlastních myšlenek nebo to byl produkt potravinové esence?

M: Byl produktem pěti elementů, takže nemá cenu to nějak personifikovat. Pravá přirozenost nemá žádnou formu. Cokoliv, co se uskuteční, je výsledkem pěti elementů.

T: Jak *džňánin* rozpoznává rozdíl mezi *džňáninem* a Hitlerem?

M: *Džňánin* mezi nimi nedělá vůbec žádný rozdíl.

T: Jak přišli na svět?

M: Oni prostě vzešli z pěti elementů. Kuchař může uvařit ze tří nebo čtyř základních surovin mnoho různých jídel a každé bude mít rozličnou chuť, ale v podstatě všechna tato jídla vycházejí ze stejných základních složek. Takže co odpovíte na otázku: „Odkud se vzalo toto jídlo?“ Není to nic jiného než směsice těchto základních surovin.

T: Indie má milióny utiskovaných lidí. Někdo z nás jim chce pomoci, ale učitel nás varuje, abychom si nevytyčovali žádný takový cíl.

M: Když se ve světě přihodí určité události, jsou všechny tyto děje jen pohybem, který se neustále mění. Musí se ve světě vyskytnout nějakí lidé, kteří mají schopnost napravit špatný stav. Cokoliv, co se přemění v nápravu, není zase ničím jiným než hrou pěti elementů. Kam se tedy ta individualita dostává? Všechno je součástí dění.

T: Jakým způsobem vznikají tyto elementy? Kdo je za ně zodpovědný?

M: Vy, zjistěte, jak toto tělo vzniklo. Tato originální otázka vás přenese o několik miliónů let nazpět. Dovolte, abychom se chopili toho nejbližšího, co je po ruce, tedy vašeho vlastního těla. Zjistěte, jak toto tělo vzniklo, a přijdete k odpovědi na vaši originální otázku.

Máme toto tělo, mysl a vědomí. Zjistěte, co z toho je omezené časem a sezónností a co z toho je stálé a neměnné. Jakmile to zjistíte, nebudete mít se sebou již nic na práci.

T: Rozumím tomu. Vím s přesvědčením, že jestliže se tělo a dech objevily, musí také zákonitě zaniknout a toto vědomí také zanikne. Musí tu ovšem být něco, co je neměnné a stálé. Jak to mám nalézt?

M: V hrnku je trochu vody a vy ji vlejete do moře. Která část moře bude chtít vědět, kde a s jakou vodou v moři se vlastně sloučila tato voda z hrnku? Jak víte, která část byla oddělena? Tato nepatrná troška vědomí se sloučí s úplným vědomím.

T: Takže po smrti těla se toto vědomí rozplyne do univerzálního vědomí. Je možné poznat Absolutno, neboli ten Nejzazší stav ještě v době, kdy je přítomné tělo?

M: Kdo je tím, kdo to chce znát v případě, když dojde k splynutí? Mnoho lidí, zvláště ti ze Západu, cítí, že jejich otázky nebyly zodpovězeny do „puntíku“. Je tento pohled správný?

T: Ne. Maharadž odpoví na to, co skutečně potřebujeme znát, a když odpovídá, vždy si uvědomím, že by bylo lepší, kdybych se neptal na příliš mnoho svých věcí. V každém případě odpoví na to, co chci vědět.

M: Ideální odpovědí je navést vás k poznání toho, kdo usiluje o štěstí a kdo trpí nesnázemi. Co je tím skutečným, za kterým se tak ženete a o co tak usilujete?

T: Některé křesťanské sekty zdůrazňují, že jestliže opravdu dodržíte všechny příkazy, které jsou v bibli, tak že se v okamžiku smrti ztratíte, aniž by muselo být vaše tělo pohřbeno. Byl jsem o tom po dlouhá léta přesvědčen, protože jsem měl v mládí Gurua, který zmizel přímo před námi a v ten samý okamžik se zjevil na jiném místě, které bylo vzdálené několik mil od nás. Domníval jsem se, že je to něco velmi důležitého. Samozřejmě, že jsem se této domněnky již vzdal již před dlouhou dobou, ale když jsem s Maharadžem, mohu to teď vidět jako absolutně nesmyslnou ideu.

M: Ve světě není nikdy konec zázrakům, které se mohou odehrát, nicméně jsou to jen záležitosti projevu. Bylo tu mnoho mocných

myslí a mocných bytostí, kteří díky svému odříkání nebo síle své mysli získaly síly a předváděly zázraky. Co se s nimi stalo?

T: To samé, co se stalo a stane s ostatními.

M: Tito lidé by nezkoušeli získat tyto síly, kdyby měli zážitek svého pravého Já.

T: Mnoho lidí ze Západu, kteří sem přicházejí, věří, že pokud se stanou *džňáninem* nebo se stanou osvícení, vše se zlepší. To je to, co hledají.

M: Necht' přijdou. Každý sem přichází se svými vlastními koncepty. Stejně nakonec zjistí, ať už jsou jejich koncepty jakékoliv, že tu není možné nic získat. Toto vědomí se mnou nezůstane věčně, to vím. K čemu mi tedy potom bude cokoliv, jakýkoliv koncept či idea, kterou mi tu někdo řekne?

T: Je možné překročit toto vědomí, které mám?

M: Kde vzniká potřeba? Dal jste počátek tomuto vědomí? Proč si vaše osobnost bere zodpovědnost za toto vědomí? Přece jste o to nežádal.

T: Jsem velice vděčný za Maharadžovy odpovědi. To, co je na tom rozdílné, je přístup v odpovědi, kde bez ohledu na cokoliv je odpovědí právě to, co je pro tazatele tím nejučinnějším a správným. Lidé by si chtěli začlenit toto učení do systému, který by je stejně zničil. Maharadž se ovšem o to nestará. Ve středu řekne, že červená je černou, a v pátek, že červená je bílou. Odpověď je ovšem v každém momentě správná, protože se stále mění orientace dotazovaného. Je to ohromně cenné a unikátní.

M: Jako herec, který hraje různé role.

1. ledna 1980

Maharadž: Stav duality vznikne v tom okamžiku, kdy se Neprojevo stane projevem, a vše, co se uskuteční v projevu, je časově omezené. Myslíte si, že k vám mluvím jako k individuální osobnosti, ale já ho-

vořím k úplnému projevu a ne k individualitě. Individualita je pouze vymyšlený koncept.

Jste gynekolog, dostanete se do styku s léky a také s novými bytostmi, které se denodenně rodí. O jejich zrození se zaslouhuje pět elementů. Když je děcko jeden až dva roky staré, je mu známá jeho existence, což se dozví od své matky. Matka řekne: „Ty jsi děvče, já jsem tvoje matka ... atd.“ Do té doby, než se tak stane, je dítě činné bez toho, aniž by cokoliv vědělo. Později se získá jakákoliv znalost tím, že se k jednomu slovu přidá další slovo a tak to pokračuje dál. Poznání je založené na slovech.

Když je člověk operován, nasadí se mu lék, po kterém se dostane do bezvědomí, a když se po operaci dostane zpět ke vědomí, je mu naordinován takový lék, kterým se docílí znecitlivění bolesti. Později třeba pacient ztratí chuť k jídlu, a tak se mu předepíše další lék, po požití kterého se mu obnoví apetit. Vše, co umožňuje postupný růst dítěte, není nic jiného než další druh medicíny, a sice přírodní medicíny, která se vytváří z pěti elementů. Cokoliv tu je, je vytvořeno z pěti elementů. Kam se potom dostanete se svým konceptem individuality, když se vám toto ujasní? Na co byste potom měl být ve své individuální totožnosti pyšný?

Tazatel: Co má být učiněno? Co má být životním cílem?

M: Vidět své Já, jakým ono ve skutečnosti je. Je třeba vidět svoji opravdovou přirozenost.

T: Jak se má docílit této úrovně?

M: Neustálým prováděním *džapy* (opakováním mantry).

T: Co myslíte tou *džapou*?

M: *Džapa* značí v jazyce Maráthi „držení v opatrování“. Pečujete pouze o to, co si chcete udržet, takže *džapa* je založena na touze.

T: Takže *sádhaka* je ten, kdo provádí duchovní praxi (*sádhanu*) proto, aby něčeho dosáhl?

M: Je pravda, že *sádhaka* má touhu něčeho dosáhnout. Tyto věci jsou uloženy v prvním stádiu (v tzv. *mumukše*), kde člověk začne vnímat, že tu za tímto materiálním vesmírným projevem je něco nepoznaného. Na tomto stupni je člověk stále ztotožněn s tělem a myslí, ale když se postupně přesvědčí o skutečnosti, že tělem a myslí ne-

ní, dostává se na úroveň *sádhaky*, který je již přesvědčen o tom, že je podstatou bytí neboli vědomím. Nakonec dojde k závěru, že není ani podstatou bytí, protože podstata bytí závisí na potravě a je také časově omezená.

T: Má nějaký význam opakování mantry a pokud ano, do jaké míry?

M: Ano. Pokud budete velice soustředěně provádět opakování mantry, bude se očisťovat vnitřní útočiště ve vašem těle do té míry, že se stanete vnímaví k takovému vnitřnímu poznání, které může přijít, a mysl se ztratí v duchu skutečnosti. Většinou se ovšem děje to, že lidé sice začnou opakovat mantru, ale po chvíli se ze zvědavosti jdou podívat na to, zdali je čaj již hotov, nebo začnou myslet na to, kdy zazvoní telefon a podobně, a jejich soustředěnost je pryč.

T: Když mně zavolají pacienti, musím se jim věnovat. Jak se potom mám zbavit závazků?

M: Musíte si zformovat svoji mysl podle toho, co v ní chcete mít. Jestliže po něčem tak silně toužíte, že jste plně rozhodnutí to mít za každou cenu, ať tu tělo ještě je či není, potom to musí přijít, ale jestliže si stále v materiálním světě chcete něco držet, není to možné. Právý žák svůj záměr stále drží v myslí a medituje. Tato podstata bytí je tak silná a mocná ve vašem těle, že díky ní budete schopni vidět jakékoli božstvo, na které právě budete meditovat. Je to v principu síla podstaty bytí. Většina lidí si nenajde vůbec žádný čas k opakování mantry nebo k jakémukoli jinému cvičení. Konečným cílem je zapomenout svoji vlastní individualitu.

T: Znamená to tedy, že by se člověk vůbec neměl ve světě aktivizovat? Měl by se tedy vzdát světa?

M: Rozhodující otázka je: „Na čí žádost?“ Cokoliv, co způsobilo početí, je prvotním semenem úplného vesmíru.

T: Mám dotaz na Babádžího? Nabyl své schopnosti udržovat sebe sama po tolik let ještě předtím, než se stal *džňáninem*?

M: Tato schopnost není získána. Je to něco, co se děje v přírodě, v projeveném světě. Není tu žádný zákon nebo důvod. Dějí se různé druhy zázraků. Může se přihodit cokoliv. Podstata bytí se přichytila k tělesné formě i tehdy, kdy by se běžně měla rozplynout, a tak tělo

zůstává nadále v existenci. V tradiční hinduistické literatuře existují dvě entity, které viděly stvoření a zničení již nespočetného množství vesmírů. V okamžiku početí byl vytvořen film a budoucnost byla vyfotografována a to byl jejich osud. Není k tomu možné hledat nějaký důvod, prostě se to děje. Je to jeden z přírodních zázraků.

T: Následovníci Babádžího říkají, že se Babádží několikrát zjevil, a poté zase zmizel v Himalájích. Z toho, co tu Maharadž řekl, vyplývá, že musel mít tuto schopnost buď již od narození, nebo že se to naučil od někoho ještě předtím, než se stal *džňáninem*. Poté, kdy se stal *džňáninem*, by přece nepotřeboval jakoukoliv sílu, která by měla udržovat jeho tělo.

M: Víím, že tato podstata bytí je časově omezená, tak proč bych se měl starat o někoho jiného? Proč se o to někdo vůbec stará? Cokoliv, co bylo vytvořeno, nakonec dospěje ke svému konci a dostane se do stavu, ze kterého to vzešlo. Na konci tohoto děje se to vytratí.

T: Odloží ten, kdo se stane *džňáninem*, veškeré schopnosti, které nabyl v józe?

M: To, co někoho uschopnilo k tomu, aby se stal *džňáninem*, samo o sobě zmizí. Existuje tu hmyz, jehož bodnutí zapříčiňuje svrbění a žaludeční nevolnosti. Když se tento hmyz a jeho působení odstraní, přestane i toto svrbění a nevolnosti. Veškeré toto svrbění a nevolnosti v životě jsou tu díky tomuto nepatrnému drobečku v *brahma-randhře*. V důsledku této podstaty bytí vyvstávají všechny tyto problémy ve vědomí. Jakmile seznáte, že tím nejste, vše je ukončeno.

V okamžiku, kdy vám Sat Guru vše vyjasní, není zapotřebí provádět *džapu*, mantru nebo cokoliv jiného. Pokud jste pochopil to, co jsem vám tu řekl, nevyvstane ve vás potřeba po jakékoliv *sádhaně*. Není zapotřebí dělat cokoliv, a přesto můžete dělat cokoliv.

2. ledna 1980

Tazatel: V neprojevu, v uvědomění, se stane vjem „já jsem“ úplným univerzálním vědomím. Ovšem uvnitř tohoto vědomí, které je

časově omezené, nemůže být znalec tohoto vědomí tímto vědomím. On je naprosto odlišný. *Džňánin* je usídlen ve stavu, který tu je již před vznikem všech možných druhů poznání.

Maharadž: Odkud jste přišel? Kdo vás sem poslal?

T: Jsem z Austrálie a byl jsem tu již na pár dní před třemi lety.

M: Pocítil jste nějaké účinky po minulé návštěvě?

T: Ano, změnu.

M: Přišel jste si sem pro poznání. Budete ale připraven přijmout život bez těla?

T: Ano. Jaké charakteristiky má život bez těla?

M: Takový život je neměnný, kdežto život s tělem je měnlivý a dočasný. Vaším přirozeným stavem je to, že si neuvědomujete vědomí nebo bdělý stav a stav hlubokého spánku.

Problém vězí v tom, že lidé skutečně nepochopili s plným přesvědčením, že tělo, dech a vědomí jsou časově omezené a že začátek a konec života je něčím zcela nepatrným, co nastane ve stavu, který je věčný. Vždy na konci dne vědomí mizí a nikdo nebude chtít znát cestu, po které se má jet dál.

Do života člověk vchází se vstupenkou a na konci života musí odejít – proti tomu není žádné odvolání. Realizujte skutečnost, že mezi začátkem a koncem života je cesta, kterou absolvujete s časově omezenou vstupenkou a že na konci života, kdy této vstupence vyprší platnost, se vše, co v průběhu života nabydete, rozpustí a zmizí. Proto buďte od toho všeho odloučení a jenom to pozorujte.

T: Zdá se mi, že je zde mnoho důkazů o tom, že vědomí nějakým způsobem pokračuje po smrti.

M: Je to jen koncept. Ve skutečnosti nemá nikdo zážitek svého zrození ani smrti.

T: Jak se to stalo?

M: Měl jste někdy nějaký sen?

T: Ano.

M: Také se zúčastňujete svých vlastních snů a také vše prožíváte jako někdo zcela jiný a na konci snu všechno zcela zmizí.

T: Proč jsem se dostal do tohoto tělesného vědomí?

M: Spíte bezpečně a hlasitě ve své vyhřáté a příjemné posteli. Proč se tedy ve svých snech vžíváte do stavů, ve kterých bojujete o život a umíráte z nočních můr? Veškeré toto projevené dění je pouze snem Neprojevu, ale ve skutečnosti se to neodehrává.

To, co nás utvrzuje ve víře, že jsme a existujeme, je příčinou hledání, výsledkem čehož je návrat do našeho originálního stavu. Ten, kdo to zná, již nemá z ničeho strach, ačkoliv se může dít cokoliv.

T: Bylo by rozumné tvrdit o *džňáninovi*, že má určité spontánní schopnosti pozorování, přičemž jednou z těchto schopností může být soucítění?

M: Co máte přesně pod slovem soucítění na mysli?

T: Každý den Maharadž potkává nové lidi, kterým se snaží sdělovat své poznání. Proč se tím Maharadž stále zatěžuje?

M: Toto soucítění není určené individualitě, ale této podstatě bytí, která sebe sama zapletla do pasti tím, že se ztotožnila s množstvím individualit.

T: Je toto soucítění spontánním vztahem mezi Absolutnem a vědomím?

M: Ve stejný okamžik a ve stejném bodě, kdy se Neprojevo stal projevem, vyvstal spontánně tento důvod k soucítění.

T: Chápu. V okamžiku, kdy tělo *džňánina* umře, je jeho stav zcela nepodmíněn. Nicméně jeho soucítění neumírá. Zrodí se potom *džňánin* sám od sebe? Co se stane s tímto soucítěním, které vzniklo samo o sobě a zmizelo?

M: Tento úplný projevený svět je skutečně jasným výrazem spontánního vznikání tohoto soucítění. Okamžité projevení tohoto soucítění ve světě si nelze uvědomit a realizovat. Předtím, než se narodí dítě, se začne vytvářet mléko v nadrech budoucí matky a ve stejný moment vzniká soucítění projeveného bytí ke kojení malého batolete. Žena nemá tendence krmit nějaké jiné dítě.

T: Chtěl jsem vědět, zda-li tu po smrti zůstává nějaké semeno, nějaký pokračující prvek, pomocí kterého by si *džňánin* přál vzít na sebe nové tělo.

M: Pojetí toho, že něco pokračuje z jednoho zrození k dalšímu, je chybné. Když se stanete plně realizovaným *džňáninem*, pochopíte, že by bez vás nemohlo existovat ani těchto pět elementů. Poznání, které tu nyní dávám, se dá přirovnat ke krmení novorozeněte, ale jakmile budete mít úplné poznání, pochopíte, že vaše podstata bytí udržuje úplný vesmír.

Tato podstata bytí nemá žádnou hodnotu. Nepřináší nic jiného než neštěstí a je časově omezená, ale současně, co se projeveného světa týče, toto nejnepatrnější živoucí bytí je podporou úplného vesmíru.

Toto vědomí, které má člověk, se formuje do rozmanitých podob a může přijímat jakoukoliv formu, kterou chce, kdežto vaše pravá přirozenost je sama v sobě dokonalá, úplná a neměnná.

Nabyl jste poznání přirozenosti muže a přirozenosti vědomí. Jaké další poznání hledáte?

T: Ve skutečnosti hledám cestu, jak se dostat za poznání.

M: Ve skutečnosti se nelze nikam dostat, takže se nemůžete dostat ani za poznání nebo před poznání. Tento stav je již tady. Člověk si myslí, že musí přejít z jednoho stavu do jiného, ale není třeba nikam kráčet. Je tu něco dalšího, co ještě hledáte?

T: Jenom abych se zbavil všech mylných vazeb a falešných totožností.

M: To je ten celý problém. Myslíte si, že se vám dostalo určité chybné pojetí. Všechny tyto koncepty jsou pohyby ve vědomí, a jakmile toto vědomí samo o sobě zmizí, i pohyby, které s ním přišly na svět, také zmizí. Již nyní jste v tomto stavu, není zde nic, co byste měl získat. Nyní to znáte, ale přesto vám to nepomůže, protože to je bez užitku.

T: Dobře. Rád bych od Maharadže slyšel něco o *brahma–randhře*. Jóga, jejíž učení je na tom založeno, mi je známá, ale Maharadžovo pojetí je trochu odlišné.

M: Jsou tu dvě věci: svět a přítomnost někoho, neboli pocit přítomnosti, což je vědomí, podstata bytí. To je *brah–ma*, neboli vjem „já jsem přítomen“. *Randhra* značí nejnepatrnější štěrbinu, ve které je tichost a prapůvodní zvuk, který vám umožní domnívat se, že jste,

nicméně ve skutečnosti nic takového nejste. Tento zvuk v této štěrbině vám umožní pociťovat vjem toho, že jste, ale buďte si jist, že ve skutečnosti nejste.

T: Velmi dobře jste mi to vysvětlil.

M: Zůstávám v originálním stavu, ve kterém jsem si neuvědomoval, že jsem. Toto tělo a podstata bytí se projeví, ale díky tomu, že znám jejich přirozenost, již od nich nic neočekávám.

Když se jógin totálně absorbuje ve své meditaci nebo józe, vyplní ho právě tento tichý a bezezvučný hlas do takové míry, že je jím na okamžik zcela opit, a potom to zmizí.

Když umírá tělo, toto individuální vědomí splyne s úplným univerzálním vědomím. Ale i tak toto univerzální vědomí ví, že je, a do té doby, dokud někdo ví, že je, je ve stavu duality.

3. ledna 1980

Maharadž: Ve chvíli, kdy tu vznikl vjem podstaty bytí, vyvstal zároveň vjem duality. Projevený svět je plný pohybu, který stále vytváří a ničí nespočetné množství forem. Toto vědomí projeveného bytí má univerzální přirozenost, stejně jako tomu je u prostoru. Vědomí uvnitř těla je podrobnou zkušeností konkrétního jedince, ale přirozenost a kvalita tohoto vědomí je v podstatě stejná, přesně jako u prostoru.

Představitivost a paměť vytvářejí tělo a osobnost, a projev tím pádem chybně předpokládá a přijímá toto tělo a jeho osobnost za sebe sama.

Tazatel: Co je příčinou vzniku podstaty bytí?

M: Stejně jako nemáte žádnou příčinu pro svůj sen, neexistuje příčina pro vznik podstaty bytí. Vysvětlíte mi, jak se vám přihodí sen. Je bez příčiny, a proto je bez logického vysvětlení.

Všechno, co vidíme v tomto projeveném světě, je přesně jako obraz na televizní obrazovce.

Koho nazýváme svými rodiči? Jsou to pouze dvě fyzické formy. Když zmizí, myslíme si, že jsou navždy pryč. Moji rodiče vytvářejí základ, kořen toho, co oživilo a přivedlo moji podstatu bytí bez mého poznání.

Vidím tento svět a myslím na Boha jen díky tomu, že tu jsem já. Protože tu jsem já, je tu i Bůh. Když tu nejsem, není tu ani Bůh. Dám vám formuli, která pro vás udělá vše. Neustále myslíte v těchto dimenzích: „Já jsem Bůh a není tu Boha beze mne.“ Potom vše, co je zbytečné, postupně zmizí a odpadne, pokud v tom budete pevně usazen.

Další krok je tento. Řekl jsem vám, abyste si opakoval toto „Já jsem Bůh“, ale nyní to, co tím mám na mysli, není skryto ve slovech „Já jsem Bůh“, ale tam, kde se vše nachází ještě před pochopením jakýchkoliv slov. Je tam Bůh (*pozn. č. př.: tj. univerzální neomezené vědomí*) a jste zde vy (*pozn. č. př.: tj. To, co tu je ještě před tímto vědomím*). Proto to nehledejte ve slovech.

Přijde sem listonoš, aby doručil zásilku. Přestože je tento listonoš malého vzrůstu, plně si uvědomuje, že je státním zaměstnancem, a tudíž zastupuje celou vládu. Můj pocit toho, že jsem, je záznamem přítomnosti Boha.

Původní otázkou bylo a je to, jak se dostat za toto vědomí. I když je vědomí časově omezené, je to jediný kapitál, který máme, a proto je tak důležité.

T: Ještě jsem se tomu nedostal na „kloub“.

M: To je způsobené tím, že vaše totožnost s tělem je tak silná, že vzdání se toho není pro vás snadným úkolem.

T: Dejte nám nějaký trik, pomocí kterého bychom se mohli vzdát této totožnosti s tělem.

M: Jedinou odpovědí je doporučit vám, abyste prováděl pravidelně meditaci a přemýšlel o tom, co jsem vám tu řekl. Postupně toto sebe-omezující ztotožnění zmizí, a tím i odejde váš vjem individuální oddělenosti. Aby člověk rozřešil tuto hádanku, musí věnovat mnoho času hlubokým meditacím. Meditace znamená absorbování podstaty bytí samotnou podstatou bytí. Když takto budete delší dobu provádět tento druh meditace, přijdete jednou na to, kdo a co je tímto Znalcem této podstaty bytí.

Já jsem Znalec tohoto vědomí. Mohu pouze znát něco jiného než sebe, ale nemohu znát sebe sama. Tato hádanka se vyřeší sama od sebe neustálou hlubokou meditací.

Jste nebo nejste nyní přesvědčen o tom, že jste znalcem vědomí?

T: Ano, jsem.

M: Jste sice přesvědčen, ale je tu dosud mentální ztotožnění se s tělem, které vytváří pocit, že se vám přihodí ještě něco dobrého. Nyní máte určité množství poznání a to vám způsobuje to, že se cítíte velmi šťasten. Toto poznání vyhnalo pryč nevědomost. V průběhu vyprazdňování a splachování nevědomosti se vytratí také i toto poznání, a pouze vy tu zůstanete.

Zvuk, který musí být slyšen, je tichým zvukem. Pouze tichý zvuk může slyšet zvuk skutečný.

T: Je Bůh ekvivalentem projevené beztvorosti?

M: Bůh je zvuk bez sebemenšího hlásku. Je v projevu, protože to všechno, co tu je řečeno, se týká projevu. Neprojev nemůže vůbec hovořit.

5. ledna 1980

Maharadž: Lidé mi nevěří, když jim říkám, že neznají sami sebe. Sám na sobě jste připustil, aby jste byl sveden tím, co není pravda. Tím, že jste se ztotožnil s tělem, jste ztratil toto poznání.

Tazatel: Kdo je tím „vy“?

M: Kdo se ptá na tuto otázku?

T: Jak můžete říkat, že by se tělu nemělo dávat příliš mnoho důležitosti, když je přitom zcela jasné, že individuální podstata bytí závisí na těle?

M: Dáváme příliš mnoho důležitostí individualitě. Toto vědomí v těle zůstává pouze do té doby, dokud tu trvá tělo. Myslíme si, že pokud je tělo zničeno, že je tím zničeno i toto vědomí. Nezničí se, nýbrž se sjednocuje s univerzálním vědomím.

Tato podstata bytí, která je naším nejcennějším vlastnictvím a kterou si chceme uchovat za každou cenu, aby tu existovala věčně, je závislá na těle a mizí tehdy, když vyprší čas, který je každé individuální existenci určen.

Subjekt musí být oddělen od objektu, který to vnímá. Tělo musí jednou zmizet a nezáleží na tom, jak moc si někdo přeje něco jiného. Já je oddělené; splyne s Univerzálním Bytím.

Skutečné Já je zcela odlišné od toho, co si posluchač chybně představuje a má na mysli. Oslovuji skutečného posluchače a ne toho, za koho se považuje. Je mnoho různých druhů poznání v tomto světě, ale jediným opravdovým poznáním je poznání Já.

T: Ve svých zážitcích se mi dostalo mnoho vizí a přímého vedení od mnoha světců. Maharadž ve své knize říká, že získáváme pomoc od mnoha různých osob. Kdo jsou tyto osoby, které nám poskytují pomoc?

M: Všechny tyto postavy vznikají ve vašem vlastním bytí z popudu vašeho vlastního vědomí. Nejsou od vás odděleny.

T: Takže stanovisko, které bylo v této knize, nebylo zcela úplné?

M: Tato odpověď byla určena některé určité osobě a to, co jsem nyní řekl vám, je odpovědí, která je konkrétně určena pro vás.

T: Mám to všechno odhodit, nebo bych k tomu měl být receptivní? Je velmi těžké otevřít dveře Guruovi a držet vše ostatní stranou. Meditace na Gurua je velice důležitá.

M: Jestliže je pro vás vedení těchto takzvaných mudrců přijatelné, přijměte to. Pokud tomu tak není, odmítněte je a požádejte je, aby pokračovali dál svou cestou. Kde by vznikla vize např. gigantického boha, jehož hlava se dotýká nebes, kdybyste tu nebyl právě vy, kdo tuto vizi podporuje a dává jí vznik? Neříkám vám, co byste měl nebo neměl dělat. Chci na vás, abyste byl svým Já, neboli skutečnou podporou toho všeho. Způsob a místo, kde budete hledat radu pro sebe, bude záviset na vašem vlastním stupni a vašem záměru.

Můj Guru mě svým učením dostal do stavu, který tu je před jakýmkoliv závislostmi a jakýmkoliv zkušenostmi. Jogín, který je absorbován v tichém zvuku, je tu ještě před tímto tichým zvukem. Dosáhl jste stavu, ve kterém se tyto věci dějí, ale nezapomeňte, že jste tu ješ-

tě předtím. Prožíváte všechny tyto skvělé meditace. Pokud trváte na spojení se mnou, buďte ubezpečen, že ztratíte všechno.

11. ledna 1980

Maharadž: Jaký byl můj stav před tím, než jsem byl devět měsíců uvězněn v matčině děloze? Nevím, ale usuzuji, že se toto uvěznění přihodilo v důsledku dohody mezi mužem a ženou. *Ánanda* (blaženost), kterou tento pár prožíval, je nyní ve formě tohoto zvláštního vědomí. Když si to budete chtít nějak vysvětlit, naleznete pouze marňost své snahy, protože v tom pravdu nalézt nemůžete. Musíte se dostat k bodu, kdy se sám sebe zeptáte: „Jak by toto mohlo být pravdou. Může to, co závisí na těle, být pravdou?“ Použijte svůj intelekt.

Tělo zde musí být proto, aby zde bylo k dispozici pro toto vědomí, jehož existenci tak silně milujete.

Tazatel: Mělo by tělo mít nějaký smysl pro to, co je tu před jeho počtím?

M: Jaká je vaše totožnost?

T: Tělesná.

M: Je toto tělo přeměněnou formou potravy?

T: Ano.

M: A ve formě potravy je i paměť vašeho bytí a to je vědomí „já miluji“.

Toto poznání je zcela výjimečné. S takovým poznáním můžete vydělat hromadu peněz a získat věci tohoto světa. Můžete chodit sem a tam, šířit toto poznání a lidé vás začnou obdivovat, chcete-li.

T: Nechci to.

M: Z mého pohledu jste prázdný, nemáte žádnou totožnost. Pokud ovšem cítíte, že totožnost máte, můžete začít dobývat svět s tímto poznáním, které jsem vám vyložil.

Původní a základní iluze, která je beze slov, se ve své činnosti nezastaví. Tuto základní iluzi nemůžete odstranit, ona musí pokračovat dál. Následné iluze odstranit můžete, ale u této původní to nelze.

T: Chápu.

M: Bude to stále pokračovat. Uvidíte, jak roste tráva, jak teče voda v řece, jak se čeří vlny oceánu atd. To je ta původní iluze, *mája*, kterou nemůžete zastavit. Je to skutečná přirozenost iluze. Původní iluze, *mája*, nemá žádné barvy, žádný tvar, vůbec nic, jelikož je prázdná. Nemůžete ji nějak pochopit.

Můžete to k něčemu použít? Můžete nashromáždit ohromné bohatství, kdo z toho ale bude mít prospěch? Po vaší smrti z toho můžou něco mít vaše děti a třeba i stát. Všechno má veřejnou, neosobní podstatu. Vaše poznání nezůstane osobní záležitostí, protože je zamýšleno k užítku druhých. Jestliže pochopíte v okamžiku smrti, co jste a že jste nikdy nebyl individuální osobou, je to dostatečné. Nedržte se pocitu, že jste osobností a že můžete něco pro sebe sama udělat. Není tu žádná osobnost.

Cokoliv, co vyděláte, se budete snažit ochránit. To vás ale nebude vůbec těšit. Tento svět neuvídíte znova, takže všechno bude užíváno druhými, ale ne vámi. Zkuste poznat přímo tady a teď, co je tímto vědomím.

K tomu, abyste žili, jste závisle odkázáni na sílu svého těla, kterou tělo získá z potravy a vody, kterou konzumujete, a esencí této potravy a potravinami vyživovaného těla je toto vědomí „já jsem“. Vaše podstata bytí je uvnitř vás a ne někde jinde.

Jedinou věcí, kterou je nutno pochopit, je toto. Tato podstata bytí je tu díky *sattva guně*, která se chová ve světě podle způsobu chování dalších *gun* (*radžas* a *tamas*). Nejste nic z toho. Tyto atributy neboli kvality se vztahují na vše projevené a výrazem *sattva guny* je tato podstata bytí.

13. ledna 1980

Maharadž: Podle svých vlastních konceptů se rozhodujeme, zdali je něco čisté nebo není. Někteří lidé používají výkal z divokého kance jako lék na určité nemoci. Ukazuje se, že tento prostředek je veli-

ce účinný a dokonce pomáhá těm, kteří jsou na pokraji smrti. Takže to, co jiní považují za špínu, je někým užíváno k léčení. I lidské tělo je vytvořeno z toho, co může být považováno za něco špinavého. Mohl by ten, kdo zváží, z čeho je toto tělo vytvořeno, stále klást důraz a důležitost své individualitě?

Co se mne týče, nevěřím ničemu, co bylo řečeno, a to se týká třeba i véd. Stavím pouze na svých vlastních zkušenostech.

Měl jste mnoho vizí. Je v těchto vizích nějaká pravda? Co je základem všech těchto vizí?

Tazatel: Vědomí „já jsem“.

M: Z tradičního hlediska se Brahmanovi přisuzuje stvoření světa, Višnu svět udržuje a Šiva ho ničí. Není právě tento *brahma* – stvořitel světa stejným principem, jako je *brahma–randhra*, ze které vychází vjem „já jsem“?

Co jiné než toto „jáství“ by mohlo tvořit podstatu *brahma*? Jsou tomu přisuzovány všechny možné názvy. Cokoliv, co je časově omezené, je vytvořené z podstaty bytí. Pochopil jste tento základní koncept?

T: Cokoliv, co se uskuteční v naší zkušenosti, bychom potom měli vidět neutrálně, nezaujatě, tzn. jako ani ne dobré, ani ne špatné, že ano?

M: Proč takto mluvíte? Co je tím podstatným bodem?

T: Správně.

M: Jediná věc, o které by se mělo přemýšlet je tato: „Jak vznikla tato forma a toto bytí? Nechtěl jsem je mít.“ Jaká je tato základna, ze které nahlížím na kohokoliv, kdo sem přichází?

T: To všechno je stejnou věcí?

M: Je to tento vjem „já jsem“. Tím, čím jsem já, jsou i druzí. Jestliže přijmete to, co jsem vám řekl, jakou ideu sám o sobě máte?

T: Toto já, které známe u sebe, není o moc více skutečnější než to, co známe u druhých. Jinými slovy, toto všechno je iluze.

M: Co si myslíte, že se vám stane?

T: Doufám, že nakonec objevím něco, co je skutečné, čím se vyvážu z časového omezení.

M: Proč? Jestliže jste realizoval ten fakt, že cokoliv, co vidíte, je falešné, je potom divné, kdo je tím „já“ ve vás, kdo se po skutečném pachtí? Existuje tu nějaká odpověď?

T: Ne.

M: Co jste našel na konci svého hledání? Co je vaším závěrem?

T: Usadil jsem se prostě jen do pozice, ze které nahlížím na vše, co se uskuteční.

M: Splňuje to vaše očekávání nebo je to něco, k čemu jste donucen?

T: Nic z toho. Prostě se to uskutečňuje bez jakýchkoliv očekávání. V této pozici jsem nyní. Znamená to tedy, že kromě přirozenosti tu nic není?

M: Kromě slova „přirozenost“ tu není nic, na co bychom se mohli zavěsit a v čem bychom mohli hledat naši podporu. Víte, z čeho pozorujeme tvoření? Jak chápete proces tvoření jakýchkoli jmen a forem?

T: Rozumím tomu pouze v termínech naší vlastní zkušenosti

M: Co je to?

T: Začínám sám se sebou, neboli s tím, co vyzorují uvnitř sebe sama. Nestavím za to nějaké teorie.

M: Co pozorujete?

T: Všechno, co přichází a odchází.

M: Podstata bytí pozoruje spontánně. K čemu je vám tento proces spontánního pozorování vaší podstaty bytí užitečný?

T: Opravdu nevím, ale přijímám stanovisko, že v tomto pozorování iluzornosti a neskutečnosti je skryta hodnota.

M: Jaký smysl má potom vaše existence, když jste to pochopil?

T: Je smyslem existence těla to, aby se navrátilo do stavu, který je před ním?

M: Kdo to říká? Prozradte mi jeho totožnost?

T: Nemohu.

M: Proč tedy hovoříte, jestliže mi nemůžete sdělit žádnou totožnost?

T: Jednoduše v poddanosti, kterou chovám k Maharadžovi.

M: Je to jednoduše proto, že na této úrovni se samotné dotazování stává nemožným. Od momentu, kdy nebudete mít potřebu se na nic ptát, tu nemá smysl zůstat, že?

T: Do stavu prázdnoty a ztotožnění se s ní nemáme úplný vhled. Je tu ještě něco malého, čeho se potřebujeme zbavit.

M: To, co je úplně rozpuštěno nebo zničeno, je pozorováno. Toto Absolutno, které tu je stále, není vnímatelné. Tento princip tu vždy zůstává.

Kdokoliv, kdo toto, co jsem tu řekl, jasně pochopil, sem nemusí již chodit.

T: Pochopil jsem to intelektuálně, ale nerealizoval jsem to. Stále jsem nemocen, což je důvod toho, proč sem musím stále chodit.

M: Proč tedy stále lpíte na neskutečném principu, když s plným přesvědčením víte, že cokoliv, co vidíte, je neskutečné.

T: Musíme mít útočiště v této víře či důvěře?

M: Ano. Co je touto vírou nebo důvěrou? Je to pouze tento princip „já jsem“.

14. ledna 1980

Maharadž: Zasekl jsem sekyru do kořene všeho. Není možné, aby došlo k nějakému dalšímu púčení nových výhonků. Můj pravý stav je jakýkoliv stav, který tu byl předtím, než se tu narodilo dítě. Okamžik, kdy se objeví dítě, je zároveň momentem, kdy prvně prožíváte svět. Vaše tělo potřebuje mnoho péče a speciální potravu. Co je tím, o co pečujete a co vyživujete? Pečujete o tuto podstatu bytí, kterou se snažíte chránit.

Tazatel: Takže ten stav, který tu je před projevem podstaty bytí, se stává Maharadžovým vědomým prožitkem?

M: Ano, to je ten věčný stav, zatímco tato podstata bytí je časově omezená.

T: Maharadž tento stav zná ze své zkušenost? Jak jej zná?

M: Zním, protože přetrvávám před čímkoliv. Existuji stále. *Param átman, param brahma* – to jsou tituly, které se dávají mému stavu. To, co tu je před zjevením dítěte a jeho života, je mým věčným stavem. V tomto stavu tu nebylo nic a v tomto stavu nemám žádné poznání čehokoliv.

T: Pravda, to platí pro každého. Někteří lidé to ovšem znají a někteří ne.

M: Nemám v tomto stavu s kýmkoliv žádné spojení. Já tu jsem vždy beze slov.

T: Jak získáme vědomí?

M: Když pozřete tento stav podstaty bytí, tak to, co zůstává, je tímto stavem.

T: V jedné z upanišad je zmínka o něčem jako: „Já jsem osamocen, nechte mne být mnohým.“ Cítil jste se osamocen?

M: Tato věta vyvstala tehdy, když se tu objevila tato podstata bytí. Když se prvně objevila tato vibrace, nebylo to nic jiného než právě tato podstata bytí. V zápětí tedy pocítila vjem „Já jsem osamocena“, a proto se ihned chtěla stát mnohým. Odmítám upanišady a všechna tato hluboká učení, protože se mě již nedotýkají. Cokoliv, co je napsáno ve filosofii, není ničím než pouhou nevědomostí. Všechny tři *guny* jsou plné emocí. Jsou svázány emocemi, a tudíž nejsou pravdou.

Jsem vždy neobjektivní, neprojevený. Jsem stále v tomto stavu. Je to právě tato *jóga mája*, neboli tato podstata bytí, prostřednictvím které se vše děje. Je to něco jako fotochemická sloučenina, která vyjadřuje tuto image (podobu), kterou se tato podstata bytí vyjadřuje ve světě.

T: Zakusitel je objektem, který je brán jako subjekt. Ve skutečnosti tu žádný zakusitel není.

M: Je toto pouze teoretizování, nebo to také zakoušíte v praxi?

T: V praxi. Hledal jsem toto „já“ všude možně a nikde jsem ho ne našel.

M: Máte stále toto pevné přesvědčení?

T: Ano.

M: Slovo „já“ tu není, ale je tu projev.

T: Maharadž řekl, že pouze falešné a klamné chce pokračovat.

M: Správně.

T: Já dosud cítím vjem svého „já“.

M: Vjem „já jsem“ tu je stále. Pouze když se tento vjem ztotožní s tělem, nazývá se egem.

T: Ví Maharadž, proč jsem k němu přišel?

M: Protože jste chtěl mít potvrzení o tom, že cokoliv, co říkáte, je správné. Trváte na tom, že cokoliv říkáte, je správné. Ti, kdo sem přicházejí, předstírají, že jsou znalí věci. Já ovšem jasně chápu, že nemají ani špetku poznání, proto jim říkám, aby zde poseděli a zaposlouchali se do hovorů a všechny jejich pochybnosti se jim tím spontánně a automaticky vyjasní.

Lidé sem přinášejí všechny tyto tretky. Dům je jich plný. Já s tím ovšem nemám nic společného, jsem od toho všeho darování stranou. Někdo mi přinesl tento koberec, který ho stál čtyři tisíce rupií. Tento koberec není můj, ale používám jej. Podobně podstata bytí je v oblasti podstaty bytí používána nebo zakoušena, ale já nejsem jí.

Toto poznání podstaty bytí se objevilo a také zmizí. Ten, kdo pozoruje zjevení a zmizení podstaty bytí, to vidí bez toho, aby k tomu použil zrakový smysl, a tento pozorovatel se nevztahuje do této oblasti „jáství“ neboli podstaty bytí.

Úplný svět je tělem podstaty bytí, hrou podstaty bytí. Vezměte si jako příklad televizní obrazovku, na které vidíte mnoho rozličných scén. Můžete vidět skály, stromy nebo oceán, nicméně toto všechno je hra světla. Podobně i projevový svět je hrou podstaty bytí. Kdo ve skutečnosti hraje roli lidí, skal, stromů, hor apod. na televizní obrazovce? Je to pouze světlo. Když se stáhnete do tichosti a realizujete to, zároveň s tím pochopíte, že v buňce podstaty bytí se odehrávají hry mnoha vesmírů. Proč mám takový respekt k cizincům? Protože vše berou velice vážně. Cokoliv, co si umanou, dotáhnou do konce.

T: Potom tedy nemají všechny ty klasické nauky původ v Indii?

M: Nenáleží ani Evropě a ani Indii. Jsou výtvorem hry pěti elementů.

Nestarám se o žádné zázraky kromě těchto tří, které se dějí uvnitř mne. Prvním je skutečnost, že jsem schopen vidět svět. Druhým zázrakem je to, že celý svět je obsažen v této nepatrné špetce vědomí, kterou jsem, a třetím je to, že z tohoto neprojevu, neboli stavu ne-bytí, vzešla tato podstata bytí. Přemýšlejte o těchto třech zázracích.

Slova mého Gurua jsou: „Cokoliv, co je, je tebou.“ Od té chvíle, kdy jsem si to vyslechl, směřovalo veškeré moje dotazování dovnitř. Tím pádem jistě já, který má veškeré možné zkušenosti z tohoto světa, jsem tu musel být před tímto světem. Když něco vidím, slyším apod. a reaguji na to, že tomu rozumím, tak to, co tu bylo předtím, než jsem nabyl této formy, tu již muselo být a rozumět tomu. Jestliže tomu musíte dát nějaké jméno, nazvěte to Bohem, Íšvarou atd. Jména nejsou rozhodující. Kdo tomu dal toto jméno? Já jsem tomu dal toto jméno.

16. ledna 1980

Maharadž: Kvůli tomuto klamnému světu, který je vytvořen ze sliny, jsou lidé vážně zahanbeni. Proto by neradi vystavovali či stavěli na obdiv skutečný orgán, ze kterého tato slina vyvstala. To je také důvod toho, proč to také chtějí držet stále v ukrytí. Jak byste mohl vůbec mít nějaké ego, zvažíte-li tento aspekt důkladně? Je to ten nejopovrhlihodnější stav dění. Odkud vycházíte a kam budete pokračovat?

Tazatel: Odnikud nikam.

M: Odvážil byste se zde zůstat o dva týdny déle?

T: Ó ano.

M: Vaše sebeocenení bude plně vystaveno. Budete to rád snášet?

T: Nemám nic, co bych skrýval. Maharadž mi pouze řekl, abych vytrval a bojoval.

M: S pomocí teleskopu pozoruji veškerý projevový svět.

T: Vychází to z Maharadžovy víry, nebo je to jeho zkušeností?

M: Nemám potřebu věřit v cokoliv.

T: Proč potom Maharadž říká „já“, „já jsem byl“ nebo „já jsem“?

M: Tyto hovory se odehrávají v teleskopu.

T: Jak vypadá ten stav, kdy odkládáte teleskop?

M: Váš pravý stav je ten, kdy jste nevěděl, že jste. I když jste nasál mnohé poznání, stále chcete dělat něco, co by podporovalo vaši individualitu. Já jsem Neprojevený a s tímto projevem je moje forma a tělo veškerým tímto světem. Nevím, s čím ztotožňujete sebe sama. Můžete sice předstírat, že máte určité poznání, ale k ničemu vám není, protože s ním budete chtít stejně jen rozvinout svůj egoistický vjem.

T: Musíme tedy ztratit veškeré své poznání?

M: Musíte to pochopit, nepotřebujete jej odmítat.

T: Z toho, co zde bylo řečeno, jsem pochopil, že není potřeba provádět žádnou meditaci, ale Maharadž mi řekl, abych se stáhl do klidu a meditoval, abych realizoval to, co jsem.

M: Odkud víte, co jste? V poznání a znalosti je všechno.

T: Pouze to cítím. Prostřednictvím teleskopu jsem pochopil, že nejsem teleskop.

M: Nepochopil. Předstíráte, že ano, ale ve skutečnosti jste to nepochopil.

T: Pochopil jsem slova, ale co myslíte, že jsem nepochopil?

M: Cokoliv, co jste pochopil, je něčím jiným. Své Já nechápete.

Osel kráčí po cestě a vy se tážete po oslu. Proč se tím zaměstnáváte? Zde nebudete mít možnost uspokojit své svrbění po mluvení. Jinde můžete mluvit a být z hovoru uspokojen, tady ne.

T: Cítím, že nemám co dělat. Budu provádět svoji meditaci a všechno se mi díky tomu vyjeví.

M: Meditací myslím to, že odmítnete všechny zkušenosti a spočínáte ve stavu bez zkušeností. Abyste toto pochopil, musíte meditovat. Co je koneckonců zkušeností? Je to zkušenost „být“. Ten, kdo pozoruje tento stav bytí (projevu) a ne-bytí (neprojevu) je Skutečným stavem.

Provádíte horlivě meditaci. Co by se stalo, kdybyste to nedělal? Poskakoval byste jako tele sem a tam. Naléhám na vás, abyste se meditací stabilizoval. Vaše smysly jsou velmi aktivní. Nemáte je pod kontrolou. Pomocí meditace bude tato zvláštní slabost vaší mysli přivedena pod kontrolu.

T: Co mám dělat? Již se snažím tak dlouhou dobu. Nemohu dál.

M: Vytrvejte. Musí tu být hluboká touha. Když po něčem velmi, až chorobně, toužíte, nepřetržitě na to myslíte. Když vytrváte, dosáhnete této úrovně.

21. ledna 1980

Maharadž: Toto vědomí je všeprostupující tehdy, když dotyk „jáství“ není přítomen. Veškerý tento projev je tu pro vás, protože jste přítomen. Když neměl tento projev žádnou podporu, kde by mohl říci: „Já jsem toto nebo tamto,“ zachytil se hned těla a říkal: „Já jsem muž nebo žena.“

Tazatel: Takže jediná věc, kterou je třeba udělat, je prohlédnout toto všechno a dojít k závěru, že nic z toho nejsme?

M: Do jaké míry budete říkat, že nejste ani to a ani tamto?

T: Jakmile to někdo prohlédl, nemusí to již znovu opakovat, není-li pravda?

M: Nejste v okamžiku, kdy zjistíte, že nejste tělo, vším? Nejste přetielementární hrou? Cokoliv, co je, je vámi. Poselství „já jsem“ není obsažené v nějaké formě, popisu nebo barvě. Do té doby, dokud tu je vjem „já jsem“, je tu prožívání úplného projevu. Jakmile tento vjem „jáství“ zmizí, zmizí také všechny zkušenosti a prožitky. Projev se zjeví okamžitě ve spojení s podstatou bytí; ihned poté, kdy se objeví poselství „já jsem“ v červu, zvířeti nebo třeba v lidské bytosti. Vnitřek a vnějšek je plný projevu. Tyto hovory nejsou určeny pro širokou veřejnost, pro masu lidí.

Většina lidí chce získat z určitých činů určité výhody a zisky. Co se ale stane zde? Pro koho je toto všechno? Komu se vlastně přihodí jeho samotné rozplynutí.

Řeknu vám jednu důležitou věc. Neustále si v tichosti brblejte slovo Guru, Guru, Guru, což značí toto „jáství“. Stále pokračujte v tomto mumlání „já jsem“ bez toho, abyste použili slova, a spočívejte v tomto tichém nesklíčeném zvuku.

T: Jak to můžeme prožít? Jaká je to stezka?

M: Nebojte se, spontánně do toho sklouznete. Každý se táže na stezku. Jak bych mohl označit nějakou stezku? Jak jsem vstoupil do dělohy své matky? Jak bych vám to mohl říci? Každý chce stezku. Následujte tu samou stezku, po které jste šli.

Poselství „já jsem“ nemá žádnou formu. Je to pouze potravinový kontejner. Je tady, má význam, ale nemůžete ho vnímat, ani pozorovat. Obdržím dopis, který obsahuje všechny informace o mně. Já ale nejsem touto zprávou. Já jsem pozorovatelem této zprávy. Tato zpráva neboli toto poselství „já jsem“ je časově omezené. Princip, na který tu vjem „já jsem“ odkazuje, je za časem, a tudíž je bez časového a jiného omezení a je věčný.

T: Pozorovatel je střetávajícím bodem mezi časově omezenou strukturou a věčným principem.

M: Pozorování projeveného světa se děje tomuto Nejzazšímu a Absolutnímu principu. Když něco sledujete, obdržíte to, zaznamenáte to a začnete o tom uvažovat, takže jste do toho zainteresován. Nejzazší Absolutno nemůže nikdy nic obdržet ani si nahrávat probíhající show (dění).

28. března 1980

Maharadž: Toto poznání „já jsem“ je stejné a nezáleží na tom, zdali je ve formě červa, hmyzu, lidské bytosti nebo avatara (bytosti nejvyššího řádu). Základní vědomí je ve všech těchto formách stejné.

Aby se toto vědomí mohlo samo o sobě projevit, potřebuje formu, zvláštní strukturu, ve které se může projevit. Touto formou může být cokoliv, ale bez této formy se projevit nelze. Projev tohoto vědomí trvá pouze tak dlouho, dokud tu zůstává tato zvláštní forma. Dokud se toto vědomí neobjeví, nemůže tu existovat sebemenší poznání jakéhokoliv druhu. Poznání zde může být, pouze když tato základna, poznání „já jsem“, je přítomné.

Myšlenka vzejde z dechu a vyjádří se prostřednictvím slov. Beze slov by ve světě nemohla být žádná komunikace. Svět pokračuje díky slovu a jménu. Lidé nemohou být identifikováni beze jména, tudíž jméno má velký význam. Dokonce i Bohu se musí přidělit název, a když tento název opakujeme, má tato činnost určitý význam. V počátečních stupních není důležitější, snadnější a úspěšnější metody než opakování jména a názvu Boha.

Tazatel: Jak vyvstalo toto vědomí?

M: Neexistuje žádný důvod či smysl, který by vysvětloval, proč toto vědomí vyvstalo. Ovšem jakmile přijde k sobě, nemůže zůstat v klidu. Vědomí je to samé jako pohyb. Tento pohyb nastává prostřednictvím tří *gun*, které jsou přirozeně obsažené v tomto poznání „já jsem“. Všechny pohyby nastávají prostřednictvím těchto *gun* a toto vědomí se udržuje v neustálém pohybu a cvrkotu. Specifická forma nastala prostřednictvím zvláštní potraviny a po vzájemném působení *gun* bude jednat podle formy, kterou na sebe vzala. Hmyz bude jednat jako hmyz, člověk jako člověk, apod. Kvality jsou předem určeny. V této specifické formě probíhá na základě vzájemného působení tří *gun* příslušné chování a činnost.

Když sem přijdou lidé poprvé, přicházejí buď za účelem vystavit své vlastní poznání na obdiv nebo mě chtějí vtáhnout do diskuse. Uvědomuji si to a velice jasně si také uvědomím, že tito lidé neznají nic a že jsou naprosto nevědomí. Z tohoto důvodu jim říkám, aby se nezačínali ihned vyptávat nebo diskutovat, nýbrž aby se zaposlouchali na chvíli do hovoru a vstřebali alespoň trochu toho, co říkám.

Jak vím, že jste zcela nevědomý? Z mé vlastní zkušenosti. Kde toto všechno začalo? Je to část poznání „já jsem“ a toto poznání a jeho zvláštní forma neboli tento úplný svazek byl vytvořen z pěti elemen-

tů, které v sobě neobsahují žádné poznání, takže celá věc je čistou nevědomostí.

Jsou tu někteří lidé, kteří říkají: „Ve svém minulém životě jsem byl to a to a přijdu sem opět v této a této formě.“ Jak to vědí? Toto všechno může vzejít pouze z pěti elementů, a tak ani toto takzvané poznání z nějakých minulých životů tu nemohlo existovat dříve, než tu byla z pěti elementů vytvořena tato specifická forma těla s veškerým svým poznáním. Proto je veškeré toto tvrzení prostý nesmysl a odpad.

Je tu mnoho hatha-jóginů, kteří mají velké síly. Z nich jsem tím největším. *Hatha* značí vytrvalost, výdrž. Co je vlastně vytrvalost? Nevěděl jsem, že jsem byl narozen. Jak jsem se dostal k této formě? To je bod, ve kterém je třeba vytrvat při svém dotazování. Musím to znát. Potom mi bylo něco řečeno o *sattvě*. Co je *sattva*? *Sattva*, ve které je obsaženo poznání „já jsem“, je pouze esencí pěti elementů. Stále je toto všechno jen součástí pěti elementů, takže nevím, jak to přišlo k sobě. Potom mi můj Guru řekl: „To je to, co jsi ty,“ a to je celý příběh. Takže z mé vlastní zkušenosti vím, že toto všechno je nevědomost.

Můj Guru mě upozornil, že jsem původně s tím vším neměl nic co do činění a jediné, co mám k dispozici k tomu, abych vyřešil tuto záhadu života, je poznání „já jsem“. Bez něho zde není nic. Takže jsem se těchto instrukcí pevně podržel a chtěl jsem zjistit, jak tento aspekt těla přišel k sobě, aniž by měl k dispozici mé poznání, a jak je možné, že z tohoto poznání „já jsem“ mohou vyvstát jakékoliv další otázky, což není nic jiného než výsledek pěti elementů. Proto jestli si někdo myslí, že má jakékoliv poznání, žije v naprosté nevědomosti, což vím zcela jasně ze své zkušenosti.

Kde je potom má podstata bytí, jestliže je toto nevědomost? Moje podstata bytí je ve městě, které není městem, a je na místě, které není místem.

Jak to vyvstalo? Stalo se to díky tomuto poznání „já jsem“, což je nevědomost, *mája*, která se tu zjevila zcela náhle z ničehonic bez mého požádání. Jakmile k tomu došlo, začla se *mája* těšit z toho, co vytvořila, a chtěla, aby tato podstata bytí trvala provždy. *Mája* to přejala s takovou vášní, že chce prodlužovat existenci této podstaty bytí za každou cenu, jak jen to bude možné.

Někdo má svrbění. Co je příčinou? Fyzické tělo. Toto svrbění, nutící člověka přežít a existovat, vychází z pěti elementů a bude trvat tak dlouho, jak dlouho bude přítomné toto pětielementární tělo.

Myslíte si, že mě znáte, a z tohoto důvodu jste sem přišel, ale já nemám žádný tvar ani formu. Tato bezprostornost, ve které moje bytí spočívá, také nemá žádný tvar nebo formu. Cokoliv, co tady řeknu, je pouze tím, co tu vyvstalo díky esenci pěti elementů, ale s tím já nemám nic co dělat.

Přicházejí sem velice inteligentní lidé a kladou mi otázky, na které odpovídám, ale oni mé odpovědi nepřijmou. Proč? Mluví z pohledu ztotožnění se s tělem a myslí a já jim odpovídám neztotožňujíc se s formou. Jak by mi potom mohli rozumět? Jak by se potom odpověď mohla shodovat s otázkou?

Kdo se ptá na otázky? Tazatelem je osoba, která sebe sama poměruje z časového hlediska, založeného na narození fyzického těla, což je fikcí, která vznikla z představivosti, neboli je to svazek vzpomínek, zvyků a konceptů. Já to vím, ale oni to neví. Považujete sebe sama za tělo, které ovšem nemá žádnou substanci a může zmizet v jakýkoliv okamžik. Přesto si na této identitě s tělem velmi zakládáte a zkoušíte něčeho dosáhnout, něco získat apod. Pouze to, co tu bylo předtím, než se toto tělo probralo k životu, tu zůstane i poté, kdy tělo umře. V okamžiku, kdy je tělo pryč, zmizí v tomto konečném dni i vaše paměť o své existenci. Cokoliv, co jste nashromáždil a čemu jste se připodobnil, je čistě jen vaší zábavou. Všechno jednou zmizí. Souhlasíte s tím, co jsem řekl?

T: Ano.

M: Jestliže jste to přijal, nebudete se tím pádem již starat o to, zda-li vaše tělo zůstane či nikoliv.

Všechna hrdost kterékoliv bytosti je zcela založena na této potravinové esenciální kvalitě, na této podstatě bytí. Je to dočasná fáze a při poznání této fáze dojdete k závěru, že je to neskutečné. Ten, kdo chápe to, že je to neskutečné, je Věčnost, Absolutno.

Můžete se potom v této hře držet nějaké totožnosti, kterou byste si podržel jako výhradně své vlastní já, které by dle vás nemělo nikdy zmizet?

T: Ne.

Anglický překladatel: Tito lidé přijeli z vesnice autem a chtějí si Maharadže odvézt k nim na vesnici, takže se jich Maharadž ptá:

M: Bude někdo ve vaší vesnici schopen pochopit tento druh rozpravy?

T: Ne, nikdo to nepochopí. Je to mimo jejich dosah. Mohli by se z takového rozhovoru naštvat a fyzicky vás napadnout.

M: Ne, to neudělají. Cizinci mě mohou zkusit napadnout, protože si třeba mohou myslet, že kritizují Krista. Nicméně já se pouze odkazuji na pravou podstatu Krista, jeho skutečný stav. To, co se stalo Kristovi, by se také mohlo stát mně, protože Kristus říkal pravdu, fakta, což lidi rozčilovalo, a tak ho za to ukřižovali. Nyní si vytvořili symbol kříže. Dokud bude moje řeč za jejich chápáním, bude je to znepokojovat.

Na příkaz mého Gurua provádím tyto *bhadžány* a rozhovory. Když s vámi půjdu do vaší vesnice, budu muset mluvit o Bohu a o oddanosti k Bohu. Nejsou schopni mi rozumět, proto budu muset mluvit na jejich úrovni. Pro nevědomého je tento duální přístup (*pozn. č. př.: dualita ve smyly já a Bůh*) úplně v pořádku. Bůh je věčný, je tu hřích a ctnost. Pro nevědomce jsou všechny tyto záležitosti pravdivé, nicméně ve skutečnosti to jsou jen báchorky.

Říká se, že Bůh a svět jsou zde věčně. Když jsem tu ale nebyl, nevěděl jsem o věčném světě a Bohu nic, takže když jsem nebyl, nic takového tu neexistovalo.

Vezměte si příklad ze snového světa. Ve snovém světě vidím velkou podívanou v podobě starých zámků, starodávných památek aj., ale přitom moje sny jsou velice čerstvé a nové. Když mám tento sen pouze na okamžik, jak je možné, že tato podívaná má starodávné prostředí? Podobně i tato podstata bytí je zde pouze na okamžik. Po tu dobu, kdy tu je podstata bytí, je tu svět. Bez mé podstaty bytí tu žádný svět není.

Doufám, že jste se zaposlouchal do mých hovorů a že jste to správně pochopil. Proč byste potom měl mít strach ze smrti? Pokud jste to pochopil, bylo by nepochopitelné, proč byste měl dále pociťovat strach ze smrti. Koneckonců, co je vlastně smrt? Toto tělo je jako lampa s palivem a knot, který hoří, je touto podstatou bytí. Víte moc

dobře, že jakmile se vyčerpá palivo, zmizí i plamen, a tudíž zmizí tento vjem „jáství“.

Můj Guru mi řekl, abych se sjednotil s touto podstatou bytí, a nyní vím, že pokud jste s ní sjednocen, pak právě tento princip (podstata bytí) vám odhalí všechny záhady této podstaty bytí. V tomto procesu to nejenom pochopíte, ale budete schopni to překonat. Buďte ale velmi pokorní a skutečně se tomu oddejte.

T: Tato podstata bytí, myšlenky, osobnost a i to, že jsem přišel sem, jsou pouhé náhody. Nemá to žádný význam. Říkám to správně?

M: Ano. Cokoliv, co předpokládáte, že se bude dít, je iluzí. Nic se ve skutečnosti neděje, protože základní koncept, kterým je tato podstata bytí, je sám o sobě iluzí.

Když uniknete tomuto ztotožnění se s tělem a myslí, stanete se projeveným bytím, ale v tomto projeveném stavu překročíte dokonce i podstatu bytí. V momentě, kdy budete realizovat skutečnost, že jste čistý projev, uniknete této podstatě bytí. Jste většinou v bytí, ne-bytí a za tím vším.

T: Na konečném stupni se stáváte ničím, že?

M: Kdo je tu, kdo by to mohl říci. Kdo bude říkat, že tu není, a jakými nástroji by to sděloval?

T: Plamen podstaty bytí se nachází v otvoru úplného *brahma*. Co s tím máme dělat, když to cítíme? Máme to ignorovat nebo se na to máme soustředit?

M: Pouze pozorujte tyto zkušenosti. Uvědomujte si a jednoduše pozorujte vše, co vidíte.

Podstata bytí, vjem „já jsem“, je pouze nástrojem, ale nejste to vy. Je to nástroj Poznání a tomuto velkému nástroji poznání se říká Bůh, což není nic jiného než potravinová esence. Pouze z tohoto poznání budete schopni vidět vše ostatní.

T: Chápu to tedy správně, když si myslím, že neplujete v souladu s podstatou bytí a neradujete se z ní? Stáhl jste se nazpátek a pouze to pozorujete?

M: I když s ní plujete, jste od ní oddělen. Můžete být schopni vidět také sebe sama radujícího se, nicméně pořád jste jen hlídací pes,

ne samotný účastník. Musíte si připomenout, že tyto zkušenosti jsou tu díky přítomnosti vaší podstaty bytí. Podstata bytí je pouze vaší kvalitou, ale není vámi. Můžete dokonce i vidět, jak tu leží vaše mrtvé tělo, ale to je stále jen jedna ze součástí této podstaty bytí, ale vy tím nejste. To musíte realizovat, pozorovat a chápat.

Co jste nyní a čím byste se chtěl stát?

T: Rád bych se těšil ve všeprostupujícím principu. Chtěl bych se s ním zcela sjednotit.

M: Kdo je tím, kdo se chce stát jednotným s tímto všeprostupujícím principem? Nejprve ze všeho se zbavte toho „já“. To je místem, kde se všechny vaše naděje, očekávání a touhy úplně rozpustí a zničí. Co zůstalo na tomto stupni vámi? Koketujete s mnohými koncepty. Dokud jsme jednotní s touto podstatou bytí, budeme si sami stále s lihostí a radostí pěstovat o sobě nějaké velice vznešené představy.

29. března 1980

Maharadž: Jakmile čas vymezený pro život těla dojde do konce, tělo se smísí s pěti elementy, životní dech se smísí se vzduchem a vědomí se smísí s univerzálním vědomím. Po tomto aktu se vědomí, které bylo předmětem tří *gun* v těle, osvobodí od podmíněnosti na těchto *gunách* a stane se *nirgunou*. Idea znovuzrození je konceptem, protože jestliže něco má být znovuzrozeno, musí před tím umřít. Co je mrtvé? Nic není mrtvé. Kdo má být znovuzrozen? Nikdo nebyl narozen.

Jakékoliv vzdělání, které jste obdržel, bylo získáno na základě těla a myslí, takže jakékoliv koncepty, které jste měl, zůstanou pouze jen představami. Ale jakmile se tělo smísí s pěti elementy, dech se smísí se vzduchem a vědomí se stane univerzálním vědomím, nebudou mít vaše koncepty již žádné opodstatnění, podporu, základnu. Kam tedy zmizí?

Univerzální vědomí nepřichází odnikud. Ono je univerzální. Existuje ve skryté formě v úhrnu veškeré potravy. Ono nepřichází odnikud, neboť tu je již latentně ukryté, a ihned poté, jak se vytvoří forma, se v ní automaticky projeví životní síla a zároveň přitom se v této formě zjeví vědomí.

V nepatrně malém semínku je již ve skryté formě přítomen celý strom a toto semínko se v pravý čas začne rozrůstat a plodit úrodu. Toto semínko, tato chemická sloučenina, tato podstata bytí, obsahuje svůj úplný vesmír. Pokládejte otázky z této podstaty bytí a ne z toho, co jste si vyslechl nebo někde nasbíral.

Tato podstata bytí má své vlastní skryté kvality svého projevu v tomto projeveném bytí. Jak se chová ve světě? Jedná prostřednictvím mechanických prostředků; má svůj vlastní mechanický způsob, podle kterého se pohybuje ve světě. Tyto prostředky jsou skryty v chemickém principu. Vezměte si červa, hmyz nebo krysu. Tyto zvířata si vytvářejí své vlastní úkryty, ve kterých žijí. Podobně i lidské bytosti pracují způsobem, který jim je blízký. Odkud to vychází? Vychází to z jejich vlastní podstaty bytí.

Tazatel: Je tu však pouze jedna podstata bytí a ne mnoho individuálních bytostí.

M: Stejně jako je prostor, vzduch, oheň jen jeden, tak i vědomí je jen jedno.

Je to výsledek integrované kombinace pěti elementů. Takže podstata bytí je produktem potravinové esence, která vzešla z pětielementárního proudu.

V okamžiku početí si tento princip projeveného bytí, tato chemická sloučenina, sejme snímek jakékoliv situace, která zrovna je. Tato chemická emulze, která je na fotografickém filmu, obdrží dojmy, které se uskuteční.

Tento princip nevědomě uskutečnil snímek, přičemž v tomto stádiu neměl žádnou inteligenci. Potom se tento princip stane dostatečně zralým k tomu, aby uskutečnil svůj účel vzniku, účel zárodku. Co je účelem? Vědět a znát sama sebe jako „já jsem“, což se v určitý okamžik u dítěte projeví.

Říkám vám vše o vaší vlastní přirozenosti. Jste stejně jako Krišna *nirgunou* (Nezrozeným principem). Krišna byl Nezrozený princip, *nirguna*, stejně jako vy.

Toto univerzální vědomí dává každým okamžikem život mnohým formám, hmyzu, zvířatům, lidským bytostem, všem živočišným druhům. Lidé mi potom vykládají, že jsme prošli mnohými zrozeními. Vzpomínají si na všechna tato zrození? I když vědomě nevím nic o svém zrozením, jsem obviňován z toho, že jsem narozen. Ve skutečnosti přijímáte tyto koncepty proto, že se bojíte smrti.

Ten, kdo se kompletně zbaví konceptů o přicházení a odcházení, neboli ten, kdo se zcela zbaví svého vlastního konceptu, že tento vjem „já jsem“ je skutečný, je kompletně osvobozen.

V Indii je recitování svatého jména Boha jednou z forem *sádhany*. Bez jména či názvu se nemůžete ve světě pohybovat. Je vám dán určitý název nebo jméno Boha. Toto jméno je vaším skutečně vlastním jménem. Když budete toto jméno recitovat, bude vám to přinášet a dávat veškeré poznání. Je to vaše vlastní opravdová přirozenost. Neměl byste se vzdávat této recitace. Měl byste nepřetržitě recitovat toto jméno bez ohledu na to, zdali tělo žije nebo umírá. Kdyby dokonce i hloupá osoba recitovala svaté jméno, její věčná přirozenost se jí zcela otevře. Když se taková věc přihodí, lidé se okolo této osoby seskupí v houfch a vzdají jí hold a úctu.

V Indii je recitace svatého jména velmi důležitá, ale v cizích zemích, kde je kladen důraz na intelekt, se to opomíjí, což zase způsobuje to, že západní lidé jsou velice obratní ve svém světském životě. Tato recitace svatého jména, neboli *náma-mantra*, je tradicí mé linie Navanath Sampadéja (pozn. č. př.: za zakladatele této linie je považován Šrí Dattatréja – viz. kniha *Avadhúta Gíta*, nakl. ADA 1996). Ti to velcí světci nebyli vzdělaní, byli to spíše naivní lidé, nicméně dosáhli toho Nejvyššího.

Mnoho lidí si po přečtení knihy „*Já Jsem To*“ (pozn. č. př.: první kniha rozhovorů se Šrí Nisargadatta Maharadžem, která snad vyjde v nakl. ADA) zajedou sem a navštíví moje místo, ale když se pohybují v davu lidí, nejsou schopni mě rozpoznat, protože nenosím žádné skvostné ozdoby a nejsem nijak zvlášť krásný. Když se nakonec usadím na toto nepatrně vyvýšené sedátko, myslí si: „Ó, to musí být ten chlápek.“ Ale nejprve se dívají na mne a skrze mne.

T: Jestliže negujete ideu minulých životů, potom *sanskáry* mohou být interpretovány jako něco, co je skutečné v tomto životě, že?

M: Ano, ale vaši přátelé v tomto životě se vám budou snažit namluvit, že *sanskáry* jsou z minulých životů.

30. března 1980

Tazatel: Jak může Babádžího „jáství“ pokračovat ve své existenci bez potravy, jestliže je toto „jáství“ produktem esence potravy?

Maharadž: Kauzální tělo Šrí Babádžího, které se zrodilo z kvality potravinové esence, dosud udržuje při životě samo sebe, ale jeho příčinou byla pouze potrava. Může být staré třeba dva nebo čtyři tisíce let, ale stále udržuje sebe sama v této formě.

V mytologii máme také dvě bytosti, které prodlužovaly existenci svého „jáství“ po tisíce let. Říká se, že dosud někde žijí a mají také kauzální tělo, které je působištěm „jáství“, jež se zformovalo z potravinové esence. Mohly by i přes takovou délku života způsobit nějakou změnu v této hře pěti elementů? Mohli by zastavit a uvěznit si tento neustálý tok tvoření, udržování a ničení? Nemohou do toho nijak zasáhnout, neboť to pokračuje a bude pokračovat stále jako obvykle. Ony spočívaly pouze ve svém kauzálním těle a všechno pozorovaly.

T: S jakými nástroji člověk zažívá stavy nebe, pekla atd. po smrti, když jak tělo, tak i intelekt jsou rozpuštěny?

M: Jak by zde mohly po smrti existovat nějaké prožitky, když se již tělo a intelekt rozpustily? Co by tu mělo být k prožívání? Kdo by měl pokračovat dále, když je kvalita esence potravy úplně rozpuštěna?

T: Proč nemá novorozeně do svých dvou let nějaký prožitek „jáství“, když je zde již přítomné jak vyživované tělo, tak i životní dech? Je tento počáteční stav čirým vědomím?

M: Je to něco jako nezralé mango. Sladkost je tu ukryta v latentním stavu, ale ještě se plně nevyjádřila. Ve zralém mangu již vyjadřu-

je plně samu sebe. Podobně je tomu u dítěte, kde je tento dotyk „jáství“ přítomen v latentním stavu. Nemůže prozatím sebe sama plně vyjádřit, protože se ještě plně nevyvinul.

T: Maharadž říká, že neexistuje žádné znovuzrození individuality, protože vědomí vyjadřuje nezávisle sebe sama. Potom ale Maharadž řekl některému tazateli, že jeho postoj mu přinese mnoho nových zrození.

M: Bylo to řečeno nevědomému, který byl posedlý ideou znovuzrození. Řekl jsem mu: „Budete mít nová zrození.“ Ovšem tomu, kdo je schopen vstřebat a pochopit to, co říkám, udělím pouze a jenom poznání.

T: Maharadž jednou řekl, že *brahma* není svědek, a podruhé, že *brahma* je svědek.

M: Jaký význam byste chtěli získat z tohoto stavu *brahma*? Co si myslíte o tomto slově *brahma*? *Brahma* značí vznik tohoto světa a současně také potvrzení tohoto vjemu „já jsem“.

V tomto *brahma* je vše iluzí. Kdo to ale pochopí? Princip, který to pochopí, realizuje a pozoruje, je *param brahma*. Pozorování se děje Nejzazšímu *param brahma*.

V tomto projeveném stavu je vše neustále ve změně. Nic není stálého a vše je pouze iluzí.

Nyní jste přijal Gurua a on vám udělil určité poznání. Kam se budete ubírat poté, když přijmete toto poznání? Pochopil jste důležitost toho, co jste obdržel? Kdy jste realizoval své Já, svoji vlastní přirozenost? Máte bankovní účet a říkáte, že na něm máte uloženo deset tisíc rupií. I když jsou peníze uloženy, nemáte je u sebe a nemůžete je okamžitě použít. Máte pouze informaci o tom, že těchto deset tisíc rupií je na účtě. Podobně jste získal informaci o svém narození a smrti, ovšem tato informace nezůstane věčně s vámi. Dokonce i ta informace, že jste a existujete, jednoho dne zmizí.

Měl byste pokračovat v duchovní praxi ve snaze dojít do konce a vše zcela dokonat. A co se týče vašeho života, nic nebrání tomu, abyste žil normálním přirozeným způsobem. Musíte dojít k závěru, že jste Nezrozený, a vždy Nezrozeným zůstanete. Svět a mysl, toto všechno je neskutečné a navíc já tím nejsem.

2. dubna 1980

Maharadž: V těchto hovorech jsem prošel všechno nahoru a dolů, zleva do prava, křížem krážem. Jednou se po vyslechnutí si těchto hovorů jedna osoba zneklidnila natolik, že se ihned zvedla a v naprosté frustraci odešla. Tento člověk přišel další den a vyzval mě ke střetu. Tak jsem mu řekl: „Ó ano, vaše řeč je velice silná a přesvědčivá. Kdybyste mě byl býval potkal o trochu dříve, než jsem potkal svého Guruu, stal byste se mým Guruem.“ Poté byl tento člověk velmi šťastný.

Tazatel: Maharadž řekl, že bez potravy tu není žádná podstata bytí, ale já si myslel, že podstata bytí a vědomí jsou a byly neustále přítomny. To je Absolutno, takže to není stejné jako potrava nebo hmotné věci.

M: Vše je tímto vědomím, ale člověk si není schopen uvědomit toto vědomí do té doby, než tu má k dispozici tělo. Poznání projeveného bytí, existence, nevzejde dříve, dokud tu není forma, a tato forma nemůže sebe samu udržovat jinak než za pomoci potravy.

T: Závisí vědomí na formě?

M: Vědomí je přítomné všude, ale poznání tohoto vědomí je závislé na formě.

T: Potom je tedy nemožné dosáhnout čirého vědomí bez formy, že?

M: Vědomí je přítomné, ale poznání o tomto vědomí tu není. Kdo bude mít toto poznání?

T: Maharadž ale včera řekl, abychom se pevně drželi poznání „já jsem“. Znamenalo by to potom, že bychom se měli držet hmotného tvaru.

M: Není potřeba se na to zavěsit. Ono to tu je, vy se nemůžete od toho dostat pryč.

T: Na co bych potom tedy měl meditovat?

M: Zůstaňte v klidu ve vědomí. Ten, kdo pochopí kvality této podstaty bytí, je schopen ji překročit a není již více dotčen zrozením a smrtí.

T: Co tu zůstává tehdy, když tu není vědomí?

M: Absolutní stav, ze kterého si pět elementů bere a formuje tvar nebo formu. Je to stav, kde je pohyb zmrazen, ale potenciál je přítomen. Je to *param brahma*, kde není žádný pohyb.

T: Není tu ale nic, co by o tomto stavu vědělo?

M: Absolutno nezná Sebe Sama. Bez pomoci potravinové esence nezná tělesné vědomí samo sebe. Nikdo nezná sebe sama bez potravinami vyživovaného těla.

T: Maharadž je v Absolutním stavu, což znamená, že si neuvědomuje sám sebe?

M: Zná tento stav provždy.

T: Řekl jste ale, že To nezná Sebe Sama.

M: Jestliže tu přetrvá pouze tento Absolutní stav samotný, tak On nezná Sama Sebe, ale když tu je dostupné toto tělo a tato podstata bytí, je Tento stav poznán prostřednictvím nich (těla a podstaty bytí).

T: Ale co se stane, když tělo zmizí?

M: Není si nikdo ničeho vědom.

T: Takže když je Maharadž mrtev, nezná již nikdy více Absolutní stav?

M: Veškerá tato hra je v říši pěti elementů. Co značí smrt? Toto tělo a podstata bytí se rozplyne v pěti elementech.

Absolutno má k dispozici tuto pětielementární podstatu bytí a tělo, což Mu slouží k vyjádření Sebe Sama. Ovšem podstata bytí je vytvořena z hrubého materiálu pěti elementů. Absolutno s tím nemá nic co do činění kromě toho, že Sebe Sama prostřednictvím toho vyjadřuje.

Ve světském životě máte možnost úkrytu v duchovních záležitostech proto, abyste pochopil, jak neskutečný je tento svět. Jakmile pochopíte objekt této duchovnosti, pochopíte zároveň, že i tato duchovnost je neskutečná, a v tomto procesu veškerý tento svět rozpustíte.

Mluvím k vám jasnou a jednoduchou řečí. Zde je potrava, která je vám poskytnuta. V této potravě je toto „jáství“ skryto v latentním stavu. Vyvstává pouze tehdy, když má k dispozici tělo. Vy se ovšem

snažíte neustále ztotožňovat s touto potravinovou produkcí, a proto vás pronásledují všechny ty problémy.

T: Je vám při procházení se jedno, zda-li zakopnete o skálu či o žebrajícího chlapce?

M: V čem bych měl dělat rozdíly? Koho nazýváte skálou a koho chlapcem? Nejsem individualita. Jaká je vaše otázka?

T: Takže potom by se Maharadž vůbec neznepokojoval?

M: Důležitý bod, který musíte pochopit, je ten, že tu není žádná individuální osoba. Z esence pěti elementů vycházejí všechny formy a podstaty bytí. Zapomeňte na Maharadže, není tu žádný rozdíl.

Tělo, neboli podstata bytí, bude reagovat přirozeným způsobem náležitým této podstatě bytí. Já, Absolutno, nejsem těmito reakcemi znepokojen a vzrušen. Když je dítě staré jen několik dní, je pouze tím nejhutnějším výtažkem potravinové esence. Po několika měsících vyvine vjem poznání a obdrží dojmy z okolí. Tyto dojmy jsou v této chemické sloučenině zaznamenány jako fotografie. Potom i pět tělesných smyslů také přiloží „ruku k dílu“ a obdrží daleko více dojmů. Později se reakce dějí na základě těchto předchozích dojmů.

T: Je to zákonité? Musí se to uskutečnit tímto způsobem?

M: Veškerá tato hra se děje mechanicky. Je to součást tohoto chemického procesu. Zrození značí zformování této chemické sloučeniny. Základní výtažek potravinového těla je chemickou sloučeninou, která je nutná k tomu, aby se objevilo vědomí a pocítilo „já jsem“. Rozumíte tomu nyní?

T: Nyní to chápu. Myslím si ale, že Maharadž si musí dělat legraci. Říká, že nevidí rozdíl mezi kamenem a žebrajícím chlapcem, přesto ale tráví hodiny a hodiny tím, že učí stupidní lidi. Jsou tu také ty svaté zpěvy (*bhadžány*), které se tu zpívají den za dnem bez přestání, ale Maharadž řekne: „Ono se to děje.“ Myslím si, že si musí dělat švandu.

M: Toto všechno je jen legrace.

Anglický překladatel: Tato kvalita Maharadžova vjemu „já jsem“ při pohledu na nevědomost druhých trpí. Tato kvalita jeho podstaty bytí ráda pomáhá druhým. Nerada vidí utrpení, které je zrozeno z nevědomosti.

T: Proč ne?

M: Protože podstata bytí bude jednat podle své vlastní přirozenosti. To je její přirozenost.

T: To je opravdu zvláštní. Většina lidí, neboli jejich chemická sloučenina, chce jednoduše sloužit jen sobě, ale vaše chemická sloučenina je tak speciální, že chce pomáhat druhým.

M: Vzhledem k čemu a díky čemu víte, že jste?

T: Díky tělesnému vědomí, chemické sloučenině, atd.

M: Nezaměřujete svoji pozornost na tento princip této podstaty bytí. Buďte prostě zde. V této podstatě bytí se děje vše, ale vy, Absolutno, tím nejste. Pochopíte to postupně.

T: Víím, že nejsem svým prstem, ale přesto bych si ho neusekl.

M: Nezapomínejte se jakýmkoliv činnostmi. **POCHOPTE TO.** Opět zkoušíte jednat z pozice individuality. Abyste pochopil to, co vám tu říkám, musíte mít útočiště v meditaci.

Neunášejte se představami, ale pouze přebývejte v klidu.

SLOVNÍK

- Advaita*: Nedvojnost.
Adhja: Prapůvodní; počáteční.
Agni: Oheň.
Aham: Já; vědomí já.
Adžňána: Nevědomost.
Ákáša: Éther; prostor.
Ánanda: Blaženost; štěstí; radost.
Arati: Rituál oddanosti Bohu prováděný časně ráno nebo při setmění.
Asána: Pozice; poloha při sezení.
Ášram: Poustevna.
Átman: Já.
Avatar: Božská inkarnace.
Bhagavan: Pán.
Bhadžán: Uctívání Pána.
Bhakta: Oddaný; uctivatel.
Bhakti: Oddanost; láska k Bohu.
Bídža: Semeno; zdroj.
Brahma: Bůh jako stvořitel.
Brahma–randhra: Otvor na temenu hlavy; fontanela.
Buddhi: Intelekt.
Čaitanja: Vědomí.
Čakra: Středisko; spleť.
Čit: Univerzální vědomí.
Čittákáša: Všepronstupující mentální éther–prostor.
Čitta: Myšlení.
Déva: Božská bytost.
Dhjána: Meditace; kontemplace.
Džagat: Hmotný svět; projevené změny.
Džagrat: Stav bdění.
Džapa: Opakování Božího jména; recitování (mumlání) mantry.
Džíva: Individuální duše.
Džňána: Poznání.
-

Ganapáti: Hinduistické božstvo; aspekt Boha, udělující úspěch.
Gájátrí: Tajná védská mantra.
Gíta: Zpěv.
Guna: Kvalita v projeveném bytí.
Guru: Učitel; vychovatel.
Hanuman: Mocné božstvo; velký uctivatel Šrí Rámy; posvátná opice, která pomohla Rámovi v jeho boji s Rávanou.
Hatha jóga: Systém jógy pro získání kontroly nad fyzickým tělem pránou.
Hétu: Příčina; důvod.
Hiranjagarbha: Vesmírna inteligence; vesmírná mysl; zlatý zárodek.
Íšvara: Bůh.
Jama: Bůh smrti.
Jóga: Spojení; filosofie světce Pataňdžaliho, který učil způsob, jak pojit individuální duši s Bohem.
Jógin: Ten, kdo praktikuje jógu.
Kalpána: Představivost myslí; tvoření.
Karma: Čin.
Kartr: Činitel.
Kéndra: Střed; srdce.
Kóša: Schránka.
Kríja: Fyzický čin.
Kumbhaka: Zadržení dechu.
Kundaliní: Prapůvodní kosmická energie zvaná „hadí síla“, umístěna v kostrči těla individuality.
Laja: Rozpuštění; rozplynutí; smrt.
Lila: Hra; sport.
Linga: Šivův symbol; falus čili mužský pohlavní úd.
Mahá: Velký.
Mahátava: Velký princip.
Mahéšvara: Velký Pán; božstvo.
Manana: Přemýšlení; odraz; meditace.
Manas: Mysl; schopnost myšlení.
Manólaja: Spouštění a rozpouštění myslí do její příčinné podstaty.
Mantra: Tajemná slabika nebo slovo či řada slov.
Marga: Stezka neboli cesta.
Mauna: Mlčení.

Mája: Iluzivní síla *brahmau*; klamný přelud a projektující síla vesmíru.

Mókša nebo Mukti: Osvobození; spása.

Múla: Původ; kořen; základ.

Mumukšu: Ten, kdo touží po osobození a hledá jej.

Muni: Světec; asketa.

Múrti: Idol.

Náda: Mystický zvuk.

Nádí: Nerv; psychický proud.

Náma: Jméno.

Námarúpa: Jméno a forma; přirozenost světa.

Néti–néti: „Ne toto, ne tamto“; zbavení se všech jmen a forem za účelem spočinutí ve věčné základní pravdě.

Nirguna: Bez kvality.

Nirgunabrahman: Neosobní stav Absolutna bez kvality.

Nirvána: Osvobození; konečné spočinutí v Sobě Samém.

Nirvikalpa: Nedělitelný stav bez modifikací mysli.

Níškáma: Bez tužeb.

Pandít: Učenec; znalec písem.

Para: Vyšší; jiné.

Param brahma: Nejvyšší Absolutno.

Prádžña: Vědomí; uvědomění.

Prakrti: Neboli šakti; síla ztělesněná jako Bohyně, která umožňuje Nejvyššímu Bytí být projeveným jako vesmír.

Pralaja: Úplné zničení; rozpuštění.

Prána: Životní energie; životní dech.

Préma: Láska, náklonnost k Bohu.

Púdža: Rituál uctívání.

Púrna: Plný; dokonalý; nekonečný.

Puruša: Já, jenž spočívá ve vesmíru v srdci všech věcí a bytostí.

Radžas: Jeden ze tří aspektů (kvalit) kosmické energie; vášeň; neklid.

Sádha: Duchovní, již praktikující aspirant.

Sádhu: Ušlechtilý zříkající se člověk, vstupující do bezdomoví.

Sagunabrahman: Absolutno chápané jako „obdařené kvalitami“.

Samádhi: Sjednocení; spojení; zde se mysl ztotožní s objektem meditace.

Samsára: Proces světského života.

Sanskára: Dojem, působení.
Sankalpa: Záměr; představa; touha.
Sat: Existence; bytí.
Sat-čít-ánanda: Existence-vědomí-blaženost.
Satsang: Společenství s moudrým.
Sattva: Světlo; čirost; jedna ze tří kvalit, gun.
Siddha: Dokonalý jógin.
Siddhi: Psychická nadpřirozená síla.
Slóka: Verš chvály.
Sphúrna: Bití neboli lámání; rozpuknutí; vibrace.
Suśumna: Důležitý nervový proud, procházející páteřním sloupcem, ve kterém se probouzí kundaliní (hadí síla).
Suśuptí: Stav hlubokého spánku.
Sútra: Poučka; řeč, odvíjená jako vlákno.
Svarúpa: Esence; přirozená forma; pravá podstata bytí.
Šastra: Písmo.
Šunja: Prázdnota.
Tattva: Element; esence; princip.
Turíja: Stav čirého vědomí za stavy bdění, snění a spánku; čtvrtý stav.
Upanišady: Část Véd, jednající o poznání.
Vakja: Slovo; řeč.
Vaikuntha: Příbytek (nebe) Boha Višnu.
Vairágja: Odřeknutí, nezaujatost ke všem světským věcem.
Vásana: Touha a sklon v jemném těle.
Váju: Vítr; životní dech; prána.
Véda: Svaté učení.
Védánta: Konec Véd.
Vičara: Dotazování po přirozenosti a podstatě Já.
Vidja: Poznání *brahma*; *avidja* značí nevědomost.
Vidžňána: Princip duchovního poznání; čirá Inteligence.
Virat: Makrokosmos; hmotný svět.
Vivéka: Rozlišování mezi skutečným a neskutečným.
Vrtti: Myšlenkový pohyb; mentální modifikace.
Vjása: Jméno velkého světce, který napsal Brahma-sútry.

SEMENA VĚDOMÍ

Moudrost Šrí Nisargadatta Maharadže

Vydalo nakladatelství Ada, Na Florenci 21, Praha 1
jako svoji 11. publikaci se svolením
nakladatelství Acorn Press, USA.

1. vydání

Překlad: Aleš Adámek

Odborný redaktor: Petra Pavlíčková

Obálka: Aleš Adámek, Jan Šavřda

Grafická úprava a sazba: Jan Šavřda

Tisk: G-PRINT

ISBN 80-901930-0-5